

6 VELIKI INTERVJU
TILEN TRAVNIK, DIREKTOR
PODJETJA BEVO

8 TEMA MESECA
DOBRODELNOST
PO POPLAVAH

14 OBRAZI DOMŽAL
MARIJA RUPERT,
KLEKLJARICA

SLAMNIK

**OBČINA
DOMŽALE**

prostor zadovoljnih ljudi

GLASILO OBČINE DOMŽALE

28. SEPTEMBER 2023 | LETNIK LXIII | ŠTEVILKA 9 | IZDAJA KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE | CENA 1,09 EUR www.kd-domzale.si/glasilo-slamnik.html

23. Gostičevi dnevi

Slavnostni koncert v spomin maestru Vladimirju Kranjčeviču

V okviru 23. Gostičevih dni, slovnosti v spomin na opernega peva Jožeta Gostiča, vas vabimo na slavnostni koncert v spomin maestru Vladimirju Kranjčeviču, pobudniku Gostičevih dni ter velikemu glasbeniku, dirigentu, pedagogu in našemu prijatelju. Od nas se je poslovil pred začetkom epidemije, zaradi katere smo morali takrat že napovedani koncert v njegov spomin odpovedati. Jožeta Gostiča je neizmerno cenil, prav tako tudi njegov domači kraj, zato se bomo njegovemu spominu poklonili v cerkvi Marijinega rojstva na Homcu v nedeljo, 15. oktobra 2023, ob 18. uri.

Koncertni spored pripravljata ljubljanska in zagrebška operna hiša, nastopili bodo solisti Opere HNK Zagreb ter solisti in zbor SNG Opera in balet Ljubljana. Solisti obeh opernih hiš so velikokrat sodelovali z maestrom Vladimirjem Kranjčevičem, zato bo koncert posebno doživetje, ki ga bo sklenil zbor ljubljanske Opere s sklepnim delom Requiemu Gabriela Fauréja.

Solidarnost v Domžalah ne pozna meja

Solidarnost, pomoč sočloveku, ne pozna meja, se je pokazalo, ko so v naše mesto prišli številni vrhunski glasbeniki in umetniki ter pomagali lokalni skupnosti pri zbiranju pomoči za tiste, ki so jih poplave najbolj prizadele.

Še vedno močno odmeva jo avgustovske poplave, ki smo jih doživeli v Domžalah. V zadnjih tednih pa so te dobile tudi na neki način pozitiven pridih, saj so številni ljudje odprli svoja srca in tudi denarnice. Prvi dobrodelni dogodki so se zgodili že konec avgusta, tako je 30-letnico delovanja Kulturnega društva Jože Gostič Homec koncert z ansambлом The Riverbend namenil za dober namen. Prav tako so v avgustu sicer redni koncert spremenili v dobrodelnega tudi v Radomljah, kjer

je nastopila Jelena Rozga. V začetku septembra je v Poletnem gledališču Studenec potekal veliki dobrodelni koncert Radia Ognjišče in Slovenske Karitas, ki je bil namenjen zbiranju sredstev za nakup šolskih potrebščin za otroke s poplavljenih območij. Velika glasbena imena pa so se zbrala v Športni dvorani Domžale, kjer so na dobrodelnem koncertu Mostovi življenja v organizaciji KD Blunout in KS Radomlje nastopili Magnifico, Nuška Drašček, Zoran Predin, Nina Strnad, New Swing Quartet, Slavko Ivančič, Alenka Go-

dec in Rok Lunaček, denar pa so prek Rdečega križa zbirali za prizadete v poplavah v Nožicah. Že prej načrtovani koncert Rebeke Dremelj in Bepop se je v dobrodelnega prelevil tudi v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale. Glasbenice so na koncertu osrečile družino iz Zgornje Savinjske doline z novo mobilno hiško, sredstva od prodanih vstopnic pa so šla prizadetim v poplavah v Domžalah. A vse to je bil le delček dobrodelnosti, ki smo jo v zadnjih tednih začutili v Domžalah. Marsikatero dejanje je ostalo očem skrito, ustom ne-

izrečeno, a v srca zapečateni. Povezovanje med ljudmi se je okrepilo in ustvarili so se novi mostovi prijateljstva, sodelovanja in solidarnosti. Seveda pa si v prihodnje vsi skupaj želimo, da bi bilo tovrstnih naravnih in drugih nesreč vse manj, zato skupaj stremimo k temu, da pristojni vzamejo stvari v svoje roke in poskrbijo za zaščito slehernega posameznika. Da bo spanec ljudi mirnejši in dnevi usmerjeni v vse prej kot odstranjevanje posledic naravnih pojavov, ki bo, tudi v naših krajih, trajalo še kar nekaj tednov, ponekod tudi mesecev.

AKTUALNO

Plačljivo parkiranje v Domžalah

Na podlagi odloka, ki so ga sprejeli domžalski svetnice in svetniki junija letos, in na podlagi sklepa županje bo Občina Domžale do konca oktobra letos uvedla plačljivo parkiranje na posameznih ulicah in parkiriščih v središču Domžal. Nov prometni režim na Kolodvorski cesti, Masljevi ulici, Ljubljanski cesti, na Ulici Matije Tomca ter na Mestnem trgu na južni strani zdravstvenega doma bo označen z ustreznimi prometnimi signalizacijami, kjer bo v skladu z veljavno zakonodajo pojasnjen tudi režim parkiranja. **> 2**

AKTUALNO

Aktivni tudi v tretjem življenjskem obdobju

V septembru in ob mednarodnem dnevu starejših (1. oktobru) potekajo tudi v naši občini številne aktivnosti, povezane s starejšimi. Občina Domžale je ob tej priložnosti objavila strategijo za starejše Skupaj za lepšo starost 2023–2028. V strategiji so zapisane tudi aktivnosti za doseganje pomembnih ciljev v zvezi z zagotavljanjem kakovostne, dostopne in uporabnikom prijazne oskrbe bolnikom z Alzheimerjevo boleznijo ter aktivnosti za zmanjševanje tveganja za pojav demence. **> 3**

VRTCI IN ŠOLE

Prostor za mlade

Vprašanje prostora za mlade je vprašanje vsakega kraja. CZM Domžale je na to temo pripravil odprto srečanje, ki je potekalo 25. septembra 2023. Nanj so povabili mlade, da delijo svoje ideje in predloge. Sodelovala je tudi komisija za mladinska vprašanja, ki odpira temo prostora za mlade v Domžalah v okviru oblikovanja nove strategije za mlade v občini Domžale. Na srečanju so naslovili tudi temo prenove Placa za mlade: kaj si mladi želijo, kakšne so njihove ideje in konkretni predlogi za prenovo. **> 22**

ŠPORT

Eva Pogačar, odbojkarica

Ena od najboljših slovenskih odbojkaric Eva Pogačar si je od nekdaj želela zaigrati na najvišjem nivoju. Z igranjem v državni reprezentanci se ji je želja uresničila. Tako je na evropskem prvenstvu zaigrala tudi proti dvema izmed najboljših reprezentanc na svetu (Poljski in Srbiji), čakajo pa jih še kvalifikacije za olimpijske igre, kjer bodo igrala proti Italiji in Ameriki. Na evropskem prvenstvu so si želele uvrstitve iz skupinskega dela v nadaljnji krog tekmovanja, a jim to žal ni uspelo. **> 34**

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v četrtek, **26. oktobra 2023**.

Rok za oddajo prispevkov je v četrtek, **12. oktobra 2023, do 12. ure**.

Pri vsakem prispevku mora biti jasno razvidno, kdo je avtor prispevka, podpis fotografa in komentar k fotografiji.

Prispevke lahko v času uradnih ur oddate v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, zunaj uradnih ur v nabiralniku na stavbi ali na naš e-naslov.

V skladu z Odlokom o javnem glasilu Občine Domžale Slamnik nenaročeni prispevki ne bodo honorirani, končno odločitev o objavi prispevkov in njihovi dolžini pa sprejema uredništvo. Za vsa vprašanja smo vam na voljo na e-naslovu: urednistvo.slamnik@kd-domzale.si

AKTUALNO

Drage bralke,
dragi bralci,

ko za dežjem posije sonce ... se glasi naslov tokratne Teme meseca. Mišljeno je tako dobesedno kot simbolično. Pretresljive zgodbe letošnjega poletja so v ljudeh prebudile tudi marsikaj dobrega. Pokazale so nam tisto svetlo plat človeštva, tisto moč, ki jo imamo, ko stopimo skupaj in združeni pokažemo, da nam je mar. Mar za someščana, mar za sočloveka, za soseda, za vse tiste, ki v tej zgodbi, ki jo je pisala narava, niso imeli takšne sreče kot mi. Ali pa smo tudi sami bili deležni empatije in pomoči drugih in smo spoznali, da tu, v našem kraju, v svoji bolečini, nismo sami. Da solidarnost v Domžalah ne pozna meja.

Da s skupnimi močmi lahko marsikaj premaknemo na bolje, se zavedajo tudi organizatorji koncertov in glasbeniki, saj v zadnjem obdobju širom po Sloveniji potekajo številni dobrodelni koncerti v pomoč prizadetim prebivalcem v poplavah. V občini Domžale se je v zadnjem mesecu v ta namen zgodilo kar nekaj zelo dobro obiskanih dobrodelnih glasbenih dogodkov. In njim smo posvetili septembrsko Temo meseca in naslovnico Slamnika.

V Velikem intervjuju vam predstavljamo uspešno zgodbo mladega zagonškega podjetja, ki premika meje v prehranskem svetu in pod blagovno znamko Juicy Marbles razvija ter trži rastlinske zrezke. Naš sogovornik je Domžalčan Tilen Travnik, direktor podjetja Bevo, ki pravi, da namesto, da bi kupcem 'solili pamet' in jih bombardirali z 'veganskimi' in okoljskimi sporočili, vlagajo napor v prehransko, predvsem pa kulinarično in družbeno izkušnjo svojih izdelkov.

V poletnih mesecih smo za vas malo za hec malo zares pripravili prispevek o umetni inteligenci in njeni poučenosti o Domžalah. Ker žal letošnje poletje ni bilo brezskrbno, smo Slamnik namenili drugačnim temam, zato prispevek objavljamo v tej številki.

K pogovoru smo povabili tudi Marijo Rupert, Domžalčanka, ki je oživila klekljarsko življenje v naši občini, ter trenutno eno najboljših slovenskih odbojkaric Evo Pogačar, s katero smo se pogovarjali ob njenem prihodu s pravkar končanega evropskega prvenstva.

Vabljeni k branju Slamnika.

Špela Čarman,
odgovorna urednica

V središču Domžal kmalu plačljivo parkiranje

Na podlagi odloka, ki so ga sprejeli domžalski svetnice in svetniki junija letos, in na podlagi sklepa županje bo Občina Domžale do konca oktobra letos uvedla plačljivo parkiranje zgolj na posameznih ulicah in parkiriščih v središču Domžal, kot je pojasnjeno v nadaljevanju.

Nov prometni režim na Kolodvorski cesti, Masljevi ulici, Ljubljanski cesti, na Ulici Matije Tomca ter na Mestnem trgu na južni strani zdravstvenega doma bo označen z ustrežno prometno signalizacijo, kjer bo v skladu z veljavno zakonodajo pojasnjen tudi režim parkiranja.

Kolodvorska cesta, Masljeva ulica, Ljubljanska cesta in Ulica Matije Tomca ter makadamsko parkirišče ob Zdravstvenem domu Domžale – Mestni trg

Na parkirnih mestih na teh ulicah, kjer je parkiranje trenutno še brezplačno, a časovno omejeno do ene ure, in na manjšem makadamskem parkirišču južno ob zdravstvenem domu bo po uvedbi plačljivega parkiranja treba plačati parkirno vsak delavnik med 7. in 17. uro. Cena parkiranja bo 0,60 evra za vsako začeto uro, parkirno pa bo možno poravnati na uličnih parkomatih ter prek mobilne aplikacije EasyPark.

Na teh ulicah in parkirišču bodo imetniki letnih dovolilnic lahko parkirali brez dodatnega plačila vse dni v tednu in ob vseh urah.

Makadamsko parkirišče Tržni prostor – TUŠ supermarket

Uvoz na parkirišče pri tržnem prostoru in izvoz s parkirišča bosta zgolj s Karantanske ceste, pri avtomatskih zapornicah. Uvoz in izvoz bosta opremljena z video nadzorom, prek katerega se bo izvajal obračun časa parkiranja. Čas vstopa na parkirišče bo zabeležen prek video nadzora in voznik ob vstopu ne bo prejel parkirnega listka. Na tem parkirišču bo treba plačati parkirno vsak dan med 7. in 17. uro, tudi ob sobotah, nedeljah in praznikih. Prva ura bo brezplačna, cena vsake nadaljnje začete ure pa bo 0,50 evra na uro. Parkirna se bo obračunala ob izstopu pri zapornici in jo bo voznik lahko poravnal kar iz vozila. Plačilo bo možno z gotovino ali bančnimi karticami.

Za imetnike letnih dovolilnic brezplačno parkiranje na tem parkirišču med 7. in 17. uro ne bo možno.

Po 17. uri in do 7. ure zjutraj bo parkiranje na tem parkirišču vse dni brezplačno, kljub temu pa se bo z zapornicami in video nadzorom kontroliralo vstop in izstop s parkirišča.

Pridobitev letnih dovolilnic za parkiranje

Postopek, vsebina vloge in podrobnejša pojasnila v zvezi s pridobitvi-

Uvedba plačljivega parkiranja znotraj označenega območja

jo letne dovolilnice za parkiranje na območju Kolodvorske ceste, Masljeve ulice, Ljubljanske ceste in Ulice Matije Tomca ter na makadamskem parkirišču južno ob zdravstvenem domu bodo objavljeni na spletni strani Občine Domžale. Vlagatelji bodo vloge za dovolilnice lahko vlagali do 15. oktobra 2023. Upravičenci bodo letne dovolilnice dobili po pošti po plačilu upravne takse in takse za parkiranje.

Odlok, ki ga je Občinski svet Občine Domžale sprejel junija 2023, določa, da lahko za letno dovolilnico zaprosijo le osebe s stalnim prebivališčem znotraj območja med Kolod-

vorsko cesto, Ljubljansko cesto, Masljevo ulico in Ulico Matije Tomca (t. i. cona 1) in ki imajo vozilo. Oseba lahko zaprosi za največ eno dovolilnico na stanovanje. Izdaja letnih dovolilnic ni predvidena za pravne subjekte, ki imajo svoje poslovalnice znotraj tega območja, niti ne za zaposlene v storitvenih dejavnostih in javni upravi. Letna dovolilnica ne bo pomenila rezervacije parkirnega mesta, temveč zgolj možnost parkiranja na plačljivih površinah proti plačilu letne takse za dovolilnico, ki znaša 50 evrov. Poleg tega bo moral vlagatelj pri vložitvi vloge poravnati tudi znesek upravne takse. □

Občina Domžale je Evropski teden mobilnosti začela z aktivnostmi v Češminovem parku

Osrednja misel letošnjega Evropskega tedna mobilnosti, ki je potekal od 16. do 22. septembra, je bila spodbujanje izbire tako imenovanih 'varčnih poti' oziroma racionalnejših načinov potovanja.

Posebej v Evropi in v Sloveniji, kjer je gostota poseljenosti precejšnja in so med ljudmi in cilji poti razdalje kratke, bi lahko za vsakodnevno mobilnost izbrali bolj trajnostne načine potovanja. Strokovnjaki navajajo, da je na daljše razdalje okolju najbolj prijazen prevoz s vlakom, na krajše razdalje do pet kilometrov pa hoja in kolesarjenje.

V občini Domžale so se aktivnosti, povezane z letošnjim Evropskim tednom mobilnosti, začele 17. septembra v Češminovem parku. V parku je bil postavljen kolesarski poligon, na katerem so se najmlajši lahko pomerili v varni in spretnostni vožnji, na voljo pa je bil tudi servis koles. Učenci OŠ Krtina so s plakati,

ki so jih izdelali pri pouku, sporočali najpomembnejše vrednote trajnostne mobilnosti. Na dogodku sta zbrane pozdravila županja mag. Renata Kosec in podžupan Matej Primožič, ki sta se v park pripeljala s kolesoma.

Županja Občine Domžale mag. Renata Kosec podpira prizadevanja za trajnostno mobilnost in poudarja, da so priložnosti za izbiro okolju prijaznih in aktivnejših oblik mobilnosti, kot so uporaba javnih prevoznih sredstev, skupna vožnja v avtomobilu, hoja ali pa vožnja s kolesom, preproste, da pa je včasih treba za spodbujanje izbire le-teh zagotoviti ustrezno infrastrukturo. Zato je novo vodstvo Občine Domžale pristopilo k projektu vzpostavitve Cen-

tra trajnostne mobilnosti, ki bo v prvi polovici prihodnjega leta v Domžalah omogočal izposajo navadnih in električnih koles. Idejne rešitve za ureditev informacijskega centra so v okviru študijskih obveznosti izdelali študentje 3. letnika ljubljanske Fakultete za dizajn in so na ogled na ploščadi pred Galerijo Domžale.

V tednu mobilnosti so se nadaljevale tudi aktivnosti Občine Domžale za izboljšanje povezav medkrajevnega javnega prometa. Anketa, ki jo je Občina Domžale izvedla med občankami in občani v fazi načrtovanja novega parkirnega režima, je med drugim pokazala, da prebivalci centra Domžal, ki imajo v bližini tako

avtobusno kot železniško postajo, razmeroma malo uporabljajo javni prevoz za vsakodnevno pot v službo, predvsem zaradi slabih medkrajevnih povezav. Županja mag. Renata Kosec je v zvezi s tem že podala pobudo za srečanje s predstavnikami Slovenskih železnic, ki bodo v naslednjem letu prevzele upravljanje dela družbe Nomago. »Z novo ureditvijo železniške postaje v našem mestu je bil zagotovito narejen velik korak k spodbujanju potovanja z vlakom. Pričakujemo pa, da bodo Slovenske železnice uskladile vozni red vlakov in avtobusov tudi v naši občini, tako da bodo prijazni do vsakodnevnih uporabnikov.«

FOTO: ARHIV OBČINE DOMŽALE

Občinska uprava je podprla prizadevanja za trajnostno mobilnost.

Zapore cest

JKP Prodnik na Trdinovi ulici v Dobu izvaja investicijsko vzdrževalna dela na vodovodnem in kanalizacijskem omrežju, zato bo v času od 13. septembra do 25. novembra vzpostavljena popolna zapora **Trdinove ulice v naselju Dob**, in sicer na odseku od križišča Trdinove ulice z ulico 7. avgusta do križišča Trdinove ulice s Kidričevo ulico. Dolžina odseka znaša približno 300 metrov.

Javno komunalno podjetje prav tako izvaja investicijsko vzdrževalna dela na vodovodnem in kanalizacijskem omrežju v naselju **Homec**, na cesti Preserje-Homec. V času od 13. septembra do 25. novembra bo vzpostavljena popolna zapora VI. in VIII. ulice na odseku od križišča VIII. ulice z VI. ulico do križišča VIII. ulice s V. ulico v naselju Homec.

Zaradi investicijsko vzdrževalnih del na vodovodnem in kanalizacijskem omrežju, ki jih izvaja javno komunalno podjetje, bo v času od 20. septembra do 27. novembra vzpostavljena delna in popolna zapora **Brezove ulice in Študljanske ceste**.

Prav tako vas obveščamo, da Občina Domžale zaradi izgradnje **pločnika na Sv. Trojici** od 18. septembra do 20. oktobra vzpostavlja delno zaporo lokalne ceste Žeje-Sv. Trojica-Vrhopolje pri gasilskem domu Sv. Trojica.

Hvala za razumevanje.

Domžalčani aktivni tudi v tretjem življenjskem obdobju

V septembru in ob mednarodnem dnevu starejših (1. oktobru) potekajo tudi v domžalski občini številne aktivnosti, povezane s starejšimi.

Občina Domžale je ob tej priložnosti natisnila in na svoji spletni strani objavila strategijo za starejše Skupaj za lepšo starost 2023-2028, ki je bila pripravljena s ciljem ustvariti še boljše pogoje in prostor za lepšo starost na Domžalskem. Kot je izpostavila županja mag. Renata Kosec, so starejši pomemben in dragocen del naše občine.

V strategiji so med drugim zapisane tudi aktivnosti za doseganje pomembnih ciljev v zvezi z zagotavljanjem kakovostne, dostopne in uporabnikom prijazne oskrbe bolnikom z Alzheimerjevo boleznijo ter aktivnosti za zmanjševanje tveganja za pojav demence. Demenca je kronič-

tveganja in preprečevanje pojava demence. Županja Občine Domžale je tako v septembru obiskala Medgeneracijski center Bistrica, kjer so z gostoma Vesno Čater in Klemnom Jerincem pripravili Alzheimer Cafe na temo komunikacije z osebami z demenco. Na dogodku so pod vodstvom Marike Haler, ki v MGC Bistrica že sedem let izvaja projekt S pesmijo do boljšega spomina, zapeli pevci Pevskega zbora Janeza Cerarja, ki se predstavljajo tudi na letošnjem 22. festivalu za tretje življenjsko obdobje.

Domžalska društva svoje aktivnosti predstavila tudi na 22. festivalu za tretje življenjsko obdobje: V okviru festivala, ki poteka v Cankarjevem domu v Ljubljani med 27. in 29. septembrom, se na razstavnem prostoru Občine Domžale (prvo preddverje, št. 37) predstavljajo lokalna društva: Društvo upokojencev Domžale, Medgeneracijsko društvo Jesenski cvet, Medobčinsko društvo invalidov Domžale, Društvo upokojencev Vir, Društvo Lipa - Univerza za tretje življenjsko obdobje Domžale in Šola zdravlja. Na razstavnem prostoru jih je pozdravila županja mag. Renata Kosec, ki se je udeležila slavnostnega odprtja festivala. Izrazila je zadovoljstvo glede pestrega nabora aktivnosti in programov, ki jih izvajajo in s katerimi prispevajo k zdravemu življenju, aktivnemu udeleževanju in vključenosti starejših občanov v družabno življenje. Na odprtem dnevu, ki so ga v septembru pripravili v Društvu Lipa - Univerzi za tretje življenjsko obdobje Domžale, si je z zanimanjem ogledala predstavitev študijskih programov.

Brezplačen prevoz starejših s pomočjo prostovoljcev bo še naprej potekal v dogovoru z Društvom upokojencev Domžale: Zadnji dve leti je v občini Domžale za starejše občane na voljo brezplačen prevoz s pomočjo prostovoljcev. V začetku oktobra bosta županja Občine Domžale mag. Renata Kosec in predsednik Društva upokojencev Domžale Toni Prus podpisala pogodbo o nadaljnjem sodelovanju na tem projektu, ki starejšim občanom omogoča večjo mobilnost, socialno vključenost in medsebojno povezovanje ter boljšo kvaliteto življenja.

V Domžalah državni praznik športa napovedali z izvedbo Mini olimpijade

Državni praznik, dan slovenskega športa, ki ga od leta 2020 obeležujemo 23. septembra, je namenjen vsem športnim navdušencem in ljubiteljem športa ter nas opozarja, kako pomembna je redna telesna dejavnost za zdravje in boljšo kakovost življenja.

Športna zveza Domžale je v sodelovanju z Zavodom za šport in rekreacijo Domžale 18. septembra v Športnem parku Domžale letos prvič organizirala Mini olimpijado v občini. Več kot 700 udeležencev je nagovo-

nih športnih dejavnosti in jim predstavili številne športne panoge, ki so jim na voljo na Domžalskem. Županja je ob tem izpostavila tudi, da so domžalske šole z udeležbo na Mini olimpijadi potrdile zavzetost,

V domžalski, športni občini poteka skozi leto mnogo športnih dogodkov. V prihodnjem letu se morda obetajo tudi poslastice za kolesarske navdušence, o čemer je med drugim tekla beseda ob srečanju

Mini olimpijada v Športnem parku Domžale

Županja Občine Domžale in Andrej Hauptman

rila mag. Renata Kosec, županja Občine Domžale: »V domžalski občini imamo vrhunske športnike, celo olimpijce, vendar današnji dan ni namenjen njihovim uspehom. Opozarja nas, kako pomembna je redna telesna vadba, ki jo v naši občini lahko izvajamo na športnih igriščih, v športni dvorani in telovadnicah, na stadionu, kopališču, drsališču, kotalkališču, skate parku in drugih športnih objektih in sprehajališčih. Najbolj sem vesela polnih šolskih igrišč in telovadnic. Kdo ve, morda se ravno tam rojevajo nove športne zvezde in uresničujejo sanje otrok.«

Namen športnega druženja učencev prve triade osnovnih šol je bil vzpodbuditi otroke h gibanju in športnemu načinu življenja. Prav zato so športna društva in klubi zanje pripravili pester nabor različ-

Športna infrastruktura

da učencem ponudijo čim več možnosti za gibanje in čim več različnih športov. Prav tako pa je pomembna vloga športnih društev in klubov v domžalski občini, ki ponujajo različne gibalne programe že za najmlajše. Športne aktivnosti dokazano izboljšujejo šolski uspeh otrok, njihovo samostojnost, samopodobo in odnose z vrstniki, razvijajo delovne navade ter učijo otroke spoštovanja do sebe in do drugih. Prav zato so se organizatorji skupaj s predstavniki občine ter športnimi društvi in klubi strinjali, da bodo Mini olimpijado organizirali tudi v prihodnjih letih.

županje Občine Domžale in Andreja Hauptmana v tednu pred prazničnim dnevom slovenskega športa.

Na dan slovenskega športa, ki nas opominja, da je šport tisti, ki združuje in povezuje, je bil napovedan 11. dobrodelni pohod na Sv. Primoža, nato pa zaradi slabega vremena prestavljen na 30. september. Soorganizatorica tega športnega dogodka je tudi Občina Domžale, ki na tak način poleg spodbujanja gibanja prispeva tudi k letovanju otrok iz naše občine v okviru akcije Modrih novic in Zveze prijateljev mladine.

FOTO: ARHIV OBČINE DOMŽALE

na in napredujoča bolezen, ki prizadene celice, odgovorne za spomin, mišljenje, orientacijo, razumevanje, računske in učne sposobnosti, sposobnosti govornega izražanja ter presoje. V Sloveniji trenutno živi okoli 43.000 ljudi z demenco, najmlajšemu bolniku pa je bila bolezen diagnosticirana pri petintridesetih letih.

Na svetovni dan Alzheimerjeve bolezni o prepoznavanju dejavnikov tveganja za razvoj bolezni in o komunikaciji z osebami z demenco: V občini Domžale že vrsto let potekajo različni dogodki in aktivnosti za osveščanje o tej bolezni in demenci. Ob letošnjem svetovnem dnevu Alzheimerjeve bolezni, 21. septembra, je bila pozornost usmerjena v prepoznavanje dejavnikov tveganja za razvoj bolezni ter v promocijo aktivnosti in ukrepov za zmanjševanje

DOMŽALE
prva in druga stran

DOMŽALSKI
BOLŠJAK

OBČINA DOMŽALE
prva in druga stran

nedelja, 15. oktober 2023 | od 9. do 13. ure | Češminov park

Združenje borcev za vrednote NOB Domžale, Krajevna organizacija Dob - Krtina

vabi na

KOMEMORACIJO
ob dnevu spomina na mrtve

**v petek, 27. oktobra 2023,
ob 16. uri
pri spomenikih prve in druge svetovne vojne v Dobu.**

Vabljeni!

IZ URADA ŽUPANJE

Spoštovane občanke in občani,

aktivnosti na občini so in bodo še nekaj časa močno povezane s sanacijo po avgustovski ujmi. Skupaj s poročilom o škodi smo občinskim svetnicam in svetnikom predlagali rebalans proračuna za leto 2023, v katerega je vključen tudi predlog o višini finančne pomoči za prizadete z območja naše občine. Z višino pomoči smo sledili državnim smernicam: za poplavljen kletne prostore smo predlagali pomoč v višini 500 evrov, za poplavljen etaže 1500 evrov in za trajno uničen objekt ali večjo sanacijo 3000 evrov. V predlogu rebalansa so predvidena tudi dodatna sredstva za sanacijo javne infrastrukture v občini.

Za izvedbo potrebnih protipoplavnih ukrepov je rezervacija dodatnih sredstev predvidena tudi v predlogih proračunov za leto 2024 in leto 2025. O sprejemu rebalansa in obeh predlogov proračunov oziroma o razporeditvi omenjenih sredstev bodo skladno z njihovimi pristojnostmi odločali svetnice in svetniki Občinskega sveta Občine Domžale.

Skupaj z Občino Kamnik, drugimi občinami ob vodotoku Kamniške Bistrice in z državno Direkcijo za vode vzpostavljamo medobčinsko tehnično pisarno, ki bo zagotovila, da bodo protipoplavni ukrepi usklajeni in usmerjeni v zagotavljanje varnosti vseh prebivalcev ob vodotoku Bistrice in njenih pritokih. Vse prizadete občanke in občane želim obvestiti, da smo za hitrejši prenos informacij v obe smeri povabili krajevne skupnosti, da imenujejo svoje predstavnike v posebno skupino za komuniciranje glede izvedbe intervencijskih in sanacijskih del po poplavah. S tem želimo zagotoviti hiter prenos informacij, potreb in pobud iz krajevnih skupnosti do odgovornih na občini in državi, saj je združen glas lahko močnejši, ter še boljše obveščanje v obratni smeri, hkrati pa tudi spremljati uresničevanje napovedanih del na terenu. S hitrim pretokom informacij želimo olajšati sanacijo, za katero vemo, da bo dolgotrajna in zahtevna.

V septembru nas je svetniška skupina prek medijev obvestila, da izstopa iz koalicije. Naše usmeritve in cilji se ne spreminjajo. Nadaljujemo z našim delom v javno dobro, za vas, dragi občanke in občani. Ponovno sporočam – vrata vodstva Občine Domžale so bila in ostajajo za tvorno sodelovanje vedno in vsakemu odprta.

Poseben pozdrav še vsem našim študentkam in študentom, ki v oktobru vstopajo v novo študijsko leto. Želim vam uspešno leto, na študijskih in na vseh drugih, za vas pomembnih področjih. Na občini pripravljamo novo strategijo za mlade, zato vas še posebej vabim, da se povežete z mlado županjo in mladim županom, podate svoje predloge in s tem sooblikujete naš skupni prostor zadovoljnih ljudi.

mag. Renata Kosec
županja Občine Domžale

Splošne informacije Občine Domžale o intervenciji, sanaciji in protipoplavnih ukrepih

V občini Domžale so katastrofalne poplave 4. avgusta 2023 najbolj prizadele porečje Kamniške Bistrice s Pšato in Račo v naseljih Nožice, Depala vas, Bišče in v delu Domžal.

Poleg stanovanjskih in poslovnih objektov so bili ogroženi mostovi čez Kamniško Bistrico ter ostale komunikacije in komunalna infrastruktura na omenjenih ogroženih območjih. Poplavljenih je bilo več kot 240 stanovanj, poslovnih in drugih objektov. V intervenciji je s 112 vozili sodelovalo 891 oseb. Gasilska zveza Domžale je z 250 gasilci sodelovala tudi na najbolj prizadetih območjih Slovenije, na Koroškem, v Lučah, Mozirju in Mostu.

Sredstva občinskega proračuna za sanacijo:

V obdobju od 1. januarja 2018 do danes je Občina Domžale za zagotavljanje protipoplavne varnosti namenila približno 1,5 milijona evrov in 287.468 evrov iz proračuna za leto 2023.

V osnutku proračuna Občine Domžale za leto 2024 je za urejanje voda in investicij v protipoplavne ukrepe predlagana poraba 569.130 evrov, za sanacijsko vzdrževalna dela na porečju Kamniške Bistrice pa 200.000 evrov (od tega pol v letu 2024 in pol v letu 2025), dodatno je za urejanje rekreacijskih poti ob vodotokih predlaganih 100.000 evrov, za gradnjo meteorne kanalizacije na območju Radomelj pa 200.000 evrov. O potrditvi predlaganih zneskih in namenu njihove porabe odločajo svetnice in svetniki na občinski seji konec septembra.

Intervencijska dela in sanacija ter protipoplavni ukrepi

Občina Domžale je takoj pristopila k izvedbi intervencijskih ukrepov, ki se izvajajo v smeri iz Kamnika proti Domžalam. V Nožicah je bil urejen nasip s skalami, Kamniško Bistrico se je preusmerilo v staro strugo za preprečitev spodjedanja brega v Biščah, na vodotoku v občini pa potekajo pa tudi druga intervencijska dela na strugi in odvoz naplavin s strani pristojnih državnih služb.

Aktivnosti na terenu si je minister Uroš Brežan skupaj z delegacijo ministrstva za okolje in naravne vire ter z županjo mag. Renato Kosec ogledal 8. septembra 2023. Minister je izrazil zadovoljstvo, da je Občina Domžale zavzeto pristopila k reševanju razmer. Županja mag. Renata Kosec se je ministru zahvalila za zgledno sodelovanje in predala pobudo devetih županj in županov občin ob povodju Kamniške Bistrice za ustanovitev medobčinske tehnične pisarne s sedežem v Kamniku, da bi sanacijska dela, načrtovanje in izvedba protipoplavnih ukrepov na območju Kamniške Bistrice in njenih pritokov tekla čim bolj usklajeno in nemoteno. Minister in županja sta ocenila, da je zdaj priložnost za realizacijo protipoplavne ureditve, ki je bila na državni ravni že dalj časa načrtovana.

Sama sanacijska dela na strugi Kamniške Bistrice so v pristojnosti državne direkcije za vode. V načrtu za sanacijo ob jezu Šmarca gorvodno je predvidena nujna sanacija desno brežneca nasipa Kamniške

Minister Uroš Brežan z delegacijo ministrstva in županjo na terenu

Bistrice. Predviden je zasip zajede ter izgradnja visokovodnega napisa gorvodno od jezu Šmarca. Občina Domžale in Občina Kamnik prednostno nadaljujeta z aktivnostmi za dopolnitev projektne in investicijske dokumentacije za protipoplavno ureditev odseka od jezu Šmarca do Radomelj.

Ogledi na terenu in stik s krajanj

Županja Občine Domžale mag. Renata Kosec je skupaj s podžupanom Borutom Ernestlom od poplav redno spremljala potek sanacij v strugi Kamniške Bistrice in njenih pritokih ter ukrepe za varovanje brežine. Med ogledi na terenu se je srečevala tudi z najbolj prizadetimi in jim ponovno zagotovila, da občina nanje ne

bo pozabila. Udeležila se je tudi srečanja s krajanj Nožic, Homca in Radomelj, sprejela krajanje Domžal na pogovor in v septembru sklicala srečanje s predsedniki Svetov krajevnih skupnosti in s predstavniki krajevnih skupnosti za obveščanje o poplavah.

Čiščenje mlinščic

Občina Domžale je s soglasjem državne direkcije za ceste v okviru izvajanja protipoplavnih ukrepov urgentno pristopila k čiščenju struge Homške mlinščice. Zaključeno je čiščenje v predelu Homca, v Preserjah pri Radomljah, Študi ter v Mali Loki. Predvidoma v oktobru bo zaključeno čiščenje Homške mlinščice še v Jaršah in na Rodici. Strokovni ogled Radomeljske mlinščice je pokazal, da v tej mlinščici trenutno ni večjih nano-

sov naplavin, v okolici Papirnice Količevo pa je bila struga že očiščena. Prav tako je Dolska mlinščica dobro pretočna. Čiščenje ostalih potokov se bo izvajalo naknadno. Urejanje morebitnega zarasta ob mlinščicah se zaradi narave dela izvaja od jeseni do pomladi, čiščenje brežin in škarp ob mlinščici pa je v pristojnosti občanov, ki mejijo na te umetne kanale.

Čiščenje kanalizacije, peskolovov in povezav po poplavah

Občina Domžale je v kratkem po poplavah JKP Prodnik naročila čiščenje kanalizacije in čiščenje peskolovov ter povezav na poplavljenih območjih. Občanke in občani lahko predstavnikom krajevnih skupnosti za obveščanje sporočijo lokacije morebitno še zamašenih peskolovov oziroma povezav, katerih čiščenje bo zagotovila Občina Domžale.

Kakovost tal po poplavah

Krajanj Nožic so izrazili zaskrbljenost glede kakovosti oziroma morebitne kontaminiranosti tal zaradi poplav, zato se je Občina Domžale s poizvedbo obrnila na Agencijo Republike Slovenije za okolje in prostor (ARSO). Na porečju Kamniške Bistrice so vzorce vzeli pri Godiču in v Kamniku ter naprej na porečju Save pri Sneberjah in Litiji. Na ARSO ocenjujejo, da na Domžalskem ni tveganja, da bi bila tla kontaminirana, saj rezultati analize kažejo, da so tla na porečju Kamniške Bistrice z vidika vsebnosti kovin in mineralnih olj neproblematična.

Začasni most na Viru

Po statični presoji je bilo treba most na Viru po poplavah popolnoma zapreti za ves promet. S pomočjo pristojnih državnih služb sta bila postavljena dvačasna mostova. Zaradi nujne zaščite vseh udeležencev v prometu je Občina Domžale že pozvala pristojne državne službe, da se čimprej začne z izgradnjo novega, trajnega mostu. □

SOBOTA

7. oktober

od 10. ure dalje

Tržni prostor Domžale

KUHA ZA VAS!

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

Popis škode in oblike pomoči, namenjene prizadetim v poplavah

Popis škode v občini Domžale

Na podlagi prejetih vlog za popis škode po poplavah je na območju občine Domžale škoda od 7. avgusta do 22. septembra 2023 popisovala tričlanska komisija, ki so jo sestavljali strokovnjaki gradbene stroke. Za popis škode na posameznem objektu je komisija v povprečju porabila po dve uri. Obiskala je več kot 240 stanovanjskih, poslovnih in drugih objektov ter ocenila, da je na omenjenih objektih približno 80 odstotkov škode v kletih, deset odstotkov v 1. etaži in deset odstotkov v 2. etaži, v posameznih objektih pa bivanje trenutno ni možno. Podatki, ki jih je zbrala komisija, so bili prek aplikacije AJDA v roku, do 22. septembra, posredovani pristojnim organom za dodeljevanje državne pomoči. Škoda na javni infrastrukturi, ki je v lasti Občine Domžale, je ocenjena na več kot 700.000 evrov.

Oškodovanim v poplavah na voljo več oblik pomoči: Prvi korak k takojšnjemu olajšanju bremena, ki so ga prinesle nepričakovane poplave in plazovi, je bila **državna humanitarna pomoč prek Rdečega križa Slovenije in Slovenske Karitas** po 5 milijonov evrov vsakega. Do 31. decembra 2023 se prizadeči lahko obrnejo za različne pomoči tudi na **Center za socialno delo (CSD) Domžale**.

O morebitni **denarni pomoči s strani Občine Domžale** odloča domžalski Občinski svet v četrtek, 28. septembra, ki je pristojen za razporejanje sredstev v okviru proračuna Občine Domžale za leto 2023.

Učenci OŠ Vencija Perka in OŠ Roje so zapeli za dober namen.

Na dnevnem redu 8. redne seje je tudi predlog Občine Domžale za denarno pomoč prizadetim gospodinjstvom in pravnim osebam s sedežem v domžalski občini. V predlogu o višini sredstev se za poplavljenе kletne prostore namenja 500 evrov, za poplavljenе etaže 1500 evrov, trajno uničen objekt ali večjo sanacijo 3000 evrov v skladu z državnimi smernicami za dodelitev sredstev.

Občinski svet na septembrski seji odloča tudi o predlogu, pripravljenem na podlagi pobude Skupnosti občin Slovenije, da članice iz proračunov za leto 2023 namenijo od 1 do 2 evra na prebivalca svoje občine za pomoč prizadetim občinam. Ker so poplave prizadele tudi občino Domžale, se predlaga pomoč 1 evro na prebivalca oziroma skupaj 42.600 evrov, od tega po številu prebivalcev

30.000 evrov Kamniku, 8600 evrov Mengšu in 6000 evrov Trzinu.

Sredstva za prizadete v poplavah se zbirajo tudi na dobrodelnih koncertih in dogodkih

V domžalski občini po poplavah potekajo različni dobrodelni dogodki in koncerti za pomoč prizadetim, nekateri tudi ob podpori Občine Domžale: koncert Radia Ognjišče in Karitas na Studencu (31.000 evrov za pomoč šolarjem s poplavljenih območij), koncert Rebeke Dremelj in Bepop ob spremstvu učencev OŠ Vencija Perka in OŠ Roje (izkupiček od vstopnic za poplavljenе v občini Domžale), dobrodelni koncert Gasilske zveze Domžale za prizadete družine se obeta, 30. septembra pa pohod Modrih novic na Sv. Primoža za prizadete družine.

FOTO: KARIN BOŽIČ ZUPANČIČ

Mednarodna izmenjava znanja in izkušenj gasilcev iz Supetarja, Domžal in Postojne

Projekt, v katerem je predvidenih štirinajst izmenjav oziroma rotacij poklicnih in prostovoljnih gasilcev, so poimenovali Alpe Adria Knowledge Transfer – AAKT.

Dobrovoljno vatrogasno društvo (DVD) Supetar, Gasilska zveza (GZ) Domžale in Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Postojna so se povezali z namenom prenosa dobrih praks in izkušenj ter medsebojnega usposabljanja s področja preventivnih aktivnosti in pri intervencijah ob naravnih nesrečah.

Izmenjave v letošnjem letu organizirata Vatrogasna zajednica Splitsko-dalmatinske županije in DVD Supetar. Usposobljenost poklicnih in prostovoljnih gasilcev v občini Domžale je na visoki ravni, kar se vedno znova pokaže pri intervencijah, bodo pa na načrtovanih izmenjavah gasilke in gasilci ter predstavniki civilne zaščite v Domžalah pri-

dobivali nova znanja in izkušnje predvsem na področju obvladovanja požarov večjih razsežnosti.

Konec septembra se je 70 domžalskim gasilcem na Braču ob zaključku prve faze projekta pridružila slovenska delegacija, ki jo je vodila županja Občine Domžale mag. Renata Kosec, sestavljali pa so jo še predsednik GZ Domžale Matjaž Korošec, namestnik predsednika Anže Korošec, direktor Centra za zaščito in reševanje Domžale Andrej Jarc in poveljnik javne gasilske službe Matjaž Merkužič. V imenu gostiteljev so goste pozdravili županja Supetarja Ivana Marković, predsednik DVD Supetar Valentino Jakšič in poveljnik Nikola Martinić - Dragan.

Prva izmenjava gasilcev je potekala letos junija in že po prvih dneh so se sodelavci Centra za zaščito in reševanje Domžale, kolegi iz GZ Domžale in PGD Postojna pohvalili iz izredno pozitivnimi izkušnjami. Po vrnitvi domov so organizirali usposabljanje za druge gasilke in gasilce v območju občine Domžale.

V juliju je sledila še druga izmenjava, v okviru katere so udeleženci usposabljanja obiskali letališče na Braču in se seznanili z letalom za gašenje požarov v naravi Air Tractor. Pogovori so tekli tudi o povezovanju poklicnih in prostovoljnih gasilcev Slovenije in Hrvaške ter o vzpostavitvi novih poklicnih povezav. Udeležence izmenjave sta takrat obiskala tudi Slavko Tucaković, glavni gasilski poveljnik v Republiki Hrvaški, in Ivan Kovačević, poveljnik Vatrogasne zajednice Splitsko-dalmatinske županije.

Tretja izmenjava je bila zaradi avgustovskih poplav prestavljena na september. Vezi med udeleženci in organizatorji je še dodatno utrdil obisk mag. Renate Kosec, ki je ob zaključku usposabljanja izpostavila pomen povezanosti za zagotavljanje višje požarne varnosti tudi v občini Domžale. V Domžale bodo gasilci z Brača prišli na usposabljanje v prihodnjem letu.

FOTO: ARHIV OBČINE DOMŽALE

Sodelujoči v projektu rotacij Alpe Adria Knowledge Transfer – AAKT

Občina Domžale nadaljuje izvedbo načrtovanih investicij

Zaključena dela:

- **Krumperška ulica v Zaborštu:** rekonstrukcija, asfaltiranje ceste, ureditev vozišča z ustreznim odvodnjavanjem, vzpostavitev enostranskega pločnika in prometne ureditve za umiritev prometa.
- **Cesta Gorjuša-Brezovica:** rekonstrukcija, ureditev ceste v dolžini 800 m in avtobusne postaje, obnova vodovoda na cesti Gorjuša-Brezovica.

Dela v teku:

- **Ureditev poti ob Kamniški Bistrici od Farme Ihan do Bišč (1. faza):** gradnja makadamske poti za pešce in kolesarje dolvodno ob levem bregu Kamniške Bistrice, od farme Ihan do Bišč, dolge en km.

- **Pločnik na Sv. Trojici:** izgradnja 30 m pločnika na Sv. Trojici med gasilskim domom Žeje - Sv. Trojica in igriščem, utrditev brežine s kamnito zložbo in meteornega odvodnjavanja.
- **Rekonstrukcija Virske ceste:** obnova zadnjih 400 m odseka povezovalne ceste, ki se na navezuje na semaforizirano križišče na relaciji Podrečje-Dob oziroma zaključuje v križišču z regionalno cesto Želodnik-Domžale, ureditev meteorne kanalizacije, gradnja pločnika.
- **Prenova kuhinje na OŠ Vencija Perka Domžale:** obnovitvena dela, rušitev nenosilnih konstrukcij, na novo obrtniška dela, elektroinstalacije, elektro oprema, strojne instalacije, strojna oprema in tehnologija kuhinje.

Cesta Gorjuša-Brezovica

Obnovljena fasada Domžalskega doma

Poplave skozi oči mladega župana Aljaža Praznika

Osebnost sem zelo ponosen, da živim v občini, v kateri živimo ljudje, ki razumemo, kako pomembna sta prostovoljstvo in solidarnost, in sem srečen, da smo to v veliki meri tudi pokazali v tem težkem obdobju poplav.

Velika pohvala vsem, ki ste se aktivirali. Med ljudmi, ki so pomagali, je bilo tudi veliko mladih. Z mnogimi mladimi in njihovimi družinami, ki so jim poplave obrnile življenje popolnoma na glavo, sem v stiku, in upam, da bomo skupaj našli rešitev za prav vsako družino oziroma vsakega posameznika. Res želim, da občani Domžal vedo, da se veliko institucij, društev in predvsem tudi vodstvo občine ukvarja s težavami, ki so jih prinesle poplave in da v tem nikakor niso sami.

Čeprav so meni poplave prizanese, sočustvujem z vsemi, ki niso imeli take sreče. Hkrati se še enkrat zahvaljujem vsem prostovoljcem, gasilcem in vsakemu, ki je na kakršen koli način že pomagal oziroma še bo. Posebno želim izpostaviti vzpostavitev telefonske številke za psihološko pomoč. Zelo sem bil vesel, da je bila le-ta vzpostavljena že dan po poplavah, in upam, da je to znak, da bomo končno nehali pod-

Aljaž Praznik, mladi župan Občine Domžale

cenjevati psihološke posledice dogodkov, ki se pripetijo.

Sem mnenja, da smo pokazali, da si lahko stojimo ob strani in da znamo dobro odreagirati v kriznih situacijah. Ne smemo pa zaspati in ostati le pri očiščenih poteh in popravljanih mostovih, ker veliko družin in njihovih domov potrebuje pomoč in jo bodo potrebovali še kar nekaj časa. Zato mislim, da nas v prihodnjih tednih in mesecih čaka še veliko dela, ki pa je lahko opravljeno dobro le s povezanostjo in delavnostjo celotne skupnosti. Verjamem, da nam bo s skupnimi močmi uspelo.

FOTO: MODRE NOVICE

VELIKI INTERVJU

STAVIMO NA KULINARIČNO IN DRUŽBENO IZKUŠNJO NAŠIH IZDELKOV

TILEN TRAVNIK, DIREKTOR PODJETJA BEVO

Bevo je mlado zagonsko podjetje, ki premika meje v prehranskem svetu in pod blagovno znamko Juicy Marbles razvija in trži rastlinske zrezke.

Cveta Zalokar

Foto: osebni arhiv Tilna Travnika

Potem ko jim je leta 2021 uspelo pridobiti 4,5 milijona dolarjev (približno 4 milijone evrov) sredstev ameriškega sklada, so s tem denarjem v prostorih bivše tovarne Univerzale preuredili dve nadstropji v proizvodnem delu stavbe, zaposlili nove sodelavce in začeli osvajati trge s svojimi izdelki. K pogovoru smo povabili direktorja in soustanovitelja podjetja Tilna Travnika, ožjo ekipo pa poleg njega sestavljajo še Luka Sinček, Maj Hrovat in Vladimir Mičković.

Hrana in njena pridelava sta že dolgo eno najpomembnejših strateških vprašanj civilizacije. Kako in s kakšnimi cilji ste se vi lotili iskanja inovativnih rešitev?

Po študiju živilske tehnologije se mi je zdela prehrabna industrija v Sloveniji dolgočasna, neinovativna in nedostopna. Pravo nasprotje od IT industrije v kateri sem se po študiju zaposlil. Pa vendar sem ves čas delovanja v IT-ju spremljal tudi to, kako se prehranjujemo, od kod ta hrana izvira in kako vpliva na okolje. Ko sem se tudi sam začel prehranjevati s hrano rastlinskega izvora, pa je postalo jasno, da obstaja velika luknja na trgu živil, ki bi po prehranski sestavi nadomestila klasično meso. Prav ta luknja je postala naš glavni fokus, saj lahko z boljšimi rešitvami tukaj pomembno vplivamo na zdravje ljudi in planeta. Opazovali smo potrošnike in njihove navade ter sklenili, da tako s komunikacijo kot z izdelki ne smemo 'soliti pameti' kupcem in jih bombardirati z 'vegan-skimi' in okoljskimi sporočili, temveč je treba vlagati napor v prehransko, predvsem pa kulinarično in družbeno izkušnjo naših izdelkov. Pri konkurenci, ki je že obstajala taktat, so te stvari namreč zelo šepale.

Kam sežejo začetki in prvi koraki danes uspešne in zanimive zgodbe podjetja Bevo?

Zgodba se začne na treh koncih hkrati v približno enakem časovnem obdobju okoli leta 2019. Takrat sem sam precej časa vlagal v mentoriranje drugih startupov in morda skozi to iskal svoje novo poslanstvo. Iz uspešnega IT podjetja je vedno bolj vleklo nazaj v hrano.

Luka in Maj sta tedaj sobivala v študentskem domu in razmišljala, kako učinkovito vstopiti na podjetniško pot. Razvijala sta prototipe različnih izdelkov in tehnologij in se z njimi uspešno prijavljala na študentska tekmovanja in hackathone. Tako sta nekega dne obiskala kamniški Kikštarter in zma-

Ko sem se tudi sam začel prehranjevati s hrano rastlinskega izvora, je postalo jasno, da obstaja velika luknja na trgu živil, ki bi po prehranski sestavi nadomestila klasično meso. Prav ta luknja je postala naš glavni fokus, saj lahko z boljšimi rešitvami tukaj pomembno vplivamo na zdravje ljudi in planeta.

gala na startup-vikend tekmovanju, kjer smo se tudi spoznali in takoj začutili, da moramo vsaj na neki način sodelovati. Vladimir je takrat svoj čas razporejal med agencijo za razvoj blagovnih znamk Ljudje (tako sva se tudi spoznala) ter bežigrasjsko Kucho, ki je bila ena bolj prepoznavnih plant-based restavracij v Evropi. Ko pa se je začela pandemija in so bile restavracije nekaj časa zaprte, pa jim, kot mladi restavraciji, na žalost ni ostalo drugega kot zapreti. Lahko rečem, da smo imeli vsi veliko sreče v nesreči s to pandemijo.

Na začetku ste se prijavi in bili sprejeti v ameriški pospeševalnik za startup podjetja Y Combinator. Kaj ste pridobili s sodelovanjem?

Pravzaprav nismo začeli z YC-jem. Naš, oziroma bolj Majev in Lukov prvi resni podvig je bilo sodelovanje v oddaji Štartaj Slovenija, kjer sta razvila in začela s prodajo rastlinskih burgerjev, za katere pa se je izkazalo, da so preveč generičen izdelek in ga z majhno količino in brez lastne proizvodnje ne moreš spremeniti v posel. Jaz sem v tem času igral vlogo mentorja in se odločil za 'skok' v drugo industrijo, predvsem zato, ker smo uspeli razviti prototip nove naprave, ki je znala sojino moko spreminjati v vlaknasto strukturo. To so bili kar negotovi časi za nas, saj smo eno poslovno idejo pokopali, druge pa pri vlagateljih še niso kazale potenciala. V nekem trenutku smo vsi trije razmišljali o zaposlitvi v nekem drugem podjetju s tega področja, a sta na srečo Luka in Maj vztrajala pri prijavi v YC. Po uspešni prijavi smo imeli še intervju, kjer smo jim ponudili, da jim pošljemo vzorce izdelka iz naše naprave. To jih je prepričalo in januarja 2021 smo vstopili v program, ki nam je spremenil življenje.

Za preboj pa je bilo odločilno, da ste uspeli najti investitorje, med drugim ameriški sklad AgFunder in nemški World Fund, ki pomaga podjetjem, da s pomočjo novih tehnologij prispevajo k manjšemu ogljikovemu odtisu. S čim ste jih prepričali?

Po koncu trimesečnega programa YC je t. i. demo dan, ko se prek 60-sekundne predstavitve predstaviš več tisoč vlagateljem po svetu. Imeli smo dobro zgodbo in smo vlagatelje lahko tako rekoč izbirali. Tako AgFunder kot World Fund imata stroga merila, v kakšna podjetja lahko vlagajo, in to nam je bilo všeč, saj v obeh primerih poleg finančnega uspeha enako pomembno vlogo igra tudi t. i. impact – torej kakšen finančni vpliv bo podjetje imelo na svet. Pri WorldFundu gredo celo tako daleč, da po posebni metodologiji ocenijo, ali ima ideja potencial, da na letni ravni lahko prepreči izpust sto megaton ogljikovega dioksida, preden vložijo. Za nas so ta izračun lahko kar preprosto opravili.

Ocenjujete, da bi danes sleherni podjetje moralo delovati globalno. Zakaj?

Morda res ne čisto vsako. So pomembna podjetja, ki so vpeta v lo-

kalno okolje (energetika, komunalna in druga infrastruktura), za vsa podjetja, ki svoje izdelke ali storitve ponujajo končnim kupcem ali drugim podjetjem, pa je globalno delovanje nujno. Dobro je poznati svojo konkurenco po vsem svetu, dobro je razumeti, kako zares deluje naša dobavna veriga in kje so tveganja. Predvsem pa globalna perspektiva omogoča, da najdemo zelo specifične kupce, ki zelo cenijo naš izdelek ali storitev, in so zato pripravljena odšteti nekaj več – kar pa posledično pomeni višjo ustvarjeno dodano vrednost za podjetje, skupnost in državo.

Kaj vas je prepričalo, da boste svoje prostore našli in preuredili v Domžalah, v bivši tovarni Univerzale?

Bivša tovarna slamnikov je že naša peta lokacija – če štejem zraven še študentsko sobo in mojo kuhinjo. Prvi pravi laboratorij smo vzpostavili v Kikštartetu, potem pa smo nekaj časa delovali v bivših prostorih pekarnice v Domžalah. Stroji so postajali vedno večji in med iskanjem rešitve nas je stara tovarna prepričala z velikostjo in svojim šarmom. Posloplje je dovolj dolgo za našo linijo, dostopi so ustrezni, prav tako pa je pomembna dobra povezanost Domžal z Ljubljano, od koder prihaja večina strokovnega kadra.

Vidite tu priložnost tudi za svojo širitev?

Novi lastniki kompleksa imajo nam zelo podobne vrednote in vizijo, tako da mislim, da imamo vsaj za nekaj ciklov širitve še dovolj prostora. Je pa res, da je kompleks več let propadal in bo potrebnega precej truda, da mu povrnemo nekdanji ugled. Potencial vsekakor vidimo.

Bevo je mlado podjetje tudi po starostni strukturi, saj ste vi z 42 leti pravzaprav najstarejši. Hitro rastete, saj ste od začetnih štirih zaposlenih zdaj že pri številki 38. Kdo so vaši sodelavci in kako jih izbirate?

Skoraj najstarejši – mislim, da imamo zdaj v proizvodnji spet nekoga, ki je podobnih let. Hitra rast števila zaposlenih prinese svoje izzive. Število in raznolikost delovnih mest pa zahteva, da smo aktivni na vseh ravneh. Tako recimo prodajniške in inženirje iščemo globalno, za proizvodne delavce pa zelo dobro sodelujemo z lokalno skupnostjo. Zelo nam je pomembno, da se v kolektivu vsi dobro in varno počutijo, saj je delo naporno tako v proizvodnji kot v pisarnah, pa čeprav včasih za odmor kdo odigra – pregovorno startupovski – namizni tenis. V velik ponos mi je, da smo tako mednarodni. Trenutno našo

Če bomo vsi zemljani hoteli jesti toliko takšnih beljakovin, kot jih danes jemo Evropejci, nam bo preprosto zmanjkalo obdelovalne zemlje in pitne vode.

ekipo sestavljajo sodelavci iz Srbije, Bosne, Hrvaške, Španije, Italije, Islandije, Nemčije, Anglije in seveda Slovenije.

Kako torej poteka vaša proizvodnja, ki temelji na zahtevni tehnologiji marmoriranja?

Podrobnosti so seveda poslovna skrivnost, lahko pa povem, da uporabljamo le mehansko obdelavo surovin, ki jih na poseben način preoblikujemo in sestavimo v nov izdelek. Ta trenutek nekaj korakov še poteka ročno, a že intenzivno delamo na avtomatizaciji, drugače nam ne bo uspelo zagotoviti potreb trga.

V enem od prostorov tovarne že 'nastaja' manjši muzej vaše strojne opreme. Tudi to izdelate sami. Za kakšno tehnologijo gre?

Do 'muzeja' nam še malo manjka. Trenutno je bolj neurejena shramba, a razvoj novega proizvodnega postopka zahteva veliko poskusov, novih pripomočkov in naprav. Nekatero izdelamo, druge predelamo, nekateri pa so tudi kupljeni. Pri tem spontano nastaja muzejska zbirka.

Kaj sestavlja in kako je narejen vaš najpriljubljenejši izdelek fileja?

Glavni surovini sta sojine beljakovine in sončnično olje. Rdečkasto barvo daje rdeča pesa, okus pa arome, ki jih po posebnem postopku pridobivajo iz zelenjave v Švici. Uporabljamo tudi vlaknine (metilceluloza), ki se kot gostilo uporablja v mlečni industriji, ter ekstrakt alg – karagenan, ki ga uporablja mesna industrija.

S čim lahko meso, narejeno iz rastlinskih nadomestkov, prepriča mesojedca?

To je ključno vprašanje, s katerim se pri nas ukvarjamo. Preprostega odgovora ni, danes pa razumemo, da sta okus in tekstura le en faktor. Zelo pomembno je tudi to, da se izdelek pričakovano obnaša tudi med pripravo in uživanjem. Vse skupaj pa mora biti še zdravo in družbeno sprejemljivo. Ocenjujem, da naši izdelki vse zgoraj naštetu dobro opravljajo. To nam navsezadnje dokazujejo tudi kupci, med katerimi je vse več vsejedcev in tudi slike jedi, pripravljenih z našimi izdelki, ki jih zasledimo na družbenih omrežjih.

Zakaj so vaši zrezki tudi bolj zdravi kot meso?

Vesel sem, da ste me vprašali, zakaj in ne ali. Z navajanjem dejstev o nižji vsebnosti nasičenih maščob, odsotnosti holesterola, dobri aminokislinski sestavi beljakovin in kalorični vrednosti lahko povemo le en del zgodbe. Vse vodilne svetovne organizacije s področja prehrane in prehranske varnosti se strinjajo, da je dobro načrtovala prehrana brez živalskega mesa bolj zdrava od mešane. Globalna mesnoprredelovalna industrija je v zadnjih dveh letih proti naši vodila zelo izpirljeno kampanjo propagande o nezdravosti izdelkov tako z vidika sestavin in procesiranosti. In tukaj lahko le nagovorim bralce, naj razmislijo o tem, kaj vse, kar pojedjo, je procesirano – in kaj ta beseda zares pomeni. Moje mnenje je, da se ljudje o prehrani premalo pogovarjamo celostno in preveč iščemo krivca ali zdravilno bilko v enem živilu.

Komu so v prvi vrsti namenjeni vaši izdelki?

Vsem ljudem, ki želijo v svojo prehrano vključiti več beljakovin (mesa) in se pri tem ne želijo odpovedati kulinarčni izkušnji, ki jo ponuja meso. V manjši meri tudi nejedcem mesa, ki ga v določenih življenjskih situacijah pogrešajo.

Katere izdelke zaenkrat ponujate in kakšen je trenutno obseg vaše proizvodnje?

Trenutno ponujamo 'stejk', pečenko in rebrca, ki smo jih pravkar poslali na trg. Trenutno proizvedemo približno 20 do 30 ton na mesec.

Kaj pa cenovna dostopnost?

Količina, ki jo proizvedemo, je danes le kaplja v morje v primerjavi s proizvodnjo mesa. Zato tudi ne dosegamo takšnih cen. Infrastruktura v naši industriji je še v povojih, mesna pa se je razvijala zadnjih 200 let. Zavedamo se, da so naši izdelki trenutno v višjem cenovnem razredu – recimo mu 'za posebne prilagoditve', in se trudimo, da cene za vse naše izdelke spravimo na ali celo pod nivo pravega mesa. Kot primer vzemimo naš novi izdelek rebrca. Pri živali gre skoraj za 'odpadni' kos, mi pa moramo to kompleksno strukturo poustvariti – kar zaenkrat ne gre pri ceni mesnega ekvivalenta.

Ob pozivu predsednika vlade RS Roberta Goloba, da bi omejili porabo mesa in mesnih izdelkov, je bilo opaziti veliko upora in tudi agresivnega nezadovoljstva. S čim bi vi skušali prepričati ljudi?

S ciljem predsednika se strinjam. Z načinom, kako to doseči, pa le delno. Če pustimo okoljski, etični in zdravstveni vidik pri strani in se osredotočimo le na rast globalne populacije ter želje po uživanju beljakovin, pa hitro pridemo do enostavnega problema. Če bomo vsi zemljani hoteli jesti toliko takšnih beljakovin, kot jih danes jemo Evropejci, nam bo preprosto zmanjkalo obdelovalne zemlje in pitne vode. 70 odstotkov poljščin, ki jih danes pridelamo, se porabi za krmo živali, ki pa slabo, oziroma zelo slabo izkoriščajo to krmo. Govedo kot najslabši primer za vsake 100 g beljakovin, ki jih poje, na sebi 'obdrži' le pet gramov.

Ko govorimo o naših izdelkih, na neki način govorimo o novi tehnologiji. Z vsako novo tehnologijo pride strah pred novim, nepoznanim. Tudi tukaj bi tako bilo bolj smiselno uporabljati retoriko razlage, učenja in motivacije (tudi fi-

nančni) k postopnem prehodu. Veliko ljudi si preprosto ne zna predstavljati, da bi lahko preživeli brez mesa. Podobni strahovi so se pojavljali tudi v času pojave elektrike, avtomobilov in sodobne medicine.

Večino svojih izdelkov izvozite. Kje so vaši glavni trgi in s kakšnimi izzivi se srečujete?

Trenutno so za nas najbolj zanimivi trgi Združeno kraljestvo, Švica, Nemčija, Skandinavija in ZDA. Izdelke pošiljamo v zamrznjeni verigi. Izzivi so povsod, veliko je logističnih, so pa tudi kakšni nepričakovani. Tako na primer so nam švicarski cariniki kar nekaj časa na izdelke dodajali carinsko dajatev za uvoz mesa, ker nam na pogled preprosto niso verjeli, da ne gre za pravo meso.

Kaj se na področju prehrane iz rastlinskih nadomestkov trenutno dogaja v svetu?

Leto 2022 je prvič v zgodovini rast trga nekoliko upadla. Vendar je to za nas vzpodbudno, ker je upadla le vrednost, število kupcev pa se je povečalo. V letošnjem letu se je trend obrnil, količina inovacij pa je neverjetna.

In kje lahko pri nas kupimo, naročimo ali poskusimo vaše izdelke?

Za vse, ki ste doma v Domžalah, je zadeva preprosta. Stejki so na voljo v domžalskem Mercatorju. Prodaja pa jih tudi vedno več restavracij in trgovin v okolici.

Kakšni pa so vaši načrti za prihodnje?

V prihodnjih letih načrtujemo hitro rast prodaje in prihodkov, presežke pa bomo vlagali v razvoj novih izdelkov, proizvodnih zmogljivosti in kadrov. Moja vizija je, da Univerzale postanejo visokotehnološki 'kampus' sredi Domžal, kjer v urejenem, sodobnem okolju nastane veliko delovnih mest z visoko dodano vrednostjo.

Prihajate iz zdravniške družine, vi pa ste po poklicu živilski tehnolog. Kako je družina (vem, da sta oba starša vegetarijanca) vplivala na vas in vašo življenjsko pot?

Zagotovo sta imela starša zelo velik vpliv. Kot sta se odločila zamenjati prehrano, sta tudi meni pustila prosto pot, a me izobraževala. Ko je prišel čas za izbiro študija, si prihodnosti kot zdravnik nisem znal predstavljati, sem pa od doma odnesel željo po ustvarjanju pozitivnih vplivov na družbo in planet.

Kako pa se prehranjuje vaša družina?

Doma ne pripravljamo mesa. Otroci pa zunaj ali v gosteh uživajo meso. Včasih na dopustu tudi midva z ženo pojeva kakšno sardelo.

Vsakoedevno prihajate v Domžale (tako kot tudi številni vaši sodelavci) od drugod. Kaj bi pohvalili, kaj pa pogrešate?

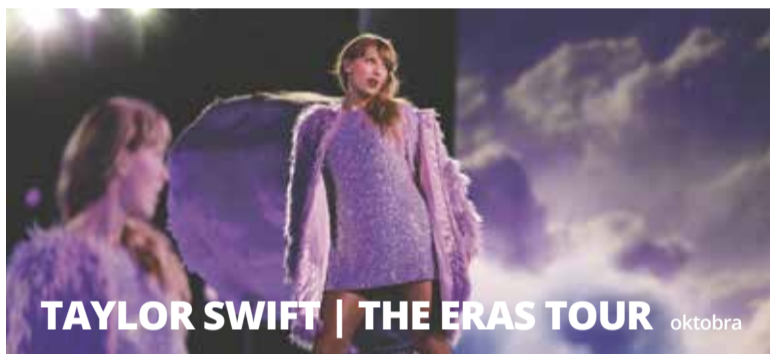
Od poplav naprej je ta odgovor na to, kaj pogrešam, na žalost preprost. Kolesarska pot ob Kamniški Bistrici od Kamnika do Domžal. Se pa zavedam, da bo pred to potjo treba sanirati še precej drugih bolj pomembnih stvari. V Domžalah se imamo kot kolektiv zelo dobro. Z občino sodelujemo dobro - morda bi morali bolj, z bolj ambicioznimi projekti. Nekaj lokalnih gostincev smo že prepričali, da na meni dodajo brezmesne malice. Nekatero bolj klasične pa še prepričujemo. ☐

Mestni Kino
Domžale

biografska komična drama / *Dumb Money* / režija: Craig Gillespie / scenarij: Lauren Schuler Blum, Rebecca Angelo, po knjigi *The Antisocial Network* Bena Mezricha / igrajo: Vincent D'Onofrio, Shailene Woodley, Seth Rogen, Clancy Brown, Paul Dano / 2023, ZDA / distribucija: Con Film / 104'

V središču zgodbe je youtuber Keith Gill (Paul Dano), ki sproži verižno reakcijo, ko vloži vse prihranke v delnice podjetja Game Stop in to objavi na družbenem omrežju. Ob širjenju novice se korenito spremeni tako njegovo življenje kot življenje vseh, ki mu sledijo. Namig o delnicah postane pravo gibanje in vsi obogatijo – dokler se milijarderji ne uprejo in se svet enih in drugih ne obrne na glavo. Film je nastal po resničnih dogodkih, ki smo jih v novicah lahko spremljali leta 2021, Ben Mezrich pa jih je popisal v knjigi *The Antisocial Network*, ki jo je *New York Post* imenoval za knjigo leta.

koncertni film / *Taylor Swift: The Eras Tour* / režija: Sam Wrench / nastopajo: Taylor Swift, ostali nastopajoči na turneji *Eras Tour* / 2023, ZDA / distribucija: Trafalger Releasing / 165'

Kulturni fenomen se s koncertnih odrov seli na velika platna! Potopite se v neponovljivo glasbeno doživetje z dih jemajočim kinematografskim pogledom na turnejo, ki se bo brez dvoma vpisala v zgodovino. Za ogled močno priporočamo koncertna oblačila in zapestnice prijateljstva v stilu Taylor Swift :)

epška kriminalna saga / *Killers of the Flower Moon* / režija: Martin Scorsese / scenarij: Eric Roth, Martin Scorsese po knjigi Davida Granna *Killers of the Flower Moon: The Osage Murders and the Birth of the FBI* / igrajo: Leonardo DiCaprio, Lily Gladstone, Robert De Niro, Jesse Plemons, Tantoo Cardinal, Cara Jade Myers, Ja'Nae Collins, Jillian Dion, William Belleau / 2023, ZDA / distribucija: Karantarija / 206'

Na začetku dvajsetega stoletja so pripadniki plemena Osage na svojem ozemlju odkrili nafto in čez noč postali najbogatejša ljudstva na svetu. Njihovo bogastvo je kmalu pritegnilo pozornost belih priseljencev ... Lokalni vplivnež William Hale velja za prijatelja staroselcev. Ko se iz velike vojne vrne njegov nečak Ernest, ga nagovori, naj se zbliža s premožno Mollie ... Novi film Martina Scorseseja je epška kriminalna saga o nizu umorov med pripadniki plemena Osage na začetku dvajsetega stoletja, prikazana skozi nenavadno romanco med belim prišlekom Ernestom Burkhartom in staroselko Mollie Kyle.

kratki animirani filmi za najmlajše / *The Very Small Creatures* / režija: Lucy Izzard / 2022, Velika Britanija / distribucija: Aardman / 17' / brez dialogov, 2+

Nove epizode priljubljene animirane serije studia Aardman (ustvarjalca serije Bacek Jon) premierno v kinu. Spremljamo dogodiščine petih radovednih drobcenih prijateljev, zelo majcenih cmokcev, ki se zabavajo z raziskovanjem otroške sobe, kadar ni nikogar v bližini. Rožnati, Zeleni, Rumeni, Modri in Oranžni cmokec ob igri spoznavajo sebe, drug drugega in svet, ki jih obkroža.

MESTNI KINO DOMŽALE
Ljubljanska 61, 1230 Domžale
T 01 722 50 50
www.kd-domzale.si

spletni kino
online.kinodomzale.si

TEMA MESECA

KO ZA DEŽJEM POSIJE SONCE ...

Poplave so celotno Slovenijo povezale v veliki humanitarni akciji, vsem prizadetim prebivalcem pa smo pokazali, da v nesreči niso ostali sami.

Miha Ulčar

Letošnjega poletja se bomo spominjali po katastrofalnih poplavah, ki so prizadele dobršen del države, zaradi česar so mnogi ljudje ostali brez vsega. Fotografije in posnetki škode, ki so jo povzročile uničujoče poplave, nikogar niso pustili ravnodušnega. Zaradi tega smo državljani stopili skupaj in vsak po svojih močeh pomagali prizadetim prebivalcem. Zelo veliko prostovoljcev je zavihalo rokave in se podalo na teren, številni drugi so prispevali direktno pomoč, darovali humanitarnim organizacijam in pomagali še na številne druge načine. Poplave so celotno Slovenijo povezale v veliki humanitarni akciji, vsem prizadetim prebivalcem pa smo pokazali, da v nesreči niso ostali sami. Vsa Slovenija je pokazala svojo plemenito človeško plat in dokazala, da znamo stopiti skupaj, kadar je potrebno, in si pomagati.

Da bodo prizadeti prebivalci lahko vsaj približno zaživel tako, kot so pred poplavami, bo potrebno še veliko časa, zato pomoč z različnimi dobrotelnimi akcijami, dobrotelnimi koncerti, donacijami in drugimi oblikami še vedno poteka. Se pravi, da solidarnost in človekoljubnost živita še naprej. Pri tem niti ni pomembno, koliko kdo da, ampak je važno, da vsak pomaga po svojih močeh.

S skupnimi močmi lahko marsikaj premaknemo na bolje. Tega se zavajajo tudi organizatorji koncertov in glasbeniki, saj v zadnjem obdobju širom po Sloveniji potekajo številni dobrotelni koncerti v pomoč prizadetim prebivalcem v poplavah. V občini Domžale so se v zadnjem mesecu zvrstili v ta namen kar nekaj zelo dobro obiskanih dobrotelnih glasbenih dogodkov, nekateri tudi ob podpori Občine Domžale. Obiskovalci so z nakupom vstopnice ali prostovoljnimi prispevki donirali neposredno za dober namen, hkrati pa uživali v glasbenih večerih.

Kulturno društvo Jože Gostič Homec obeležilo 30-letnico z dobrotelnim koncertom

V soboto, 26. avgusta 2023, je na športnem igrišču pri nekdanji osnovni šoli na Homcu potekal dobrotelni koncert ob 30-letnici Kulturnega društva Jože Gostič. Koncert z ansamblom The Riverbend je bil načrtovan že dlje časa, saj so želeli z njim obeležiti bogato tridesetletno delovanje društva. Ker so v začetku avgusta visoke vode Kamniške Bistrice najhujše poškodovale ravno domove v Krajevni skupnosti Homec-Nožice, so se po besedah Boruta Jenka, predsednika Kulturnega društva Jože Gostič Homec, odločili, da bo dogodek dobrotelne narave. »Dogodek je uspel v vseh pogledih. Izredno smo bili presenečeni in veseli nad obiskom in s podporo ljudi. Veliko med njimi je bilo domačinov, ki so prišli zaradi dobrotelne note. Za vstop na dogodek ni bilo vstopnine, so bili pa prostovoljni prispevki. Veseli me, da smo stopili skupaj in naredili nekaj dobrega za domače kraje in krajanje,« je z navdušenjem povedal Jenko, ki nam je še zaupal, da je bilo skupaj zbranih 3100 evrov, ki jih bodo namenili župniji-

Dobrotelni koncert na Homcu je še bolj povezal krajanje.

Martin Krpan z občinstvom na dobrotelnem koncertu na Studencu

ski Karitas Homec, ta pa jih bo namenila krajanom Nožice, ki so utrpeli škodo ob poplavah.

Jenko se ob tej priložnosti iskreno zahvaljuje vsem, ki so pomagali pri organizaciji dobrotelnega koncerta, še posebej gasilcem PGD Homec. Prav tako se zahvaljuje Market Bistrici, Fotolitu Dolenc in SAZAS, ki so priskočili na pomoč z donacijami. Pred koncertom je v avli nekdanje osnovne šole potekalo tudi odprtje razstave Pod Homškim hribom, ki so jo pripravili ob 30-letnici društva. Odprtja razstave in koncerta sta se udeležila tudi županja mag. Renata Kosec in podžupan Matej Primožič.

Z Martinom Krpanom in Policijskim orkestrom za pomoč poplavljenim šolarjem

V soboto, 2. septembra 2023, je v Poletnem gledališču Studenc potekal dobrotelni koncert, ki sta ga organizirala Radio Ognjišče in Slovenska Karitas. Odlično obiskan koncert za otroke in družine je bil namenjen zbiranju sredstev za pomoč šolarjem s poplavljenih območij za nakup šolskih potrebščin. Na koncertu, ki se ga je udeležila tudi županja mag. Renata Kosec, je za dober namen zaigral Policijski orkester, zapeli pa so tako glasbeniki kot gledal-

ci. Jure Sešek, ki je povezoval prireditve, se je večkrat prelevil v junaka Martina Krpana. Ta je na vprašanje, kaj bo zdaj po opustošenju, ki so ga za seboj pustila avgustovska neurja, odgovoril: »Skupaj bomo popravili in šli naprej!« Z zbranimi 31.000 evri bo to vsekakor lažje uresničljivo.

Zbrana velika glasbena imena

V nedeljo, 10. septembra 2023, je v Športni dvorani Domžale potekal veliki dobrotelni koncert Mostovi življenja, na katerem so se zbrala velika glasbena imena, kot so Magnifico, Nuška Drašček, Zoran Predin, Nina Strnad, New Swing Quartet, Slavko Ivančič, Alenka Godec in Rok Lunaček ob spremljavi vrhunskih domačih glasbenikov Nejca Škofica, Jana Gregorke, Miha Petrica in Žige Kožarja. Dogodek pa sta srčno povezovala Robert Pečnik - Pečo in Eva Cimbola.

Za prizadete krajanje Nožic zbrali 13.090 evrov

Dobrotelni koncert je uspel, saj so organizatorji zbrali 13.090 evrov, za kar so izredno hvaležni vsem obiskovalcem, ki so kupili vstopnico, in tudi donatorjem, ki so z nakazili podprli to čudovito akcijo. Zbrana sredstva bodo ob pomoči Rdečega križa Domžale, na računa katerega se steka

New Swing Quartet na velikem dobrotelnem koncertu Mostovi življenja

Nastop Nine Strnad

zbrani denar, pomagali tistim, ki so utrpeli škodo v avgustovskih poplavah. Sredstva bodo tako v celoti namenjena krajanom Nožic, saj je bilo v tem delu domžalske občine poplavljenih kar 90 odstotkov hiš, 14 družin pa je moralo zapustiti svoje domove. Do koga konkretno bo pomoč iz tega naslova prišla, pa bo v naslednjih dneh določila komisija pod vodstvom Rdečega križa Domžale.

Koncert je v sodelovanju s Krajevno skupnostjo Radomlje in Občino Domžale organiziralo Kulturno društvo Blunout. Aleš Florjančič nam je povedal, da je ideja, da bi v Domžalah organizirali veliki dobrotelni dogodek, tlela že dlje časa: »Ko so se zgodile poplave, pa nismo premišljevali niti trenutek, ampak smo takoj stopili v akcijo. Ko smo dobili povabilo iz Krajevne skupnosti Radomlje, da bi koncert organizirali pri njih, se nam je ideja zdela zelo dobra, a že po nekaj dneh smo ugotovili, da bo le-ta presegel prostorske zmogljivosti v Radomljah, zato smo praktično čez noč našli rešitev in dogodek preselili v Športno dvorano Domžale.«

Veliko srce naših glasbenikov

Florjančiču je uspelo na dobrotelni koncert privabiti velika glasbena imena. O tem, da mu je uspelo zbra-

ti takšno glasbeno zasedbo, nam je najprej povedal, da je neverjetno to, kako veliko srce imajo naši glasbeniki. »Po tem, ko sem si zamislil, koga vse bi si predstavljal na tem izvrstnem dobrotelnem odru in naredil prvi seznam, sem se usedel, zavrtel telefon in doživel tisto, kar bi mogoče težko izvedli tudi v kakšni drugi različici. Čisto vsi so takoj potrdili svoje sodelovanje na dogodku in v nekaj urah smo imeli sestavljen program. Gre za res izjemne glasbenike, s katerimi v Blunoutu sodelujemo že leta in to naše sodelovanje se je spletlo v prijateljske vezi. Zato jih toliko lažje pokličemo tudi, ko jih potrebujemo za dober namen, kot je bila pomoč našim občanom ob minulih poplavah,« je z zanosom povedal Florjančič.

Ob tem ga tudi izjemno veseli, da so Domžalčanom in Domžalčankam priredili tako izjemen večer, nekateri so ga poimenovali celo 'slovenski glasbeni Woodstock', kjer so se poleg vrhunskih vokalstov zbrali tudi najboljši domači spremljevalni glasbeniki pod vodstvom izjemnega klavirskega virtuozja Nejca Škofica ter vrhunski domači basist Jan Gregorka ter izjemna kitarist Miha Petrič in bobnar Žiga Kožar.

Koncert tudi prostor povezovanja

S pomočjo donatorjev so omogočili ogled koncerta tudi tistim, ki si tega sicer ne bi mogli privoščiti. Med njimi so bili oskrbovanci Doma upokojencev Domžale in otroci s posebnimi potrebami iz Osnovne šole Roje. Prav tako pa so se ob tej priložnosti še enkrat več želeli zahvaliti našim srčnim, pogumnim gasilcem in gasilkam, ki nam vedno, v najtežjih trenutkih stojijo ob strani. Tudi njih so povabili na koncert, da se jim vsaj malo zahvalijo. Izredno jih veseli, da so se odzvali v velikem številu.

Dobrotelni koncert je nosil naslov Mostovi življenja, ki ima simboličen pomen. V zvezi s tem nam je Florjančič povedal, da smo se vsi skupaj v dnevih poplav bali tudi za naše mostove, ki povezujejo kraje in bregove, marsikomu olajšajo življenje pri prehajanju in enega brega na drugega: »A hkrati smo v tem času zgradili nove mostove, tiste med ljudmi, med nami, prijateljske, solidarnostne. In še enkrat več se je pokazalo, da mostovi res povezujejo in zato smo dogodek poimenovali Mostovi življenja.«

Naj dogodek Mostovi življenja postane tradicionalen

Ob tej priložnosti je še omenil, da je njihova želja, da dogodek ne bo enkrat, ampak si želijo vsako jesen v Domžalah organizirati veliki dobrotelni koncert Mostovi življenja,

Neverjeten razplet dobrotelnega koncerta: družini podarile hišo.

Rebeka Dremelj, Bepop in otroški pevski zbor domžalskih osnovnošolcev

s pomočjo katerega bodo pomagali tistim, ki potrebujejo pomoč. Hkrati pa bodo ljudem omogočili tudi, da uživajo v vrhunskih glasbenih prireditvah v domačem kraju: »Vsi mi smo Domžalčani in želimo, da naši ljudje dobijo tisto najboljšo.«

Bepop in Rebeka Dremelj z razprodanim dobrodelnim koncertom v KD Franca Bernika Domžale

Poseben glasbeni dobrodelni dogodek je v razprodani dvorani Kulturnega doma Franca Bernika Domžale potekal v sredo, 20. septembra 2023. Za čarobnost na tem dobrodelnem koncertu, ki je bil hkrati tudi izjemen korak k pomoči prizadetim ob poplavih, so poskrbele Rebeka Dremelj ter Ana Praznik, Tinkara Fortuna in Alenka Husič, združene v trio Bepop. Za to priložnost so se povezale z učenci OŠ Vencija Perka in OŠ Roje ter bandom Kulturnega doma Franca Bernika Domžale. S skupnimi moči so ustvarili več kot le glasbeni dogodek, na katerem so odmevale slovenske uspešnice, se prepletali trenutki popolne sreče, radosti, pa tudi ganjenosti in hvaležnosti. Ustvarili so priložnost za upanje, solidarnost in podporo tistim, ki so izgubili v naravni nesreči. Tudi spodbuda za tiste, ki se trudijo obnoviti in si povrniti izgubljeno. Skratka, koncert je bil izjava o človeški dobroti, podpori v težkih časih in odsev tega, kar lahko dosežemo, ko se združimo v imenu dobrega. Obiskovalci niso bili deležni samo nepozabnega glasbenega užitka, ampak so tudi soustvarjali spremembo in pomagali tistim, ki to najbolj potrebujejo.

Pevke že dolga leta povezane v glasbi in materinstvu sklenile, da skupaj ušpičijo nekaj koristnega za družbo

Ko se povežejo štiri močne, talentirane, nepremagljive ženske, ki imajo kaj povedati, se rodijo najlepše zgodbe. »Že dlje časa smo snovale idejo, kako bi združile naš ustvarjalni izraz. Domislile smo se, da bi ob moji spremljevalni skupini lahko uprizorile koncerte po Sloveniji. Že vnaprej smo rezervirale datum v Domžalah, a ko se je zgodila naravna katastrofa, smo nemudoma sklenile, da bomo zbrana sredstva podarile v humanitarne namene. Še dve krasni ženski sta se priključili naši ekipi, Nikolina in Nevenka iz podjetja Naravni pretoki, d. o. o., in porodila se je zamisel, da družini, ki so ji poplave uničile dom, podarimo čudovito mobilno hišo NNIKAS,« nam je povedala Rebeka Dremelj, ki je presrečna, da je njihova neustavljiva ženska energija osrečila ljudi v stiski.

Družini podarile hišo

Celoten izkupiček od prodaje vstopnic so glasbenice prek Rdečega križa Domžale namenile najbolj prizadetim v občini Domžale. Za vrhunec večera pa so pripravile veliko presenečenje: družini Krumpačnik iz zaselka Struge v Zgornji Savinjski dolini so v trajno last podarile popolnoma opremljeno mobilno skeletno hišo znamke NNIKAS podjetja Naravni pretoki iz Grosuplje.

Iz grozeče vode reševala dva mala otroka

Rebeka nam je zaupala, da se jih je izpoved mamice Špela Krumpačnik dotaknila, ko je iz grozeče vode reševala dva mala otroka in se skupaj

z njima plazila po strmem pobočju. Skoraj bi že obupala, če je ne bi komaj triletni sinek spodbudil: »Mamica, na drugem koncu brega nas čaka sokec in sladoleed.« To jo je opogumilo, da se ni predala in rešila sebe ter svoja dva sončka. Mlada družina si je dobesedno z golimi rokami zgradila hišo. Celo opeko so izdelovali sami, zato je bolečina še toliko večja, saj jim jo je povodenj uničila do te mere, da je neprimerna za bivanje. Zdaj so primorano živeti v majhni sobici, kjer je odraščala Špela.

Zdaj so v trajno last dobili mobilno hišo, ki je do potankosti opremljena. V njej bodo našli vse od pralne stroja do klime in celo toplotne črpalke. Vendar pa je širša zasnova dobrodelne akcije v tem, da bi v primeru, ko se bodo preselili v svoj varno obnovljeni dom, to hiško podarili naprej. Torej nekemu, ki ga bo rešila eksistencialnega bremena, s tem pa bo zaokrožila skrb za sočloveka, tako kot mora krožiti ljubezen.

»Zdelo se mi je, da sanjam, da kaj takšnega ne more biti res«

Špela Krumpačnik in Dominik Gremelj, ki jima je Savinja v eni noči vzela vse, solz sreče in neskončne hvaležnosti po koncertu nista skrivala. »Rebeka nama je zaupala, da za naju na koncertu pripravlja presenečenje, a sva mislila, da bo precej manjše. Na kaj takšnega nisva niti pomislila. Že tista prva pomoč, ki so nam jo ljudje ponudili po poplavih, je bila nekaj, česar enostavno nismo vajeni. Zdaj pa še tole. Mislim, da bova potrebovala nekaj časa, da bova dojela, kaj se je zgodilo. Ob pogledu na nov in prekrasen dom, v katerem bodo vsi imeli do-

volj prostora, so se ji za trenutek zašibila kolena,« je po koncertu priznala mlada mamica. »Zdelo se mi je, da sanjam, da kaj takšnega ne more biti res. Ne vem, s čim sva si tole zaslužila. Še enkrat se želim zahvaliti vsem, ki so pri dogodku pomagali, vseh niti ne poznam. Preprosto nimava dovolj besed, s katerimi bi se zahvalila za čudovito dejanje,« je kljub hudi tragediji, ki je prizadela njeno družino, povedala skromna Špela.

Glasbenice pravijo, da se za takšne stvari živi

Čustev po koncertu, ki si ga bodo zapomnile za vse življenje, niso skrivala niti dame iz skupine Bepop. »Ta koncert smo doživeli drugače kot sicer, saj je bil izpoveden, izbrale smo tudi skladbe, s katerimi načeloma ne nastopamo in so na neki način na seznamu naših najljubših, med njimi je denimo skladba Prava pot. Dogodek je bil izjemno motivacijski, konec koncev je imel dobrodelno noto, poleg tega pa nismo polepšale le dneva eni družini, po mojem smo jim polepšale življenje. Za takšne stvari živimo!« je povedala Tinkara Fortuna. Za skupino Bepop je 20. september prav poseben dan. Letošnji je bil tako še bolj. »Minilo je 21 let, odkar nas je zapustil Nejc, Pravo pot pa je napisal Simon, torej smo na odru, ko smo skladbo zapele, sklenile popoln krog vseh petih,« je z nasmehom po koncertu povedala Tinkara, izpolnjena in srečna, da je lahko oder v tako čudovitem sožitju in v družbi dobrih ljudi delila s prijateljicami.

Dobrodelnega koncerta se je udeležila tudi domžalska županja mag. Renata Kosec, ki je nekaj dni pred koncertom v svojem uradu sprejela vokalno zasedbo in podprla njihov projekt. Županja je povedala, da so tovrstni dogodki izraz še vedno prisotne solidarnosti s prizadetimi v poplavih in opomnik, da se nanje ne sme pozabiti.

Dobrodelni dogodki tudi v prihajajočih dneh

Dobrodelno noto je imel tudi koncert Jelene Rozge, ki je v Športnem parku Radomlje potekal zadnjo soboto v avgustu. Organizator koncerta je namreč ves izkupiček, ki so ga ustvarili na dogodku, namenil fundaciji Radia 1, ki je denar razporedil v dobrodelne namene. Na predzadnjo soboto v septembru je bila na tržnem prostoru Domžale v organizaciji Mlinotesta predvidena dobrodelna prireditev Pašta Fešta, katere izkupiček od prodaje testenin bi bil namenjen prizadetim v poplavih. Zaradi slabega vremena je bil dogodek odpovedan, dogovori za nov datum pa potekajo. Zaradi slabega vremena je bil na 30. september prestavljen tradicionalni pohod na Sv. Primoža. Pohod v sodelovanju z občinami pripravljajo Modre novice, ki bodo zbrana sredstva namenile prizadetim družinam vseh petih občin, kjer izhaja revija Modre novice – v Kamniku, Domžalah, Mengšu, Trzinu in Komendi. V sredo, 4. oktobra, se v Športni dvorani Domžale obeta še dobrodelni koncert Gasilske zveze Domžale za družine, prizadete v poplavih. □

11. DOBRODELNI POHOD MODRIH NOVIC

PRESTAVLJENO NA

SV. PRIMOŽ

30. 9.

Izkupiček prostovoljnih prispevkov bomo namenili prizadetim v poplavih v sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine Slovenije.

modre novice

Glavni pokrovitelj dogodkov Modrih novic 2023

Zlati pokrovitelj:

ARTIK nepremičnine

Občina Primož 850m

CALCIT

23. Gostičevi dnevi

VABIMO VAS NA SLOVESNOSTI V SPOMIN NA OPERNEGA PEVCA JOŽETA GOSTIČA

Zagreb - Ljubljana - Homec
4.3. - 15.10.2023

Nedelja, 15. oktober, ob 18.00

Cerkev Marijinega rojstva na Homcu

SLAVNOSTNI KONCERT V SPOMIN MAESTRU VLADIMIRJU KRANJČEVIČU

Solisti Opere HNK Zagreb
Solisti in zbor SNG Opera in balet Ljubljana

Pokrovitelj
Občina Domžale

Organizatorji
Kulturno društvo Jože Gostič Homec
Društvo prijateljev zagrebske Opere SNG Opera in balet Ljubljana
Opera HNK Zagreb

www.gosticevi-dnevi.net
Informacije: 051 319 675

NOVICE

Prva pomoč povsod in za vsakogar

Območno združenje Rdečega križa Domžale se je v septembrskih dneh ukvarjalo predvsem z aktivnostmi, povezanimi s posledicami poplavl ter s pomočmi vsem prizadetim. V naslednji številki tako lahko pričakujete podrobne informacije o aktivnostih, predvsem o pomoči, ki so bili deležni prizadeti v poplavih.

Svetovni dan prve pomoči pa je po mnenju predsednice RK Slovenije tudi priložnost za zahvalo za dragoceni čas, znanja in izkušnje, ki jih aktivisti RK namenjajo največjemu humanitarnemu dejanju – prvi pomoči, za katero humanitarne in druge organizacije vsako leto po vsem svetu usposobijo več kot 23 milijono

Tokrat pišemo o svetovnem dnevu prve pomoči, ki mu ni namenjen le dan, temveč prvi pomoči namenja ta humanitarna organizacija kar ves mesec, v katerem so razporejeni tudi dogodki, ki vas bodo pri nas opozarjali na pomembnost prve pomoči. Tej je namenjena druga sobota v mesecu, ki pa se nato podaljšuje vse do 16. oktobra 2023, ko obeležujemo svetovni dan oživljanja. Rdeča nit je tudi letos vseživljenjsko učenje prve pomoči, ki je največje humanitarno dejanje ter eden osnovnih gradbenih elementov pri zagotavljanju osebne varnosti in krepitve lokalne skupnosti in bi kot taka morala postati del osnovne splošne izobrazbe. Epidemija covid-19 in še posebej nedavna neurja ter poplave so nas opomnili, da je treba vedno najprej poskrbeti za lastno varnost, da bi lahko pomagali pomoči potrebni osebi. Ob tem pa predsednica Rdečega križa Slovenije mag. Ana Žerjal poudarja, da morajo biti znanja in veščine prve pomoči dostopna vsakemu, saj rešujejo življenja, preprečujejo poslabšanje zdravstvenega stanja in izboljšujejo možnosti preživetja.

Pri Rdečem križu Slovenije bodo še naprej vztrajali, da prva pomoč postane sestavni del učnih načrtov že v vrtcih ter v osnovnih in srednjih šolah, saj je to ena od strategij za doseganje varnejšega okolja in odpornosti za celotno prebivalstvo.

nov oseb. Prav vsakemu, ki si pridobi ta znanja in veščine ter jih uporablja, hvala lepa. Nikoli pa ne smemo pozabiti: Prva pomoč z oživljanjem je ključno dejanje za učinkovito in hitro zdravljenje poškodb in bolezni, s čimer se poveča možnost preživetja. Temeljni postopki oživljanja mihoidočih za dva- do štirikrat povečajo možnost za preživetje osebe v primeru zastoja srca. Zato bo Rdeči križ tudi v letu 2023, tako kot v letu 2022, poudarjal pomen vseživljenjskega učenja prve pomoči in medse vabil vse generacije, da se naučijo oziroma obnovijo svoja znanja prve pomoči.

V Domžalah bodo zaključili mesec z Evropskim dnevom oživljanja. V petek, 13. oktobra 2023, v dopoldanskem času bo na tržnici v Domžalah OZ Rdečega križa Domžale pripravilo predstavitev oživljanja in uporabe defibrilatorja. Vsi vpljudno vabljeni, da se nam pridružite in spoznate pomen prve pomoči in oživljanja. Dobrodošli!

VERA VOJSKA

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

Dan odprtih vrat
na Centralni čistilni napravi Domžale - Kamnik

Sobota, 7. oktober 2023, od 9.00 do 13.00

Obveščamo vas, da bo v soboto, 7. oktobra 2023, med 9. in 13. uro na lokaciji naše Centralne čistilne naprave Domžale - Kamnik na Študljanski 91 v Domžalah potekal DAN ODPRTIH VRAT, kjer bomo vsem obiskovalcem podrobno predstavili procese čiščenja odpadne vode.

Ob 9.30 bomo udeležence povabili na posebno prizorišče, kjer se bodo ekipe CCN s kratkimi nagovori pridružili tudi županja in župani, predstavniki naših občin lastnic.

Med gosti bomo pozdravili predstavnike Ministrstva za naravne vire in prostor (MNVP), Direkcije RS za vode (DRSV), Agencije RS za okolje (ARSO), Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano (NLZOH), Instituta Jožef Stefan (IJS), Nacionalnega inštituta za biologijo (NIB), komunalnih podjetij, krajevnih skupnosti ter društev, s katerimi uspešno sodelujemo. Program bodo s pevskim nastopom popostrili še učenci OŠ Domžale.

K udeležbi vpljudno vabimo vse uporabnike naših storitev čiščenja komunalne in industrijske odpadne vode iz občin Domžale, Kamnik, Trzin, Mengeš, Komenda in Cerklje na Gorenjskem, prevozna podjetja, ki na čistilno napravo dovajajo tekoče odpadke, predstavnike medijev in ostalo zainteresirano javnost.

Za udeležence smo pripravili zloženko o pomembni vlogi naše čistilne naprave, ki skozi zahtevne tehnološke postopke odpadni vodi in tekočim

odpadkom skozi proces čiščenja postopoma vrača njeno vrednost, iz odpadne vode pa pridobiva energijo. Predstavili vam bomo koncept prihodnje čistilne naprave, ki se bo spremenila v tovarno virov novih strateških surovin, kot je voda za ponovno uporabo, gorivo in fosfor.

Tudi občani imajo pri tem pomembno vlogo, zlasti pri ravnanju s tistimi odpadki, ki ne spadajo v hišne odtoke in WC-školjke ter močno obremenjujejo kanalizacijski sistem. Ozaveščeni prebivalci vseh generacij nam tako pomagajo pri našem delu vračanja vrednosti vodi. Udeleženci bodo ob obisku prejeli tudi priložnostno darilo – kantico za zbiranje odpadnega jedilnega olja v gospodinjstvih, saj ga bomo odslej zbirali tudi na naši CCN.

Ogledi obratovanja naše čistilne naprave bodo potekali po skupinah po pripravljenem urniku od 10.00 do 13.00. Informacije o DNEVU ODPRTIH VRAT so na voljo tudi na naši spletni strani www.ccn-domzale.si.

Vpljudno vabljeni, da se nam pridružite!

DR. MARJETKA LEVSTEK, DIREKTORICA
FOTOGRAFIJA CCN IZ ZRAKA: BLAŽ OMAN

JP CCN Domžale-Kamnik, d. o. o., Študljanska 91,
1230 Domžale, T: 01 72 46 500,

E: info@ccn-domzale.si; W: www.ccn-domzale.si

Kontakt za medije: Miša Hrovat, M: 041 619 616,

E: misa@maga.si

MEDICINSKA PEDIKURA
Pančur d.o.o.

031/353 347

skrbimo za zdravje vaših stopal

NOVA LOKACIJA
Slamnikarska 3B, Domžale
nasproti Sanolaborja

Dojenje – najboljša odskočna
deska v življenje

Prvi teden v oktobru v Sloveniji obeležujemo teden dojenja, ki poudarja pomembno vlogo materinega mleka v življenju otroka. Letos poteka pod sloganom Omogočimo dojenje: podprimo zaposlene starše. Zaradi številnih prednosti tako za mater kot za otroka je v prvih šestih mesecih starosti otroka priporočljivo izključno dojenje, ki je popolno za otroka in zagotavlja vse hranilne snovi, ki so popolnoma prilagojene otrokovim potrebam za zdrav rast in razvoj ter sposobnosti prebave. V tem obdobju ni potrebna nobena druga tekočina ali hrana. Vse več je raziskav, ki dokazujejo povezavo med dojenjem in dolgotrajno zaščito pred kroničnimi boleznimi, boljšim razvojem kognitivnih funkcij, manjšim pojavom alergij, celiakije ter manjšim tveganjem za debelost. Poleg tega je tudi manj tveganja za pojav sladkorne bolezni tipa 1 in 2, zvišanega krvnega tlaka, srčno-žilnih bolezni, povišanih ravni lipidov v krvi in celo nekaterih vrst raka.

Dojenje je prednost tudi za mater, saj predstavlja najhitrejšo okrevanje po porodu. Ravno tako se pri mamih, ki dolgo dojijo, pojavlja manj karcinomov dojke in jajčnikov ter pozneje osteoporoze. Tudi telesni dotik med materjo in otrokom je izjemno pomemben za bodoči osebnostni razvoj otroka.

Materino mleko je sveže, sterilno, vedno prave temperature in tudi brezplačno. Nikoli ga ni treba pripravljati, kar vam prihrani veliko časa.

O vprašanih, ki se porajajo doječim materam, se lahko te obrnejo na svojega pediatra, patronažno službo, lekarno. V veliko pomoč pa jim je lahko tudi spletna stran Nacionalnega odbora za spodbujanje dojenja Unicefa Slovenije.

MOJCA OCVRK ANŽIČ, MAG. FARM.

FOTO: FREEPIK

LEKARNA DOMŽALE
Ljubljanska 72, 1230 Domžale
WWW.MESTNELEKARNE.SI

DELOVNI ČAS
OD PONEDELJKA DO PETKA 7.30-19.30
SOBOTA 7.30-13.00
SOBOTA, NEDELJA IN PRAZNIKI 9.00-12.00
(01) 777 02 50
LEKARNA.DOMZALE@MESTNELEKARNE.SI

POMOČ ŽRTVAM POPLAV in PLAZOV V AVGUSTU 2023

IZREDNA DENARNA POMOČ KOT SOLIDARNOSTNA POMOČ

Vse žrtve poplav in plazov iz avgusta 2023, **ne glede na dohodek ali premoženje**, so upravičene do **izredne denarne socialne pomoči** (IDP) oziroma do tako imenovane solidarnostne pomoči, ki bo izplačana kot enkratni znesek v višini največ 7 minimalnih dohodkov samske osebe ali družine, vendar ne več kot višina škode oz. višina škode, navedene na vlogi.

Solidarnostna pomoč NI predmet omejitve dedovanja in se ne upošteva pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (otroški dodatek, štipendije itd.).

Solidarnostna pomoč:

- se izključuje z IDP za poplave avgusta 2023, dodeljeno po veljavnem zakonu,
- se NE izključuje z ostalimi solidarnostnimi pomočmi, dodeljenimi po interventnem zakonu, z IDP za druge naravne nesreče ali višjo silo in z IDP za kritje stroškov, povezanih z najetim stanovanjem in z IDP za kritje izrednih stroškov, povezanih s preživetjem.

VIŠINA:

- Samska oseba: 4.918,64 evra
- 4-članska družina: 11.466 evra
- Par brez otrok: 7.622,30 evra

ODDATI JE TREBA VLOGO

Vloga se odda na **obrazcu za IDP 8,43** pri centru za socialno delo (CSD) najkasneje do 31. decembra 2023. V obrazcu ni treba odgovoriti na vprašanja, vezana na materialni položaj. **Dokazila** o nastanku škode in njeni višini morajo upravičenci **predložiti CSD do 30. junija 2024**. V nasprotnem primeru se pomoč šteje za **neupravičeno prejeta pomoč in so jo stranke dolžne vrniti**. Vsem, ki so že uveljavljali in prejeli IDP za namen odprave posledic poplav in zemeljskih plazov v avgustu 2023 ter so utrpeli škodo višjo od višine dodeljene IDP, bo CSD po uradni dolžnosti odločil še o upravičenosti do razlike do 7x minimalnega dohodka, a ne več kot je višina nastale škode oz. višine škode, navedene na vlogi.

Tistim, ki so uveljavljali in prejeli IDP zaradi druge naravne nesreče, se prejeta pomoč ne bo upoštevala pri dodelitvi solidarnostne pomoči.

IZREDNA DENARNA POMOČ ZA KRITJE STROŠKOV NAJETEGA STANOVANJA

Vsem, ki so zaradi poplav ali zemeljskih plazov izgubili streho nad glavo oziroma je njihovo trenutno domovanje neprimerno za bivanje in so za reševanje stanovanjske težave najeli stanovanje, je poleg zgornje pomoči (IDP za poplave), na voljo še **IDP za kritje stroškov, povezanih z najetim stanovanjem** (obratovalni stroški oziroma najemnina), **do višine 2 X minimalnega dohodka**.

Pomoč za kritje stroškov najema stanovanja:

- se NE izključuje s solidarnostnimi pomočmi, dodeljenimi po interventnem zakonu, z IDP za druge naravne nesreče ali višjo silo in z IDP za kritje izrednih stroškov, povezanih s preživetjem,
- se NE upošteva pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (otroški dodatek, štipendije, itd.),
- NI predmet omejitve dedovanja.

VIŠINA:

- Samska oseba: 1.405,33 evra
- 4-članska družina: 3.275,99 evra
- Par brez otrok: 2.177,79 evra

ODDATI JE TREBA VLOGO

Vloga se odda na **obrazcu za IDP 8,43** pri centru za socialno delo (CSD) najkasneje do 31. decembra 2023. V obrazcu je **treba** odgovoriti na vprašanja, vezana na materialni položaj. Pri odločanju o upravičenosti do pomoči se materialni položaj ugotavlja. Upravičenci **so dolžni dokazati namensko porabo pomoči**. CSD-ju morajo v roku 45 dni od izplačila pomoči predložiti dokazila o tem, da so jo porabili v roku 30 dni od izplačila (roka se lahko na zahtevo upravičenca podaljšata).

»Če bi bila nesmrtna, bi hotela odkriti smrt, da bi ponovno lahko zaužila življenje«

Naslovna misel neznane avtorice nakazuje, kako močan in pomemben je pojem smrti v posameznikovem življenju. Smrt in umiranje sta danes, za razliko od včasih, tabu. Če smrt sprejemamo kot del našega življenja, lahko živimo kakovostnejše in polnejše življenje.

Sprejemanje smrti kot naravnega zaključka življenja je osnovno vodilo delovanja Slovenskega društva Hospic, v katerem že od leta 1995 nudimo sočutno spremljanje umirajočih in njihovih svojcev v okolju, kjer se bolnik nahaja. S timskim pristopom skušamo celostno obravnavati bolnika in ga podpreti skupaj s svojci. Prizadevamo si zadovoljiti fizične, čustvene, socialne in duhovne potrebe bolnika, tako da mu sledimo in spoštujemo njegovo dostojanstvo. Naš program spremljanja nudi podporo umirajočim, kronično bolnim in njihovim svojcem, ki potrebujejo psihosocialno in vso za bolnika in svoje pomembno podporo do izteka življenja.

Sočutno podpiramo tudi žalujoče. Žalovanje je naraven odziv na izgubo in pri vsakem človeku poteka drugače. V procesu žalovanja žalujočim nudimo sočutno oporo v obliki individualnih pogovorov, obravnave v skupinah in vikend intenzivih. Tekom podpore je za žalujoče zelo pomembno, da se čutijo slišani in sprejeti.

Kakor pravi nekdanja sodelavka društva Hospic Majda Brumec v glasilu Hospic: »... Ker smo ljudje, čutimo. Moramo si dovoliti občutiti trpljenje, žalost, bolečino, naše in trpljenje drugih – bolnikov in njihovih svojcev. Velikokrat smo v stiski, ker si ne dovolimo občutiti teh negativnih čustev, ker jih nikomur ne zaupamo ...«

Slovensko društvo Hospic skozi procese detabuizacije prikaže smrt kot našega naravnega sopotnika. »Pomembno je razčistiti naš odnos do življenja in smrti,« opominja Andreja Cilenšek, vodja prostovoljcev Slovenskega društva Hospic v članku iz Dela leta 2019. Trenutno se lahko prijavite na Izkustveno izobraževanje za osebnostni rast: Življenje, močnejše od smrti. Za več informacij in prijavo pišite na: izobrazevanje@hospic.si.

Uresničevanje našega poslanstva zagotavlja široka paleta čudovitih, sočutnih, empatičnih in usposobljenih prostovoljcev, strokovnih delavcev in drugih sodelavcev.

Novost v Slovenskem društvu Hospic je projekt IMRO, ki uvaja inovativne hospic metode za razbremenitev delovno aktivnih moških in žensk, ki skrbijo za bolne in umirajoče svojce. V različnih delavnicah se svojci naučijo, kako poskrbeti za bolnika. Pomembno je, da ne pozabijo nase in poskrbijo tudi za svoje potrebe, saj se

lahko le opolnomočeni in razbremenjeni svojci spopadajo z izzivi, ki jih prinaša težje življenjsko obdobje.

Če vas je prispevek nagovoril in bi potrebovali podporo, ali bi vi radi podprli druge, vabljeni, da obiščete spletno stran hospic.si, nas kontaktirate na številko 01 244 44 93 ali pa nas obiščete na kakšnem izmed dogodkov. Naša podpora je brezplačna.

Del našega življenja je tudi umiranje. Ko plujemo s svojo barko po morju življenja, se mu neumorno približujemo. Pomembno je, da tudi v tem delu življenja dobimo podporo, ki nam pomaga odložiti bremena in nam pomaga usmeriti krmilo v pot, kjer bomo sprejeti in podprti. Zato smo tu mi, da vam pomagamo usmeriti krmilo mimo čeri in najti miren pristan.

LIDIJA PAVLIČ,
STROKOVNA DELAVKA NA OO LJUBLJANA

LAS Za mesto in vas s Strategijo lokalnega razvoja v novo programsko obdobje

LAS Za mesto in vas je lokalna akcijska skupina (LAS), ki deluje na območju šestih občin Ljubljanske urbane regije: Domžale, Komenda, Medvode, Mengeš, Trzin in Vodice.

V Sloveniji se že dve programski obdobji zelo uspešno izvaja lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost, ali kot ga poznamo v programskem obdobju 2014–2020, pristop LEADER/CLLD. Lokalne akcijske skupine delujejo na območju celotne Slovenije in v 37 LAS so vključene vse slovenske občine, kar je v evropskem prostoru redkost. Pristop LEADER/CLLD se na območju LAS Za mesto in vas izvaja na podlagi dveh evropskih skladov, in sicer Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR).

bo podlaga za pridobitev finančnih sredstev za izvajanje LAS projektov v prihodnjem programskem obdobju. Hvala vsem udeležencem delavnic, ki smo jih izpeljali v spomladanskih mesecih, ter hvala za vse predloge, ki smo jih dobili od vas, ki živite ali delujete na območju LAS Za mesto in vas.

S potrditvijo predloga SLR je bila omogočena njegova oddaja na pristojno ministrstvo. Konec leta nam bodo sporočili, kako uspešni smo bili pri oblikovanju SLR. Nato pa bomo lahko začeli z novim obdobjem in tako izpeljali še veliko projektov, ki bodo pripomogli k razvoju območja.

Vse, ki jih zanima priprava in oddaja vloge na javni razpis za projekt, obveščamo, da bo prvi javni po-

V sejni sobi Občine Domžale sta 19. julija 2023 potekali seji Upravnega odbora in Skupščine LAS Za mesto in vas. Oba organa sta potrdila predlog Strategije lokalnega razvoja LAS Za mesto in vas 2021–2027 (v nadaljevanju SLR).

Ekipa vodilnega partnerja LAS (Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije) že kar nekaj časa pripravlja SLR. Veseli nas, da smo s pomočjo lokalne skupnosti uspeli pripraviti dokument, ki

ziva objavljen v začetku prihodnjega leta. Članstvo v LAS za oddajo projektne vloge ni obvezujoče, vendar je za vse, ki želijo biti del Skupščine LAS, odprto neprekinjeno.

Vabljeni k ogledu spletne strani (las-mestoinvas.si), kjer lahko spremljate aktualne novice in kjer najdete pristopne izjave za članstvo ter ostale koristne povezave. Če ste aktivni na socialnih omrežjih, pa nam lahko sledite tudi na Facebooku pod imenom LAS Za mesto in vas.

OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA DOMŽALE

Iskrena zahvala

vsem krvodajalcem, ki ste se 27. septembra 2023 udeležili krvodajalske akcije. Hvala za darovano kri, saj le tako zagotovimo zadostne količine krvi, da lahko skupaj z vami dnevno rešujemo življenja in vračamo zdravje, hkrati pa nadaljujemo plemenito tradicijo slovenskega krvodajalstva.

Iskreno pa se zahvaljujemo tudi vsem drugim, ki ste pomagali pri organizaciji in izvedbi krvodajalske akcije, posebej iskreno Špas teatru za uporabo Kulturnega doma Mengeš.

NOVICE

Arboretum Volčji Potok čudovit tudi v oktobru

Pravzaprav se v Arboretumu Volčji Potok skoraj vsak dan kaj dogaja, zato včasih sploh ne veš, na kaj bi bil posebno pozoren. Morda na razstavo sobnih rastlin, ananasovk in orhidej, ki nas v steklenjaku in še kje razveseljujejo kar vse leto. Enako kot dinozavri, ki otrokom delajo družbo, skupaj s številnimi igrali, ter spodbujajo domišljijo in igro na velikem otroškem igrišču. Vse do 5. novembra vas vabi edinstvena razstava kaktusov z več kot 1000 rastlin iz zbirke Dušana Hrovatina. Poleg kaktusov rastlinjak ponuja sočnice, čebulnice, mlečke, tilandsije, kristate, bulbe in žive kamenčke. Slednji slovijo po zmožnosti prikrivanja – so kameleoni v svetu rastlin, saj se njihova barva prilagodi barvi okolice.

Seveda ne morete mimo projekta Trije konji. Zelene skulpture predstavljajo svetovno novost na področju hortikulturnega oblikovanja v prepletu z vizualno umetnostjo. Proces izdelave povezuje krajske snovalce, vizualne umetnike, floriste, vrtnarje in inženirsko stroko za izvedbo. Do konca leta je odprta razstava O grajskih vrtnarjih iz arhiva družine Rojc s Hudega pri Radomljah

Čeprav najbrž večina meni, da trave niso zanimive, pa marsikdo

ve, da so. Zato dobrodošli na razstavi trav vse do 23. oktobra 2023. V nekaterih delih parka jih boste opazili kot samostojen okras vrta, spet druge jim bodo družbo delale traj-

nice. Dobro se počutijo kot dodatek v skalnjakih, na samostojnih gredičah ali ob vodi. Barvita jesen tudi v arboretumu prinaša pisano paleto tisočeri barv, ki se dnevno spreminja. Jesensko kuliso dopolnijo sončni žarki in veter, ki poskrbi, da listje zapleše jesenski ples in vi z njim.

Vse do začetka novembra vas bodo razveseljevale poslikane buče

na koncu programske poti. Jesensko obarvana pa bo tudi ponudba kavarne Arboretum. Posebej bi vas radi opozorili na začarani park ki vabi od 21. oktobra. Srečali se boste s čarovnicami, prikupnimi duhovi in velikanskimi pajki ob novi programski poti in v šotoru z razstavo buč.

Tudi v jesenskem času v arboretumu ne manjka delavnic in prire-

ditev. Vabijo vas ljubitelji nordijske hoje, dobrodošli na delavnici Saditev in oskrba okrasnih rastlin (12. oktobra 2023, 9.00–11.00), kjer vam bodo Matjaž Mastnak, Lucas Jansen in Matej Sladič prikazali saditev in oskrbo okrasnih rastlin, nič manj pa ne bo zanimiva tudi delavnica izdelovanja cvetličnih dekoracij (12. oktobra 2023, 10.00–12.00) s Sabino Šegula, Zorico Ivič Radjenivič in Aleno Stopkovo. Oktober ne bo minil niti brez ornitološkega sprehoda (15. oktobra 2023, 8.30–9.30), vabljeni pa tudi na fotografsko delavnico (21. oktobra 2023, 9.00–10.00), saj v Arboretumu ne manjka slikovitih razgledov.

In ti slikoviti razgledi vas tudi v oktobru vabijo v Arboretum Volčji Potok, kjer vas čakajo vaše najljubše drevo ali greda cvetic, ki jo že pogrešate, morda pa le prijeten jesenski sprehod s šumečim listjem pod nogami in prijetno družbo v naravi. Dobrodošli!

VERA VOJSKA

FOTO: ARBORETUM VOLČJI POTOK

OBČINA DOMŽALE

prostor zadovoljnih ljudi

Pravljčne urice s terapevtskim učinkom

Pravljice so osnovna hrana za dušo tako otrok kot odraslih. Pravljčne urice s terapevtskim učinkom, ki jih organiziramo terapevti na Študijsko-raziskovalnem centru za družino v Domžalah, so namenjene otrokom, saj prek njih lažje doživimo in razumemo otrokovo počutje.

Za svojo stisko otrok včasih ne najde besed in mu pravljica pomaga, da odrasli obravnavamo njegovo stisko resno. Otroku preko njemu znanih bitij (živali, rastline, narava) pravljica ponuja rešitve. Omogočajo nam uvid v otrokovo počutje in doživetje. Otroku pomagajo poimenovati in (raz)ločiti občutke in čustva. Kakovostna pravljica ne zatiska oči pred realnimi situacijami. Včasih ne vemo, kako otroku predstaviti spremembe in nove izzive. Terapevtske pravljice bodo otroka opolnomočile ter mu dale vedeti, da je sposoben, da zmore, da ni edini z neko težavo in da v njej ni sam. Pravljica tako nam kot tudi otroku predstavlja varen kotiček. Zavedamo se, da bo konec srečen in da rešitev vedno obstaja.

Pravljice bodo potekale **ob ponedeljkih od 15.–16. ure** v prostorih ŠRCD, Ljubljanska 64, Domžale in so **brezplačne** – izvedbo financira Občina Domžale. Prijave na **e-naslov: lili.kodelja@srcdljubljana.com** (Lili Kodelja). Vabljeni, začnemo v oktobru!

Skupina za mladostnice in mladostnike (od 13–15 let in od 16–19 let), ki jih organiziramo terapevti na Študijsko-raziskovalnem centru za družino v Domžalah.

Namen skupine: izboljšanje samopodobe mladostnic in mladostnikov, ubesedenje občutkov, pogovor o tabu temah.

Cilj skupine: lažje sprejemanje sebe in drugih, razumevanje lastnega telesa, misli in občutkov, povečanje vključenosti v socialno okolje, oblikovanje zdrave družbe in stikov, boljše soočanje s stresom, lažje reševanje konfliktov in boljša komunikacija.

Mladostništvo je ranljivo obdobje, ki od staršev, učiteljev in ostalih odraslih zahteva veliko mero razumevanja in sprejemanja obdobja kot takega, ki prinaša velik naboj in potencial za poln in zdrav razvoj. Ključno je, da se mladostniki lahko do konca izrazijo, poglobljeno debatirajo o različnih temah in razmišljajo o stvareh, situacijah, občutkih ter se opolnomočijo za zdravo spoprijemanje s stiskami in težavami.

Na skupini bomo razmišljali o tem, kakšen je zadovoljen najstnik, kakšen je 'in' najstnik, o vzrokih podrejanja neki skupini, o medvrstniškem nasilju, o idealu lepote in še čem.

Skupini bosta potekali: **ob torkih od 15.–16. ure (skupina mladostnikov od 16–19 let)** ter **ob četrkih od 16.–17. ure (skupina mladostnikov od 13–15 let)** v prostorih ŠRCD, Ljubljanska 64, Domžale in so **brezplačne** – izvedbo financira Občina Domžale. Prijave na **e-naslov: ana.trcek@srcdljubljana.com** (Ana Trček). Vabljeni mladostniki in mladostnice, začnemo v oktobru!

Vse za zdravo spanje na enem mestu.

SLOVENSKA PROIZVODNJA KAKOVOSTNIH VZMETNIC IN LEŽIŠČ OD LETA 2001.

LETVENE PODLOGE / POSTELJE / VZGLAVNIKI

100% naravni lateks

Piramidna ležalna površina

**25%
POPUST**

NA VZMETNICE
IN LEŽIŠČA

www.marsen.si

Marko Peterka s.p., prodaja in proizvodnja kakovostnih izdelkov za zdravo in udobno spanje
Salon: Ihan, Breznikova 78, 1230 Domžale (poleg Gasilskega doma)
T: 01 721 12 18, **G:** 041 925 625, **E:** info@marsen.si

Komunikacijski dodatek

Svetovna organizacija gluhih (WFD – World Federation of the Deaf), ustanovljena leta 1951 v Rimu, je na svojem kongresu leta 1959 sprejela svetovno manifestacijo Mednarodni dan gluhih, ki ga gluhi povsod po svetu proslavljajo tretjo soboto v septembru.

Po klasifikaciji Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) je gluhotna ena najtežjih invalidnosti. Zaradi okvare sluha imajo gluhe in težko naglušne osebe velike težave pri sporazumevanju in vključevanju v okolje, v katerem živijo, se izražajo, ustvarjajo, delajo ali preživljajo prosti čas, kar lahko vodi v različne oblike socialne izključenosti.

Čprav se gluhi srečujejo v svojem življenju s socialno, senzorno oviranostjo in številnimi komunikacijskimi težavami, ki jim povzročajo veliko težav v vsakodnevnem življenju, izobraževanju, na delovnem mestu itd., pa je javnost še vedno premalo seznanjena z njihovimi problemi in težavami. Gluhi imajo svoj jezik in svojo kulturo. Konvencija OZN opredeljuje kulturo gluhih kot svojo kulturo, ker jo opredeljuje že jezik.

V Sloveniji živi okoli 80.000 oseb s slušnim aparatom in 650 oseb s polževim vsadkom. Vseh oseb z okvaro sluha je v Sloveniji okoli 200.000 oziroma desetina prebivalstva. To število se povečuje tudi zaradi staranja prebivalstva, saj se s staranjem okvare sluha povečujejo. V svetu je po nekaterih ocenah najmanj 75 milijonov gluhih oseb.

Pogosto tudi same gluhe in naglušne osebe ne poznajo vseh pravic, do katerih so upravičene. Na CSD se trudimo potencialne upravičence seznaniti z vsemi pravicami, do katerih so oziroma bi lahko bili upravičeni. Ena od teh pravic je pravica do komunikacijskega dodatka. Gre za pravico, ki jo urejata Zakon o osebni asistenci in Pravilnik o osebni asistenci.

Komunikacijski dodatek je pravica, ki se lahko dodeli gluhi, slepi ali gluhoslepi osebi, ki izmed storitev osebne asistencije potrebuje zgolj pomoč pri komunikaciji in spremstvu, tudi če ne izpolnjuje pogoja naj-

višje starostne meje (do pravice do osebne asistencije so sicer upravičene osebe, starejše od 18 let in mlajše od 65 let).

Postopek uveljavljanja pravice podrobneje določa Pravilnik o osebni asistenci. Vlogo za pravico do komunikacijskega dodatka vlagatelj ali njegov zakoniti zastopnik vložijo na krajevno pristojnem centru za socialno delo. Priložiti je treba dokazilo o gluhoti, slepoti ali gluhoslepoti. Kot dokazilo o gluhoti se šteje izvid otorinolaringologa, iz katerega je razvidna najmanj 95-odstotna izguba sluha po Fowlerju. Kot dokazilo o gluhoslepoti pa se štejeta izvid zdravnika okulista, kjer je razvidna ena izmed petih kategorij slepote ali slabovidnosti, in izvid zdravnika otorinolaringologa o najmanj 50-odstotni izgubi sluha po Fowlerju.

Upravičenec do komunikacijskega dodatka se lahko odloči za uveljavljanje osebne asistencije v obsegu do 30 ur na mesec ali denarno nadomestilo v višini dodatka za pomoč in postrežbo pri opravljanju večine osnovnih življenjskih potreb, ki je določen v zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje in trenutno (od 1. marca 2023 dalje) znaša 173,56 evra. V primeru, da se odloči za osebno asistenco ter prejema dodatek za pomoč in postrežbo, mora polovico tega dodatka nameniti za sofinanciranje osebne asistencije izbranemu izvajalcu osebne asistencije.

Na Centru za socialno delo Osrednja Slovenija – vzhod se zavedamo vrednosti dobre komunikacije, pomena razumeti in biti razumljen. Želeli bi spodbuditi vse osebe, ki bi lahko bile upravičene do pravice do komunikacijskega dodatka, da čimprej oddajo vlogo z ustreznimi dokazili. Vlogo lahko dobite na spletni strani Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti oziroma na posameznih centrih za socialno delo. Na Centru za socialno delo Osrednja Slovenija – vzhod sta kontaktni osebi koordinatorja invalidskega varstva Janez Dolšak (telefon 01 777 02 86) in Klavdija Prelc (telefon 01 890 03 94).

FOTO: PEXELS / GUSTAVO FRING

Z ničelno toleranco do korupcije gradimo povezano in sodelujočo skupnost

Za transparentno porabo javnih sredstev je pomembno spoštovati tudi nezdržljivost funkcij.

Tina Drolc

Občina Domžale je v sodelovanju s Komisijo za preprečevanje korupcije v juniju organizirala izobraževanje za svetnice in svetnike Občinskega sveta Občine, članice in člane Nadzornih odborov Občine, zaposlene na Občini, odgovorne osebe v javnih zavodih in podjetjih ter za njihove nadzornike. Skupaj so ugotavljali, da je pomembno z instituti, ki zmanjšujejo tveganje za korupcijo, seznaniti tudi občanke in občane, zato v javnem glasilu tokrat predstavljamo nezdržljivost funkcij, kot to opredeljuje Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK).

Nezdržljivost funkcije je vezana na funkcionarje

Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije področje nezdržljivosti funkcij ureja zgolj za funkcionarje. Določbe omenjenega zakona, ki urejajo nezdržljivost funkcije in prepoved članstva in dejavnosti, veljajo za funkcionarje, če drug zakon teh vprašanj ne ureja drugače.

Na lokalni ravni so funkcionarji župani, podžupani in občinski svetniki. V Zakonu o lokalni samoupravi (37. b člen) je zapisano, da se funkcije župana, podžupana in člana občinskega sveta med seboj izključujejo in da niso združljive s članstvom v nadzornem odboru, delom v občinski upravi in drugimi funkcijami, za katere tako določa zakon.

Funkcija člana občinskega sveta in podžupana tudi ni združljiva s funkcijo načelnika upravne enote, kot tudi ne z delom v državni upravi na delovnih mestnih, na katerih javni uslužbenci izvršujejo pooblastila v zvezi z nadzorstvom nad zakonitostjo oziroma nad primernostjo in strokovnostjo dela organov občine.

Vprašanj v povezavi z izjemami pa ne ureja Zakon o lokalni samoupravi, ampak drugi odstavek 26. člena Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (pedagoška dejavnost, športna dejavnost itd.), zato se zanje smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki jih podrobneje predstavljamo v nadaljevanju.

Institut prepovedi opravljanja dejavnosti je vezan na poklicne funkcionarje

Z namenom krepitev pravne države ter krepitev integritete in transparentnosti poklicni funkcionar tako ne sme opravljati poklicne ali druge dejavnosti, namenjene pridobivanju dohodka ali premoženjske koristi.

So pa v zakonu predvidene izjeme, ko tudi poklicni funkcionar ob javni funkciji lahko opravlja drugo dejavnost. To so pedagoška, znanstvena, raziskovalna, umetniška, kulturna, športna in publicistična dejavnost ter vodenje kmetije in upravljanje z lastnim premoženjem. Navedene izjeme so določene zaradi vsebine omenjenih dejavnosti, saj gre za področja, kjer so prav poklicni funkcionarji lahko ključni strokovnjaki, pomembni za delovanje institucije, s katero sodelujejo. Poklicni funkcionar, ki na področju izjem opravlja poklicno ali drugo dejavnost, razen v primerih športne ali publicistične dejavnosti, vodenja kmetije ali upravljanja z lastnim premoženjem, mora pridobiti dovoljenje delodajalca ter dovoljenje skupaj s sklenjeno pogodbo oziroma dogovorom o sodelovanju najkasneje v 8 dneh poslati na Komisijo za preprečevanje korupcije (Komisija).

Če bi poklicni župan ali drug poklicni funkcionar poleg svoje funkcije želel opravljati še poklicno ali drugo dejavnost, namenjeno pridobivanju dohodka ali premožen-

ske koristi, ki ni opredeljena kot izjema po drugem odstavku 26. člena ZIntPK, pa mora na Komisijo podati vlogo za dovoljenje opravljanja take dejavnosti skladno s četrtem odstavkom 26. člena ZIntPK.

Na Komisiji ob tem posebej opozarjajo, da poklicni funkcionar v imenu organa, kjer opravlja funkcijo, ne sme odplačno oziroma proti plačilu predavati ali predstavljati vsebine oziroma področja dela, s katerim se ukvarja pri organu ali ki spadajo med naloge organa, kjer opravlja funkcijo.

Stališče Komisije do pogostih praks glede opravljanja dejavnosti, povezanih z zgoraj naštetimi izjemami:

Poklicni funkcionar izvaja pedagoško dejavnost v povezavi z javnimi naročili prek Uradnega lista, d. o. o., za kar ima sklenjeno avtorsko pogodbo. Funkcionar mora pridobiti dovoljenje delodajalca, ki mora presoditi, ali gre za pedagoško dejavnost ali morebiti svetovalno, nato pa v roku 8 delovnih dni od začetka opravljanja dejavnosti obvestiti Komisijo ter posredovati dovoljenje delodajalca in podpisano pogodbo. Vendar pa funkcionar dejavnosti ne sme opravljati prek lastnega s. p.-ja, ker je to v nasprotju z ZIntPK.

Funkcionar neodvisnega državnega organa se udeleži okrogle mize v svojstvu organa, pri čemer predstavi (s predavanjem) prakso organa ter je za udeležbo in predavanje z organizatorjem zasebno sklenil podjemno pogodbo z določenim plačilom. Po mnenju Komisije navedeni primer ne spada v okvir dovoljene pedagoške dejavnosti, saj mora funkcionar, ki v okviru dogodka predstavlja prakso organa in je na dogodek povabljen kot predstavnik organa, navedeno opraviti v okviru službenih obveznosti in neodplačno. □

SLAMICA!!!

Fotografija s kritičnim pridihom

Prostori čakalnice in blagajne »pregrešno« drage obnovljene železniške postaje: blagajna zaprta, čakalnica na peronih, v stavbi edino živo bitje postajenačelnik ... (torek, ob 13.00)

OBRAZI DOMŽAL

VESELA IN PONOSNA SEM, DA SEM DEL TE ZGODBE

MARIJA RUPERT, KLEKLJARICA

Najbrž ne bom napisala nič novega, če zapišem, da je klekljarsko življenje v naši občini oživila Marija Rupert (roj. 1956), Domžalčanka, ki se je že pred odhodom v osnovno šolo s spretnimi prstki poskušala v ročnih delih.

Vera Vojska
Foto: Špela Čarman

Njenega veselja so bile najprej deležne njene punčke, ki so dobivale vedno nove in nove oblekice. Kasneje je šivala tudi zase in še za koga, najbolj pa se spomni številnih kap, ki jih je izdelovala s posebnim veseljem. Znala je tudi plesti in vesti, pa še kaj bi se našlo. In če je bilo šivanje dolgo časa njena velika ljubezen, jo je kasneje zamenjalo klekljanje – izdelovanje čipk, ki mu je ostala zvesta vse do danes. Še prej je bilo šolanje, povezano s tekstilom, ki jo je pripeljalo od moškega krojaštva ter do diplomirane tekstilne inženirke konfekcijske tehnike. Izobraževala se je ob delu, tudi v nekdanjem Universalu, kjer je preživela večji del svoje delovne dobe. Po letih 1998–1999 se je zapisala čipkarstvu, po katerem je skupaj s sodelavkami znana po vsej občini – posebej po skupini Slamnice v okviru Univerze za tretje življenjsko obdobje – Društva Lipa Domžale. Za svoje predano delo na tem področju, kjer je voditeljica, strokovna mentorica in idejna vodja skupin, je pred leti prejela tudi priznanje Občine Domžale.

In kako sta se Marija in čipkarstvo, ki je postalo njena velika ljubezen, srečala?

V tekstilnem krožku Osnovne šole Mengeš sem začela s krožkom ročnih del Babičina delavnica, ki ga zdaj še vedno pod istim imenom vodim kot klekljarski krožek. Vmes pa sem eno leto imela tudi izbirni predmet.

Še prej pa sem izkušnje nabirala z dr. Uršo Stankovič Elesini, res srčno profesorico in mentorico, ki mi je pomagala pri mojih začetkih in pri izobraževanju ob delu. Prav ona je dala pobudo, da začnem s klekljanjem, ki je postalo in ostalo moja velika ljubezen.

In kje sta se srečali Društvo Lipa in Marija?

Kot zanimivost naj povem, da sem bila pri Lipi sprva v literarnem krožku in da iz tega časa izvira celo nekaj mojih pesmi. Pred vključitvijo v Lipo sem se priključila veziljam v okviru Menačenkove domačije. V pogovoru s tedanjo predsednico Društva Lipa Metko Zupaneck pa sva ugotovili, da ne bi bilo slabo, če bi se v Lipi lotili čipkarstva. Začelo se je s šestimi pridnimi dekletimi in veliko ljubeznijo prav vsake od njih do klekljanja. In traja še danes, ko se nas družijo nekaj več kot 20 klekljaric in številni prijetni trenutki ter nepozabni spomini, med katerimi je 15 let skupnega dela, prav toliko in še več raz-

Sama strašno rada učim in si pri tem pomagam s pedagoškimi znanji, ki sem si jih pridobila ob delu, ob tem pa nikoli ne pozabljam: Kar delam, vedno delam rada. Kot že rečeno: rada učim in rada imam prav vse učence. Potem ni nič težko.

stav ter prav nič zmanjšana ljubezen do čipkarstva. Tako je, skupaj nam gre dobro, dosegamo uspehe in smo vesele ob številnih razstavah, srečanjih z drugimi klekljaricami, predvsem pa ob številnih zgodbah, ki se rodijo ob izdelavi posameznega izdelka. Razstavljamo v prostorih Lipe, v vseh enotah Knjižnice Domžale, v sosednjih občinah Kamnik, Komenda, Ljubljana (na Črnučah), Vodice in še marsikje, predstavljamo se v Galeriji Domžale in povsod, kamor nas povabijo. Vesele smo pohval in v zvezkih ob razstavah, kamor obiskovalci vpisujejo svoje občutke ob ogledu razstav, nemalokrat piše, da imamo številne dobre ideje, veliko je pohval in razmišljanj, kako s potrpežljivostjo ustvarjamo čipke, nemalokrat pa lahko preberemo tudi, kako pridne in ustvarjalne smo ter kako pomembno je to za ohranjanje naše dediščine.

Svoje poslanstvo opravljáš še drugje, ne le v skupini Slamnice v Univerzi za tretje življenjsko obdobje – Društvu Lipa Domžale?

Kot mentorica s številnimi pridnimi klekljaricami ustvarjamo tudi v Klekljarskem društvu Čebelica Moste pri Komendi, sem pa tudi mentorica najmlajšim v Osnovni šoli Mengeš.

Je kakšna razlika med starejšimi in otroki, s katerimi delaš kot mentorica?

Razlike skoraj ni, saj h klekljanju prihajajo vsi, predvsem zato, ker se želijo naučiti nekaj novega. Sama strašno rada učim in si pri tem pomagam s pedagoškimi znanji, ki sem si jih pridobila ob delu, ob tem pa nikoli ne pozabljam: Kar delam, vedno delam rada. Kot že rečeno: rada učim in rada imam prav vse učence. Potem ni nič težko. Pri delu pa me posebej spodbuja in veseli, da se vrača zanimanje za dediščino naših prednikov, pa tudi dejstvo, da prav vsak izdelek s seboj prinaša posebno zgodbo. Pa še nekaj bi poudarila iz svoje prakse: v krožek ali skupino klekljanja, če rečem na kratko k meni, pridejo samo tisti, ki se želijo naučiti nekaj novega, in potem je vse lažje.

Posebno zgodbo ima tudi vsaka od vaših razstav. Spominjam se prve pod naslovom Razstava lepih vezenin in klekljanih idrijskih čipk, likovnih del in keramičnih izdelkov ter Punčik iz cunj Unicefovega programa, ko si povedala, da je rdeča nit razstave želja ustvarjalcev vezenin in čipk, da pregledno predstavimo javnosti svo-

je izdelke, v katerih je vloženo toliko ur neutrudnega, natančnega dela, hkrati pa tudi veliko ljubezni do vsega lepega. Kako pravzaprav pridete do vsebine in naslova posamezne razstave?

Vselej se razstavam naših čipk trudimo dati vsebino. Naslovi razstav: Čipke na slamniku, Čipke na kamnu, Čipkasti gavtri, Čipkasti kapniki in čipkasti motiv Mati in otrok... in letos S čipkami po Sloveniji nastajajo med nami. Navadno sem sama tista, ki da prvo idejo, prvi motiv, nato to predebatiramo v skupini in se odločimo. Pri končnem naslovu včasih pomagajo tudi literatke. Ob tem je seveda pot do končnega izdelka lahko zelo različna, saj jo klekljarice povezujejo z dogodki iz svojega življenja in dela.

Morda je kakšna razstava ostala v posebnem spominu?

To je bila razstava Mati in otrok, kjer smo ugotavljale, da je med Lipinimi Slamicami ter materjo in otrokom posebna vez: ljubezen, ki ni primerljiva z nobeno drugo. Večina od nas jo je občutila s svojimi otroki, a takrat o tem nismo imele časa razmišljati. Ko zdaj uživamo z vnuki, se nam ti občutki vračajo z vnuki, se nam ti občutki vračajo iz njih je bilo treba na 'naš način' izliti. Ker same nismo risarske umečnice, smo osnovne motive poiskale na spletnih straneh (večinoma Pinterest) in jih prilagodile našim potrebam za papirc (vzorec za klekljanje). Seveda pa otroka ne bi bilo brez ljubezni med dvema, zato smo med svoje motive vključile tudi zaljubljeni par in vso družino: mati, oče in otrok.

Zelo zanimiva pa je bila tudi odločitev za naslov zadnje razstave, ki smo jo naslovile Slovenija v čipki ter smo v svoje izdelke skušale zajeti najznamenitejše lepote Slovenije. Pri tem, verjeli ali ne, nas je vodil tudi citat nekdanjega ameriškega predsednika Busha, ki je ob obisku dejal: Slovenija je majhen (kasneje se je popravil velik) košček nebes.

Se človek lahko naveliča klekljanja?

Ne, sploh ne. Na tem področju je še zelo veliko idej, veliko nepoznatih vzorcev, predvsem pa veselja in ljubezni, ki ti ne dovolita, da na čipkarstvo pozabiš. Ne nazadnje je pred menoj še veliko učenk, ki bi se rade naučile kaj novega. Rada učim in sem vesela prijateljstva med vsemi, ki klekljamo skupaj. Klekljanje prinaša vsem nam veliko prijetnih trenutkov, posebej sem vesela, ker dekleta rada prihajajo v krožek ali skupino, kar mi je pokazal tudi čas, ko sem bila namesto hčerke zdravnice na porodniškem dopustu za vnukinjo Doro in so moje klekljarice prihajale klekljat k meni domov.

Imaš doma veliko klekljanih prtičkov po stanovanju?

Ne, se pa pogled v stanovanju rad zaustavlja na slikah, kjer so prtički za steklom in prav ob vsakem srečam z zgodbo, ki je povezana s čipkami in lepimi spomini.

Zdaj pa še nekaj več o 20. svetovnem čipkarskem kongresu, ki ga je v začetku avgusta gostila Nova Gorica, na njem pa so aktivno sodelovale tudi domžalske Slamnice iz Društva Lipa. Predstavile so se na svoji stojnici. Sama si na kongresu sodelovala že drugič. Letos so na slovenskem predstavitevnom prostoru tudi tri tvoje avtorske čipke (motiv gautri). Kaj ti je ostalo v posebnem spominu?

Najprej to, da je bil kongres svet v malem, kjer smo se lahko res prepričale, da je slovenska čipka v svetu zelo cenjena. S prisotnostjo na kongresu smo dobile veliko novih idej, s katerimi si bomo pomagale pri nadaljnjem delu. Vesele in ponosne smo, da smo del te zgodbe.

Zgodba o mednarodnem povezovanju in Unesco se je začela že precej pred festivalom?

Res je, saj smo bile domžalske klekljarice ena od skupin, nosilk listine Unesca o vpisu Klekljanja čipk v Sloveniji na Unescov reprezentativni seznam.

Naj zaključim z mislijo, na katero me je med najinim pogovorom velikokrat opomnila moja sogovornica Marija Rupert: Sama sem le mentorica, prijateljica vseh, ki klekljamo. Dekleta mi dajejo voljo in moč za moje mentorsko delo, brez njih ne bi šlo. Zato, hvala, dekleta, in se vidimo jeseni. □

Kronika domžalskih poklicnih gasilcev

Med 22. 8. in 19. 9. 2023

Začnimo tokrat z vabilom. Prav na dan izida tega časopisa, 29. septembra, po 16. uri bo pred našim centrom potekal tradicionalni Dan CZR Domžale. Sam program bo prilagojen našim najmlajšim, oprema, vozila in atraktivna prikazna vaja ob zaključku dogodka pa bodo namenjeni vsem obiskovalcem. V primeru dežja bomo dogodek izvedli teden kasneje, 6. oktobra.

Po precej turbulentnem začetku avgusta se je dogajanje proti koncu meseca umirilo. Relativno seveda, saj smo v teh nekaj tednih iz podnaslova tega zapisa opravili 36 intervencij. Tri četrtine le-teh se je dokaj enakomerno porazdelilo med 10. in 21. uro. V nočnem času, med 22. in 6. uro zjutraj, smo posredovali petkrat. Najbolj obremenjen dan je bil 1. september s petimi intervencijami.

Aktivirani smo bili zaradi štirih požarov vozil. Tri osebna so pogorela, čeprav so se gašenja še pred našim prihodom lotili vozniki in mimoidoči. Preprečena je bila širitev ognja na okolico in s tem dodatna škoda. Na avtocesti se je iz tovornega vozila močno pokadilo, a je šlo le za okvaro motorja. Zagorelo je še v zabojniku na Viru pri Arkadiji in v elektro omarici v Turnšah. Ponoči 29. avgusta je ogenj zajel vrtno lopo na polju v bližini Vodovodne ceste. V okolici Krtine smo preverili nadzorovan požig suhe trave.

Posredovali smo pri trinajstih prometnih nesrečah. Od teh so se tri pripetile na avtocesti, kar štiri na območju občine Trzin (vse na obvoznici), ena v Moravčah in še ena na skrajnem vzhodu občine Lukovica, v predoru V Zideh. Ostalih sedem pa na območju občine Domžale. Med udeleženci smo zabeležili tri kolesarje, sicer pa zgolj vozila. Zdravniško pomoč je potrebovalo enajst oseb.

Trikrat smo pri prenosu poškodovanih in obolelih oseb priskočili na pomoč kolegom iz Nujne medicinske pomoči ZD Domžale, enkrat celo z avtolestvijo. Tri posredovanja so povezana z deževjem 28. oziroma 29. avgusta – voda je zalila nekaj kleti v Mali Loki, Depali vasi in Nožicah. V Vrhpolju pri Moravčah pa smo na pomoč priskočili lokalnim gasilcem, ko je v telovadnici podružnične šole počila vodovodna cev. Odstranili smo tri sršenja gnezda.

V Domžalah smo iz dvigala rešili po nesrečnem naključju vanj ujetega otroka, na Škrjančevem pa prav tako otroka, ki se mu je uspelo zakleniti v osebno vozilo. Policistom in reševalcem smo omogočili vstop v dve stanovanji v Domžalah, v enem se je nahajala preminula oseba, v drugem pa onemogla. Iz težje dostopnega motornega dela osebnega vozila smo rešili mladega mucka.

25. tabor gasilske mladine Gasilske zveze Domžale

Mladi gasilci so se že vrnili v šolske klopi, ostaja pa prijeten spomin na zadnje počitniške dni, ko so se izobraževali in usposabljali na taboru mladih gasilcev.

GASILSKA ZVEZA DOMŽALE Tabor je po letu dni premora spet potekal v Radencih, v idiličnem kraju ob reki Kolpi. V času med 23. in 28. avgustom 2023 se je 48 mladih gasilcev iz domžalskih prostovoljnih gasilskih društev izobraževalo, družilo in zabavalo na 25. gasilskem taboru ob reki Kolpi. Tretji dan tabora je mlade gasilce razveselil obisk iz domače občine. Obiskali so jih podžupana Borut Ernestl in Matej Primožič, podpredsednik Gasilske zveze Domžale Tone Pavlič, poveljnik Gasilske zveze Domžale Matjaž Merkužič in predsednik PGD Domžale-mesto Anže Korošec.

Enajst mentorjev je skrbelo, da so mladi gasilci lepo preživljali taborne dni. Spoznavali so različne gasilske veščine in preventivo, uživali v športnih aktivnostih in orientacijskih izletih ter kohanju v reki Kolpi. Gasilski tabor je odlična priložnost za druženje mladih, kjer pridobijo uporabne veščine za življenje in se družijo s svojimi vrstniki ter spletajo nova poznanstva med različnimi prostovoljnimi gasilskimi društvi v občini.

OBČINA DOMŽALE
FOTO: ARHIV OBČINE DOMŽALE

Ljubljanska 87, Domžale,
T: 01 721 40 06

Delovni čas:
pon. – pet.: 8⁰⁰ – 12⁰⁰, 15⁰⁰ – 18⁰⁰
sobota: 9⁰⁰ – 12⁰⁰

Optika Škofic že od 1975

To je bil res srečen dan za vse prisotne

V Športni dvorani Domžale že dolgo ni bilo tako prijetno in množično kot 2. avgusta 2023, ko so se v njej zbrali člani in članice Medobčinskega društva invalidov Domžale.

MEDOBČINSKO DRUŠTVO INVALIDOV DOMŽALE Člani in članice Med-občinskega društva invalidov Domžale so se zbrali skupaj s svojimi družinskimi člani in prijatelji, da bi skupaj praznovali svoj praznik ter se ob tem spomnili tudi 48. rojstne dne enega največjih društev invalidov tako v občini kot v Sloveniji. Društvo šteje več kot 1700 članov in članic.

V društvu namreč ob 48-letnem neprekinjenem delovanju nikoli niso pozabili, da je prijateljstvo, druženje, sodelovanje in pomoč še kako potrebna za dobro delo društva, zato so po krajšem obdobju zaradi covid-19 pripravili prijetno srečanje. Medobčinsko društvo invalidov Domžale deluje na območju občin Domžale, Lukovica, Mengeš, Moravče in Trzin in vseskozi od svoje ustanovitve leta 1975 krepi svojo skrb in pomoč invalidom, posebej starejšim in težkim invalidom, vsem svojim članom in članicam pa zagotavlja različne storitve z izvajanjem posebnih socialnih programov na lokalni in državni ravni. Hkrati pa opozarjajo na prisotnost invalidov

in skrb zanje v družbi. Prav srečanje, ki so se ga letos udeležili številni člani in članice ter gostje, jim je pomenilo priložnost za pogovor, za izmenjavo izkušenj, posebej s področja zdravstva in sociale ter praktičnih nasvetov, kako krepiti svojo neodvisnost in poiskati možnosti za boljši položaj v družbi. Pomemben pa je tudi kulturni in družabni vidik srečanja, saj je tudi letos vodstvo društva, vodi ga Vida Perne, pripravilo pester kulturni program. Uvedla ga je s svojim igranjem domžalska godba, ki je za prijetno razpoloženje poskrbela že pred začetkom srečanja. Še enkrat več so s svojim igranjem dokazali, da spadajo med najboljše tovrstne sestave v Sloveniji, hkrati pa s svojim igranjem in petjem na obraze prisotnih zarisali nasmeške.

Predsednica društva Vida Perne je v svojem govoru zaželela vesel in prijeten dan, ki naj bo tudi priložnost, da se srečajo, pogovorijo in poveselijo ter širšo družbo opozorijo na svoje probleme. Posebej je izpostavila pomen povezanosti, ustvarjalnosti znotraj društva ter dela prostovoljcev ter se zahvalila vsem pokroviteljem, po-

Čas ne sme izbrisati resnice

Primorska za vedno

KRAJEVNA ORGANIZACIJA BORCEV ZA VREDNOTE NOB DOB, KR-TINA Dan vrnitve Primorske k matični domovini je državni praznik v Sloveniji, ki ga praznujemo 15. septembra in obeležuje datum v letu 1947, ko je bila uveljavljena pariška mirovna pogodba z Italijo, ki je takratni Jugoslaviji in s tem tudi Sloveniji dodelila velik del Primorske. Uvedla ga je novela Zakona o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji, ki so jo poslanci Državnega zbora sprejeli jeseni 2005 in ni dela prost

Slavnosti govornik Milan Kučan, prvi predsednik naše države, je spomnil na pariško mirovno pogodbo, s katero je bil naš narod poplavljen za eno od hudih krivic, ki so mu bile prizadejane v dostikrat neprijazni zgodovini ter poudaril, da nikoli ne sme zbledeti spomin na neizmerno veselje in ponos, ki sta zavladovala med Slovenci ob uveljavitvi pogodbe. Čas ne sme izbrisati resnice, je dejal, in navedel nekatere pomembnejše dogodke iz slovenske NOB, posebej povezane s Primor-

dan. Vlada zaradi varčevalnih ukrepov prireja osrednjo državno proslavo ob tem prazniku vsakih pet let, sicer pa ga obeležujejo lokalne občine in kulturne organizacije.

Krajevna organizacija borcev za vrednote NOB Dob, Krtina je lani organizirala obisk proslave v Portorožu, letos pa je bil organizator avtobusnega prevoza do Opatjega sela Združenje borcev za vrednote NOB Domžale, z blizu 50 udeleženci pa sta se slovesnosti udeležila tudi predsednica domžalskega združenja Barbina Skok ter Marjan Križman, predsednik združenja Občine Lukovica, z nami pa so potovali tudi praporščaki.

Organizator letošnje slovesnosti ob obletnici priključitve Primorske matični domovini v Opatjem selu je bilo 16. septembra 2023 Združenje borcev za vrednote NOB Nova Gorica. Čudovit program so oblikovali primorski ustvarjalci v režiji Radoša Bolčine.

sko, spomnil pa tudi na odnos med našo državo in Italijo. Pozabil ni niti na vojno med Rusijo in Ukrajino ter izrazil prepričanje, da je vsak korak proti koncu vojne boljši od vojne in nikakor ne more biti razumljen kot podpora agresorju. »Biti na pravi strani zgodovine ta čas, pomeni biti na strani miru,« je dejal, omenil pa tudi solidarnost Slovencev ob vremenskih ujmah, ki bi lahko bila dober obet pred težkimi časi.

V kulturnem programu smo slišali številne pesmi Karla Destovnika Kajuha, manjkala pa ni niti Gregorčičeva Soči in vrsta partizanskih pesmi. Domov, kamor nas je s svojo harmoniko in pesmijo pospremil Feri, smo odhajali tako, kot nam je zaželel povezovalc: s koščkom Primorske v srcu, katerega delček smo pustili našim Primorcem z besedami: Srečno Primorska! Sečno Slovenija!

VERA VOJSKA

sebej še Občini Domžale za pomoč. Prislunhili smo tudi gostom, med katerimi sta bila domžalska županja mag. Renata Kosec, ki je poudarila pomen sodelovanja znotraj lokalne skupnosti, v okviru katere lahko skupaj naredimo vse, in trzinski župan Peter Ložar, ki pa nas je spomnil tudi na sodelovanje in solidarnost na vseh področjih, tudi na področju poplav. Lepe pozdrave so prisotnim prinesli tudi pobrateno Društvo invalidov Izola in predstavnica hotela Del-

fin, ki so vsi po vrsti poudarjali pomen vključevanja invalidov v družbo ter medsebojnega sodelovanja.

Pevski zbor MDI Domžale je pod vodstvom Erike Rode zapel Pa se sliš ... in Kalinko ter še enkrat dokazal, da je glasba jezik, ki povezuje in jo razume ves svet. Glasbeni aplavz so namenili glasbenemu bendu Naša hiša, ki je s pesmijo Jurčku bomo pomagali spomnil na otroštvo, s pesmijo Danes bo srečen dan pa na to, da je srečanje res za vse srečen dan. Pevec Gašper Rifelj, spremljal ga je Jernej Šušteršič, je ob pomoči celotne dvorane med drugim zapel Med iskrenimi ljudmi in Dan ljubezni, s pevko in harmonikarico Darjo Gajšek pa smo za zaključek prvega dela srečanja zapeli najbolj znano Slakovo V dolini tih. Pred zaključkom prireditve, ki jo je vodila Pika Mušič, se je društvo tako za prizadevano delo v društvu kot za organizacijo prireditve zahvalilo predsednici Vidi Perne s šopkom, nato pa je sledil družabni del s Strastnimi muzikanti, tako da je bila sobota, 2. avgusta 2023, za vse prisotne res srečen dan.

VERA VOJSKA
FOTO: MIRO PIVAR

DRUŠTVA

Ob 80-letnici osvoboditve koncentracijskega taborišča Rab

Živi jim ohranjamo spoštljiv spomin.

DRUŠTVO IZGNANCEV SLOVENIJE DOMŽALE »Ne bo več užival sreče, kogar so na Rab peljali, ker od tam so sem jih gnali, in med nami zdaj žive, vsi ugašajo kot sveče, kdaj, kako, nihče ne ve,« je ena od kitic pesmi Iga Grudna z naslovom Do šotora. V koncentracijskem italijanskem taborišču je bilo v letih 1942 in 1943 zaprtih okoli 15.000 Slovencev in Hrvatov ter 3360 Judov. Najmanj 1490 Slovencev in Slovencev je v nečloveških razmerah v taborišču tudi umrlo.

Krajevna organizacija Društva izgnancev Slovenije Domžale je v septembru 2023, tudi s pomočjo Občine Domžale iz razpisa sofinanciranja dejavnosti veteranskih društev, pripravila obisk spominske slovesnosti ob 80-letnici osvoboditve italijanskega koncentracijskega taborišča Kampor na Rabu. To ni bil naš prvi obisk, saj smo bili na Rabu, pa tudi na otokih Goli otok in Grgar, že večkrat, prav radi pa se spominjamo tudi

obiska slovesnosti, ko je bil slavnostni govornik pokojni Anton Vratuša in smo nenapovedano obiskovalci iz Domžal nastopili kot pevski zbor.

Letošnja slovesnost na spominskem pokopališču v Kamporju je bila dobro obiskana, med udeleženci pa daleč največ Slovencev. Žal se organizatorjem ni najbolj posrečila organizacija prihoda v nekdanje taborišče, saj so se morali obiskovalci, med njimi skoraj sami starejši, do taborišča pri 30 stopinjah Celzija sprehoditi po nekaj več kot dva kilometra dolgi poti.

Med številnimi gosti iz lokalne skupnosti, društev, predstavnikov združenj za vrednote NOB iz vseh treh držav ter številnih drugih združenj, občin in drugih skupnosti so bili posebej pozdravljeni slovenska predsednica dr. Nataša Pirc Musar ter zunanja ministrica Tanja Fajon, hrvaški predsednik Zoran Milanović, medtem ko italijanskega pred-

sednika Sergia Mattarelle ni bilo. Poslal je zastopnika. Vsi gostje so ob spominsko obeležje položili vence, nato pa smo prisluhnili njihovim govorom, v katerih so posebej pozdravili še živeče taboriščnike in so-

rodnike umrlih, opominjali na strahote uničevalnega taborišča Kampor ter se zaustavljali tudi ob aktualnih razmerah, kjer niso pozabili na enotnost in sožitje med narodi. Dr. Nataša Pirc Musar, predsednica Slo-

venije, pa je posebej poudarila, da je za našo prihodnost zelo pomembno, da ne pozabimo na trpljenje naših prednikov, predvsem pa na zgodovinska dejstva in pričevanja o preteklih dogodkih ter okrutnih dejanjih fašizma in nacizma. Hkrati pa je naša dolžnost, da pozitivne vrednote prenašamo na mlade.

Slovesnost je obogatil nastopom kulturnikov v vseh treh jezikih.

Člani in članice Društva izgnancev Domžale ter naši prijatelji smo si ob obisku Raba ogledali glavno mesto otoka, najbolj pogumni so preizkusili primernost morja za kopanje, vsi pa smo se na poti domov ustavili v znanem romarskem svetišču Trsat. Vsi pa smo bili zadovoljni, da smo bili del velike množice, ki ni in ne bo pozabila trpljenja Slovencev med drugo svetovno vojno in bo vedno cenila njihov prispevek k naši svobodi in samostojnosti.

VERA VOJSKA

Potrpežljivost, strpnost, srčnost nas naj spremljajo

Tudi vodstvo in člane Društva upokojencev Domžale je močno prizadelo poročanje o neprimernem ravnanju s starejšimi.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV DOMŽALE Prizadelo toliko bolj, ker niso pričrpani, da se tovrstni dogodki morda ne dogajajo tudi med našimi starejšimi, ki spadajo med najbolj ranljive skupine. Zato si zelo prizadevajo, da bi v pogovorih ter srečanjih opozarjali na primerno vedenje s starejšimi, pri čemer pa ugotavljajo, da večina starejših živi tako v domačih okoljih kot drugje med ljudmi, ki jih imajo radi in jim radi pomagajo. Še posebej so hvaležni vsem osebjem v domovih za starejše občane v naši občini, ki si prizadevajo in skušajo ne le z vsakdanjim korektnim ravnanjem, temveč tudi ob drugih priložnostih potruditi, da je življenje varovancev pestrejšše, lepše in zanimivejše. Zato iskrena hvala vsem, ki s potrpežljivostjo, strpnostjo in srčnostjo lepšajo jeseni življenja starejših.

V Društvu upokojencev Domžale se trudijo in posebej izpostavljajo, da je dobro biti dober in da se vedno dobro vrača z dobrim, zato bodo tudi v prihodnje seznanjali starejše o njihovih pravicah ter jim pomagali. Hkrati predlagajo in prosijo starejše, da na neprimerna ravnanja opozarjajo pristojne institucije.

Drugače pa delo v društvu poteka po načrtovanih smernicah. Brezplačni prevozi, socialni program, športne aktivnosti, igre s kartami, šah, delavnice učenje rokovanja s telefoni in računalniki, strokovne ekskurzije, vse

se z jesenjo ponovno začne s polno paro. Tako bodo ob ponedeljkih popoldan igre s kartami in šah, ob torkih in četrkih dopoldan delavnice digitalizacije, delavnice ročnih del pa po dogovoru. Šport: hoja vsak torek, ples vsak četrtek, bowling vsako sredo, balinanje vsako sredo do konca oktobra, biljard vsak torek od novembra, štrbunk vsak torek do konca oktobra, enako petanka. Za vse informacije pokličite v tajništvo društva med uradnimi urami, ki bodo od oktobra naprej vsak ponedeljek, sredo in petek od 9. do 11. ure, pogledite na njihovo spletno stran: www.drustvoupokojencev-domzale.si. Vse, kar vas zanima, lahko izveste, če jim pišete na elektronski naslov: drustvoupokojencevdomzale@gmail.com ali pokličite v tajništvo društva: 01 724 19 04.

Še vedno pa so v društvu pripravljeni, da le skupaj, družno lahko soustvarjajo vse programe, zato vabijo vse, ki bi bili pripravljeni pomagati in sodelovati, da se jim pridružijo. Za vsakega se bo našlo kaj, kar ga zanima ter veseli in kjer bi želel pomagati.

Malo obrnjena misel pokojnega Nejca Zaplotnika, le kdo ga ne pozna, pravi: Kjer je volja, tam je pot – v Društvu upokojencev Domžale imajo pot, potrebujejo le voljo – tudi vašo. Bodite zdravi in – srečno.

VERA VOJSKA

FOTO: ARHIV DRUŠTVA

Življenje z nami je bogatejše in lepše

Vpis mogoč tudi po začetku šolskega leta

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE – DRUŠTVO LIPA DOMŽALE

»Bilo je ogromno zanimanja za študijske programe,« mi je ob koncu odprtih dni ob začetku letošnjega študijskega leta Univerze za tretje življenjsko obdobje – Društva Lipa Domžale povedal predsednik Marjan Ravnikar. Skupaj ugotavlja, da se začetka študijskega leta veselijo tudi vsi starejši, saj si z obiskovanjem različnih programov lepšajo in bogatijo jesen življenja ali le del življenjskih poti. V teh programih najdejo tisto, kar jih zanima; tisto, za kar mogoče v mladosti ali delovni dobi niso našli časa ali mo-

ti; marsikdo pa tudi v študiju na univerzi za tretje življenjsko obdobje najde svoje talente, za katere je bil prepričan, da jih nima.

Prav vsakogar so v Društvu Lipa veseli, zato jim tudi po začetku rednega študija v oktobru omogočajo vpis. Pa ne gre le za študij, temveč tudi prijateljstvo, druženje in prijetno sobivanje, tudi skrb za boljše počutje, za zdravo telo in še marsikaj drugega bi lahko zapisala. Pa ne bom, saj sem prepričana, da vam bodo največ povedali obiski ali pogovori vseh tistih, ki našo univerzo obiskujejo že več let in so se tudi letos odločili, da jim bo polepšala čas.

Zato lepo vabljeni – tako k vpisu dosedanjih študijskih programov kot novih, za katere je tudi veliko zanimanja. Zagotovo bo vsak od vas v programih našel nekaj, kar ga bo veselilo, obogatilo in zanimalo.

Društvo Lipa – Univerza za tretje življenjsko obdobje Domžale, Ljubljanska cesta 58, 1230 Domžale

Telefon: 01 722 66 70

Splet: www.drustvo-lipa.si

Uradne ure med študijskim letom: ponedeljek, sredo in četrtek med 10. in 12. uro torek med 8.30. in 10. uro.

Dobrodošli!

VERA VOJSKA

Šesto romanje k sv. Notburgi v Grobljah

Romarski shod je potekel podobno kot pet doslej.

FOLKLORNO DRUŠTVO GROBLJE

»Današnji romarski shod je potekel podobno kot pet doslej: prekrasno jutro, kratka procesija do farne cerkve, sveta maša in po maši pogovor pred cerkvijo, na koncu agape za udeležence v Kulturnem domu Groblje. Sodelovali so člani Društva narodnih noš in kočijažev iz Vodice, Turističnega društva Jarše - Rodica, noše Turističnega društva Ihan ter člani Folklornega društva Groblje,« je na kratko orisal šesto romanje k sveti Notburgi, zavetnici kmetic in gospodinj, tudi priprošnjici za zdravje in srečen porod, dr. Franci Hribovšek, predsednik Folklornega društva Groblje.

Člani Folklornega društva Groblje, ki so prejšnji večer v Domžalah odlično izvedli folklorni večer V Grobljah kot nekoč, so 10. oktobra 2023 skupaj z jarškim župnikom Matjažem Križnarjem in Turističnim društvom Jarše - Rodica, letos že šestič organizirali romanje k sv. Notburgi, zavetnici revnih in ubogih. Kot navadno so se romarji, večina je bila v narodnih nošah, v sprevedu od Kulturnega doma Groblje namenili do cerkve sv. Mohorja in Fortunata v Grobljah. Na začetku procesije so nosili kip sv. Notburge, prapor Folklornega društva Groblje in prapor Turističnega društva Jarše - Rodica ter

tako spomnili na davno tradicijo, ko so bile Groblje romarsko središče. Po dobrodošlici domačega župnika je bila v grobeljski cerkvi maša. Pri njej je prepeval zborček mladih Župnije Jarše, tudi o Bogu, ki je ljubezen, in svetnica Notburga je verovala ter vztrajala v tej ljubezni. V pridigi je župnik Matjaž Križnar skupaj z navzočimi, ki so napolnili grobeljsko cerkev, razmišljal o odnosu do sočloveka, česar se lahko naučimo tudi iz življenja in dela svetnice. Posebej je bilo poudarjeno, da človek svet odkriva z razumom in svojimi talenti ter skupno željo, da bi svet ohranjali in dolgo živeli ter bili med seboj soglasni ter si skupaj prizadevali za dobro. Omenjeno je bilo tudi

sodelovanje in pomoč pri odpravljanju posledic poplav, pri čemer je bilo poudarjeno, kako pomembno je, da ob preizkušnjah vedno začnemo znova, da stopimo skupaj, saj složnost in povezanost prinašata dobre sadove, kar se kaže tudi v športu.

Po maši so se romarji zadržali v pogovoru pred cerkvijo, nato pa se napotili nazaj v Kulturni dom Groblje, kjer je bilo dovolj časa in priložnosti za pogovor, v katerem so lahko ugotovili, da za vse sodelujoče velja: vztrajnost, razumevanje in sodelovanje prinašajo dobro delo vseh društev in prijetne trenutke vsem posameznikom.

VERA VOJSKA

FOTO: VILJEM KAKER

Utrinki z letošnjega Lipinega letovanja v Omišu

Tako kot že precej let doslej se je tudi letos avtobus članov društva Lipa Domžale – Univerze za tretje življenjsko obdobje odpeljal na morje v prvih dneh septembra.

DRUŠTVO LIPA DOMŽALE – UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBD OBJE Precej jih je bilo že večkrat, nekateri pa smo bili prvič, in si po končanem letovanju tudi mi želimo iti še kdaj.

Septembrski čas brez gneče, hkrati pa z ravno prav toplim morjem in soncem, dišečimi borovci in božajočo burjo nam je omogočil zelo prijetno bivanje. Skratka, 'all inclusive' z naravnimi danostmi. Bivali smo v Lokvi Rogoznici, zelo blizu Omiša. Tudi naš hotel je imel prihodih gusarjev. Imenoval se je Sagitta, kar pomeni puščica – plovilo gusarjev in se je izkazala kot all inclusive.

V oranžno odeta belokranjska Vinica

Vseslovensko srečanje Društva Šola zdravja v Vinici

DRUŠTVO ŠOLA ZDRAVJA Začetek novega šolskega leta so v svojem stilu obeležili tudi člani Društva Šola zdravja. S prepoznavno oranžno barvo so okrasili Vinico v prelepi Beli krajini, saj so v soboto, 2. septembra, pri Žagi Benetič v Vinici imeli vseslovensko srečanje skupin Šole zdravja. Udeležilo se ga je okrog 1700 članov tega društva, večina pa se je pripeljala s 34 avtobusi z različnih koncev Slovenije. Po treh letih je društvo ponovno obudilo vseslovensko srečanje svojih članov, saj so vmes zaradi epidemije covid-19 imeli kar triletni premor. Pričakali so jih prostovoljci, gasilci in sošolci iz belokranjskih skupin Šole zdravja, jim zaželeli dobrodoščilo z belokranjsko pogáč, ter jih usmerili do info točke in ostalih stojnic, kjer so lahko preizkusili svojo zmogljivost, se sprehodili po Svitovem črevu, izmerili krvni tlak in si ogledali bogato ponudbo različnih domačih belokranjskih obrtnikov, ki so se odzvali povabilu Društva Šola zdravja.

Zbrane sta z nagovorom pozdravili nova predsednica društva Zdenka Kavčič, župan Občine Črnomelj Andrej Kavšek in direktorica direktorata za javno zdravje pri Ministrstvu za zdravje Vesna Marinko. Župan je članice in člane zelo pohvalil in povedal, da včasih tudi on telovadi s skupino v Črnomlju, ter podudal, da so vaje zelo dobre, ker se na koncu vaj počuti zelo razgibano. Predstavnica Ministrstva Vesna Marinko pa je v svojem nagovoru pou-

darila, da tovrstna skupnostna srečanja zagotovo krepijo medčloveške odnose, kar je odločilno za dolgo in kakovostno življenje. V nadaljevanju pa je dodala: »Prav vaša skrb za redno rekreacijo je inspiracija tudi za nas na Ministrstvu za zdravje in potrjuje pravilno odločitev ministrstva, da vas podpiramo že 15 let.«

Sledila je jutranja vadba na travniku pod gradom Vinica, vaje pa so vodili strokovni sodelavci društva: Andraž Purger, prof. športne vzgoje, Eva Jeza, mag. kineziologije, in Simon Jurmič, mladi kineziolog s štajerskega konca, ki je obenem napovedoval vaje in jih začel z duhovitimi komentarji. Zanimivo je bilo slišati njegov komentar kot predstavnika mlade generacije, kako je doživel to srečanje: »Veličastno je bilo stati pred enotno množico, ki je s sinhronimi kretnjami telesa ustvarjala iluzije, ki so me popeljale od jat ptic do morja. Z ramo ob rami stali s sodelavci in pred seboj zreti v množico oranžnih sorodnikov, ki svojo radost do življenja delijo in s tem povečujejo sleherni trenutek. Velik izziv je stopiti v velike čevlje, ki jih je za zanamce pustil dr. Grishin in z njimi korakati naprej s skupnimi močmi. Navdahnjen sem z gibčnostjo, vitalnostjo in voljo naših dedkov in babic, ki ostalim vlivajo upanje v srečno, stanovitno in krepostno starost. Kako veličastno!«

Lepo je bilo videti toliko nasmejanih obrazov v enakomernem izvajanju vaj 1000 gibov, s katerimi že več

kot 5100 članov in članic v 260 skupinah v 95 občinah začne svoj dan.

Po vodeni telovadbi so se udeleženci srečanja podali na grad Vinica, voden pohod na Žeželj, sprehod po čudoviti poti ob prelepi Kolpi, se učili belokranjskih plesov, spoznavali zelišča ali pa se z Andražem Purgerjem, vodjo projekta Dihamo z naravo, odpravili do čudovite jase ob Kolpi in se v senci dreves seznanili z vadbo Dihamo z naravo. Oranžna barva se je kaj kmalu razlila okoli naokoli po Vinici. Družabno-telovadni dan v idilični Vinici so udeleženci srečanja zaključili prijetno, polni novih vtisov, saj so po vsakem takem srečanju bogatejši za nekaj novih prijateljstev in prijetnih spominov. Čeprav večinoma v tretjem življenjskem obdobju so ti veselo razpoloženi ljudje s svojo karizmo in dobro voljo pustili opazno oranžno sled v tej zeleni dolini, ki jo objema reka Kolpa.

Srečanje v Vinici so omogočile vse tri belokranjske občine: Črnomelj, Metlika in Semič. Sicer pa Društvo Šola zdravja poleg Ministrstva za zdravje finančno podpirajo tudi Fundacija za šport, Športna unija Slovenije, Zavod za invalidsko in pokojninsko zavarovanje Slovenije, Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji, saj gre za prostovoljno in nevladno organizacijo, ki deluje v javnem interesu na področju športa in imajo status humanitarne organizacije na področju zdravja.

NEDA GALIJAŠ

Čeprav smo bili zelo radi na pešeni obali in v vodi, smo se z veseljem odpravljali na izlete v okolico. Kar dva dni smo si ogledovali najbližji Omiš, staro mesto v srcu Dalmacije, in se seznanili z njegovo bogato zgodovino. Zelo lepo je bilo v Imotskem na severni strani planine, z jezeri različnih barv in oblik, poimenovanih po barvi kamna, od katerega se voda odseva. Obiskali smo Modro, Zeleno, Rdeče in Blatno jezero. Nekatera jezera so tako globoka, da segajo pod morsko gladino. Tako kamen, ki ga vržeš v Rdeče jezero, zelo zanimivo potuje in menda se še tisto leto poročiš, če ti ga uspe vreči noter. Žal nismo našli nobenega kamna, turisti so očitno željni porok. Sicer je večina jezer v kraških jamah. Modro in Rdeče naj bi bili povezani s podzemnimi kanali – vse do Jadranskega morja.

Tretji dan smo se odpravili v Trogir, staro dalmatinsko mesto, ki je od leta 1997 uvrščeno na Unescov seznam kulturne dediščine. V njem se najde več cerkva, stolpov in zgradb mešanice grških, rimskih in beneških slogov. Prijetno je poslušati avtohtoni jezik, enako kot eno od pevskih klap – presenečenje našega vodiča. Pozabili

nismo niti na dalmatinska vina – posebej kaštelanski crljenak in prigrizke. Pred odhodom nas je čoln popeljal po reki Cetini ter obisk vasice Gata, ki je del Poljičke republike, znane iz poznega srednjega veka. Predstavlja la je nekakšen tampon med območji, ki bi se sicer vojskovala. Pogovarjali smo se o zanimivih določilih Poljičkega statuta, ki bi bil lahko navdih tudi za novodobno pravo, saj je imel zelo dobro urejeno zaščito izvorne vode, najstrožje sankcionirano trgovino z ljudmi, posilstva, vsakršno agresijo moških nad ženskami. No, menda pa je bilo sankcionirano tudi žensko izzivanje moških. Poljički statut je bil navdih celo angleškemu humanistu Moreu ob pisanju Utopije. Spoznali smo tradicionalno jed soparnik, ki je v času turške okupacije predstavljala preživetje. Danes je soparnik del hrvatske nematerialne kulturne dediščine in tudi gastronomske ponudbe.

Lipini letovalci smo se veliko družili – na izletih, v vodi kot na kopnem, zvečer ob raznovrstnih razvedrilnih programih. Kar težko se nam je bilo posloviti od te lepe Dalmacije z željo, da se naslednje leto spet vrnemo.

BESEDILO IN FOTO: MIJA JERMAN

Slovesno na Šipku

Ob 80-letnici ustanovitve brigade Slavka Šlandra

ZVEZA ZDRUŽENJ ZA VREDNOTE NOB Na meji med občinama Kamnik in Lukovica, na gabrških senožitih, je bila 6. avgusta 1943 ustanovljena VI. Slovenska narodnoosvobodilna udarna brigada Slavka Šlandra. Ob spomeniku na Šipku se vsako leto zbirajo člani in članice zvez združenj za vrednote NOB občin Lukovica, Kamnik, Domžale, Celje, Mozirje, Žalec in Moravče. Letošnjo jubilejno prireditev sta pripravili Zveza združenj borcev za vrednote NOB Luko-

li na zgodovino našega boja za svobodo in samostojnost, izpostavili današnje aktualne dogodke ter zaželeli prijeten dan, smo se z minuto molka spomnili umrle Valerie Skrinjar Valčič, borke Šlandrove brigade.

Slavnostni govornik Igor Kanižar je spomnil na dan ustanovitve Šlandrove brigade, kot je o njem zapisal član, narodni heroj Franc Avbelj - Lojko, sprehodil se je po njeni pogumni poti in izpostavil njen prispevek k osvoboditvi naše domovine, ko so

vica s predsednikom Marjanom Križmanom, in Občina Lukovica.

Slovesnosti 3. septembra 2023 so se udeležili številni udeleženci, med njimi tudi županja Občine Lukovica mag. Olga Vrankar, župan Občine Moravče dr. Milan Balažič, podžupan Občine Domžale Matej Primožič, slavnostni govornik Igor Kanižar, predsednik Pokrajinskega sveta ZZB NOB osrednje slovenske regije, združenja veteranskih in domoljubnih društev, društva Sever in Triglav, društvo ljubiteljev starodobne tehnike vojaških vozil, častna enota območnega združenja slovenskih častnikov, številni praporščaki ter planinci Planinskega društva Blagovica. Organizirano smo se slovesnosti skupaj s predsednico Barbino Skok udeležili tudi člani domžalskega združenja za vrednote NOB.

Po položitvi venca k spomeniku ter pozdravnih nagovorih obeh županov in podžupana, ki so spomni-

borci Šlandrove brigade v nečloveških razmerah verjeli v zmago pravice in v nov, boljši svet, za katerega so bili pripravljeni darovati tudi svoja življenja ter poudaril: »Zato je prav, da se spoštljivo priklonimo žrtvam, da gradimo naše življenjske poti na vrednotah zahodne civilizacije, ki naj prežarjajo našo samozavest, ponos in pogum za nepredvidljive čase, celo zdaj, ko je na pragu Evrope spet slišati strele in eksplozije.«

Povezovalka je bila Mira Smrkolj, v kulturnem programu so nastopili Kvartet Naši fantje pod vodstvom Dominika Krta, harmonikarji Tone Habjanič, Srečo Strehar in Uroš Križman ter recitator Goran Peršin. Množična udeležba in prisotnost številnih združenj in društev je ponovno dokazala, da se zavedamo pomena narodnoosvobodilne borbe, posebej takrat pogumnih borcev Šlandrove brigade.

VERA VOJSKA

FOTO: MIRO PIVAR

OBRAZI DOMŽALSKE TRŽNICE

ŽE STOLETJE OHRANJAJO AVTOHTONO SEME ZA ZELJE IN REPO

ERIKA IN ANDREJ ŠKERL S KMETIJE ŠKERL

Kmetija in zeljarstvo Škerl se nahaja v Klečah v Ljubljani. Družina Erike in Andreja Škerla zelenjavo prideluje integrirano in jo vsak teden ponudi tudi na domžalski tržnici. Znani so po okusnem kislem zelju in repu.

Renata Uzman
Foto: Vido Repanšek

Erika, ki z možem Andrejem na kmetiji in zeljarstvu Škerl v Klečah pri Savljah v Ljubljani ohranja tradicijo prednikov nam pojasni: »Naša kmetija obstaja že okoli 150 let, tedaj je bila to živinorejska kmetija. Možev stari oče je pred približno stotimi leti začel pridelovati zelje in repo za prodajo, drugo zelenjavo pa so pridelovali za svojo porabo. Že on je začel z naravnim kisanjem zelja samo z dodatkom morske soli. V tistih časih, ko so bile zime še zelo mrzle, so zelje čez noč kisali v krušni peči, saj so s tem pospešili proces kisanja. Takrat je moževa stara mama začela prodajati kislo zelje in kislo repo na osrednji ljubljanski tržnici. Še vedno pa so redili živino. To smo tudi mi na kmetiji vzrejali še pred desetletjem.« Še danes na kmetiji pridelajo največ zelja in repe za tradicionalno, naravno kisanje. Na kmetiji jima pri delu pomagajo tudi njuni trije otroci.

»Dela nam nikoli ne zmanjka. Včasih delamo tudi ob nedeljah, če je nujno. Nedelje si sicer vzamemo proste in čas preživimo z družino. Takrat gremo raje v hribe kot pa na morje.«

Kmetija s 25 hektarji površin

»Naše njive so razpršene od ljubljanskih Črnuč do Stegen. Na kmetiji na petih hektarjih površin pridelujemo zelje in na treh do štirih hektarjih repo. Paradižnik in papriko pridelujemo v dveh rastlinjakih, na kmetiji pa na njivah pridelamo tudi vso drugo zelenjavo. Naša kmetija obsega okoli 20 do 25 hektarjev površin, skupaj s travniki.«

Pridelujejo zelje in repo za kisanje

Glavna dejavnost na njihovi kmetiji je pridelava zelja in repe za kisanje, pa tudi druge sezonske zelenjave in zelišč. »Spomladi začnemo s šparglji. Na kmetiji nato pridelamo vse od solate, krompirja, paradižnika, paprike, jajčevcev, korenja, peteršilja, pora, zelene, špinače, blitve, brokolija, cvetače, motovilca, fižola, radiča, bučk, solatnih kumar, kumaric za vlaganje, lubenic in melon do ananasovih melon, pa seveda zelje in repo. Pridelujemo tudi ptujsko čebulo, rdečo in rjavo čebulo, šalotko ter jesenski in spomladanski česen. Poleg zelenjave pridelujemo tudi sveža zelišča, ki jih je na tržnici prav tako mogoče kupiti v šopkih.«

Že stoletje ohranjajo avtohtono seme

Za pridelavo zelja in repe uporabijo svoje domače, avtohtono seme, ki ga v družini skrbno ohranjajo iz roda v rod. »Že moževi stari starši so ohranjali to avtohtono seme zelja in repe, tako da je v naši družini že zelo dolgo. Vzgjajamo domače ljubljansko zelje, seme zanj pa ohranjamo že sto let, tako da je res av-

Erika Škerl s kmetije in zeljarstva Škerl na domžalski tržnici svežo zelenjavo in zelišča, v času sezone pa tudi kislo zelje in repo, prodaja vsak teden od srede do sobote.

tohtono na tem območju. Primerno je za kisanje, tako za ribanje kot sarme. To ljubljansko zelje je okusnejše, ima zelo tanke liste z zelo tankimi žilami, da se pri pripravi sarme njegovi listi lepo zvijajo. Pri pridelavi zelja imamo tako 70 odstotkov domačega semena, le približno tretjino semena zanj vsako leto kupimo. Ravno tako že zelo dolgo ohranjamo svoje domače seme za podolgovato repo. Lupimo jo strojno in mora biti ravno zato podolgovate oblike, da gre lahko v stroj. Poleg tega je ta podolgovata sorta repe veliko okusnejša in sočnejša kot okrogle sorte. Iz avtohtonega domačega semena pridelamo tudi rumeno kolerabo. Sadike za vzgojo druge zelenjave v rastlinjaku pridelamo sami iz semena, da so te res kakovostne.«

Integriran način pridelave

Na kmetiji Škerl so se odločili za integrirano pridelavo. »Naša kmetija leži na vodovarstvenem območju, zato imamo velikokrat nadzor v povezavi s fitofarmaceutskimi sredstvi. Ravno zato, ker ne smemo škropiti s temi sredstvi, smo se odločili za integrirani način pridelave. Trudimo se, da je naša pridelava zelenjave čim bolj zdrava. Njive gnojimo večinoma z organskimi gnoji-

li. Zelo malo uporabljamo sredstva proti plevelu, zato zelo veliko plevela odstranujemo ročno, plevel odstranujemo tudi strojno, da ni treba uporabljati fitofarmaceutskih sredstev. Zelje in repo pridelujemo na prostem na njivah, v rastlinjaku pa gojimo paradižnik in papriko, v spomladanskem času tudi solato, pozimi pa motovilec. Sveži motovilec tako lahko prodajamo vso zimo, v marcu pa ponudimo prvo svežo solato. V aprilu je pri nas na voljo mladi krompir, od aprila do konca junija šparglji, v kasnejših mesecih pa tudi vsa druga zelenjava. Grah prodajamo že v začetku junija, konec junija pa domač fižol in plodovke.«

Letos dobro uspeva fižol

Pridelavo zelenjave prilagajajo vse opaznejšemu spreminjanju podnebja in ekstremnim vremenskim dogodkom, ki jih je še posebej letos veliko. »Opažamo precejšnje spremembe vremena. Že dolgo vrsto let sejemo repo točno na sv. Jakoba, ki je 25. julija. Že star pregovor pravi, da je repa, posejana na Jakoba, najboljše. Letos smo jo prvič zaradi napovedanega deževnega vremena sejali dan prej, kar se prej ni zgodilo vrsto let. Lani smo morali zaradi zelo sušnega poletja krompir zaliva-

ti, letos pa ta zaradi prevelike količine dežja že gnije, tako da bo še težje pridelati dober pridelek. Ker so površine z nasadi zelja in repe zelo velike, jih ne moremo zaščititi pred neurji. Te nasade poskušamo zavarovati tako, da ne rastejo na enem mestu, ampak na njivah, ki so dovolj oddaljene druga od druge. Njive so poleg tega na različnih nadmorskih višinah, z različno prstjo. Veliko pozornosti posvečamo tudi kolo-barju. Letošnje leto pa je, ker je veliko dežja, zelo ugodno za fižol. Tako mokrega poletja, kot je letošnje, že zelo dolgo ni bilo.«

Zelje in repo naravno kisajo le z morskjo soljo

Zelje in repo kisajo naravno. »Po tradicionalnem postopku zelje in repo kisamo samo z morskjo jodirano soljo, ki je grobo mleta. Zaradi tega sta kislo zelje in kisla repa bolj zdrava in ne povzročata nobenih prebavnih motenj. Repo kisamo v plastičnih kadeh, zelje pa v betonskih bazenih, obdelanih s plastiko, tako da je zelje v stiku le z neoporečno plastiko. Zelje kisamo od 8 do 10 tednov, repo pa od 4 do 5 tednov. Repo in zelje prodajamo nepakirano na ljubljanski in domžalski tržnici, pa tudi zadržam, osnovnim šolam

in gostilničarjem. Poleti jo prodajamo tudi planinskim kočam, na primer Poštarskemu domu Vršič, planinskim kočam na Špički, na planini Viševnik, na planini Jezero in planinski koči na Vogarju. Uporabijo ju v tradicionalnih planinskih jedeh, kot so zelje z žganci, jota in segedin.«

Že deset let na domžalski tržnici

Škerlovi zelenjavo na domžalski tržnici prodajajo že deset let. »Prej sem bila domačinka iz Štude, zato sem še danes bolj povezana z Domžalami. Domžalska tržnica je lepo urejena in prijetna, zares prijazna majhna tržnica z dobrimi in različnimi ponudniki. Ponudba je kar velika. Na njej je veliko kmetij iz širše okolice. Všeč mi je, da na tržnico prihajajo zelo prijazne stranke, delovni čas same tržnice in da nam glede prodaje prisluhne tudi Občina Domžale.«

Kupci na tržnico prihajajo tudi iz okoliških občin

Na domžalski tržnici, ki z lepo uredjenostjo, kakovostno in raznoliko ponudbo z okoliških kmetij privablja številne kupce tudi iz drugih občin, si želi nekaj izboljšav. »Želimo si, da bi se ob domžalski tržnici čimprej uredilo parkirišče za stranke, saj je med tednom vse težje najti prosto parkirno mesto. Če kupci kupijo večjo količino zelenjave, jo težko s tržnice nosijo na oddaljena parkirišča. Nujno bi bilo torej treba ob tržnici razširiti in urediti parkirišče za stranke. Na našo stojnico na domžalski tržnici prihajajo iz Vodice, Kamnika, Moravč, Mengša, Črnuč, celo iz Medvode, ne le iz Domžal. Kupcev bi bilo še več, če bi bilo dovolj parkirnih mest. Poleg tega bi bilo dobro, če bi se nad stojnice postavilo streho, ki bi varovala pred dežjem in soncem. Vendar le streho, da bi tržnica ostala odprta, saj je tako veliko prijetnejša. Na tržnici pogrešam še kakšno stojnico s suhim sadjem, orehi in raznolikim sadjem.«

Na tržnico s sveže nabrano zelenjavo!

Erika Škerl zelenjavo na domžalski tržnici prodaja vsak teden od srede do vključno sobote, ko je po navadi pred njihovo stojnico precej kupcev. »Prednost je, da zelenjavo nabere mo večer pred prodajo na tržnici, tako da je sveže nabrana in očiščena. Sama rada prihajam na domžalsko tržnico, ker so stranke do nas dobre in hvaležne za to, kar jim ponujamo. Kupci se radi vračajo k nam. Kislo zelje in repo prodajamo vsak dan v tednu, od torika do sobote, tudi na osrednji ljubljanski tržnici, pri Zmajskem mostu. Kislo zelje in kislo repo pa je od septembra do meseca maja mogoče kupiti tudi pri nas na kmetiji v Klečah. Doma ju prodajamo na zaupanje, na enak način v sezoni, ki je od sredine aprila do konca junija, prodajamo šparglje.« □

KAJ VE UMETNA (STROJNA) INTELIGENCA O NAS

Konec lanskega novembra je kalifornijsko podjetje najširšim množicam dalo v uporabo Chat GPT.

Cveta Zalokar in Maruša Pavlič
Foto: Freepik

Po letih raziskav in najbrž tudi obdelave gromozanskih količin podatkov ima zdaj slehernik možnost strojno pamet vprašati tako rekoč karkoli. Po polnem delovanju mnogi trdijo, da je to revolucionarni mejnik v človeški zgodovini. Tako kot vsa velika odkritja v sebi skriva poleg izjemnih koristi tudi številne pasti, zadrege in nevarnosti, ki lahko povsem spremenijo prihodnost človeštva. V našem lokalnem časopisu se s temi ne bomo ukvarjali, pač pa sva z Marušo Pavlič, sodelavko na področju informacijske tehnologije v Knjižnici Domžale, tej novotariji zastavili nekaj vprašanj o naši občini. In odgovori so zelo zanimivi, iz njih se lahko marsikaj naučimo. Obenem pa tudi naredimo zaključek, da stroji le še niso popolni, saj so nas nekateri odgovori tudi nasmejali.

Chat GPT je računalniška aplikacija, ki je uporabniku zelo prijazna. Ko jo odpremo, ji lahko enostavno zastavljamo vprašanja in naloge, iz nje pa začnejo bruhati odgovori. Lahko ji damo tudi večje in kompleksne naloge, kot na primer pisanje člankov, esejev, različnih znanstvenih nalog, strategij, prevajanje besedil, pisanje pesmi, scenarijev ... Skratka, možnosti so neomejene. Odgovori nastajajo s hitro strojno obdelavo gromozanskih količin gradiva, ki je prisotno na internetu (skratka iz dosedanjih človeških stvaritev), v različnih oblikah. Njeni odgovori so večinoma točni in natančni, a žal zaradi 'strojne' logike in tudi netočnih osnovnih podatkov, iz katerih črpa, tudi napačni in polni napačnih sklepanj. Zato je absolutno nujno, da jih spraševalec pregleda, obdelata, preveri ... V tem bo tudi past za tiste, ki bodo skušali znanje umetne inteligence (UI) izkoristiti v svoj prid in ga uporabiti za lažne diplome, znanstvena ali celo umetniška dela. Z posebnimi preverjanji se namreč hitro lahko ugotovi, kje je izvor. Midve sva spraševali verzijo 3,5.

Zdaj pa k Občini Domžale. Za začetek vprašanje, kaj ve o nas. Takole je zapisal: »Domžale je občina v Sloveniji, nahaja se v osrednjem delu države, v regiji Osrednjeslovenska. Občina Domžale (OD) vključuje tudi istoimensko mesto Domžale, ki je upravno, gospodarsko in kulturno središče regije. Mesto Domžale ima dolgo zgodovino, ki sega v srednji vek. Danes je Domžale moderno mesto s približno 12.000 prebivalci. Je pomembno prometno vozlišče in ponuja številne storitve in možnosti za prebivalce. V okviru OD je tudi več manjših naselij, ki se razprostirajo na širšem območju. V občini najdemo tudi nekaj naravnih in kulturnih znamenitosti, kot so grad Tuštanj in grad Črnelo ter reka Kamniška Bistrica, ki ponuja možnosti za številne rekreacijske dejavnosti.

OD je znana tudi po športu. Ima nogometni klub, KK Helios Suns, ki nastopa v slovenski košarkarski ligi. Prav tako imajo dobro razvito športno infrastrukturo, ki vključuje

športne dvorane, stadione in druge objekte za športne dejavnosti.

Domžale in okolica ponujata tudi številne možnosti za turizem in prosti čas. Obiskovalci lahko uživajo v naravi, obišejo lokalne muzeje, sprehajajo se po mestnem središču ali pa se odpravijo na bližnje hribe in pohodniške poti. Skupaj z bogato zgodovino, kulturno dediščino in raznolikimi možnostmi za dejavnosti je občina Domžale privlačna destinacija za prebivalce in obiskovalce.

Zaključek: Chat GPT ve marsikaj o Občini Domžale. Hujšo napako je zagrešil, ker je med naše znamenitosti štel grad Tuštanj iz občine Moravče. Izpostavil je predvsem šport (najbrž se o tem veliko piše, kar kaže, katere dejavnosti so medijsko izpostavljene in pomembne za promocijo). Posebej omenja tudi turizem in kulturno dediščino.

Nadaljevali smo z vprašanjem o razvojnih prednostih in pomembnih investicijah za prihodnost. Takole je odgovoril: Gospodarski razvoj: Domžale se nahajajo v bližini prestolnice Ljubljane in imajo ugodno prometno lego. To ustvarja odlične možnosti za gospodarski razvoj, privabljanje novih podjetij in investicij. Pomembno je spodbujati lokalno podjetništvo, ustvarjanje delovnih mest ter razvoj industrijskih in poslovnih con.

Razvoj infrastrukture: Pomemben korak za razvoj občine je investiranje v razvoj infrastrukture. To vključuje izboljšanje prometnih povezav, širitve in vzdrževanje cest, razvoj javnega prevoza ter izgradnjo sodobne komunalne infrastrukture, vključno z elektriko, vodo, kanalizacijo in telekomunikacijami.

Izobraževanje in raziskave: Investicije v izobraževanje so ključne za prihodnji razvoj občine. Zagotoviti je treba kakovostno izobraževanje na vseh ravneh, vključno z vrtci, osnovnimi šolami, srednjimi šolami in visokošolskimi ustanovami. Spodbujanje raziskav in inovacij ter vzpostavitev partnerstev z znanstveno-raziskovalnimi institucijami je prav tako pomembno za dolgoročen razvoj.

Razvoj turizma: Občina Domžale ima bogato kulturno in naravno dediščino ter možnosti za turizem. Investicije v razvoj turizma, vključno z izboljšanjem infrastrukture za turi-

ste, promocijo turističnih znamenitosti ter ponudbo različnih turističnih storitev, lahko pripomorejo h gospodarski rasti in ustvarjanju delovnih mest v turističnem sektorju.

Okolje in trajnostni razvoj: Pomemben cilj za prihodnost je trajnostni razvoj občine. Investicije v obnovljive vire energije, energetsko učinkovitost, varstvo okolja in ravnanje z odpadki so ključne za zmanjšanje ogljičnega odtisa ter ohranjanje čistega in zdravega okolja za prebivalce.

Razvoj športne infrastrukture: Šport ima pomembno vlogo v Domžalah, zato je nujno vlaganje v razvoj športne infrastrukture. Izgradnja in posodobitev športnih objektov, igrišč, športnih dvoran in rekreacijskih površin omogoča prebivalcem kakovostno preživljanje prostega časa ter spodbuja športno dejavnost in zdrav življenjski slog.

Zaključek: Ni skoraj kaj dodati, ker nam odlično svetuje. Skratka, ne potrebujemo velikih besed in obsežnih strategij, ker nam je UI vse povedala kratko in jedrnat.

Po mnenju Chat GPT ima OD naslednje razvojne slabosti, ki jih je treba odpraviti: »Prometne razmere: Ena od glavnih slabosti je prometna infrastruktura v občini. Ceste in križišča so pogosto preobremenjeni, kar povzroča zastoje in težave pri prometu. Treba je izvajati izboljšave cest, vzpostaviti boljše prometne povezave ter razmisliti o alternativnih oblikah javnega prevoza, ki bi zmanjšale prometne obremenitve.

Pomanjkanje stanovanj: Domžale se soočajo s pomanjkanjem stanovanj, še posebej primernih za mlade družine in mlade. Nujno je razviti stanovanjske politike, ki spodbujajo gradnjo novih stanovanj po dostopnih cenah in zagotavljajo primerne bivalne razmere za vse prebivalce.

Podpora malim in srednjim podjetjem: Kljub gospodarskim prednostim občine je potrebno več podpore za razvoj malih in srednjih podjetij. Sprejeti je treba ukrepe za poenostavitev administrativnih postopkov, zmanjšanje birokracije ter zagotavljanje finančnih in svetovalnih virov za podjetja, kar bi spodbudilo podjetništvo in ustvarjanje delovnih mest.

Kulturne in športne dejavnosti: V občini bi bilo koristno razviti več

kulturnih in športnih dejavnosti ter objektov. Večji poudarek je treba nameniti razvoju kulturnih prireditelj, festivalov, umetniških delavnic in športnih programov za vse generacije. To bi spodbudilo aktivno življenje prebivalcev ter ustvarilo več možnosti za prosti čas.

Okoljska ozaveščenost: Kljub nekaterim prizadevanjem za trajnostni razvoj je treba povečati okoljsko ozaveščenost v občini. Vlaganje v izobraževanje o okolju, spodbujanje recikliranja in zmanjšanje uporabe plastike ter podpora obnovljivim virom energije so ključni koraki za izboljšanje okoljskega stanja občine.

Turistična promocija: Domžale imajo potencial za razvoj turizma, vendar je potrebna boljša promocija turističnih znamenitosti in aktivnosti. Razvoj turističnih poti, promocija lokalne kulinarike, kulturnih prireditelj in aktivnosti v naravi bi pritegnili več turistov in spodbudili turistično industrijo v občini.

Zaključek: UI je prepoznala naše slabosti in v celoti se lahko strinjamo z njenimi ugotovitvami. Morda je nekatere izpustila (npr. položaj starejše generacije, pomanjkanje mest v domovih za starejše, mladi).

Se je pa povsem zalomilo pri vprašanju pomembnih osebnosti OD. Tako je Chat GPT navedel kot domžalska župana Jožeta Simončiča (med letoma 2002 do 2022), med njegovim mandatom naj bi občina dosegla pomemben napredek na področju infrastrukture, gospodarstva in trajnostnega razvoja. Domžalski župan in politik naj bi bil tudi Jelko Kacin, ki naj bi poleg svojega prispevka na lokalni ravni bil tudi minister v slovenski vladi ter je imel vodilno vlogo pri komuniciranju in obvladovanju kriznih situacij. Ha ha ha ... brez komentarja.

Med Domžalčane je vrstil tudi znano kantavtorico Natašo Pantar, športnika Roka Karbo (met diska), v Domžalah naj bi bil rojen igralec Marko Potrč ter priznani kuhar Aleš Bratož.

Zaključek: Očitno je na tem področju popolnoma zgrešil. Jože Simončič je bil župan Šentjerneja, Marko Potrč je rojen v Mariboru, Aleš Bratož je bil predsednik uprave novomeškega Revoza, Nataša Panter in Rok Karba pa sta skoraj neznana. Morda pa je ta zmeda tudi odraz stanja, da nimamo na lokalni ravni primerno obdelanih in prikazanih številnih uspešnih občank in občanov (npr. na občinski spletni strani), iz katerih bi svoje podatke lahko črpala UI.

Ta prispevek smo za vas pripravili v poletnih mesecih, da bi ga malo za hec malo zares lahko prebrali v brezskrbnih poletnih dneh. Žal letošnje poletje ni bilo brezskrbno. Najprej nevihte, nato poplave. Zaradi izrednih razmer smo avgustovski Slamnik namenili drugačnim temam, zaradi tega prispevek objavljamo zdaj.

Povprašali smo ga tudi o nas, in sicer ali občinsko glasilo Slamnik dobro obvešča občane o dogajanju v občini. Takole je ocenil: Slamnik je uradno mesečno glasilo OD, ki redno izhaja in vsebuje novice, informacije ter dogodke, povezane z občino. Mesečnik se osredotoča na pomembne dogodke, projekte, prireditve, sporočila župana, novice iz občinske uprave, javna naročila, razpise ter druge relevantne informacije za občane. Slamnik je pomemben vir informacij za občane, saj jim omogoča, da ostanejo seznanjeni s ključnimi dejavnostmi in razvojnimi projekti v občini. S tem prebivalcem omogoča, da so bolj obveščeni o priložnostih, spremembah in aktualnih dogodkih, ki se tičejo njihovega lokalnega okolja. Poleg tega Slamnik omogoča tudi prostor za objavo obvestil, oglasov, intervjujev, predstavitev pomembnih osebnosti in drugih prispevkov, ki so pomembni za lokalno skupnost. Zato je mesečnik Slamnik pomemben komunikacijski kanal, ki občanom v občini Domžale omogoča ustrezno informiranost o dogajanju v njihovi občini.

Zaključek: Hvala, Chat GPT ...

Za konec pa nam je še sestavil pesem o Domžalah. Tokrat pa si za zaključek naredite kar sami.

V dolini, kjer Kamniška Bistrica teče, leži občina, Domžale ime svoje nosi. Skrita med griči, naravno lepoto ohranja, kjer vsak obiskovalec ljubezen do nje čuti.

V mestu Domžale utrip srca bije, upravno in kulturno središče, ki se vzpenja. Srednjeveških sledi preteklosti dotike pušča, vse do sodobnosti se naprej razpenja.

Gradova Tuštanj in Črnelo ponosno stojata, skrivnosti preteklosti v svojih zidovih hranita. Reka Kamniška Bistrica se mirno vije, naravne lepote v srcu prebivalcev združuje.

Tradicija izdelovanja slame prepoznavna je tu, ohranjena dediščina, ki še naprej živi. Knjižnica, kulturni dogodki, športne dejavnosti, v Domžalah skupnost povezujejo se v miru.

Zeleni parki, sprehajalne poti, urejene vasi, Domžale s ponosom kličejo prebivalce svoje. Razvoj, inovacije, trajnostnost so cilji naprej, vizija prihodnosti, ki žari v očeh vsakega mojca.

Domžale, občina polna življenja in lepote, tvoje ime zveni v pesmi, tvoje srce bo preživelo. Spoštujmo dediščino, gradimo skupaj prihodnost, v občini Domžale raste močna skupnost, ljubezen zavezuje. □

DOGAJA SE ...

KOLENDAR KULTURNIH PRIREDITEV V OBČINI DOMŽALE/ OKTOBER

Stand up šov: Tadej Toš: **ABRAHAMM STAND UP**
Klub Blunout, 5. oktobra

1. oktober, nedelja

Arboretum Volčji Potok

8.00-18.00 | RAZSTAVA BUČ

V Arboretumu jesenski čas vsako leto popestrijo z razstavo buč / letos si boste lahko ogledali poslikane buče najrazličnejših vzorcev v štirih sklopih ambientalnih postavitev / razstava bo na ogled na koncu programske poti vse do 5. 11. 2023.

Mestni kino Domžale

17.00 | P'ESTANIAN IN TRIJE SMRČKETIRIJ
Animirani film / po romanu Alexandra Dumasa / 2021, Španija / 84' / sinhronizirano, 6+ / P'estanian je mladi mečevalec, ki sanja, da bi se pridružil legendarim Smrčketerijem - to je zgodba o velikem junaku, v borbi za čast, zvestobo in prijateljstvo.

19.00 | CESARIA EVORA

Za ZAMUDNIKE

Dokumentarni film / Cesária Évora / 2022, Portugal-ska / 95' / dokumentarec s pomočjo doslej nevidnih arhivskih posnetkov in ekskluzivnih intervjujev z njenimi bližnjimi splete intimen portret 'bosonoge divje' / nagrada občinstva na festivalu IndieLisboa.

19.30 | KREATOR

ZF drama / režija: Gareth Edwards / 2023, ZDA / epski ZF triler, v katerem se mora izkušeni agent sredi vojne med ljudmi in umetno inteligenco prebiti do skrivnega orožja, ki naj bi končalo vojno in uničilo človeštvo.

2. oktober, ponedeljek

Knjžnica Domžale

8.00-19.00 | MOJE BRALNO

POPOTOVANJE IN ČUDEŽNI KOVČEK

Razstava / projekti za spodbujanje branja: Moje bralno popotovanje in Čudežni kovček / oddelek za otroke in mladino Knjžnice Domžale / vstop prost / razstavlja: Knjžnica Domžale / na ogled do 15. oktobra.

17.00 | BEREMO IN SE IGRAMO Z ERIKO

Pravljica na urca / teden otroka / od 4. leta dalje / obvezne spletne prijave / org.: Knjžnica Domžale.

17.00 | MEDNARODNI DAN STAREJŠIH -

DUŠEVNO ZDRAVJE

Predavanje / mednarodni dan starejših / duševno zdravje / čujčnost / predava: Andraž Purger, vodja projekta Dihamo z naravo, društvo Šola zdravlja / vstop prost / org.: Društvo Šola zdravlja, Knjžnica Domžale.

Mestni kino Domžale

19.00 | OPPENHEIMER
Zgodovinska drama / režija: Christopher Nolan /

Otroška predstava: Jagoda
Kulturni dom na Močliniku, Dob, 8. oktobra

5. oktober, četrtek

KD Franca Bernika Domžale

9.30 + 11.00 | PRIMOŽ ČUČNIK, PETRA

STARE, ANDREJ ŠTULAR: ABEŽEDA

Otroški abonma za vrčce in šole

Glej opis pod 4. oktober.

Knjžnica Domžale

9.30 | DELAVNICA ZA MAMICE Z DOJENČKI

Delavnica / vstop prost / obvezna spletna prijava / vodi: Barbara Verhovec / org.: Barbara Verhovec, Knjžnica Domžale.

17.00-17.50 | PRAVLJIČNA URICA

Pravljica na urca / teden otroka / za otroke od 4. leta dalje / obvezna je spletna prijava.

18.00-18.45 | PRAVLJIČNA JOGA ZA OTROKE

Pravljica na urca / spoznavanje asan / dihanje / sproščanje / okrepitev fokusa / teden otroka / za otroke od 5. leta dalje / obvezna je spletna prijava / org.: Knjžnica Domžale.

Krajevna knjižnica Ihan

17.00 | PRAVLJIČNA URICA

Starost: 4+ / predhodna prijava 08 205 01 73 / org.: Krajevna knjižnica Ihan.

Mestni kino Domžale

19.00 | ANATOMIJA PADCA

Glej opis pod 2. oktober.

20.00 | JESENSKO LISTJE

Tragikomedija / 2023, Finska, Nemčija / 81' / Ka-urismäkijev četrti del trilogeje o proletariatu' o dveh osamljenih dušah, ki iščeta ljubezen v času ekonomske neenakosti, vojne in negotovosti.

Klub Blunout

20.00 | TADEJ TOŠ: ABRAHAMM STAND UP
Ne zamudite stand up šova v prostem slogu, ki prinaša humor v mnoge odtenke sivine / odkrije smešno stran staranja v predstavi, ki duhovito razkiva boj človeka s časom.

6. oktober, petek

KD Franca Bernika Domžale

9.30 + 11.00 | PRIMOŽ ČUČNIK, PETRA

STARE, ANDREJ ŠTULAR: ABEŽEDA

Otroški abonma za vrčce in šole

Glej opis pod 4. oktober.

Knjžnica Domžale

9.00-10.00 | BRAINOBRAIN SENIOR

Predstavev možganske telovadbe z metodo Brain-brain / mednarodni dan starejših / ohranjanje spomina, koncentracije in duševne vitalnosti v tretjem

Voden ornitološki sprehod
Arboretum Volčji Potok, 15. oktobra

9. oktober, ponedeljek

Kulturni dom Radomlje

18.00 | ANIJA KOSMAČ: JAZ. SREDOZEMSKI

POTEPUH

Fotografska razstava / FKVK Mavrica Radomlje / 'carpe diem' / fotografinja Anja Kosmač je na svojem potepanju po sončni Apuliji na jugu Italije, Andaluziji na jugu Španije in po Portugalski posnela množico čudovitih fotografij / na ogled do 10. 11. 2023.

Mestni kino Domžale

19.00 | JESENSKO LISTJE

Glej opis pod 5. oktober.

20.00 | OPPENHEIMER

Glej opis pod 2. oktober.

10. oktober, torek

Knjžnica Domžale

9.30-10.30 | IGRALNE URICE

Glej opis pod 3. oktober.

17.00 | ALZHEIMER CAFE

Pogovori o demenci / strokovno predavanje za svoje osebe z demenco / mednarodni dan starejših / vstop prost / org.: Dom upokojenecv Domžale, Društvo Spominčica, Knjžnica Domžale.

Menačenkova domačija

18.00 | MARIJAN VODNIK: GOVORICA ROK

Odprtje razstave / na ogled bo na glavnem razstavišča Knjžnice Domžale od 16. oktobra do 10. novembra / razstavlja: FKVK Mavrica Radomlje / vstop prost / org.: FKVK Mavrica Radomlje, Knjžnica Domžale.

KD Franca Bernika Domžale

20.00 | CARALICE

Abonma glasbeno-scenski PRVI in IZVEN

Koncertni dogodek / v novem projektu Zvezdane

Novakovič bodo zazvenele hvalnice naravi, staro-

davne magične besede in zagovori, s katerimi so

zdravili naši predniki / hommage vsem starover-

cem, ki so s spoštovanjem gojili vero v naravo.

11. oktober, sreda

Gledališka komedija: Vraževernež
Kulturni dom na Močliniku, Dob, 15. oktobra

15. oktober, nedelja

Arboretum Volčji Potok

8.30-9.30 | ORNITOLOŠKI SPREHOD

V Arboretumu Volčji Potok najdemo raznolike skupine dreves in rastlin, ki nudijo zatočišče in hrano kopic različnih vrst ptic / ornitologinja Alenka Bradáč vas bo s spremeno besedo o življenju in navadah ptic vodila skozi juranji park / prinesite svoj daljnogled / vodenje je brezplačno, plača se vstopnino v park, prijave niso potrebne / zberemo se pri vhodu v park.

Kulturni dom na Močliniku, Dob

19.30 | VRAŽEVERNEŽ

Ponovitev komedije / predsednika ugednega podjetja muči obsedenost z vraževernosijo - verjame v stvarni in dogodke, ki mu nakazujejo srečo ali nesrečo ... celo svoje hčerke noče zaupati ljubljeni osebi / predstava domače odraše gledališke skupine / informacije: 041 420 610.

Mestni kino Domžale

17.00 | BARBIE

Glej opis pod 8. oktober.

17.30 | TAYLOR SWIFT: THE ERAS TOUR

Glej opis pod 13. oktober.

19.15 | SEPTEMBRSKA KLASA

Za ZAMUDNIKE

Dokumentarni film / 2020, Slovenija, Srbija, Hrvaška / 78' / film Igorja Šterka je portret generacije, ki se je z območja vse Jugoslavije septembra 1987 zbrala v kasarni na otoku Vis, da bi odslužila 365 dni v JLA.

20.30 | KREATOR

Glej opis pod 1. oktober.

16. oktober, ponedeljek

Knjžnica Domžale

19.00 | ODPRTJE RAZSTAVE S FILMSKIM

VEČEROM

Odprtje razstave / na ogled bo na glavnem razstavišča Knjžnice Domžale od 16. oktobra do 10. novembra / razstavlja: FKVK Mavrica Radomlje / vstop prost / org.: FKVK Mavrica Radomlje, Knjžnica Domžale.

Mestni kino Domžale

19.00 | ODPULJENI DENAR

Glej opis pod 6. oktober.

20.00 | LEILINI BRATJE

Abonma filmski PONEDELJEK
Drama / 2022, Iran / 159' / hitro tempirana, razburkana in nepričakovanih preobratov polna drama o družini, ki se obupano skuša otresti dušičnega bremena tradicije, patriarhata in finančne krize.

Odprtje razstave s filmskim večerom
Knjžnica Domžale, 16. oktobra

20. oktober, petek

Knjžnica Domžale

16.00-19.00 | IGROTEKA

Glej opis pod 6. oktober.

Krajevna knjižnica Ihan

17.00 | USTVARJANJE IZ DAS MASE

Ustvarjalna delavnica / delavnico vodi: Gordana Bajuk / starost: 6+ / predhodna spletna prijava / 08 205 01 73 / org.: Krajevna knjižnica Ihan.

Mestni kino Domžale

17.00 | TAYLOR SWIFT: THE ERAS TOUR

Glej opis pod 13. oktober.

19.00 | PRETEKLA ŽIVLJENJA

Glej opis pod 3. oktober.

20.15 | MORILCI CVETNE LUNE

Epska kriminalna saga / po knjigi Davida Grama Killers of the Flower Moon: The Osage Murders and the Birth of the FBI / igrajo: Leonardo DiCaprio, Lily Gladstone, Robert De Niro / 2023, ZDA / 206' / naj-novejši film Martina Scorseseja o nizu umorov med pripadniki plemena Osage na začetku dvajsetega stoletja, prikazana skozi romanco med belim prišlekom Ernestom Burkhartom in staroselko Mollie Kyle.

Klub Blunout

20.30 | DRUŠTVO MRTVIH PESNIKOV

Koncert / Društvo mrtvih pesnikov, skupina, ponovljena po filmu Petra Weira, zaznamuje slovensko glasbeno sceno že več kot trideset let / do danes so izdali osem studijskih albumov in lani dočakali tudi svojo prvo vinilko, koncertno ploščo Društva mrtvih pesnikov 30 - Izštekani z godalnim kvartetom Corcoras.

21. oktober, sobota

KD Franca Bernika Domžale

10.00 | REPKI - KONCERT ZA OTROKE

Sobotna otroška matineja / za IZVEN

Rap koncert za otroke / nastopata: Trkaj in Igor Saksida / 45' / primerno za 3+ / spoznajte zaklade naše ritimne besede od Toneta Pavčka pa do Svetlane Makarovič in vse do modnejših avtorjev, kot sta Anja Štefan in Andrej Rozman Roza, ki se v Repkih primejo za roke in zavrtijo na glavi.

Mestni kino Domžale

17.00 | TAYLOR SWIFT: THE ERAS TOUR

Glej opis pod 13. oktober.

18.00 | ŠEPET METULJA

Glej opis pod 18. oktober.

19.15 | MORILCI CVETNE LUNE

Glej opis pod 20. oktober.

Odprije fotografske razstave Po obali
Center za mlade Domžale, 19. oktobra

20. oktober, petek

Knjžnica Domžale

16.00-19.00 | IGROTEKA

Glej opis pod 6. oktober.

Klub Blunout

20.00 | NIK ŠKRLEC: ZDRAVA PAMET

Monokomedija o možganih / nora monokomedija o naših mislih in vseh vrajolijah, ki nam jih uganjajo / na odru bo svoje možgane seciral Nik Škrlec, igralec in tv voditelj, ki si lahko zapomni ti-soče decimalk števila pi in je hkrati vsaj enkrat na mesec na banki, ker pozabi PIN bančne kartice.

26. oktober, četrtek

Knjžnica Domžale

17.00-17.50 | PRAVLJIČNA URICA

Glej opis pod 5. oktober.

18.00 | JOŽE KARLOVŠEK

Dogodek ob 60. obletnici smrti Jožeta Karlovška / domoznastvo / predstavitev nove digitalne zbirke o Jožetu Karlovšku na portalu Kamra / vstop prost / org.: družina Karlovšek, Knjžnica Domžale.

Mestni kino Domžale

19.00 | TAYLOR SWIFT: THE ERAS TOUR

Glej opis pod 13. oktober.

20.00 | MORILCI CVETNE LUNE

Glej opis pod 20. oktober.

Klub Blunout

20.30 | STEVE KLINK TRIO: TRILOGY IN BLUE

Jazz večer
Jazz se vrača v blunout vsaki drugi četrtek / »Pred- vsem sem hotel glasbo popeljati nazaj, vse do mojih korenin,« je Steve Klink, v Sloveniji znan kot soprog in glasbeni partner pevke Mie Žnidarič, pred kratkim povedal novinarju med pogovorom o svojem novem in dolgo pričakanem albumu Trilogy in Blue.

27. oktober, petek

Knjžnica Domžale

16.00-19.00 | IGROTEKA

Glej opis pod 6. oktober.

16.00-18.00 | JESENSKA DELAVNICA

Ustvarjalna delavnica na temo jeseni / za vse otroke / vstop prost / org.: Knjžnica Domžale.

Mestni kino Domžale

18.00 | TROLI 3

Animirana pustolovska komedija / 2023, ZDA / 92' / sinhronizirano, 4+ / letos bo znova čas za peffe in ples, saj se na velika platna vračajo zabavna in nagajiva bitja v animirani družinski komediji Trolji 3.

življenjskem obdobju / vstop prost/ org.: Brainobra in center Dol pri Ljubljani, Knjižnica Domžale.

16.00–19.00 | IGROTEKA
Izposoja igrač in družabnih iger / kvalitetne didaktične, poučne in ustvarjalne igrace / družabne igre za vse generacije / teden otroka / org.: Knjižnica Domžale.

16.00–19.00 | DVORANA IGRAČ
Predstavitev knjižnične igrroteke / od 3. leta dalje / teden otroka / obvezna je prisotnost staršev ali skrbnikov / vstop prost / org.: Knjižnica Domžale.

Krajevna knjižnica Ihan
18.00 | BRALNE TAČKE
Beremo kužku, skupinsko / starost: 4+ / predhodna spletna prijava / o8 205 01 73 / org.: Društvo ambasadordij nasmeha, Krajevna knjižnica Ihan.

Mestni kino Domžale
18.00 | TAČKE NA PATRULJI: SILNI FILM
Aktijski animirani film / 2023, ZDA / 92' / sinhronizirano, 4+ / prihaja nova pasma junakov, spoznaj te mogočne kužke / reševalni kužki tokrat dobijo supermoči in postanejo mogočni kužki, moči pa bodo morali obvarovati pred zlobneži.
19.00 | PRETEKLA ŽIVLJENJA
Glej opis pod 3. oktober.

20.00 | ODPULJENI DENAR
Biografska komična drama / po knjigi The Antisocial Network Bena Mezricha / 2023, ZDA / 104' / povedo o Davidu in Goljatu, osnovana po neverjetni resnični zgodbi običajnih ljudi, ki so pokazali Wall Streetu sredinec in obogateli tako, da so spremenili GameStop (ja, prodajalno videoiger v nakupovalnih središčih) v najbolj vroče podjetje na svetu.

Klub Blunout
20.30 | KOKOSY
Koncert / Kokosy so štridimenzionalno bitje pretežno glasbene nature, ki glasbosferi ponuja svež vetrlič nedefiniranosti / zansko se Kokosy ne opere delujejo pretirano, lahko bi dejali, da predstavljajo nov val indie-pop-jazz-funk-punk-sofтбоitrocka.
7. oktober, sobota

Mestni kino Domžale
17.30 | TAČKE NA PATRULJI: SILNI FILM
Glej opis pod 6. oktober.

19.30 | ODPULJENI DENAR
Glej opis pod 6. oktober.
20.30 | KREATOR
Glej opis pod 1. oktober.

8. oktober, nedelja

Kulturni dom na Močliniku, Dob
16.00 | JAGODA
Abonma in izven
Deklica z velikim srcem in modrostjo – z vsako rastlino, živaljo ali človekom zavestno ustvari harmoničen odnos, dobro se počuti v gozdu, obdana s prijaznimi živalmi kot na domačem vrtu med rožami ali v mamiini kuhinji / gostuje TEATER ZA VSE, Jesenice / informacije in rezervacije: 041 420 610.

Mestni kino Domžale
17.00 | TAČKE NA PATRULJI: SILNI FILM
Glej opis pod 6. oktober.

17.30 | BARBIE
Fantazijska komedija / 2023, ZDA / 114' / če živiš v Barbie deželi, pomeni, da si popolno bitje na polnem mestu. Razen, če imaš totalno eksistencialno krizo ... ali pa si Ken ...

KD Franca Bernika Domžale
20.00 | ČARALICE
Abonma glasbeno-scenski DRUGI in IZVEN
Glej opis pod 10. oktober.

12. oktober, četrtek

Knjižnica Domžale
17.00–17.50 | PRAVLJIČNA URICA
Glej opis pod 5. oktober.

18.00 | PROMETNA VARNOST ZA STAREJŠE VOZNIKE

Predavanje / mednarodni dan starejših / za voznice in voznike 65+ / predava AMZS inštruktor varne vožnje z Vranskega / med udeleženci bo žreb za brezplačen tečaj varne vožnje, prilagojen za starejše voznike, v AMZS Centru varne vožnje na Vranskem / vstop prost / org.: AMZS, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
18.00 | TAČKE NA PATRULJI: SILNI FILM
Glej opis pod 6. oktober.

19.00 | DOGMAN
Drama / 2023, ZDA, Francija / 113' / neverjetna zgodba o otroku, ki ga je življenje močno prizadelo in bo svojo rešitev našel v ljubezni do svojih psov.

20.00 | PSOM IN ITALIJANOM VSTOP PREPOVEDAN
Glej opis pod 4. oktober.

Klub Blunout
20.30 | AJDA STINA TUREK
Jazz večer / Ajda Stina Turek Trio priložnostno deluje že od leta 2018, ko so glasbeniki prvič skupaj nastopili v Dubrovniku v znanem Jazz Cafe Troubadour in navduševali turiste / jazz koncerte organiziramo v sodelovanju z Zavodom 2-51 JAZZ.

13. oktober, petek

Mestni kino Domžale
18.00 | TAYLOR SWIFT: THE ERAS TOUR
Koncertni film / 2023, ZDA / 165' / zdaj lahko tudi na velikem platnu doživite dih jemajoči koncert s turneje Eras ene in edine Taylor Swift!

21.00 | TAYLOR SWIFT: THE ERAS TOUR
Glej opis zgoraj.

Klub Blunout
20.30 | KOALA VOICE
Koncert /Koale, G(!)as, Tempo. / Koala Voice je nastala leta 2010 v Kisovcu. Prišli so nekaj kakor ... Nerodno. Nepoznano. Nevede.

14. oktober, sobota

Menačenkova domačija
9.30 | DELAVNICA: KOŠARICA IZ SROBOTA
Priprava materiala in pletenje košarice / vodita Jasmina Klopcič in Janja Smrkolj, pletarki iz Zavoda Dobra pot / trajanje: 3,5 ure / št. udeležencev (odra-sli): 10 / obvezne prijave do 10. 10. na menacenk@kd-domzale.si ali 01 722 50 50 (Kulturni dom Franca Bernika Domžale) / kotizacija: 20 evrov.

Mestni kino Domžale
10.00 | CMOKCI
Za najmlajše / 17' / brez dialogov, 2+ / ustvarjalca serije Bacek Jon/ dogodivšine drobernih prijateljev, zelo majcenih cmokcev, ki se zabavajo z risovanjem otroške sobe, kadar ni nikogar v bližini.

17.00 | TAYLOR SWIFT: THE ERAS TOUR
Glej opis pod 13. oktober.

20.00 | TAYLOR SWIFT: THE ERAS TOUR
Glej opis pod 13. oktober.

17. oktober, totek
Knjižnica Domžale
19.00 | PODJETNIŠKO-LITERARNI VEČER
Zaključek Podjetniške bralne značke 2022/2023 / gostija: Petra Škarja, pisateljica in uspešna podjetnica, ustanoviteljica založbe 5KA / vodi: Ajda Vodlan / vstop prost / org.: Obrtna zbornica Domžale, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
17.00 | ASTEROID CITY
Filmski abonma SREBRNO PLATNO
Komedija / 104' / nič ne more opisati vizualno osupljivo filma Wes Andersona, kjer se o umetnosti, zalovanju, vesolju in smislu vsega skupaj sprašujemo v družbi nekaterih najsvetlejših zvezd filmskega neba: Scarlett Johansson, Jasona Schwartzmana, Toma Hanksa, Steva Carella, Margot Robbie ...

19.00 | DOGMAN
Glej opis pod 12. oktober.
20.00 | POTNIKI NOČI
Glej opis pod 4. oktober.

18. oktober, sreda

Knjižnica Domžale
19.00 | PEŠKI OKTET
Kulturna družva se predstaviyo / vstop prost / org.: JSKD – OI Domžale, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
18.00 | ŠEPET METULJA
PREMIERA z ekipo filma
Mladinska romantična drama / režija: Alen Pavšar / 2023, Slovenija / 110' / novi slovenski celovečerni film je najstniška romantična drama o drugačnosti, sanjah, premagovanju ovir in vztrajanju.

19.00 | LEILINI BRATJE
Glej opis pod 16. oktober.

19. oktober, četrtek

Knjižnica Domžale
9.30 | DELAVNICA ZA MAMICE Z DOJENČKI
Glej opis pod 5. oktober.

17.00–17.50 | PRAVLJIČNA URICA
Glej opis pod 5. oktober.

19.00 | MATEJ KOŠIR: INDIJA IN NEPAL
Potopisno predavanje / popotnik: Matej Košir / vstop prost / org.: Matej Košir, Knjižnica Domžale.

Krajevna knjižnica Ihan
17.00 | PRAVLJIČNA URICA
Glej opis pod 5. oktober.

Mestni kino Domžale
19.00 | TAYLOR SWIFT: THE ERAS TOUR
Glej opis pod 13. oktober.

20.00 | PERO
Premiera
Dokumentarni film / režija: Damijan Kozole / 2023 Slovenija / 98' / film Damjana Kozoleta o življenju, karieri in starih Petra Musevskega (1965–2020) / poklon velikemu slovenskemu igralcu.

Center za mlade Domžale
19.00 | ODPRTJE FOTOGRAFSKE RAZSTAVE PO OBALI
Ko habica Binca Lomšek prebudi interes hčere in vnuknje za sodelovanje s fotoaparatom v roki in skupaj raziskujejo po slovenski obali, je razstava z naslovom PO OBALI neizogibna / FKVK Mavrica Radomlje / tri generacije / razstavljajo: Binca Lomšek, Eva Lomšek in Neža Avbelj Lomšek.

20.15 | BARBIE
Glej opis pod 8. oktober.

22. oktober, nedelja

Mestni kino Domžale
17.00 | TAČKE NA PATRULJI: SILNI FILM
Glej opis pod 6. oktober.

17.30 | ŠEPET METULJA
Glej opis pod 18. oktober.
19.00 | SEPTEMBRSKA KLASA
Za ZAMUDNIKE
Glej opis pod 15. oktober.

20.00 | TAYLOR SWIFT: THE ERAS TOUR
Glej opis pod 13. oktober.

23. oktober, ponedeljek

Knjižnica Domžale
18.00–21.00 | KAMIŠIBAJ DELAVNICE ZA ODRASLE
Sklop treh delavnic / ustvarjanje kamišibaja v teoriji in praksi / preplet individualnega dela, praktičnega dela in predavanj / za odrasle ustvarjalce, umetnike, pedagoge in ostale / delavnica je brezplačna / obvezna spletna prijava / več na www.knjznica-domzale.si / org.: Knjižnica Domžale.

18.00 | DOBER VEČER, ZNANOST: URBANIZEM
V luči podnebnih sprememb, naravnih nesreč in spreminjajočih se družbenih navad se bomo dotaknili urbanizma in trajnostnega razvoja / skozi pogovor s strokovnjaki bomo predstavili pomen urbanističnega načrtovanja za celovit trajnostni razvoj.

KD Franca Bernika Domžale
20.00 | ROMANTIKA NA OBZORJU
Koncertni abonma MODRI in IZVEN
Koncert klasične glasbe / program: Schubert, Beethoven / stari znanci in nekaj novincev bodo skupaj poudarili dve glasbeni mojstrovini: še klasično oblikovan Beethovenov Septet za zamekni novega in Schubertov Oktet, kj je glasbena mojstrovina izven vseh meril, eden od vrhuncev komorne glasbe.

24. oktober, torek

Knjižnica Domžale
9.30–10.30 | IGRALNE URICE
Glej opis pod 3. oktober.

19.00 | ŠPELA KAPLJA: KAKO SE LJUBI REKA
Predstavitev knjige / ljubezenska pisma rekam / pomen in zaščita rek / avtorica Špela Kaplja je pisateljica, pripovedovalka zgodb, naravovarstvenica in Varuhinja Rovšiče v okviru projekta Varuhinje rek / vstop prost / org.: Špela Kaplja, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
19.00 | KREATOR
Glej opis pod 1. oktober.

20.00 | JESENSKO LISTJE
Glej opis pod 5. oktober.

25. oktober, sreda

Knjižnica Domžale
18.00 | JANKA JERMAN: ARITMIJA DUŠE
Predstavitev pesniške zbirke / vstop prost / predstavlja avtorica Janka Jerman / org.: Janka Jerman, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
19.00 | PSOM IN ITALIJANOM VSTOP PREPOVEDAN
Glej opis pod 4. oktober.

19.00 | OČE IN VOJAK

Vojna drama / Tirailleurs / 2022 / 100' / epska pripoved o zamolčanem vidiku francoske zgodovine, hkrati pa intimni portret očetovske ljubezni.

20.00 | TAYLOR SWIFT: THE ERAS TOUR
Glej opis pod 13. oktober.

28. oktober, sobota

Mestni kino Domžale
10.00 | TAČKE NA PATRULJI: SILNI FILM
Glej opis pod 6. oktober.

18.00 | TROLI 3
Glej opis pod 27. oktober.

19.00 | TAYLOR SWIFT: THE ERAS TOUR
Glej opis pod 13. oktober.

20.00 | MORILCI CVETNE LUNE
Glej opis pod 20. oktober.

29. oktober, nedelja

Mestni kino Domžale
16.00 | TROLI 3
Glej opis pod 27. oktober.

16.30 | TAYLOR SWIFT: THE ERAS TOUR
Glej opis pod 13. oktober.

19.00 | PERO
Za ZAMUDNIKE
Glej opis pod 19. oktober.

20.00 | OČE IN VOJAK
Glej opis pod 27. oktober.

30. oktober, ponedeljek

Mestni kino Domžale
10.00 | TAČKE NA PATRULJI: SILNI FILM
Glej opis pod 6. oktober.

19.00 | NUNA II
Grozljivka / 2023, ZDA / 110' / zgodba sledi sestri Irene, ki se mora ponovno soočiti z zlo silo v podobi demonske nune po imenu Valak.

20.00 | MORILCI CVETNE LUNE
Glej opis pod 20. oktober.

21.00 | PET NOČI PRI FREDDYJU
Grozljivka / režija: Emma Tammi / po franšizi videoiger Five Nights at Freddy's / 2023, ZDA / 110' / v mojstrski grozljivki spremljamo srhljivo zgodbo varnostnika v piceriji Pri Freddyju.

31. oktober, torek

Mestni kino Domžale
18.00 | TROLI 3
Glej opis pod 27. oktober.

19.00 | PET NOČI PRI FREDDYJU
Glej opis pod 30. oktober.

20.00 | OČE IN VOJAK
Glej opis pod 27. oktober.

21.00 | NUNA 2
Glej opis pod 30. oktober.

Koledar dogodkov

Zbral in uredil: **Matja Kralj**
Fotografije: **promocijsko gradivo**
Koledar kulturnih prireditev izhaja v glasilu Sla-mnik. Za točnost informacij odgovarja prijavitelj dogodka. Uredništvo ne odgovarja za spremembe programov in si pridržuje pravico do krajsanja pri-spelih informacij. Informacije o dogodkih v **no-vemburu 2023** pošijite do **18. oktobra** na naslov: **koledar@kd-domzale.si**.

IZ NAŠIH VRTCEV IN ŠOL

Za Čudežnim pralnim strojem Jagoda

Kulturni dom na Močilniku je skupaj z letnim gledališčem kulturno središče Krajevne skupnosti Dob, predvsem pa prijazno zavetišče Kulturnega društva Jožef Virk Dob.

KD JOŽEF VIRK DOB V njem pridno vadijo, pripravljajo različne delavnice, predvsem pa prirejajo svoje dobro obiskane predstave kot tudi različna gostovanja. Dom posebno dobro poznajo najmlajši obiskovalci, saj pridno obiskujejo otroški abonma, v katerem ne manjka prijetnih igranih in lutkovnih predstav, še posebej pa vsako leto navdušuje tudi predstava domače otroške dramske skupine.

Tako je tudi v letošnjem septembru dvorano na Močilniku napolnil vrišč in veselje najmlajših, ki radi obiskujejo otroške predstave v okviru otroškega abonmaja Živ žav in ga vsakič tudi težko pričakujejo.

Tudi letos se je otroški abonma začel s prirčno zgodbo z malce ne navadnim glavnim junakom – čudežnim pralnim strojem. Zanimiva predstava je bila polna prijetnih misli, bogatih kostumov in je prisotne najmlajše ne le razveselila, temveč tudi podučila, domači gledališčniki pa niso pozabili tudi na to, da otroci radi pojejo. In so zapeli.

In ko so žarečih obrazov, marsikdo tudi vprašanj, odhajali iz dvorane, so bile njihove misli že pri naslednji predstavi, pri srečanju z Jagodo, ki jih pričakuje 8. oktobra 2023. Dobrodošli!

VERA VOJSKA

FOTO: ARHIV KD JOŽEF VIRK DOB

Prostor za mlade danes in jutri

Mladi potrebujejo svoj prostor, prostor za mlade.

CZM DOMŽALE In ne kateregakoli. Potrebujejo prostor, ki je vključujoč, varen in namenjen vsem mladim. Prostor, ki ga sami sooblikujejo, mu dajo namen in smisel. Prostor za mlade so namenjeni srečevanju, druženju in ne nazadnje izobraževanju.

Vprašanje prostora za mlade je aktualno vprašanje vsakega kraja. V ta namen je Center za mlade Domžale (CZM) pripravil odprto srečanje mladih na temo mladinskega prostora za mlade, ki je potekalo 25. septembra 2023. Na srečanje so povabili mlade, da delijo svoje ideje in predloge. Sodelovala je tudi komisija za mladinska vprašanja, ki odpira temo prostora za mlade v Domžalah v okviru oblikovanja nove strategije za mlade v občini Domžale.

Poleg teme prostora za mlade v Domžalah so na srečanju naslovlili tudi temo prenovo Placa za mlade, kaj si mladi želijo, kakšne so jih njihove ideje in konkretni predlogi za prenovo. Plac za mlade je prostor Centra za mlade Domžale, ki je namenjen mladim in aktivnostim za mlade. Plac se je oblikoval leta 2016 s pomočjo prostovoljcev, ki so v delovni akciji sooblikovali prostor in izdelali opremo. V vsem tem času je prostor zaživel in postal del mladih, ki ga obiskujejo po koncu pouka, v popoldanskem delu pa poteka organizirane aktivnosti za mlade – vadba, tečaji tujih jezikov, ustvarjalne in foto delavnice ter še in še. Ne nazadnje, prostor gosti tudi številne mednarodne projekte za mlade.

V oktobru 2023 CZM organizira mednarodni projekt Evropske solidarnostne enote, v okviru katerega bo 12 prostovoljcev iz tujine pod vodstvom mentorjev prenavljajo Plac, saj le ta nujno potrebuje osvežitev. Kaj bi si mladi želeli, kaj bi spremenili, je CZM naslovlil na srečanju mladih, pozabil pa ni niti na svoje obiskovalce, ki so tudi sami podali številne želje in ideje za prenovo. Prenova prostora bo potekala med 6. in 20. oktobrom, z odprtjem 26. oktobra 2023. Vabljeni!

CENTER ZA MLADE DOMŽALE

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

V šolskem letu 2023/2024 vabimo na Igralne urice

Igralne urice so popoldanska dejavnost, namenjena otrokom, ki ne obiskujejo rednega programa vrtca in prihajajo iz občine Domžale.

S popoldansko obliko dejavnosti spodbujamo otroke k spoznavanju in druženju z novimi prijatelji, skupni igri, ustvarjanju, prepevanju in rajanju.

Igralne urice potekajo v prostorih Vrtca Urša – v enoti Češmin (Murnova ulica 14, Domžale), enkrat tedensko ob ponedeljkih od 16.30 do 18.00 od oktobra do maja.

Ker želimo delovati strokovno in v prijetnem vzdušju, je število otrok omejeno na 10.

Vsi, ki se želite igrati z nami, se lahko prijavite v enoti Češmin (Murnova ulica 14, Domžale) ali po telefonu 01 729 86 17, do zasedbe prostih mest.

Vabljeni!

VRTEC URŠA

Fotografski natečaj Pogled 2023

Center za mlade Domžale razpisuje že tradicionalni mladinski fotografski natečaj POGLED.

K sodelovanju vabljeni prav vsi, ki vas navdušuje fotografija. Mladi, otroci, njihovi mentorji, odrasli, ljubiteljski in profesionalni fotografi. Tudi letos lahko na natečaju sodelujete v treh temah v barvni ali črno-beli tehniki: štirikotnik, rdeče in prosta tema. Sodelovanje poteka v treh starostnih kategorijah. Za mlade do 29 let in njihove mentorje je sodelovanje brezplačno.

Rok za oddajo fotografij je 6. november 2023 prek spletnega obrazca.

Več informacij o razpisu in načinu oddaje fotografij najdete na spletni strani Centra za mlade Domžale (czm-domzale.si).

VIR: CENTER ZA MLADE DOMŽALE

CENTER ZA MLADE DOMŽALE RAZPISUJE

mladinski **FOTOGRAFSKI NATEČAJ**

POGLED 2023

TEME

- STIRIKOTNIK
- RDEČE
- PROSTO

ROK ZA ODDAJO
6. november 2023

ODPRTJE RAZSTAVE
30. 11. 2023

več informacij na www.czm-domzale.si

TEDEN OTROKA

IGRAJ SE Z NAMI

V ČETRTEK, 5. 10. 2023
OD 16.00 DO 19.00
V ČEŠMINOVEM PARKU

Zveza Prijateljev Mladine Domžale

- NASTOPAJOČI
- ZABAVNE DELAVNICE, KI BODO POTEŠILE RADOVEDNOST
- IGRE
- SREČOLOV

center za mlade Domžale

PLAC ZA MLADE
Let's fresh it up

25. 9. 2023, 18:00

ODPRTO SREČANJE MLADIH
NA TEMO PROSTORA ZA MLADE V DOMŽALAH

6. - 20. 10. 2023

DELOVNA AKCIJA
MEDNARODNIH PROSTOVOLJCEV
PROJEKT EVROPSKE SOLIDARNOSTNE ENOTE

26. 10. 2023, 18:00

ODPRTJE PRENOVLJENEGA PLACA

VEČ INFORMACIJ
WWW.CZM-DOMZALE.SI
FB: CZM_DOMZALE
IG: CZM_DOMZALE

V CENTRU ZA MLADE OKTOBRA DOGAJA

OKTOBRA JEZIKAMO

Začenjamo s tečaji tujih jezikov! Več informacij najdeš na spletni strani CZM.

NEMŠČINA | ZAČNEMO 2. 10.

Prijave zbiramo za začetni in nadaljevalni tečaj. Izvedel se bo tisti, za katerega bomo prejeli več prijav. Tečaj bo potekal ob ponedeljkih, 18:00-19:30. Vodi: Miha Gabrovšek, uni. dipl. nemcist

FRANČOŠČINA | ZAČNEMO 12. 10.

Prijave zbiramo za začetni in nadaljevalni tečaj. Izvedel se bo tisti, za katerega bomo prejeli več prijav. Tečaj bo potekal ob četrkih 17.30-19.00. Vodi: Tanja Manigoda Stanojevič, dipl. prof. francoskega jezika in umetnosti

NIZOZEMŠČINA, ONLINE | ZAČNEMO 17. 10.

Prijave zbiramo za nadaljevalni tečaj. Tečaj bo potekal ob torkih 16.30-18.00. Vodi: Maya Choghari, mag. hispanistike in prof. pedagogike in andragogike.

ŠPANŠČINA, ZAČETNA | ZAČNEMO 18. 10.

Prijave zbiramo za začetni tečaj. Tečaj bo potekal ob torkih 16.30-18.00 v CZM. Vodi: Maya Choghari, mag. hispanistike in prof. pedagogike in andragogike.

ŠPANŠČINA, NADALJEVALNA, ONLINE

Prijave zbiramo za nadaljevalni tečaj, ki bo potekal preko Zoom-a. Vodi: Maya Choghari, mag. hispanistike in prof. pedagogike in andragogike.

- A2.1 - torki 18:15-19:45, prvo srečanje 17.10. 2023
- A2.3 - četrki 17:00-18:30, prvo srečanje 19.10. 2023

USTVARJALNO

UHANI IZ POLIMERNE MASE | 10. 10. 2023

Na ustvarjalni delavnici, si boste lahko izdelali unikaten nakit po svojem okusu. Delavnica bo potekala v torek, 10. 10. 2023, za začetkom ob 17. uri. Namenjena je mladim med 15.-30. letom. Vodi: Vodi Brigita Lozar, ustanoviteljica Trmoglavke.

USTVARJALNE DELAVNICE | SREDE

Ob sredah ustvarjamo! Ustvarjalne delavnice potekajo v treh skupinah:

1. skupina: 8-13 let, termin: 14:30-15:45
2. mavrična skupina: ZAKLJUČENA
3. skupina: 14-30 let, termin: 18:00-20:00

Prvo srečanje je bilo 27. 9. 2023. Še vedno se lahko prijavite!

FOTOGRAFSKE DELAVNICE ZA OTROKE

5 foto delavnicami začnemo 10. 10. 2023. Namenjene so otrokom 10-14 let. Potekajo ob torkih 17:00. Cena je 1,5 € na obisk. Vodi: fotografinja Daša Kankaraš.

FOTOGRAFSKI TEČAJ ZA MLADE

Rad_a fotografiraš, a ti fotografije niso všeč? Bi rad_a izpilila svoje znanje fotografije? Pridruži se nam na fotografskem tečaju, ki je namenjen mladim med 15. in 30. letom starosti. Tečaj obsega 5 srečanj, prvo bo v četrtek, 10. 10., ob 18:30. Cena tečaja je 10 evrov. Vodi ga fotografinja Daša Kankaraš.

MEDGENERACIJSKA DELAVNICA

USTVARJALNA DELAVNICA: MILEFIORI

12. 10. 2023 17:00-20:00

Tokratna medgeneracijska ustvarjalna delavnica bo še posebej pestra. Spoznali boste tehniko milefiori in izdelali cvetlične vzorce iz Fimo mase. Z njimi boste izdelali ali okrasili različne izdelke. Izdelali boste podstavek za kozarce, okrasili žličko in kozarček. Po želji, boste lahko izdelali tudi nakit. Delavnico bo vodila Rada Kos.

Cena: 5 € za mlade do 30 let / 10 € odrasli / otroci v spremstvu staršev brezplačno

DELAVNICA ZA STARŠE OTROK S POSEBNIMI POTREBAMI - ZNATE POSKRBE TI ZASE? | TOREK, 17. 10., OB 18:00

Delavnica poteka v okviru Šole za starše, s predavateljico študijsko-raziskovalnega centra za družino. Delavnica je usmerjena v iskanje stika s samim seboj in kako lahko starš ob skrbi za otroka poskrbi zase, predvsem za svoj notranji čustveni svet. Izvajalka: mag. Ana Trček, terapevtka stažistka, ŠRCD, enota Domžale.

MEDNARODNO | PROJEKT ESE V CZM

V oktobru 2023 CZM organizira mednarodni projekt Evropske solidarnostne enote, v okviru katerega bo 12 prostovoljcev iz tujine pod vodstvom mentorjev prenavljajo Plac za mlade. Odrpote prenovljenega prostora bo v četrtek, 26. 9. 2023 ob 18. uri.

SVETOVALNICA

Se zaradi trenutne situacije počutiš nelagodno? Bi se rad/a pogovorila? V CZM ti je na voljo BREZPLAČNA svetovalnica. Svetovalnico vodi diplomirana psihologinja in je namenjena mladim do 30. leta. Rezervacija termina je obvezna.

NA VSE AKTIVNOSTI OBVEZNE PREDHODNE PRIJAVE

NA [INFO@CZM-DOMZALE.SI](mailto:info@czm-domzale.si) ALI 040 255 568.

VEČ INFORMACIJ NAJDEŠ NA
SPLETNI STRANI CZM

GLOBE Estonia Learning Expedition 2023

Skupina šestih dijakov in dveh spremljevalcev iz SŠ Domžale se je med 7. in 10. avgustom 2023 udeležila Učne odprave GLOBE Estonija 2023 – GLE 2023.

SREDNJA ŠOLA DOMŽALE Letošnja odprava je prvič potekala v urbanem okolju in predstavila načine zbiranja podatkov GLOBE v naseljenih območjih. Glavni poudarek je bil na mikroklimi, pokrovnosti površja in reki Emajõgi. Predstavljena je bila tudi nova tema – mikroplastika v vodnih telesih. GLE 2023 je organizirala GLOBE Estonia skupaj z gimnazijo Miina Härma v sodelovanju z mestom Tartu in veleposlaništvom Združenih držav v Talinu.

Po slovesnem odprtju dogodka in medsebojnem spoznavanju udeležencev se je začel učni del odprave – na delavnicah smo spoznavali štiri področja in protokole za meritve: atmosfero, biosfero, hidrosfero in pedosfero.

Glavni del dogodka je bila odprava. Po skupinah smo odšli na teren in za izbrano sfero izvedli ustrezne meritve. Pripravili smo predstavitve našega dela – oblikovali smo raziskovalna vprašanja in hipoteze, ustrezno uporabili in predstavili zbrane podatke merjenj in preverili postavljene hipoteze. Izsledke svojih raziskav smo tudi predstavili. Vsako predstavitve so na kratko komentirali predstavniki GLOBE-a iz Amerike, Estonije in Češke.

Družabni in kulturni del dogodka je predstavljal kulturni večer, na katerem smo se s stojnicami in dejavnostmi predstavile sodelujoče države in šole. Z veseljem smo opazovali veliko zanimanje sodelujočih za slovensko stojnico. Na gledališkem večeru smo skupine predstavile kratko igro na temo klimatskih sprememb v mestih, po katerih smo bile imenovane. Sodelovali smo tudi na GLOBE igrah in GLOBE kvizu.

Odprava se je zaključila s sklepno ceremonijo, zvitjem zastave in torto.

Verjamem, da lahko v imenu vseh udeležencev iz SŠ Domžale rečem, da smo se vrnili bogatejši – nova znanja in izkušnje bomo lahko uporabili pri svojem delu doma in tako poskusili vplivati na lokalno in širše okolje ter našo Zemljo.

Več o dogodku: ekemija.splet.arnes.si/g2-gle2023/

GLOBE UČITELJA:
ALENA LENARČIČ, BRANKO PEKOLJ

Hura, pred novim šolskim letom je bilo še malo žura!

Zveza prijateljev mladine Domžale je v drugi polovici avgusta spet organizirala poletno počitniško varstvo v prostorih Društva Lipa za otroke od 1. do 5. razreda

ZPM DOMŽALE Juhu, prišel je 16. avgust in počitniško varstvo Zveze prijateljev mladine Domžale je tu! Pet mentoric nas je skrbelo za varno in zabavno preživljanje zadnjih tednov poletnih počitnic. Prvi dan je bil namenjen spoznavanju vseh udeležencev, v nadaljevanju pa tudi ustvarjanju, in sicer barvanju kamenčkov. Naslednji dan smo dobili že prvi obisk – spoznali smo delo policistov, ki so nam ga prijazno predstavili policisti Policijske postaje Domžale. V petek pa smo si priredili čisto pravi talent show. Izkazalo se je, da vsak od nas v sebi skriva talent in v tem blesti. No, vse že omenjene in prihajajoče dni smo skrbeli tudi za napolnjene želodčke, hvala podjetju Perfect Meals za okusne in polnovredne obroke.

Drugi teden počitniškega varstva smo začeli v športnem duhu na igrišču OŠ Vencija Perka, kjer smo tudi sicer preživljali sončne popoldneve, so se otroci pomerili v športnih igrah. Zaznati je bilo ekipno sodelovanje, spodbujanje in vztrajnost. Naslednji dan smo se odpravili v Knjižnico Domžale. Po napetem poslušanju pravljic o letnih časih je vsak otrok narisal svoj najljubši letni čas in nastale so prave umetnine. V nadaljevanju pa smo se lahko igrali z raznovrstnimi družabnimi igrami in igračkami, ki jih ponujajo v knjižnici. Sledil je dan jezikovnih uric. Spoznali smo dva tuja jezika, nemščino in španščino. Učili smo se šteti, se predstaviti in poimenovali dele telesa ob zabavni glasbi. V četrtek je na vrsto prišla težko pričakovana aktivnost, obisk KD Franca Bernika Domžale, kjer smo si ogle-

dali animirani film Ninja želve: mutantska ujma. Še dolgo po prihodu nazaj smo debatirali o vsebini in med drugim spoznali, da je vztrajnost pomembna lastnost, če želimo nekaj doseči. Ni nujno, da nam uspe prvič, kar pa ne pomeni, da nam ne more uspeli. Trud, želja in vztrajnost! Zadnji dan drugega tedna smo ustvarjali. Najprej smo si na sprehodu nabrali material, ki smo ga kasneje uporabili pri nastajanju izdelkov. Pobarvali smo listje, cvetlice in jih odtisnili na papir.

Zadnji teden smo se srečali z raznovrstnimi aktivnostmi. V ponedeljek smo si ogledali kmetijo Šimenk. V spominu nam je ostal poni, ki je imel v preteklosti vlogo terapevtskega konja za otroke s posebnimi potrebami. V torek smo se preizkusili v karateju. Sankukai kara-

te klub Domžale nam je predstavil začetke karateja, nato so poskrbeli tudi za naše dobro počutje in razgibano telo. Predzadnji dan počitniškega varstva smo spoznali še skavte iz Moravč. Skavti so za nas pripravili zabavne igre, zato je dopoldne minilo, kot bi mignil. V četrtek, dan pred začetkom novega šolskega leta, smo spet aktivirali umetnike v sebi. Ustvarjali smo pingvinčke, slikali s soljo in izdelali razglednice za naše najbližje. Ustvarjanje je potekalo v sproščnem in umirjenem duhu, tako je ostalo zadosti energije še za prvi šolski dan.

Zahvaljujemo se vsem, že omenjenim društvom, zavodom, klubom in kmetiji, ki so z dobro voljo sodelovali z nami in obogatili naš program.

TAMARA BIZILJ

KULTURA

IZBR@NO V KNJIŽNICI DOMŽALE

Izbral in uredil: Janez Dolinšek

knjige za odrasle

Irena Svetek

Črni princ

BELETRINA, 2023

Črni princ je zadnja knjiga iz trilogije o Miu Aurelliju, ki kot državni tožilec razrešuje umore in morilske strasti. Skozi vse tri zgodbe se tudi on otepa s svojimi lastnimi zasvojenostmi. Kriminalka je tudi tokrat postavljena v različne kraje v Sloveniji in izven naše države. Mio Aurelli je v tej zadnji zgodbi še najbolj osebno vpleten, saj je masakrirana žrtev domnevno njegova sestra. Glavna nit Črnega princa je bolečina, tako psihična, še bolj pa fizična. Vse to avtorica zapleta v vedno nove konflikte. Poigrava se z natančno izrisanimi profili glavnih in stranskih likov. Načne morbidna vprašanja ne le nasilja, ampak samouničevalnosti. Ves čas nas drži v negotovosti in napetem pričakovanju, vse do fenomenalnega razpleta.

Lale Gül

Živela bom

MLADINSKA KNJIGA, 2023

Büsa je mlada turška muslimanka, rojena v Amsterdamu, kjer s svojo družino tudi živi. Razpeta je med dvema različnima svetovoma – med tradicionalno islamsko družino in svobodnim nizozemskim okoljem. Ko se začne vse bolj odtujevati od domačih pravil in navad in želi od življenja veliko več kot ji je doma omogočeno, povzroči velik razkol v družini. Skozi Büsrino zgodbo поблиže spoznamo navade in običaje islamske skupnosti in problematiko kulturnega prilagajanja manjšine prevladujočemu delu prebivalstva. Roman je avtobiografski in je dvignil kar nekaj prahu v nizozemski islamski skupnosti, avtorica pa je prejela nagrado za najboljši roman po mnenju bralcev.

Claire Keegan

Take majhne stvari

MODRIJAN, 2023

V zgodbi Take majhne stvari spoznamo Billa Furlonga, dobro stoječega trgovca s kurivom, moža in zanesljivega družinskega očeta petih hčera. Lahko bi rekli, da mu je življenje naklonjeno, a za marsikaj se ima zahvaliti dobroti materine delodajalke, gospe Wilson. Kot nezakonski otrok ni namreč lahko končal kdove kje, mati pa bi životala v pralnici sester magdalenk, kamor so Irci do 1996 množično pošiljali nezakonske matere. Ko v predbožičnem času v samostan dostavi zadnjo pošiljko kuriva, ga neprijetno presenetijo tamkajšnje razmere in deklet, ki ga prosijo, naj jo odpelje do reke, da se bo lahko utopila. Kljub negotovosti in strahu, kako bo dejanje vplivalo na njegovo družinsko in zakonsko življenje, si ne more več zatiskati oči. Odloči se pomagati. Kajti, »kakšen smisel ima življenje, če ne pomagamo drug drugemu. Je mogoče vztrajati leta, desetletja, vse do smrti, ne da bi vsaj enkrat zbrali pogum in se uprli svetu, kakršen je, pa se še vedno šteti za kristjana in se soočiti z lastno podobo v ogledalu?«

Tim Marshall

Ujetniki geografije: deset zemljevidov, ki povedo vse, kar moramo vedeti o globalni politiki

UČILA, 2019

Britanski avtor, novinar, zunanje-politični urednik in vojni

dopisnik nam pokaže, kako lahko samo z branjem zemljevidov dobimo uvid v nekatere ključne dejavnike pri oblikovanju politične podobe sveta. Marshallov pogled na mednarodno politiko seveda ne izhaja le iz branja zemljevidov, ampak iz predpostavke, da so geografske danosti tiste, ki v tem oblikujejo mednarodne odnose. Berljiv tekst s številnimi primeri iz zgodovine in predstavitev aktualnih geopolitičnih situacij, ki po polomu obov globalizacije, vračajo geopolitiko v prvi plan pri interpretaciji in razumevanju sodobnega sveta.

knjige za otroke in mladino

Jasminka Tihi-Stepanić

Poletje na jezeru Čiče

Miš, 2023

Roman je prvoosebna pripoved najstnice Lucije, ki preživlja poletne počitnice skupaj z mlajšim bratom in babico v novozgrajeni hiši, kamor so se preselili konec šolskega leta. Zanju trenutno skrbi babica, saj je mama odšla na sezonsko delo v Poreč, oče pa začasnno v Nemčijo, saj si čimprej želijo dokončati hišo. Otrokomu babičino varstvo ni preveč všeč, saj se jima zdi, da babica ves čas ukazuje. Lucija se sprva dolgočasi, zdi se ji, da je edina, ki ne bo videla morja, potem pa s prijateljico odkrije jezero Čiče. Tam spoznata nove prijatelje, stkejo se prve simpatije, a v brezskrbne počitniške dneve zarezhe nesreča. Kako živeti naprej z nezno bolečino? Kako spet postati družina?

Manka Kremenšek Križman

Nič več kot prej

MLADINSKA KNJIGA, 2023

Zgodba devetošolke Lucije je napisana v dnevniški obliki. Zapis je ji je priporočila šolska psihologinja. V Lucijinih besedah lahko razberemo, da je izgubila sestro in sčasoma se dnevniku odpira bolj in bolj. V začetnih zapisih namreč zaznamo njeno žalost, jezo in otopelost. Lucijina starša se izogibata skupnemu pogovoru o smrti njene sestrice in Lucija družine ne vidi več kot »tiste prave«, saj nekaj manjka. Svetel žarek v njeno življenje posije z zaljubljenostjo, pa z osvojitvijo točk za zeleno nadaljevanje študija. Starša ji nato sporočita, da pride v njihov dom živet begunska deklica Suri. Lucija se sprva upira tej misli, tudi deklico zavrača, saj si ne želi, da bi pozabili na njeno sestrico. Skozi Lucijine zapise dobimo spoznanje njen pogled na žalovanje, na sprejemanje – pa tudi ogromno pozitivnih trenutkov zaznamo: podpora prijateljev, pomembna vloga šolske psihologinje pa tudi ljubezen ter trud staršev in starih staršev.

Terry, Eric in Devin Fan

Barnabus, žverca z napako

GRAFENAUER, 2023

Barnabus je žverca z napako, pol miš pol slon. Vse žverce z napako živijo v skrivnem laboratoriju, pod trgovinico z žvercami. Njegov dom je stekleni zvon, ki je čist in urejen. Vseeno pa Barnabusa zanima, kakšen je svet zunaj, o katerem mu je pripovedoval ščurek Žuž. Ker je žverca z napako, ga čaka recikliranje v popolno žverco. Odloči se, da je čas za pobeg iz laboratorija! Bratje Fan so tudi tokrat ustvarili pristrčno slikanico, ki otroke pritegne tako z zgodbo kot z ilustracijami. Tako otroci kot tudi starši za doseg svojih sanj in cilja potrebujemo le malo poguma. Zaupati moramo sebi pa tudi tistim pravim prijateljem.

OKTOBER
KOLEDAR DOGODKOV
sezona 2022/23Kulturni dom
Franca Bernika
Domžale

sobota, 7. oktober

10.00 / Sobotna otroška
matineja / abonma otroški
SOBOTNA MATINEJA in
IZVENSvetlana
Makarovič:
ČUK NA PALICI

lutkovno-glasbeni kabaret / Zavod KULT / režija: Nika Bezeljak / nastopajo: Laura Zafred, Miha Bezeljak, Žiga Fabbro/Rok Felician, Matic Smolnikar, Aleš Zorec / 45' primerno za 3+

Zbirka otroških pesmi Svetlane Makarovič s pomočjo lutk, petja in glasbe zaživi v pisnem kabaretu za najmlajše, v katerem si ne boste le veselo popevali osebne zgodbe živali, ampak vas bo prišlo tudi na ples.

ČARALICE

koncertni dogodek / nastopajo: Zvezdana Novaković – ZveN (avtorica projekta, kompozicije, vokali), Jasna Žitnik, Ursula Luthar, Petra Prosen, Maja Zagmajster, Neža Janša, Sonca Menart, Zarija Menart, Kaja Horvat, Eva Mulej, Neža Bojović (spremljevalni vokali, ples in talkala)

V novem projektu Zvezdane Novaković bodo zazvenele ritualne hvalnice naravi, starodavne magične besede in zagovori, s katerimi so zdravili naši predniki. Hommage vsem starovercem, ki so s spoštovanjem gojili prvo vero – vero v naravo.

torek, 10. oktober
sreda, 11. oktober20.00 / abonma GLASBENO-
SCENSKI in IZVEN

sobota, 21. oktober

10.00 / Sobotna otroška
matineja / za IZVENREPKI – KONCERT
ZA OTROKE

rap koncert za otroke / nastopata in repata: Trkaj in Igor Saksida / 45' primerno za 3+

Spoznajte zaklade naše rimane besede od Tone-ta Pavčka pa do Svetlane Makarovič, pa do modernejših avtorjev, kot sta Anja Štefan in Andrej Rozman Roza, ki se v Repkih primejo za roke in zavrtijo na glavi.

ROMANTIKA NA
OBZORJU

koncert klasične glasbe / program: Schubert, Beethoven / izvajalci: William Hagen (violina), Mairead Hickey (violina), Adrien La Marca (viola), Ivan Karizna (violončelo), Lorraine Campet (kontrabas), Sergio Azzollini (fagot), Mate Bekavac (klarinet)

Stari znanci in nekaj novincev bodo skupaj poustvarili dve glasbeni mojstrovini: še klasično oblikovan Beethovnov Septet z zametki novega in Schubertov Oktet, ki je glasbena mojstrovina izven vseh meril, eden od vrhuncev komorne glasbe.

ponedeljek,
23. oktober20.00 / koncertni abonma
MODRI in IZVEN

KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE
Ljubljanska 61, Domžale | T 722 50 50 | www.kd-domzale.si

REDKA IN DRAGOCENA
ZNANJA, SPRETNOSTI IN POKLICI

razstave

- ♦ **SLAMNIKARSTVO NA DOMŽALSKEM:** kulturno-zgodovinska razstava
/ Slamnikarski muzej Domžale, Knjižnica Domžale /
22. september do 13. oktober '23
- ♦ **OD SLAME DO SLAMNIKA:** likovna razstava
/ Osnovna šola Rodica /
22. september do 13. oktober '23

TEDEN OTROKA®
v Knjižnici Domžale
2. - 8. oktober '23

2.10. Beremo in se igramo z Eriko 17,00
Prijava!

3.10. Igralne urice 9,30
Vstop prost!

4.10. Pikine zgodbe 17,00
Prijava!

5.10. Pravljična urica 17,00
Prijava!

5.10. Pravljična joga 18,00
Prijava!

6.10. Igroteka: izposoja igrač 16,00
Vstop prost!

6.10. Dvorana igrač 16,00
Vstop prost!

Zveza Prijateljev
Mladine Slovenije®

1. oktober
MEDNARODNI DAN STAREJŠIH 2023

predavanje: **Mednarodni dan starejših: Duševno zdravje**
ponedeljek, 2. oktober, ob 17:00 Vstop prost!

predstavitve možganske telovadbe: **Brainobrain Senior**
petek, 6. oktober, od 9:00 do 10:00 Vstop prost!

predavanje: **Prometna varnost za starejše voznike**
četrtek, 12. oktober, ob 18:00 Vstop prost!

Vabljeni v Knjižnico Domžale!
www.knjiznica-domzale.si

Odlično poskrbeli za smeh

Vsako leto z zanimanjem pričakujemo, kako bo Lojzetu Stražarju uspelo najti nov dramski tekst in to komedijo.

Razume se, da jo najde, saj je o tem razmišljal že ob koncu prejšnje sezone in nam letos ponudil novo, osveženo, sicer starejše besedilo, postavljeno v čas Ludvika – Sončnega kralja. Stražar je spretno prenovil besedilo, ga popestril s songi, za katere je besede prispeval Bernard Miklavc. Glasbo, ki jo je napisal in priredil za ansambel Slavko Avsenik ml., je stilno težko opredeliti, saj se ne diferencira po osebah, ampak niha med baročno-klasičistično, romantično v okviru operete in sodobno (filmsko). Temu primerno je izbral tudi mali ansambel instrumentalistov: violin, violončela, sintetičnega čembala, flavte, oboe in kontrabasa. Ti so pod organizacijskim vodjem ansambla Tomaža Kukoviča in pod skrbnimi ušesi Slavka Avsenika ml. svojo nemajhnim z rednimi bližnjimi pevskimi navdušenci, zelo dobro izvedel prizor na tržnici, predvsem pa zahtevnejši zaključni prizor. Seveda Lojze ne bi bil Stražar, če v predstavi ne bi bilo plesnih elementov. Za te je poskrbela koreografinja Sabina Selan. Plesni elementi so črpali iz renesančno-baročnega časa, kar je še posebno podkrepila glasba oboe, flavte, tamburina, čembala in basovska linija. V predstavi je uspelo režiserju pritegniti odlične pevce, ki so v zadnjih sezonah kar redni izvajalci poletnih predstav: od Pie Brodnik, Štefice Grasselli, Marjana Buniča, Gregorja Ravnika, Jureta Seška do manjših vlog, pa vendarle ne nepomembnih: odlični prizori iz prvega dejanja Jožeta Vunška (Mathias) in Rajka Majdiča (glasnik) do Davida Grassellija, ki je zapel Živeti lepo je, če ljubi te kdo, ter plesalke in pevke Sare Košak v domiselni medigri drugega dejanja. Najboljši in glasbeno prepričljivi ter usklajeni so bili dueti: dialog Buniča Martin / in Grassellijeve Finette v pesmi Morda me nihče ne razume ter duet Finette in Žana (Ravnika in Grassellijeva) ter zaključni

zbor s solisti: Veseli in srečni danes smo vsi. Seveda ne gre prezreti pesmi, ki jih je igralsko in pevsko prepričljivo izvedla Pia Brodnik. Tematika bogatega že malo priletnega trgovca, predanega pridobivanju bogastva, ki ga na piko vzamejo premeteni služabniki, notar in drugi, je izvabljal v avditoriju glasen smeh (vzori so v operi buffi). Smeh je izzval tudi trgovec – Bunič v prvem dejanju s pesmijo Martina. Škoda, da vidijo odlično mimiko igralcev samo gledalci prvih vrst in na displeju. Lojze Stražar je s svojimi dolgoletnimi izkušnjami in kot reden obiskovalec gledaliških in opernih predstav gradil odličen lok čez celotno predstavo, prav tako pa do potankosti izdelal vsak prizor. Navdušili so prizori v poltemi s kipom Evla-

lije, ki jih je podkrepila še dobra baročno obarvana Avsenikova glasba. Ob teh prizorih je bilo občinstvo izredno odzivno in že prej je odpete glasbene vložke nagradilo s spontanim ploskanjem. Nevarno je, da bi katelega od sodelujočih v predstavi izpuštil, saj je vsak od izvajalcev predstave blestel v svoji vlogi. Tudi brez tehnične podpore, tiste vidne, odlične scenografije, svetlobe in njene izvedbe do ozvočenja, rekviziterjev in vseh ostalih, tudi tistih, ki so nas usmerili v parkiranje vozila, v devetih izvedenih predstavah. Dve napovedani sta žal zaradi vremenskih neviščnosti odpadli. Kot so zapeli vsi nastopajoči, preden se je predstava končala, Veseli in srečni danes mi vsi, tako so bili zadovoljni s predstavo režiser, vsi nastopajoči in občinstvo. Ob zaključku je najprej spregovorila Tadeja Capuder - Flegar, ki je v nagovoru napovedala 75-letnico Kulturnega društva Miran Jarc s Studenca. Njihove poletne predstave že 30 let podpira generalni sponzor, podjetje Sam. Poudarila je, da jo veseli, da publiko vedno najbolj prepriča domača gledališka predstava. S podeljevanjem šopkov se je za odlično predstavo Kadar se ženski jezik ne suče zahvalila tudi županja Občine Domžale mag. Renata Kosec. V čudovitem, polnem avditoriju poletnega gledališča so odmevale njene besede pohval in zahval. Med drugim je rekla: »Verjamem, da lahko govorim v imenu vseh navzočih, ko rečem, da ste odlično poskrbeli za smeh – poln večer. Občina Domžale se zaveda, kako pomembna je skrb za kulturno dediščino in ohranjanjem le-te. Vsako leto predstave dosegajo profesionalni nivo, in med drugim moj poklon pa gre v prvi vrsti odlični igralski zasedbi.« Brez osebe, ki splete niti ter jih skrbno drži in usmerja, kar je nedvomno režiser Lojze Stražar, častni občan občine Domžale, ki ob domači podpori in podpori vseh krajanov Studenca uspe vsako leto pripraviti predstavo, ki navdušijo vse gledalce.

2023 ŽIV DOB 2024 ŽAV
KULTURNI DOM DOB

ZA ABONMA IN IZVEN

JAGODA lutkovna predstava
Nedelja, 8. oktober 2022 ob 16. uri

KULTURA

Pevski par Bernarde in Marcosa Finka ter ansambla Marka Hatlaka & FUNtango na velikem odru na Studencu

23. kulturni poletni festival Studenec

Potem, ko je za nami letošnja uspešnica in nasploh največja, vodilna glasbeno gledališka predstava Kadar se ženki jezik ne suče s premerno predstavo in kar desetimi ponovitvami (julij–avgust), se je letošnji 23. kulturni poletni festival na Studencu v realizaciji in organizaciji KD Miran Jarc s Škocjana pri Domžalah nadaljeval. Tako so 25. avgusta na njihovem velikem odru in na velikem koncertu nastopili odlični slovensko-argentinski pevski par mezzosopranistke Bernarde Fink in njenega brata basbaritonista Marcosa Finka ter harmonikarja Marka Hatlaka & FUNtango. V njem sta tokrat igrala poleg idejnega vodje predstavljanja tanga M. Hatlaka še pianist na klaviaturah Marko Črnčec in violinist Benjamin Ziervogel; seveda z res nekaj izjemami: zgolj z južnoameriškim tangom. Torej je bil na sporedu tango, ples v dvoje, ki sicer izhaja s Kube in ki je prek Argentine okoli 1910 prišel v Evropo, v počasnem 2/4- ali 4/8-taktovskem načinu. Po zaslugi slovitiga Astora Piazzolle (1921–1992) razlikujemo med prvotnim tangom argentino in novejšim, nekoliko hitrejšim – nuovo tangom (milonga). Kolikor se sam spomnim, je pred 20 leti v eni

od buenosairških kavarn tokrat tukaj na Studencu manjkal edinole še ples (vsaj v dvoje).

Vse je bilo več kot odlično. Ne le zaradi slovitih pevcev, neverjetnega bratsko-sestrskega pevskega tandema, pač pa tudi zaradi celotne predstave. Ta je v enem samem zamahu in ob nenehnem izmenjevanju zasedb ves čas tekla spontano in izmenjaje; s komentarji. Polovico le-tega je odigral odlično verzirani instrumentalni trio. V njem se je vsa trojica izkazala za izjemne virtuozne, pa tudi komornost njihovega igranja je bila na vrhuncu. Pevski duet je v različnih kombinacijah (od sol do duetov) pel razen enega primera vse v izvorni španščini. Kako tudi ne, saj oba pevka umetnika predstavljata najbolj plemeniti umetniški most, pa še kakšnega drugega bi lahko našli, med njunima obema domovinama: med Argentino in Slovenijo. Med njimi oziroma vsemi 17 predstavljenimi deli (skupaj z dvema dodatoma) pa je izstopala avtorska Bolečina (na besedilo Iztoka Mlakarja) z M. Finkom in M. Hatlakom & FUNtangom. Odličnosti zvoka je botrovalo tudi izjemno ozvočenje, ki postaja na Studencu že kar pregovorna sintagma kvalitete.

DR. FRANC KRIŽNAR

Prifarski muzikanti slavili 35! na Studencu

23. kulturni poletni festival Studenec

Prepoln je bil avditorij na Studencu (1. sep.) na neke vrste predtaktu letošnje 35-letnice slovitih Prifarskih muzikantov. Ne sami, pač pa s kar nekaj gosti, slovito pevsko solistko, mezzosopranistko Urško Drašček, moškim vokalnim Oktetom Žetev iz Zgornje Savinjske doline (Luče), citrarko Ja-

skem pogledu na veliki oder, predvsem pa so se umetniki izkazali s tenkočutnimi izvedbami. Med njimi niti ni bilo zaslediti kakšnega (pre) velikega crescenda (od začetka do konca), ampak je v tem pogledu prav vsaka skladba fenomen zase; pa najsi gre za čista vokalna (a cappella)

binacijah in programskih žanrih: od solista do duetov in še česa. Tudi med novimi člani, ki ves čas počasi povečujejo začetni izbor ustanoviteljev današnjih Prifarskih muzikantov M. Marinča in V. Južniča v tamburaški spremljevalni skupini domačih folkloristov (Fara, 1988) daje že

smino Levičar in še kom. Glavnino ali kar etno vokalni ansambel sestavlja v septetu sedem pevcev in polinstrumentalistov: Mitja Ferenc (pevec, kitara), Valentin Južnič (pevec, bisernica), Martin Marinč (pevec in diatonična harmonika), Toni Obratnovič (pevec, klavirska harmonika), Uroš Obratnovič (pevec, kitara, bugarija), Jernej Peček (pevec in violina) in Dušan Šuštar (pevec in brač). Pridružila pa sta se jim še (prvi) kandidat za rednega člana ansambla, ki ga že kar nekaj časa spremljamo ne njihovih nastopih Matija Marinč (pevec, kitara, diatonična harmonika) in bobnar Duško Kranjc.

V skoraj triurnem sporedu smo v izvedbi izjemnega ansambla slišali neke vrste prerez njihovega več kot 30-letnega delovanja: od izvorne in prirejene slovenske (kostelske) ljudske pesmi, prek etno-folk (revival) glasbe, popevk, tuje in domače produkcije, večinoma in praviloma v slovenskem jeziku pa tudi v hrvaščini, angleščini, francoščini ... skratka glasbo, ki je bila več kot vsečna vsej tej množici na Studencu. Pa ne le to: med iskrivimi komentarji kar vseh članov Prifarskih muzikantov, zanimivem scenskem in koreograf-

dela kot za večinske vokalno instrumentalne freske. Preveč je bilo vsega tega med 28 izvedenimi pesmimi, da bi se dotaknili vsake posebej. Zagotovo pa je 'frontman' ansambla slovit M. Ferenc. Brilliral je vseh kom-

zdej neke vrste zagotovilo, da bo tudi njihova 'uradna' obletnica (november, 2023) v Gallusovi dvorani CD na kar treh zaporednih koncertov spet spektakel svoje vrste.

DR. FRANC KRIŽNAR

Srečanje z Martinom Krpanom in Policijskim orkestrom

Dobrodelni koncert Radia Ognjišče

Sloviti Levstikov Martin Krpan se je spet vrnil v nabit polno Poletno gledališče Studenec. Drugega septembra so ga, namenjenega otrokom in mladini, od začetku letošnjega šolskega leta predstavili naš odlični Policijski orkester z dirigentom Tomažem Kmetičem, povezovalcem koncerta in kot interpret dramatisirane pripovedi odlični Jure Sešek.

Začelo se je sicer z orkestrom instrumentalnim uvodom, Kekčevim bolerom in se nadaljevalo s predstavivjo glasbil in orkestra, kar je opravil dirigent T. Kmetič kar sam, seveda ob pomoči in asistenci J. Seška. V osrednji (igralski in voditeljski) točki je briljiral J. Sešek sam v na pol sceniski predstavi. Znano Levstikovo besedilo je tu pa tam aktualiziral s samim dogodkom in njegovim širšim, zunaj literarnim in glasbenim kontekstom. Tu je bil več kot prepričljiv, naravnost enkratno. Jure Sešek je zagotovo veliko večja (gledališka in glasbena osebnost), kot pa ga sicer večinoma poznamo izza voditeljskih in spikerških vlog. Vmes je orkester sam zagrabil v treh delih glasbene slike na Kr-

panovo tematiko, ki jo je napisal naš Emil Glavnik (1936–1919), aranžiral pa Srb Vladimir Mustajbašić, ta znameniti godbeniški tandem, ki ni zapustil na naših tleh le slednjega. Trije stavki te orkestralne suite (Primorska pot, Na cesarskem dvoru/Menulet in Borba) so za mladež z vmesnimi Seškoviimi epizodami minili, kot bi trenil. Sledilo je še dvoje orkestrskih aktualnih in sodobnih partitur (Cartoon, Pink Panther), potem pa skupaj z mladim občinstvom še pet vokalno instrumentalnih partitur. Voditelj jih je animiral najprej s svojim pečjem, potem pa je poletno gledališče Studenec kar donelo v Hudi mravljici (Marian Vodopivec, Branko Rudolf), Kekčevi pesmi (M. Vodopivec, Kajetan Kovič), Kaj mi poje ptičica (Marjan Kozina, Fran Milčinski Ježek), Regiment po cesti gre (slovenska ljudska) in Tra-ta-ta (Bojan Adamič). Za ta del so prireditelji razmnožili publiko lističe z besedili. Odlični in profesionalni ansambel poklicnih pihalcev, trobilce, tolkalcev ... pa se je na koncu izkazal še z dvema dodatoma. Ali je tole šele uvod ali zaključek ansamblove letošnje 75-letnice (ust. poletni 1948), pa presodite sami?

Njihove perfekcije so bile tudi pod odličnimi mikrofoni več kot zglede. Ansambel se iz leta v leto kvalitetno (tehnično in muzikalno) vedno bolj oblikuje v skrajno profesionalno izvedbeno telo, v ansambel, ki mu v tej kategoriji simfoničnega pihalnega orkestra, godbe pri nas sploh ni para.

DR. FRANC KRIŽNAR

Spravilo otave – fotografska delavnica v Arboretumu Volčji Potok

Druge fotografska delavnica v Arboretumu Volčji Potok je potekala na lepo jesensko jutro z meglicami na jasah, v soboto, 16. septembra 2023.

Potekala je v času dnevov evropske kulturne dediščine, s posebnim podarkom na dragocenih znanjih in spretnostih.

Zbrala se je vesela družina fotografov, od najmlajših do izkušenih, vsi pa željni novih fotografskih izzivov. Skupino 18 fotografov je z novim vlakcem peljal g. Frece do toplarja, kjer smo izstopili. Vodja foto sekcije Binca je skupino vodila proti livadi pred toplarjem, kjer se je že sli-

šalo klop, klop, klop ... Odlični fotograf, ljubitelj ljudskega izročila, animator in pripovedovalec zgodb Peter Rojc je klepal koso s kladivom na klepalnem stolu, ki ima luknjo, kjer se spravi kladivo. Take motive redko vidimo. S fotoaparati smo že hiteli loviti najboljše kadre za fotografijo.

Namen te fotografske delavnice je bil prikazati redka, dragocena znanja in spretnosti. Predstavljena je bila košnja otave, dogajanje je bilo

pa tako dinamično in zanimivo s polno nasvetov, saj je animator Peter prikazal ves postopek od klepanja kose, košnje, sušenja, obračanja do dajanja v kopice. Zaupal je tudi marsikatero posebnost, ki smo jo fotografi vsi navdušeni takoj uporabili. Na koncu pa je bila malica na deki kot nekdanja pridne kosce in grabljice.

V dobri uri in pol je nastalo mnogo fotografij, neverjetno različnih pogledov skozi objektiv ali ekran telefona. Izkušeni član našega kluba Iztok Končina je dogajanje posnel in tudi zmontiral v video – MP4, kar je še posebej zanimivo, saj udeleženci lahko ponovno prisluhnejo in pogledajo razlage.

V soboto, 21. oktobra 2023, ob 9. uri načrtujemo 3. fotografsko delavnico v Arboretumu, na katero vabimo vse, ki se želijo preizkusiti s posnetki v tem čudovitem parku, ki bo imel že pravi jesenski pridih.

BINCA LOMŠEK

FOTO: LOJZE POPELAR

Zaključek 23. kulturnega poletnega festivala Studenec

(Mešani pevski) Zbor Slovenske filharmonije z zborovodjem Gregorjem Klančičem v p. c. sv. Lenarta na Krtini

Na zaključnem koncertu 23. kulturnega poletnega festivala Studenec je v petek, 15. septembra, v podružnični gotski cerkvi sv. Lenarta na Krtini nastopil edini slovenski poklicni Zbor Slovenske filharmonije z njihovim dirigentom in umetniškim vodjem Gregorjem Klančičem. 22-članski (komorni) mešani zbor je predstavil raznolik a cappella spored od začetkov zborovskega petja (16. stol.) pa vse do danes. Če je v prvem delu prevladovala renesančna in tudi že novodobna zborovska glasba na latinska besedila (Gallus, Palestrina, Damijan Močnik, Andrej Makor in A. Pärt), lahko ugotovim, da je bila že ta glasba nadvse udarna; tudi v smislu večžborij. Ansambel je pel homogeno, natančno, s preudarjenimi dikcijami in interpretacijami in morda malce popustil v izteku tega dela. Z nekaj vmesnimi komentarji se je koncert Zbora SF z zborovodjem Klančičem prevesil v drugi, slovenski del. Zanj so si pevci in organizatorji ter umetniški vodja sam izbrali (slovenske) Marijine pesmi, zelo bogat te-

meljni zborovski fragment slovenske sakralne glasbe. Med deli A. Foersterja, F. Mlinarja Cigaleta, L. Mava, P. Jereba, F. Kimovca, A. Schwaba, S. Mihelčiča in M. Kogoja je prednjačila Kimovčeva Tiho sonce plava. V Jerebovi Mirno nam plove se je še dodatno izkazal solist, tenorist Robert Kožar, v Schwabovi K pokoju že dan se nagiba pa še druga solistka, sopranistka Anamarija Kastelic; še dva odlična tovrstna presežka. Spored je bil tako več kot uravnovešen in aktualen ter mnogo več kot zaključna prireditev in še dodatno na letošnjem festivalu prvič kot uvod v praznovanje krajevnega praznika Krajevne skupnosti Krtina. Spregovoril pa je tudi slovenski dramski igravec in pesnik Tone Kuntner; med izvajalci, občinstvom in organizatorji (Alojz Stražar) pa je nekako neformalno povezal slišano glasbo in slovensko domoljubje. Vse od 22. julija pa do zdaj se je v KD M. Jarca na Studencu zvrstilo pet kulturnih dogodkov s številnimi ponovitvami različnih (glasbenih) zvrsti.

DR. FRANC KRIŽNAR

Recenzija filma: Anatomija padca

Dobitnik Zlate palme (Palme d'Or) za najboljši film na letošnjem filmskem festivalu v Cannesu je resnično film v tistem najbolj polnokrvnem pomenu besede: inovativna kamera, natančna in globoko premišljena dramaturgija ter v prvi vrsti izjemna igra glavnih protagonistov, nas popeljejo v misteriozno dramo prepolno subtilnih zapletov, prepletov, razpletov in ponovnih zapletov. Centralni prepričanje zakoncev pa s svojo scenarijsko inteligenco in igralsko pronicljivostjo spada v same anale igralske umetnosti.

Uspešna nemška pisateljica Sandra Voyer, ki jo genialno upodobi čedalje bolj prepoznavna Sandra Hüller, s svojim premožnim, vendar poklicno nerealiziranim francoskim možem Samuelom Maleskim (ravno prav klavirno rahločuten Samuel Theis), živi na videz mirno življenje nekje na idiličnem francoskem podeželju. Z njima je tudi 11-letni slabovidni sin Daniel (zelo prepričljivi Milo Machado Graner) in pes Snoop. Povzročitelj Danielove slabovidnosti je prometna nesreča, ki mu poškoduje živce z vidom, kar se zgodi enkrat, ko oče zamuja ponj v šolo, kar že samo po sebi poglobi zaplet zgodbe, saj o omenjenega prepričljivo z občutkom krivde. Namreč, taisti oče obleži mrtev na snegu pred hišo v mlaki krvi z razklano glavo. Obtožena umora je kakopak njegova žena Sandra, glavna dilema pa je v prvi vrsti, če gre sploh za umor ali nemara padec z njune fasade oziroma kar samomor. In medtem ko se večina filmov te vrste ukvarja predvsem z iskanjem povzro-

čitelja smrti, je zamisel in glavna premisa francoske režiserke Justine Triet nekaj drugega. V prvem planu je razodevanje zasebnega življenja na sodišču pred poroto, kar nam daje misliti v smeri, koliko izmed nas bi dejansko preneslo takšno seciranje intime, da bi se lahko brez slabe vesti izognili občutku potencialne krivde. Pa najsi bo česar koli v nekem dolgoletnem zakonu. Zaradi svoje izjemne senzibilnosti in pretkane inteligence je takšen film izrazito anti-hollywoodski, saj sploh ni osredotočen na rekonstrukcijo nesrečnega dogodka na način, da najde krivca, pač pa zgolj na vse tisto, kar je do njega dejansko pripeljalo. V tem oziru sam konec ponudi večplastnost interpretacij, v katerem kotičku tega medsebojno nadvse prepletene, na trenutke intelektualno toksičnega, a obenem čustveno zelo soodvisnega odnosa, leži največ krivde za skrajno tragičen dogodek. V tem kontekstu je izjemno zanimivo, na kakšen način domača žival, kot je pes, denimo jemlje izdajo zaupanja, saj ga v zadnjem kadru prvič vidimo, da leže poleg glavne osumljenke umora. Življenje pa gre dalje, s psom ali brez njega.

Film si lahko ogledate tudi v Mestnem kinu Domžale.

ŽIGA ČAMERNIK

Razkošje plesnih korakov, glasbe in narodnih barvitosti

14. mednarodni gala folklorni večer V Grobljah kot некоč

V Grobljah je postala folklorna tradicija prirejanja plesnih, na ljudski glasbi temelječih glasbenih prireditev, trajna in z njimi, temi vsakoletnimi prireditvami že tradicionalna. Organizirala in priredila je te prireditve skupina Folklornega društva Groblje, ki je že štirinajstič tokrat pripravila folklorni večer, pravzaprav gre že za pravi vsakoletni festival, ki ga že vseskozi pripravljajo pod skupnim naslovom V Grobljah kot некоč.

Unk in dr. Franciju Hribovšku, ki sta že ves ta čas agens obstoja in dela v Folklornem društvu Groblje, ki je bilo prireditelj tudi tokratnega večera.

Oba sta bila ne le organizatorja prireditve, pač pa tudi nosilca programa (Nevenka Unk celo umetniški vodja) nastopa grobeljskih folkloristov. Treba je zapisati trditev, ki je neomajno točna, da brez njiju tudi omenjenega večera, kot vseh drugih, ki jih prirejajo v Grobljah, ne bi bilo!

Naši godbeniki so vnovič navdušili s promenadnim in korakajočim nastopom, mažoretke, ki nam jih je omogočeno premalokrat videti na nastopih, pa s svojo mladostno podobo in razigranostjo, ki so jo prikazale ob zvokih omenjene godbe.

Izraziti občudovanje nad večerom, ki smo ga doživeli v Športni dvorani, je vsekakor premajhna nagrada za vse sodelujoče, ki so v tem večeru sodelovali. To bodo pritrdili vsi, ki so si nastope folkloristov

V soboto, 9. septembra 2023, smo v domžalski hali doživeli lep, barvit, glasbeno in plesno nadvse razgiban večer; predvsem večer razkošja folklornega, celo evropsko naravnega plesnega in glasbenega izročila, ki so ga pripravile različne skupine ustvarjalnih folkloristov iz italijanskega Aviana (FS Federico Angelica), madžarskih temperamentnih plesalcev skupine Gencsapati, folklorne skupine plesalcev iz Prekmurja FS FD Beltinci ter domačih plesalcev skupine FS Groblje. Ob njih je nastopila z izvajanjem albanске ljudske glasbe tudi vokalna skupina Migieni iz Ljubljane.

Vsi nastopajoči so pripravili folklorne nastope (Migieni le vokalnega), vsak iz svojega etničnega avtentičnega kulturnega okolja, seveda vsaka skupina s svojimi plesnimi prikazi. Številni gledalci oziroma udeleženci prireditve so se lahko prepričali, da je vsaka od omenjenih skupin predstavila posebnosti svoje etnične, pravzaprav kulturne samobitnosti.

Bilo je prav navdušujoče, to so dokazovali številni aplavzi po prav vsakem nastopu. Ti so bili pisani, glasni, usklajeni in sinhroni v vsakem pogledu.

Večer je potekal v nemotenem hitrem tempu brez napak: tekoče, ob sproti spremljajoči napovedovalni večini Drage Jeretina. Motičih prekinitiv ni bilo ob res odlični organizaciji, brezhlebnem, ravno pravšnjem ozvočenju. Vse pomanjkljivosti, ki običajno spremljajo tehnično izvedbo in se na takih prireditvah običajno pojavljajo, so izostale, tako da je bil večer izjemno dobro izpeljan.

Ko se človek ob dolgoletnem sodelovanju in ob udeležbi na podobnih prireditvah ozira na udejanjen projekt tega večera, ne more mimo dejstva, da gredo zasluge za 'vztrajanje v vztrajanju' prirejanja takih prireditev že tako dolgo obdobje – kar 14 let, zakoncema Nevenki

Grobeljski folkloristi, povečini seniorji, so bili tudi v nastopu na tem večeru odlični. Pripravili in nastudirali so splet gorenjskih plesov z naslovom Veselo na Gorenjskem, v drugem delu prireditve pa še ples, ki so jih poimenovali kot Ovbe, ovbe gvavca moja.

Človeka, ki čuti po domžalsko, sta razveselila tudi nastopa domžalske godbe in domžalskih mažoretk.

iz več držav prišli ogledat in so doobra napolnili dvorano, nastopajoče pa nagradili z gromkimi aplavzi. Postal je že običaj, da smo tudi tokrat imeli priložnost za sklep poslušati ponarodelo Avsenikovo Golico, za slovo pa tudi že običajno in pri mnogih pričakovano in običajno Nocoj je ena luštna noč. Bila je, res je bila!

MATJAŽ BROJAN

JURIJ KALAN

LJUBLJANA, SOBOTA, 14. 10. 2023 OB 11.00

Prva jesenska Galerija na potepu se bo odvila v Mestni galeriji v Ljubljani, kjer si bomo ogledali izjemno zanimivo pregledno razstavo Jurij Kalana, ki je razstavljal tudi v Galeriji Domžale. V resnici si bomo ogledali sliko, ki jo Jurij slika že trideset in več let, ki pa se iz znanih vzrokov manifestira na zelo različne načine. Vodil bo Jurij Smole.

Svojo udeležbo prijavite na info@kd-domzale.si, dobimo pa se v soboto 14. oktobra 2023 ob 11. uri pred Mestno galerijo v Ljubljani.

Prijazno vabljeni!

Kulturni dom
Franca Bernika
Domžale

KULTURA

Mlinčki na potoku – fotografska razstava

V Kulturnem domu Radomlje v galeriji Dom so 11. septembra 2023 ob 18. uri odprli razstavo fotografij z delavnice za mlade Mlinčki na potoku. Delavnica je potekala na lep poletni dan, v soboto popoldne, 26. avgusta 2023.

Ob Hujskem potoku smo se zbrali ljubitelji fotografije in življenja v naravi na fotografski delavnici Mlinčki na potoku. Včasih so se otroci več gibali, družili in igrali v naravi kot danes, ko jih privlačita telefon in internet. Zato jih želimo povezati z naravo, jim prikazati nekdanje otroške ustvarjalne igre in zabave ter zanimive aktivnosti na prostem. Ustvarili smo vsak svojo zgodbo z mlinčki. Delavnice se je udeležilo 22 fotografov. Z oddajo fotografij je sodelovalo 18 udeležencev, od tega je bilo kar devet mladih – od najmlajših, ki bodo šele šli v prvi razred, do študentov ...

Letošnja poletna fotografska delavnica za mladino Mlinčki na potoku je odlično uspela. Kljub poplavam ob začetku avgusta so se razmere na Hujskem potoku stabilizirale, vreme je bilo odlično in mlinčki so zapeli svojo melodijo. Kot sam pravi, je Peter Rojc star otrok. Je mojster praktičnega prikaza, obujanja in posredovanja starih otroških igrice v naravi ter odlični fotograf. Pripovedoval je zanimive prigode iz mladosti, kako so otroci sobivali z naravo, ob potoku pa jim je bilo vedno še posebej zanimivo.

Slikovita okolica na Hujskem potoku je bila odlični motiv za foto de-

lavnico. Peter je prikazal izdelavo preprostega mlinčka iz leske. Spomnil se je zanimivosti iz otroških let, kakšen pipec je bil imeniten – v obliki ribice. In prav takega je poiskal na spletu in ga tudi dobil. Primerno je grmovje leske, zarezal je s tem nožkom in pokazal, kako odrezati leskovo vejo in se spraviti k delu. To so bile izkušnje za življenje. Okoli njega smo se kar gnetli fotografi. Napeto smo prisluhnili in čakali, da bo prvi mlinček izdelan, da ga postavimo v vodo. Ni bilo večjega veselja kot to, da se je mlinček takoj in hitro zavrtil. Nekateri otroci so usmerjali potok v strugo, da je mlinček zapel svojo melodijo. Drugi smo nadzorovali njihovo delovanje, nekdo je iskal primeren kader za fotografijo, da ni bilo motečih elementov na posnetku, in vse to fotografiral. Eni so raziskovali strugo potoka, drugi so se zibali na preprosti gugalnici nad potokom.

Druženje je bilo predvsem delovno, fotografsko aktualno, dogajanje zanimivo in zabavno, še malo koruze smo spekli nad ognjem, prav vsi smo uživali. Takih delavnic si vsi želimo več.

BINCA LOMŠEK
FOTO: MIHAEL KOSMAČ

IGOR BANFI OSVOBODITEV 12. 10. — 2. 12. 2023

► Odrpote razstave bo v četrtek, 12. oktobra 2023, ob 19. uri v Galeriji Domžale.

Z umetnikom se bo pogovarjal Jurij Smole.

V času razstave je galerija odprta: torek–petek: 10.00–12.00 in 17.00–19.00, sobota: 10.00–12.00.

kd-domzale.si / 01 722 50 50

GD
Galerija Domžale

Uspešno se je zaključila pretekla sezona 2022/23, ki je vrh dosegla na gostovanju v Avstriji

Gostovanje ob 100-letnici folklorne skupine v Pölsu

FOLKLORNO DRUŠTVO GROBLJE, DOMŽALE Petnajstega julija smo se izpred domžalskega stadiona pet minut pred dvanajsto odpeljali proti Gorenjski, prek Ljubelja do obrobja Celovca, po Gosposvetem polju smo zapustili pokrajino Koroške in se levo odcepili proti reki Muri. Če bi zavili na desno, bi lahko obudili kraj Prežihevega romana Upor v Judenburgu (1918 – Upor kranjskega polka). Prehitro je minila vožnja do prijaznega, srednještajerskega trga z veliko tovarno papirja in celuloze. Lepši je osrednji del trga, kjer nas je pričakala zastopnica njihovega društva in poskrbela za našo namestitvev v penzionu. Po krajšem počitku smo se odpeljali v center trga z ogromno, sicer športno, večnamensko dvorano, ki pa so jo preuredili v prireditveni prostor proslave ob 100-letnici društva z naslovom Večer ljudske kulture. Še pred večerjo smo si ogledali prostor in možnosti gibanja naših šestih plesnih parov. Godci smo ostali na odru, plesalci pa pod njim. Po večerji se je ob 20. uri začela slovesnost, na kateri sta župan trga in predsednik avstrijskega društva pozdravila vse nastopajoče in posebej našega predsednika društva dr. Franca Hribovskega in vodjo izpostave JKSD izpostave Domžale Klavdijo Štiftar. Prireditve, katere moto je bil Volkskultur – erleben-leben (Ljudska kultura je živela in živi), so začeli pevci moškega zbora Maria Sal. Zapeli so tri tipične ljudske pesmi njihovega koroško-avstrijskega območja. Spored je nadaljeval instrumentalni kvartet Buam. Folkloristi domače skupine so izvedli tri plesne. Vsako skupino je predstavil napovedovalec avstrijske TV-ORF Karel Lenz. Posebno zanimiva je bila skupina fantov, mož in deklet s 'furmanskimi' biči. Ti so skladno pokali v ritmičnih polkah in valčkih ob spremljavi harmonike. Zaradi usklajenosti in vizualnega učinka so bili toplo sprejeti. Kot četrta skupina smo se s spletom gorenjskih plesov v koreografiji mentorice Nevenke Hribovske naslovom Ovbe, ovbe gvacca moja predstavili člani Folklorne skupine Groblje. Po dolgem aplavzu je nastopila še italijanska skupina Danzerini di Lucinico, iz okolice Stare Gorice in Furlanije. Posebnost te skupine je bila, da so v njej plesale kar tri generacije. Lepo jih je spremljala glasbena zasedba harmonike, kitare in baritona. Harmonikar iz Stare Gorice je kar dobro govoril slovensko. Vsi nastopajoči so se predstavili še v drugem delu večera po istem vrstnem redu. Veliko navdušenja so poželi Prekmurski plesi ob koreografiji vodje in ob zvokih spremljalnega kvarteta dveh harmonik, violine in kontrabasa. Odo-bravanja in aplavza kar ni bilo konca. Prireditve se je zavlekla v enajsto uro. Po enournem druženju ob mizah v dvorani smo se peš odpravili do našega prenočišča. Po zajtrku in klepetu smo se odpeljali v center, kjer so se vse skupine udeležile maše v lepi, ne veliki gotski cerkvi. Tudi tu je bilo nekaj govorov, nagovor župana, predsednika društva in župnika, ki je v svojem izvajanju poudaril, kako pomembno je duhovno in kulturno povezovanje treh narodov. Predvsem pa je pomembno sožitje, spoznavanje in povezovanje nastopajočih. Med mašo je navzoče zelo navdušilo naše glasbeno izvajanje; petje ob spremljavi vsem znane Lepa si, roža Marija. Po obredu smo se zbrali pred cerkvi in skupno zaigrali kar ducat vsem znanih Avsenikovih melodij. Po kosi-

lu smo tudi v popoldanskem nastopu izvedli Prekmurske plesne. Sledili so nastopi in tekmovanja številnih mladih folklornih skupin ter podelitev spominskih daril. Ne smem pozabiti na slovesno povorko, ki jo je vodila njihova godba. Sledile so ji številne folklorne skupine z njihovimi prapori. Pot je bila kar utrujajoča, saj je sonce močno pripekalo. Ivan je bil s svojo frajtonarico neutrujen, saj je v sonč-

ni pripeki raztegoval svoj meh in poskrbel za veselo vzdušje narodnih noš v povorki in gledalcev ob cesti. Okrog četrte ure popoldan smo se polni vtisov in s povabilom na ponovno srečanje odpravili proti domu s postankom na Ljubelju in z obljubo, da se že 24. avgusta srečamo na začetku nove sezone, da se pripravimo za septembrski nastop.

TOMAŽ HABE

V:MUZEJU Oktober '23

MENAČENKOVA DOMAČIJA
Torek, 10. oktober 2023, ob 18. uri
Odrpote

**MARIJAN
VODNIK**
Govorica rok

Rezbarska razstava | Vstop prost.
11. oktober – 18. november 2023

MENAČENKOVA DOMAČIJA
Sobota, 14. oktober 2023, ob 9.30

Delavnica
**KOŠARICA IZ
SROBOTA**

Jasmina Klopčič, Janja Smrkolj
3,5 ure / kotizacija: 20 eur / št. udeležencev: 10 / obvezne prijave sprejemamo do 10. 10. na e-naslov menacenk@kd-domzale.si ali 01 722 50 50 (KDFBD).

SREČANJA POD SLAMNIKI

Gostje: Barbara Pirih, arh. biro Archinauts / strokovna komisija: Andreja Pogačnik Jarc, Saša Roškar, Vilma Vrtačnik Merčun, Katarina Rus Krušelj

SLAMNIKARSKI MUZEJ

Sreda, 4. oktober 2023,
ob 18. uri | Vstop prost.

**KOFUTNIKOVA
DOMAČIJA MORA
ŽIVETI NAPREJ**

Predstavitev idejne zasnove
Vodi Cveta Zalokar.

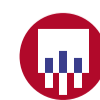

SLAMNIKARSKI MUZEJ

Razstava | Vstop prost.
28. marec – 25. november 2023

**KOFUTNIKOVA
DOMAČIJA V
SREDNJIH JARŠAH**

Razstava je na ogled v odpiralnem času muzeja.

Kulturni dom
Franca Bernika
Domžale

www.kd-domzale.si
T: 01/722 50 50

MENAČENKOVA DOMAČIJA
Cankarjeva ulica 9, 1230 Domžale, menacenk@kd-domzale.si | Odrpota v času razstav od tor. do pet. od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, ob sob. od 10.00 do 12.00; ob praznikih, ned. in pon. zaprto.

SLAMNIKARSKI MUZEJ DOMŽALE
Kajuhova 5, 1230 Domžale (v Godbenem domu Domžale), slammnikarski.muzej@kd-domzale.si | Odrpota od tor. do pet. od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, ob sob. od 10.00 do 12.00; ob praznikih, ned. in pon. zaprto.

MEDGENERACIJSKI LITERARNI NATEČAJ DREVESA MI NA SPREHODU PRIPOVEDUJEJO

V Društvu Sinica smo organizirali 4. literarni medgeneracijski natečaj z naslovom Drevesa mi na sprehodu pripovedujejo 2023.

Selektorica letošnjega natečaja je bila literarna mentorica Milena Miklavčič, novinarka in pisateljica. Literarne prispevke je poslalo 42 udeležencev iz vse Slovenije. Po neurju smo predstavili in 7. septembra 2023 je potekal zaključek z branjem nagrajenih del.

OSNOVNOŠOLCI, SREDNJEŠOLCI

1. NAGRADA

Mihoci Parvati (8. b), OŠ Karla Destovnika Kajuha Ljubljana, Mentorica: Alina Morano ŠIFRA: PM25IRM09

Želim si biti drevo

Ko se počasi sprehajam skozi gozd, razmišljam o čudesih, ki jih skriva drevesa. Drevesa ne skrbi, ali bo raslo. Niti dve drevesi nista popolnoma enaki, če že, sta si le malo podobni. Niti dve poti si nista enaki, vsaka postane takšna, kakor je, počasi, skozi čas in v svojem tempu.

Nikoli nismo ocenjevali dreves po zavojih v njihovih debelih, saj se nam zdijo lepa v vsakem letnem času. Zakaj bi torej morali mi biti drugačni? Ljudje in drevesa, to je nenavadna kombinacija, vendar smo si v nekaterih pogledih bolj podobni, kot si mislimo. Želim si biti drevo. Naj stojim pokončno, naj me moje korenine podpirajo globoko iz umazanije, in ne glede na to, koliko ljudi me skuša poriniti, ne glede na to, kolikokrat me sunejo, bom še vedno stala. Naj rastejo moji listi, ki tako svobodno plešejo v vetru, naj moje veje odseva-jo čudovito sončno svetlobo in brez opravičevanja pridobivajo hrano. Naj me ne skrbi moja velikost in to, da zasedam prostor, kajti drevo je lepo ne glede na to, kako veliko ali močno je. Naj bom oder za vse vrane in njihove veličastne koncerte na mojih vejah. Nič drugega kot zarez žolne v lubje mojega debla. Morda imena mladih ljubezni, vrezana vame v obliki srca.

Naj bom plezalna stena za vse medvedke, ki se poskušajo plaziti name, ali zvesta roka, ki drži gugalnico; naj senčim piknik, naj držim verivice, ki navdihujejo umetnika. Naj živim, da gledam, kako se razprostira gozd, v katerem sem odraščala. Naj bom mogočna in stara, mogoče celo modra. Naj zadržim skrivnosti, ki mi jih pripovedujejo mnogi. Naj bom list papirja, na katerega bo nekoč pisal pesnik, zavetje družine ptic, varen prostor mnogih bitji.

Naj bom tolažba, morda celo slika, zamašek v vinski steklenici, žig na ljubezenskem pismu, dih svežega zraka. Naj se razgradim v umazanijo, ki me je rodila. O, drago veselje, prosim, dovoli mi, da sem drevo.

OBRAZLOŽITEV: Avtor uporablja drevo kot močno metaforo za življenje, s čimer ustvari bogato, globoko in čustveno besedilo. Poudarja vzporednice med drevesi in ljudmi. Ob tem se zdi, da izraža hrepenenje po

preprostosti, moči in prisotnosti dreves. Z uporabo vizualnih in čutnih podob, kot so 'moji listi, ki tako svobodno plešejo v vetru', ustvarja slikovit in čutni portret drevesa, hkrati pa spodbuja sprejemanje samega sebe, ne glede na naše napake ali pomanjkljivosti, prav tako kot sprejmemo drevesa, ne glede na njihove zavoje ali velikost. Besedilo izraža avtorjevo hrepenenje po miru, stabilnosti in smislu, ki ga najde v naravi. To je nekaj, s čimer se lahko poistoveti veliko bralcev, saj vsi iščemo smisel in stabilnost v svojem življenju.

2. NAGRADA

Tai Rodošek; ŠIFRA: T365R

Zemlji

Ti preljuba draga Zemlja! Na tebi tli žalost, polno je trpljenja. Ljudje ne znajo v miru živeti, ne zavedo se, da so nam dnevi šteti.

365 dni že vlada žalost opojna, na naših tleh pa še kar poteka vojna. Ljudje med seboj le zganjajo prepir, v temnih nočeh se slišita le hrup in nemir.

Kaj bo tebi Zemlja, čez 100 let? Bodo ljudje znali sploh še živeti? Bo na tebi le vojna in gorje? Še kri bo prelila sinje morje.

Že ves čas me mori to vprašanje, pa nikjer ne dobim odgovora nanje. Kdaj bo človek sočloveku roko podal in srečno pot z njim iskal.

Pot, ki se imenuje življenje, je moje največje hrepenenje. To je pot na kateri človek spozna veliko trpljenja in hudega zla.

Vsaka pot življenja nas nekaj nauči. Na njej človek pokaže svoje najboljše moči.

Kdo ve, kam življenjska pot nas vodi? Kdo ve, kdo nam ob smrti sodi?

Zato dajmo vsakemu dnevu priložnost, da skujemo si boljše prihodnost. Ljudje skrbimo za čisto okolje, da bo vsem nam na svetu bolje.

Odpadki so naš največji okolijski problem, podnebne spremembe ogrožajo družbeni sistem.

Povsod, kamor grem, na tleh smeti ležijo, ljudje pa se kljub temu še vedno veselijo.

V gozdu drevesa so posekana na tleh, še ptice zdaj imajo solze v očeh. Slišim matero naravo, ki glasno joče, saj si lepšega okolja neizmerno hoče.

Še jaz bi v imenu ljudstva, rad izlil vsa čustva. Ne vem, kako bomo ljudje preživeli, če bomo v umazan svet še vedno strmeli.

Ljudje zazrimo se v Zemljino otožnost, začnimo živeti lepšo prihodnost. Za vse lepo bodimo le hvaležni, s sočlovekom delimo si sreče in ljubezni.

Hvala ljubici za ljubezen in veselje. Hvala Zemlji za plodnost in brstenje, Hvala materi, podarila si mi življenje.

OBRAZLOŽITEV: Pesem obravnava izjemno pomembna in aktualna vprašanja: okoljske probleme, človeško trpljenje, vojno in sovraštvo. To so teme, ki jih ne moremo prezreti in se nas vseh dotikajo na neki ravni. Hkrati pa izraža globoko čustveno bolečino ter skrb za prihodnost našega planeta in človeštva. Pesem je napisana v lepem, poetičnem jeziku, ki je hkrati dostopen in globok. Avtor uporablja preproste, a močne slike, kot so 'ptice, ki imajo solze v očeh' in 'mati narava, ki glasno joče', da bi poudaril svoje sporočilo. Pesem si zasluži našo pozornost zaradi svoje aktualnosti, emotivne moči, zaradi poziva k dejanjem, lepote jezika in univerzalnosti sporočila.

3. NAGRADA

Katarina Čepin, Konservatorij za glasbo in balet Maribor, 1. a letnik, mentorica: Tanja Brčić Petek; ŠIFRA: 1707

Mir

Prva stvar, ki jo slišim, ni petje ptic in ne žuborenja potoka. Slišim divjanje avtomobilov, kričanje in grajenje novega bloka.

Niti na vrhu hriba nimam več miru in tišine. Vse melodije narave prekrijejo zvoki iz glasne doline.

V očeh se mi nabirajo solze, v ušesih mi doni, želim si le, da bi minilo vse, vsaj dokler spet se ne zdani.

Ne umaknem s tisoč vozil na cestah pogleda, vsi ti nepotrebni izpušni plini so mi čista beda.

Kako lahko nekateri skrbimo za mir in okolje, drugi pa ne? Težave se bodo rešile le, če vsak pri sebi razmisli in delati začne.

OBRAZLOŽITEV: Pesem Mir predstavlja aktualno tematiko v sodobnem svetu – soočenje med naravo in urbanizacijo, potrebo po ohranjanju okolja ter iskanje notranjega miru v hrupnem svetu. Pri oceni literarne vrednosti lahko upoštevamo naslednje:

Jezik pesmi je preprost in dostopen, kar omogoča širokemu krogu bralcev, da se lahko povežejo z vsebino. Stil pisanja je neposreden, kar omogoča bralcu, da se hitro vživi v pesnikovo izkušnjo.

Pesnik uporablja čustva, kot so žalost (solze v očeh) in frustracija (hrup, onesnaženje), da poudari pomen miru in skrbi za okolje. To omogoča bralcu, da se poistoveti s čustvi pesnika.

Skratka, pesem Mir je aktualna in izraža skrb mnogih ljudi v so-

dobnem svetu. Čeprav je napisana v preprostem jeziku, je njeno sporočilo močno in pomembno.

MLADI

1. NAGRADA

Anamarija Mihovec; ŠIFRA: Ptičja hišica (pesem 3.)

Podarjenih nama je bilo premalo srčnih utripov, da bi se lahko rešila zapora štirih nevidnih sten in zaplavala v listju sreče (četudi bi ga odpihnila burja in napovedala zimo).

Vseeno sem skrita v kostanjevi lupinici čutila svobodo, ki sem jo izgubila med debli dreves, ko sem tekla pred podirajočimi stavbami svojega sveta.

Pridi, greva. Med te razbitine? Ne, nočem se vrniti.

OBRAZLOŽITEV: Pesem izraža občutke izgube, nostalgije in hrepenenja po svobodi. Štiri nevidne stene, tako se zdi, simbolizirajo različne ovire, kot so strah, tesnoba, ali druge osebne ali medosebne težave. Kljub temu obstaja trenutek upanja in svobode, ki ga avtor čuti v 'kostanjevi lupinici', vendar ta občutek izgine, ko se sooči s 'podirajočimi stavbami svojega sveta'.

Pesem v nas prebuja nostalgijo, žalost, sprejemanje in odločenost. In tudi zato si zasluži našo pozornost in nagrado!

2. NAGRADA

Uroš Kladnik; ŠIFRA: Poezija na dlani

Smrt drevesa

Obmestnem gozdu je odmrlo drevo, preperela veja je padla v grobnico iz plastike in ogorkov poslano.

Nič več ne bo prvih poljubov, preštevank in slepih miši, zavetja pticam in gosencam. Nič več pod njegovo zeleno krošnjo.

Ne bo več ujetega šepeta trav, poznih zveznih pogovorov, sanjavih hlepenj, pomladnih oživljanj in jesenskih tihih smrti.

OBRAZLOŽITEV: Pesem Smrt drevesa odpira pomembno temo, ki si zasluži našo pozornost: najprej spregovori o okoljski ozaveščenosti, ko opisuje smrt drevesa in padec veje v 'grobnico iz plastike in ogorkov'. To lahko interpretiramo kot kritiko sodobne družbe, ki s svojim načinom življenja in potrošnje povzroča škodo naravi. Drevo v pesmi ni le simbol narave, temveč tudi prostor, kjer se odvijajo človeške interakcije: prvi poljubi, igre, zavetje

za ptice in gosence. S smrtjo drevesa je ta prostor izgubljen, kar simbolizira izgubo naravnih prostorov, ki so bistveni za življenje na našem planetu. Pesem prav tako odraža cikličnost življenja in smrti v naravi ('pomladnih oživljanj in jesenskih tihih smrti'), ki je s smrtjo drevesa prekinjena. To nas opominja na krhkost življenja in pomembnost ohranjanja naravnih ciklov. Opominja nas, kako smo povezani z naravo: drevo je kraj za igre, pogovore, sanje in zavetje. Smrt drevesa simbolizira izgubo teh dragocenih trenutkov in povezav, ki jih imamo z naravo. Pesem je napisana v preprostem, a močnem jeziku, ki ustvarja močne slike in čustva.

ODRASLI

1. NAGRADA

Doroteja Vrbanova; ŠIFRA: Kresnička

Kresničke in smehljači

Včasih sem pisala po nareku drevesa. Njen jezik je bil zrel kot njen plod, vsako jesen.

Kresničke so živele v velikem templju. Podpirala sta dva olimpijska stebra. Osrčje telesa je krasil portal. V glavnini templja se je razprostirala mesečina duha. Tak sijaj so nosile roke, ki so povezovale sleherni balonček vsakega naslednjega soseda. Verigo templjev so vozila peresa in na teh peresih so živele Smehljači. Do njih je vodila cesta čez Sanjski most. Njihovi domovi so bili podobni domovom Kresničk. Kresničke so jih klicale tudi krohotachi in čeprav so bili zelo možati in meseni, so bili pogosto tudi žalostni. Svetlobnim kresničkam ni bilo jasno zakaj je temu tako. »Kako se lahko smejejo v svoji žalosti?« so se tisočletja spraševale in nikoli imele priložnosti spregovoriti z njimi.

Medtem ko so se čedne in barvne objemale v osrčju glavnega portala, so se Smehljači krohotali iz dna srca. Prav zares. Kresničke so imele venomer občutek, da se ti pajaci smehljajo njim. Gledale so, kako se valjajo po tleh, in šlo jim je na jok.

Najmlajša izmed kresničk je rekla: »Vzgojitelj, v gozd grem, zalivat.« Ta pa jo je vprašal: »Ali misliš, da Smehljači v resnici jočejo?« Še preden je dokončal, je že izginila v sebi skriti gozd.

Preletavala je dišeče krošnje in s svojimi solzami zalivala žejne liste mladih dreves. Spraševala se je, od kje prihajajo te solze. Odgovora ni dobila. Tisto noč je ostala med drevesi, kajti ta večer je Mesec zaspal s kitaro v roki. Zjutraj se mu je zahvaljevala, da je igral in pel hvalnice njenim vodam ter znova podela. Njeni vrelci pogona so se nenavadno hitro vrteli in naenkrat je uspela zaslišati glas, ki jo je povabil v Tiho mesto. Začudila se je.

Tiho mesto je bilo bivališče Smehljačev. Sanjskega mostu ni mogla prečkati še nobena izmed Kresničk.

KULTURA

Še več, Kresničke niso govorile jezika Smehljačev, čeprav so vsi razumeli, kdo je Smeh.

»Kaj so ti povedali Smehljači?« so najmlajšo Kresničko spraševali njeni vzgojitelji, ko se je zvečer vrnila domov. Čutili so hvaležnost, čeprav so bili zmedeni v svojih skrbeh.

»To so modreci, ki so podobne postave običajnim hroščevkam,« je začela pojasnjevati.

»To vemo, ampak zakaj so te povabili medse?«

Kresnička je nadaljevala: »Poklicali so me, ker si želiyo spravne zabave. Pravijo, da je naša nepovezanost povezana le z namišljeno sivo usodo, ki pa jo lahko spremenimo.«

Posebna značilnost Smehljačev je bila njihova modrina na vrelih pogona. Ko so se spuščali iz peres in preletavali tempeljske terase, so trosili stare modrosti. Edina težava je bila ta, da jim je Sanjski most prepovedal, da se njihova veličina zbliža z modrostjo Kresničk, zato jih le-te niso morale razumeti.

»Nikakor ti ne bi smeli dovoliti, da vstopiš v njihovo veličino. To ni po njihovih zakonih. Njihov smeh nas spravlja v jok,« so vzgojitelji odkimali. Bali so se, da je njihova belina ogrožena. »No, povej, kaj naj storimo? Okužili so se s tvojo čednostjo in barvitostjo. Kako se bodo smejali šele zdaj in koliko solz bomo morali ponovno pretočiti?« so se spraševali.

Kresnička je rekla: »Danes zvečer bo Mesec igral na kitaro in skupaj se bomo pogovorili s Sanjskim mostom. Tudi oni delujejo po njegovih odločitvah. Spoštujeto ga. Ne bojte se. Smehljači so modri. Ko se prenehajo smejati, razmišljajo le o tem, kako pošteno gospodovati. Naše modrosti ne bivajo na peresih onkraj Tišine. Zapajmo, da tudi njih vodi dobri Sij.«

Preden je prišel čas spravne zabave, je Kresnička poletela do Sanjskega mostu. Prosila ga je, naj spremeni usodo in poveže zlate modrosti z mesečino duha, on pa ji je rekel: »Nič ni ločeno. Zidovi so le iluzija. Če je želja obojestranska, vam bom odpustil usodo in vas povezal, da boste za zmeraj pomnili, kako ste sami vzgojili željo po skupni vrlini.«

Na večer so se zbrali. Mesec je igral prelesne melodije in glej, tako Smehljači kot Kresničke so jokali in zalivali žejne liste mladih dreves. Skozi pesmi so opazovali drug drugega. Mavrične barve kresničk so se prelivale z božansko modrostjo, ki je padala iz modrih lučk. Ko je prišel Smeh, so se skupaj smejali. Nihče ni spregovoril besede, le pridno so delali, kar jim je naročeval Sanjski most: »Zalivajte drevesa, sadite sočutje. Če se počutite varno drug z drugim, življenje ni ogroženo, niti modrost se ne zastruplja, niti solze niso več žalostne. Naj so vaše solze plod smeha in naj smeh bo posledica jokanja od lepote.«

Nikoli več se niso ločili. Ko so se smejali, so se smejali skupaj. Mesec je bil tisti, ki je govoril skozi pesmi, Sanjski most pa jih je zavedno povezoval ter jih s svojo močjo čistil vsega strahu in dvoma, da je njihova modrost zares ena sama želja.

OBRAZLOŽITEV: Osrednja tema zgodbe – nesporazumi in nezmožnost razumevanja med Kresničkami in Smehljači – je univerzalna in se močno odraža v naših medsebojnih odnosih. Zgodba namiguje, da si pogosto napačno razlagamo čustva drugih in kako je sočloveka včasih težko razumeti.

Zgodba je polna simbolike – od kresničk in Smehljačev, ki predstavljajo dve različni skupnosti ali kulture, do Sanjskega mostu, ki, tako mislim, predstavlja oviro in tudi po-

vezavo med njimi. Jezik je poetičen in slikovit, kar doda lepoto in čustveno moč pripovedi. Opisi, kot so 'mesečina duha' in 'modrina na vrelih pogona', dajejo zgodbi estetsko privlačnost. Čeprav se zgodba začne z nesporazumi in žalostjo, se konča s sporočilom upanja in harmonije. To je pomembno, saj spodbuja bralca k optimizmu ter veri v možnost sprave in razumevanja.

2. NAGRADA

Evelina Žefran; ŠIFRA: eepkiiz

Pustite

Pustite sebi korenine, da drevesom poženejo listi, brez žuljev otrok, brez zemljevida Silicijeve doline in črnih saj Amazonskega pragozda. Naj s klorofilom zapolnijo prazne poglede peščice, ki skozi okna ekranov opazuje rast gomil z nagrobniki iz bankovcev.

Pustite drevesom krošnjo, da se bodo družile z gnezdi ptic, brundale z žuželkami. Naj si v njihovi sencij zaljubljeni postrežejo s poljubi brezčasnosti za danes in jutri in mnoga leta vseh otrok.

Pustite te stare pokončne bojevničke, da bo iz njihovih skritih branik ponovno kapljala zora.

OBRAZLOŽITEV: Pesem obravnava temo spoštovanja narave in okolja. Avtor hkrati kritizira materializem sodobne družbe, ki ga simbolizirajo 'nagrobniki iz bankovcev'. To je močno sporočilo, ki spodbuja bralca k razmisleku o lastnih vrednotah in prednostih.

Avtor poudarja pomen skupnosti in medsebojne povezanosti med vsemi živimi bitji – ljudmi, drevesi, pticami in žuželkami, uporablja tudi lep in poetičen jezik, ki daje moč in čustveno globino sporočilu. Fraze, kot so 'poljubi brezčasnosti' in 'kapljala zora', dodajajo estetsko privlačnost pesmi. Pesem spodbuja bralca k razmisleku o pomembnih vprašanih, kot so naš odnos do narave, materializem, pohlep in pomen skupnosti. Zaradi teh razlogov si pesem zasluži našo pozornost.

3. NAGRADA – 1

Dona Pratnekar; ŠIFRA: DRUIDADA

Smetišče

Na vrbju ob prašni cesti z redkim prometom trepeta raztrgana plastična vrečka. Veter jo skuša odtrgati in odnesti s seboj v neznano, pa je preveč zapletena v vejevje. Tako tam potresava in šumlja.

Eden od vogalov se je svobodno odkotalil z vetrom prek golih trav in cvetov detelje, drug je ždel prepleten v vejevje drobnega ptičjega gnezda nasproti rdeče belih zapornic. Zapornice se dvignejo nekajkrat na dan, da spustijo mimo smetarje in njihova vozila, takrat je na smetišču oglušujoče glasno in vsi stroji brnijo, ko prelagajo, sortirajo in zakopavajo smeti. Vsak tovornjak pripelje kupe plastike, kovine, tkanine, papirja, ostanke hrane in drugega komposta. Vsega, kar so se ljudje odločili, da ni več uporabno ali potrebno.

Marsikatera stvar bi komu še prav prišla, pustila bi se popraviti ali predelati, a pristane v smeteh, ker je ljudem pač lažje, da se preprosto znebijo stvari. Potem smeti čakajo razporejene v velikih kupih in zabojnikih, ločene po materialih upajo na reciklažo ali pa jih čaka pokop pod go-

milo zemlje. Stari pokvarjeni stroji, avtomobili, motorji in aparati razpadajo in rvajijo, na dežju in soncu se spominjajo časov, ko so še bili uporabni ljudem in niso ležali zapuščeni med plevelom. Iz zadnjih sedežev zarjavelega rdečega avtomobila brez koles in pokrova je pognalo drevo, mlada vrba, ki je svoje korenine pognala v od dežja namočen sedež in z rdečkastimi vejami že pogledala skozi razbito zadnjo šipo. V ohišju starega računalnika si je ogromen pajek spletel mrežo in v prevrnjenem steklenem kozarcu za vlaganje zdaj raste detelja varna kot v rastlinjaku.

Ko delavci odidejo domov po koncu delavnika, k svojim družinam v snažne hiške, se na smetišču začne življenje druge izmene. Tu so lovšča smetiščnih mačkov, potepuških zverin pa še kakšnega klateškega psa zanese občasno mimo, če izvoha kakšno kost. Jate vran preletavajo gomile, brskajo za ostanke s svojimi bleščočimi temnimi kljuni in kričijo v sivo nebo. Večerni in nočni prebivalci opravijo svoj obisk: divji zajci in ježi pa lisice, sove, podlasice in kune, ki prežijo na miši in podgane. Lapuhovi cvetovi privabljajo nočne metulje, muhe brenčijo po mlakužah in večerni umazaniji.

Ta del smetišča ima najhujši vonj. Stvari, ki gnijejo, hranijo tu več življenja kot prej, ko so bile še sveže in užitne. Kisline, olja, strupene kemikalije, stare barve in lepila po drugi strani tu zastupijo in ubijajo več življenja, kot so ga prej hranile.

Smetišče je radodaren kraj zlem in živalim, sploh če se ne splašijo človeške bližine in umazanije.

Odslužene avtomobilske pnevmatike so toplo zimsko zatočišče, v poletni suši pa se v njih najde hladna deževnica. Odprte konzerve pogosto skrivajo še kak zalogaj, razno blago in papir pa mehčata marsikatero gnezdo ali brlog.

Pa se vendar prepogosto zgodi, da se kakšna plastična folija uspe osvoboditi iz kupa, da se zapodi z vetrom, divje preko trav in krtin, dokler ne pristane na kakšen grmičevju. Prazne pločevinke in platenke se zakotalijo po strmini navzdol in se grmadijo ob vzhodju grča ali pa jih pmladni naliv zanese v strugo, kjer nadaljuje svojo pustolovščino in se pustijo nositi rečnemu toku v neznano.

Kakšna strašna nevarna kemikalija se prevrne in izteče v zemljo, kjer jo vsrkajo drobne živalce in korenine rastlin. Ali pa se polije po koži ali perju katerega izmed živalskih domačinov. Ptice pogoltnetej zamaške in se zapletajo v plastiko, divjad se ujame v žice in se poškodeje, ribe umrejo zaradi umazane vode, v kateri plava plastika namesto hranljivih ličink. Tako rjavi železo, leta in leta na kislem dežju, tako hira še divji plevel na odlagalščih, ko srka strupe in se krlatici utaplajo v oljnatih lužah.

Vsak list papirja je padlo drevo, posekano z velikimi kovinskimi zobmi motorne žage. Vsako jabolko je vzelo mesece, da dozori sladko in čvrsto. Nič ni zastoj. Žlindra, smog in vonj motorne olja so cena za ravne poti in tople človeške brloge. Strah srne z mladiči, ko prečkajo cesto, je cena naše udobne poti. In smetišča so cena vseh stvari, ki jih želimo imeti.

OBRAZLOŽITEV: Zgodba nas opozarja na pretirano potrošništvo in odpadništvo v naši družbi, kjer se veliko stvari, ki bi jih bilo mogoče popraviti, reciklirati ali ponovno uporabiti, preprosto zavrzne. Spodbuja nas, da razmislimo o svojih navadah in vrednotah, ker tako lahko bolje skrbimo za okolje, hkrati pa nas opominja na odgovornost, ki jo imamo kot skrbniki planeta.

3. NAGRADA – 2

Ksenija Kolar Švarc; ŠIFRA: DIVA NATURA

Drevo s srcem

Oči vidijo in srce čuti, možgani mislijo in duša sluti, ko človek zaduha s polnimi pljuči. Čim več srca razdaš več ga imaš. Objemi drevo z vsem srcem, vrnilo ti bo. Dreves ni dovolj le posaditi, treba je zanje skrbeti, jih rad imeti, jih vsake toliko objeti, v sencij njihovi kavo popiti in posedeti.

Zdrave razvade so najboljše navade.

Stopi bos na travo, začuti roso med prsti, sprehodi se v naravi, izbiraj gozdne poti.

Mogoče celo izveš, kje drevo s srcem živi. Jaz vem, pa ne povem.

Vdihni svež zrak, prejmi zemljino frekvenco, vibracija ta resetira telo.

Čas, zaupanje, ljubezen ... vse, kar naravi damo, podarimo tudi sebi. In življenje je lepo, čudovito, polno in pravo, če smo v stiku z naravo. Široke in jasne so takrat naše poti, ko vse okrog sebe ljubiti znamo in čas zase imamo.

Prosim, objemi in sprejmi, kar si, drevo s srcem ob tebi živi, ti govori, in te uči ...

Svoje globine, srčnosti in širine nikar ne skrivaj, ne zadržuj, tvoja veličina in sijaj naj žarita, saj življenja mnogih ob tebi svetlita.

OBRAZLOŽITEV: Pesem poudarja pomen povezanosti z naravo za naše fizično in duševno dobro počutje. Opisuje občutke miru in sreče, ki jih doživimo, ko smo v naravi. Spodbuja nas, da sprejmemo sebe, svojo globino, srčnost in širino, da ne skrivamo, kaj pri tem občutimo. Pesem Drevo s srcem je dragocena zaradi osebne rasti, ki jo pri tem doživljamo, zaradi ljubezni in vrednot, ki so ključnega pomena za zdravo in uravnoteženo življenje.

SENIORJI

1. NAGRADA – 1

Nada Holc; ŠIFRA: Studenčanka

Moj orjaški hrast

Velikokrat se ustavim pri njem, kralju Lenta. Sam samcat stoji tu, utesnjen med srednjeveškimi zidovi mesta. Pod njegovo mogočno krošnjo me vedno obide občutek človeške majhnosti, krhkosti in minljivosti. S strahospoštovanjem občudujem njegovo močno deblo in zrem v njegove košate veje. Poln je pozitivne energije, ki jo občutim, ko se ga dotaknem. Trden kot hrast, pravijo, tak je tudi 'moj' hrast. Njegov les raste počasi, korenine so globoko zasidrane v zemlji in veje se stegujejo proti nebu. Predstavljam si, kaj vse je moralo to drevo videti. Kako rada bi izvedela njegovo zgodbo!

Nekega dne sem stala ob hrastu in naenkrat začutila, da se je povezal z mojimi mislimi.

»Veliko sem doživel in videl. Veliko imam za povedati, čeprav nisem nikoli zapustil tega mesta. Blizu je reka, ona je bila od nekaj tu, na samem začetku, ko še ni bilo nikogar. Sem je prihitela izpod Alp, deroča in

kristalno čista. Legenda pravi, da je bučala tako, da se je slišalo do vseh okoliških vrhov. Slišal sem jo tudi jaz, videl pa še ne, ker sem bil še prenizek in mi je pogled zaslanjalno mestno obzidje. Nekega večera, ko sem se počutil osamljen, sem jo po šumu vetra zaprosil: Drava, povej mi pravljico za lahko noč.« Reka se je takoj odzvala.

»Pravljico bi rad – o kom pa naj bo?«

»Najraje o meni. Nikogar svojega nimam v bližini, sem edino drevo tukaj.«

»Pa poslušaj,« mi je odgovorila. »Kot vsaka pravljica se tudi tvoja začne z Nekoč je bilo ...

Nekoč je bilo tukaj veliko menihov v minoritskem samostanu. Nosili so čudne sive redovne obleke in radi so se sprehajali po samostanskem dvorišču. Med njimi je bil tudi redovnik Marko, ki je zelo ljubil naravo, posebno cvetlice in drevesa. Navdušil je svoje sobrate, da so si omislili drevesa, ki jim bodo dajala senco. Takrat so položili v zemljo tudi drobno sadiko hrasta. Marko jo je našel na obrobju gozda pod Pohorjem, jo previdno izpulil in ji izbral primerno mesto v kotu dvorišča. »Da boš bliže reki«, ji je rekel. To drobno drevesce si bil ti.« Hrast je sladko zaspal ob najlepši pravljici, ki mu jo je med šumenjem rečnih valov šepetala prijateljica reka.

Ne vem, če je bila samo moja domišljija, ali je bilo res. Ko sem prislonila uho na hrastovo razbrazdano skorjo, sem lahko brala njegove misli. Zdaj, ko je spoznal zgodbo svojega rojstva, je še sam začel obujati spomine.

»Stari obrambni stolp mi je dolgo zakrival pogled. Počasi sem ga prerasel in nekega jasnega jutra je moj pogled segel prek streh in končeno sem jo zagledal – prijateljico reko. Prej sem jo samo slišal, kako je hrumela po svoji strugi proti jugu navzdol. Sporazumevala se na ravneh zavedanja, ki je vam, ljudem, neznan. Skupaj sva bila priča pristajanju splavov, kar je bilo vsakokrat sijajen dogodek za mesto. Splavarji so vedeli, kako nevarna je lahko reka. Ob hudi uri so metali vanjo zlate predmete, da jih ne bi pogoltnila in bi za vedno izginili v njenih globinah. Danes je mirna in počasna kot kakšno jezero, saj so jo na več mestih zaježili in njeno vodo uporabljajo za pridobivanje energije.

Kakšen lep razgled imam zdaj od tu zgoraj! Zdaj vidim tudi vitalno starko vinsko trto nekaj hiš naprej. Dobra štiri stoletja se ji sploh ne poznajo. Lepo se razteza po pergoli, pritrjeni na fasadi stare hiše, in uživa na svojem odličnem mestu na južni legi. Tako že zgodaj spomladi ujame sončno toploto in začne poganjati, ko imajo druge trte po okoliških grčih še zimsko spanje. Prek streh jo spremljam, odkar požene prve brste in vse do jeseni, ko njeni grozdi dozorejo. Vsi jo skrbno negujejo in čuvajo, da bo dočkala še mnoga leta. Čeprav je enkrat starejša od mene, sva postala prijateljica. Vedno mi pravi: Lepo skrbijo zame, postala sem prava zvezda! Reka je moja zaveznica in tudi ti si moj prijatelj.«

Potem sem izgubila stik s hrastom, obnemel je. Hotela sem vedeti, kaj se je potem dogajalo.

Zakaj hrast ne želi nadaljevati svoje življenjske zgodbe? Zašumela je reka prijateljica, ki je vedela, da je spomin naletel na hrastovo bolečino.

»Veš, mesto je raslo, vedno več je bilo prišlekov, ki so potrebovali svoj življenjski prostor znotraj mestnega obzidja. Čudovit senčni vrt menihov se je moral umakniti, drevesa so bila obsojena na smrt. Najprej so posameznim odžagali ude, ki so jih motili, kmalu pa so tudi njihove kore-

nine zalili z betonom. Če bi ljudem bilo dano, bi slišali njihove srce trgajoče krike in žalostno tožbo. Pred prijateljem hrastom pa se je žaga na srečo ustavila. Stisnjen v kot in z visoko krošnjo ni bil nikomur napoti. Vendar je od zdaj naprej ostal sam.«

Hrast se je spet zdramil. »Nekega dne samostanskih bratov ni bilo več. Zamenjali so jih vojaki, ki so s seboj pripeljali konje. V bližnjih gostiščih so se hrupno zabavali skupaj s splavarji, ribiči, usnarji, trgovci in mlinarji. Mesto je vrvelo od živahnosti. V tistem času je ostrešje okroglega stolpa zajel požar in mi osmodil listje. Rešila me je prijateljica reka, ki je dala vodo za gašenje. Sam sem preživel, od hude vročine pa so v krošnji pomrli vsi moji stanovalci. Z ognjem sem se srečal še enkrat, ko so na mesto padale sovražnikove bombe. Vendar me nobena ni zadela, nad menoj je spet bdela srečna usoda.

Menjavali so se letni časi. Spomladi so bili moji listi sveže zeleni, jeseni pa so se zlato rumeno obarvali. Pozimi sem liste izgubil. Čeprav zdaj sam, sem rasel in se krepil. Imel sem dovolj vode in dobre pogoje za rast. Kljuboval sem neurju ter ostal močan in stabilen. Pa ni dolgo trajalo in so se spet zatresla tla. Prihrumeli so gradbeni stroji in se mi približali na le nekaj metrov!

Nekdanji samostan bo postal lutkovno gledališče, je pisalo na obvestilni tabli. Pod mojo krošnjo so namestili pahljači podoben velikanski avditorij s sedeži, na drugi strani zidu pa izkopali jamo za podzemno garažo. Zdaj prihajajo obiskovalci, kot mravelj jih je. Hodijo po mojih koreninah, kar zelo boli. Ponoči je vse osvetljeno in hrupno. To je še posebno stres za prebivalce v moji krošnji. Nekateri prestrašeni odletijo iz gnezd in zapustijo mladičke same.

Nočni kino pač, sodobnim meščanom je to zabava.

Še vedno sem mlad, vendar čutim, da se me loteva bolezen. Res da sem preživel vse hude posege v mojo okolico, vendar ne brez posledic. Kot starcem odpadajo sivi lasje, se meni redči krošnja. Stegujem se k svetlobi, ki je ne dobivam dovolj. Življenjskega soka, ki ga črpam iz zemlje, ne dosežem več v zadostni meri. Okrog in okrog me obdaja beton, velikokrat sem žejen. Klima se spreminja, vse poletje je suša in pozimi se tanka snežna odeja hitro stopi. Ampak upanje je tu: zaščitili so me, imenujejo me naravna vrednota, veličastno drevo, najstarejše v starem delu mesta. Zdaj ne morete več neposredno do mene in gaziti mojih korenin. Zdaj me lahko opazujete samo od daleč. Tudi jaz sem postal ljudem pomemben, čeprav se nimam s čim bahati kot stara trta z žlahtno vinsko kapljico.

Veseli pa me, da moji prijateljici reki gre počasi na bolje, odplak in druge umazanje se je že dobobra znebila. Potapljači iz njenih globin vsako leto odstranjujejo, kar vanjo zmečejo nemarneži. Nedavno se je v reko celo priselila bobrova družina, kar je dober znak.«

Tedaj se je iz lutkovnega gledališča vsula skupinica otrok z učiteljico. Mala Maja, mestni otrok, je nenadoma vzkliknila: »Vau, kakšno orjaško drevo!« Vsi so se z občudovanjem zazrli v hrast. Učiteljica jih je podučila: »Drevesa so živa bitja kot mi. Tudi največji hrast je bil nekoč majhen želod, ki je padel na tla ter zrasel iz moči zemlje in energij kozmosa. Spoštujte naravo in nikoli ne poškodujte še najmanjše rastlinice. Ko boste večji, pa si posadite svoje drevo.«

Hrast, ki se z mogočno krošnjo dviguje med strehami starih hiš, pa je 'moje' drevo, ki ga redno obisku-

jem. V njem vidim simbol brezmejne moči, dolgega življenje in brezčasnosti. Sprašujem se, ali se bo njegova zgodba končala, kot se je začela, to je pravljico. Pravljičje imajo srečen konec, hudobni so poraženi, dobri pa srečno živijo naprej do konca svojih dni. Bo moj hrast dočkal tisoč let? Kdo so njegovi sovražniki, kdo prijatelji, ali bodo slednji znali poskrbeti zanj? Sicer se bo prezgodaj zgodil njegov konec in bo umrl – stoje, pokončno, kot je to značilno samo za drevesa. Zares umrl pa ne bo nikoli. Tudi ko ga več ne bo, bo živel naprej – v lesu. Njegovi nasledniki pa bodo s pomočjo narave še naprej bili boj za obstoj svoje vrste.

Nasvidenje, moj hrast!

OBRAZLOŽITEV: Zgodba ima številne elemente, ki ji dajejo literarno vrednost: obravnava odnos med človekom in naravo, ne zanemara pa tudi človeka in njegovih posegov v naravno okolje. Hrast je predstavljen kot živo bitje z občutki, spomini in željami, kar daje zgodbi močan ekološki poudarek.

Glavni protagonist – hrast – je kompleksen lik, poln globokih čustev in misli. Povezuje se z drugimi elementi narave, kot sta reka in vinska trta, s čimer avtor uspešno humanizira naravne elemente.

Motiv drevesa kot pričevalca zgodovine je močan in sugestiven. Hrast pričuje o mnogih dogodkih, spremembah in ljudeh skozi čas.

Pripoved je napisana v poetičnem in slikovitem jeziku, kar daje zgodbi bogato teksturo in omogoča bralcu, da se potopi v samo dogajanje. Zgodba je dinamična, saj prehaja med časovnimi obdobji, pri čemer se izmenjujejo srečni in tragični trenutki.

Avtor uspešno uporablja kontraste, kot sta stara narava (hrast, reka) in moderni urbani razvoj (lutkovno gledališče, beton), da poudari konflikt med naravo in urbanizacijo.

Zgodba je čustvena in močna, saj obravnava pomembne teme, kot so spoštovanje do narave, vpliv urbanizacije na okolje in človeško sožitje z naravo.

1. NAGRADA – 2

Danica Zlatar; ŠIFRA: PIKA

Bob

Dan se je začel s sončevim poljubom in me zvabil v gozd. Drevesa so v zgodnji pomladi začela dobivati zeleno obleko. To me je vedno navdalo z notranjim mirom. Življenje je v nenehnem obnavljanju. Sedla sem pod zeleno bukev in prislonila glavo na njegovo gladko deblo. Pa ni bilo vedno tako spokojno in pomirljivo. V glavi se mi je zavrtela zgodba, ki mi jo je pripovedoval moj prijatelj Bob.

Že tretji dan sem postopal po mestecu in preiskal še tri bližnje vasi v čudoviti nižinski pokrajini. Na moje veliko razočaranje je bilo vse prazno. Brez ljudi, živih ali mrtvih.

Tretji dan, odkar sem se prebudil iz spanca.

»Sem se prebudil v grozne sanje? Kako se sploh lahko 'prebudiš' v sanje? Ko sanjaš, pač spiš,« tako sem se pogovarjal sam s seboj.

Pred tremi dnevi sem se preprosto prebudil v ta opusteli svet. Ne, narava ni bila opustela, le ljudi nisem srečal nikjer. Malo me je že zajemala panika, pa sem si rekel:

»Adam, zberi se. Gotovo obstaja razlaga za vse to. Ne boš kar obupal.«

Zelo me je skrbelo tudi za Evo, moje dekle. Nisem mogel navezati stika z njo, nobena povezava ni delovala. Eva je študirala v velikem mestu in videla sva se le dvakrat na mesec. Obiskovala sva se izmenično. Trenu-

tno je bila na praksi v znanstvenem inštitutu. Prepričeval sem se, da je nekje na varnem.

Vstopil sem v domačo hišo in zaskrbljeno sedel za mizo. Takrat so moje razmišljanje zmotili nežni zvoki, podobni cviljenju. Sprehodil sem se po prostorih in stopil tudi pred hišo. Moj pogled je pritegnilo gibanje pod stopnicami. Ne znam opisati sreče in veselja v mojem srcu, ko sem zagledal našo psičko Bajko s pravkar skotenimi mladički.

»O, Bajka, moja ljuba,« sem ji rekel in stopil do psičkov. Poljubil sem Bajko in nežno pobožal mladičke. Ob dotiku živega bitja so mi stopile solze v oči.

Prinesel sem mleko za Bajko.

»Le kako je preživela?« sem se spraševal. »Še ena uganka.«

Malo sem še posedel na verandi. Potem sem se odpravil raziskovat južni del pokrajine. Pa nič. Le še eno neuspešno iskanje. Razočarano sem se vrnil domov. Utrujeno sem se sesedel na klop. Bližal se je večer, del dneva, ki sem ga imel vedno rad. Takrat sem delal načrte za naslednji dan in se že veselil jutra.

»Kako se naj zdaj veselim naslednjega dne?« sem se spraševal.

Edino pogled na psičke mi je božal dušo in mi vlival malo upanja. Takrat je nekaj pritegnilo moj pogled. Nekaj je bilo drugače: Bajkina skodelica je bila napolnjena s hrano.

»Kaj pa zdaj to pomeni?«

Takrat sem zaslišal neko ropotanje. V istem trenutku sem zagledal, da se dviguje loputa nad vhomom v klet. Otrpnil sem in se zbal za zase in za psičke. Stal sem kot kip, ko je po stopnicah iz kleti stopal nekdo počasi in z malo negotovimi gibi.

Prišel je naravnost do mene in spregovoril:

»Jaz sem Bob. Android.«

Zvenelo je malo kovinsko. Bob je bil v podobi lepega fanta. Ponudil mi je roko.

Predstavil sem se tudi jaz.

»Vem, kdo si. Eva me je poslala k tebi.«

»Eva?« Poznaš Evo?« sem skoraj zavpil.

»Seveda. Eva je moja prijateljica. Vse ti bom razložil.«

Bob je bil zaposlen v znanstvenem inštitutu tako kot Eva. Znanstveniki so delali poskuse, kako bi Zemljo preselili v vzporedni svet in ustvarili Zemljo 2.

»Ker je Zemlji napovedana katastrofa,« so opravičevali svoje dejanje. A napoved katastrofe je bila lažna. Zgolj opravičilo za tvegane poskuse.

Bob je vse to izvedel od starega znanstvenika Roberta, ki mu je bil kot oče.

Robert je nasprotoval nevarnim poskusom. Toda bil je nemočen.

»Veš, Bob, iznajti morava serum, ki bo onemogočil prežarčenje živih bitij. To je edino, kar lahko narediva.«

In to sta tudi naredila. Bobovi prijatelji androidi somišljeniki so jima pomagali.

Tudi Eva. Uspeli so iznajti cepivo in precepili, kolikor se je dalo, ljudi, živali in rastline, da jih niso mogli prežarčiti v vzporedni svet, na Zemljo2. Resnična katastrofa pa je bila, da vrnitev iz vzporednega sveta ni bila mogoča. Bob je v kleti sestavil napravo, s katero je komuniciral s svojimi prijatelji.

Tako mi je pripovedoval Bob. In na koncu dodal:

»Veš, ljudje se sprašujete, ali imamo androidi čustva. Roberta imam rad, kot ima rad sin očeta. Evo imam rad kot moja najboljšo prijateljico. In že zdaj imam rad Bajko, Evino ljubljeno. Tako, vidiš, je to pri meni. Verjetno ima zasluge za to moj oče Robert, ki me je ustvaril.«

Poslušal sem ga in vpil vsako besedo. Torej le obstaja upanje za življenje na Zemlji.

»Adam, pridi, Eva se bo kmalu prebudila iz zaščitnega spanca. Peljal te bom k njej. Robert in moji prijatelji bdijo nad ponovnim življenjem na Zemlji.«

Tako je rekel Bob. Bob, android, lepi fant z mehkim srcem.

In tako se je zgodilo.

Rod ljudi in živali je začel novo zgodovino na Zemlji.

OBRAZLOŽITEV: Zgodba BOB ponuja zanimiv pogled v svet, kjer je človeštvo soočeno z apokaliptičnimi izzivi, ki vključujejo znanstvene poskuse, vzporedne svetove in tehnološke dosežke, kot so androidi. Tematika je aktualna in se dotika pomembnih vprašanj, kot so etika znanstvenih poskusov, odgovornost do narave, sposobnost androidov čutiti čustva in upanje v obupnih razmerah. Zaradi androida Boba se začnemo spraševati o naravi čustev ter odnosov med ljudmi in stroji. Bobovo spoštovanje glavnih junakov prikažejo androida v sočutni in pozitivni luči.

Kljub temnim tonom večine zgodbe se konča z upanjem. Čeprav je vzporedni svet ključni element zgodbe, o njem ne izvemo veliko. Morda bi bilo zanimivo, če bi bilo več podrobnosti o tem, kako so znanstveniki odkrili ta vzporedni svet in kakšne so bile njihove namere z njim. A to se bo zgodilo ob kakšni drugi priložnosti ali pa v primeru, če bo avtor zgodbo nadgradil v ZF roman.

2. NAGRADA

Irena Pajnik Beguš, šifra – Lipa

Eoni

v zadnjem gozdu tam med drevjem nad izviro čuden soj beli magi pod vejevjem prerokujejo obstoj

tiho sežejo v globino po prgišče padlih zvezd sovji huk zaje tišino svetlost šine z lubja brez

v čarni dlani zablesti se zlat utrinek padel v mrak riše slike – ko živel še je med travami korak

bistre vode so šumele morje se s prstjo ljubilo roke z roko so živele s časom – ni se več čutilo

vse podobe se zgubijo star spomin spet potemni modreci v dalj strmijo drevje žalostno šumi

OBRAZLOŽITEV: Pesem Eoni nam sede v srce zaradi slikovitih opisov in čustvene globine. Verzi, kot so 'v zadnjem gozdu tam med drevjem / nad izviro čuden soj' in 'sovji huk zaje tišino / svetlost šine z lubja brez', ustvarjajo močne vizualne in zvočne slike. Tema pesmi, ki govori o minljivosti in spominu, je globoka in univerzalna. Tudi jezik pesmi je lep in lirčen. Morda bi jo ponudili kakšnemu glasbeniku?

3. NAGRADA

Stojan Knez; ŠIFRA: Kamelija

Mlin

»Klep, klep, klep,« se razlega v ozki kotanji, po kateri žubori potoček, ki boža prav vsak kamen na svoji poti. Na vsaki strani se razprostira strmo pobočje z neštetimi drevesi mogočnih iglavcev, starih že več sto let. Na vrhu pobočja kraljuje črni hrast, ki opazuje vso okolico in deli modre nasvete, kadar jih katero izmed dre-

ves potrebuje. Tooooliko zgodbic pozna ta mogočni hrast. Z veseljem in velikim navdušenjem jih pripoveduje takoj, ko vzide sonce.

»Klep, klep, klep,« še vedno odmeva po dolini in po vsem gozdu. Mlinsko kolo se neumorno vrti že dobrih sto let s takim zanosom in veseljem, kot bi se vrtelo prvič. Mlin, ki ga je pred stoletjem postavil mlinar Tonček, marljiv, pošten in delaven sin gozdarja Poldeta, mlin, v katerem se je zmello že veliko žita, pšenice, ajde, rži ter tudi nekaj koruze.

Mlinar Tonček je bil po postavi manjše rasti, toda njegova moč je bila tolikšna, kot da je velikan. Neumorno je nosil težke vreče žita in moka. Delal je od zgodnjega jutra, takoj ko je vzšlo sonce, da je le bilo dovolj svetlobe. Bili so hudi časi, tako da je bil tudi petrolej, ki so ga kurili v petrolejkah, pravo razkošje. Težko delo ob koščku kruha, morda kakšni postrvi iz potoka, gozdnih sadežih, gobah in krompirju, ki ga je dobil za plačilo. Kmetje so bili v tistih časih silno revni in marsikdo ni imel denarja, da bi plačal mlinarju Tončku za njegovo težko delo.

»Klep, klep, klep,« je slišati glas mlinskega kolesa, za katerega je vzorno skrbel mlinar Tonček. Mlin je bil vedno skrbno pometen, mlinski kamen podmazan z mastjo. V okolici je bilo veliko različnih rožic, ki so bile mlinarjeva druga ljubezen. Zvončki, trobentice, vijolice, teloh in prekrasna rdeča vrtnica, na katero je bil mlinar Tonček še posebno ponosen. Dobil jo je namreč od gospe Dobrotnik, ki je živela s svojimi sedmimi otroki v majhni hiški pod goro Harmonija.

»Klep, klep, klep,« je še vedno v daljavi odzvanjalo mlinsko kolo. Bilo je vse tiše in tiše, dokler ni umolknilo. Mlin se je zdramil iz zasanjanih misli, ko je bilo še življenje v njem. Otožno je zavzdihnil ob mislih na mlinarja Tončka, ki je, star osemindeset let, pred enaintridesetimi leti umrl. Od takrat mlin sameva. Zob časa ga je že močno poškodoval. Mlinsko kolo se ne vrti več, veliko lopatic na kolesu je že odpadlo, strohnelo. Streha pušča, skozi stene pa uhajajo žarki dnevne svetlobe. Ponoči luna in zvezdice nagajivo osvetljujejo njegovo notranjost. Mlinar Tonček ni imel otrok, da bi nadaljevali njegovo delo.

Mlin v svojih mislih otožno gleda predse, ko v daljavi zasliši že dolgo pozabljene glasove in prešeren otroški smeh. Otroci vaške šole imajo izlet in namenoma se ustavijo pri starem mlinu. Posedejo okoli njega, vzamejo papir in barvice ter začnejo risati propadli mlin. Obljubijo, da bodo slike poslali ljudem, ki skrbijo za kulturno dediščino; tako bodo mlin obnovili in spet bo lahko mlet žito, iz moka bodo spekli kruh, ki bo nahranil veliko lačnih ust.

Minilo je osem mesecev.

»Klep, klep, klep,« se razlega v ozki kotanji. Mlin ponosno opazuje okolico in mladega mlinarja Jožeta, ki prenaša težke vreče žita in moka. Še zadnjič ponovi v mislih: »Sanje se lahko uresničijo, le verjeti moraš vanje ... resnično verjeti!«

»Klep, klep, klep ...«

OBRAZLOŽITEV: Zgodba Mlin je prepletana z nostalgичnimi občutki, občutkom izgube in upanja. Ob liku mlinarja Tončka lahko čutimo njegovo delavnost, ljubezen do narave in težave, s katerimi se je soočal v težkih časih. Otožni ton zgodbe, ko se mlin zaveda svoje propadajoče narave in odsotnosti mlinarja Tončka, je zelo čustven in ganljiv. Zgodba se konča bolj optimistično: otroci obiščejo mlin, narišejo njegove slike in obljubijo, da bodo pomagali obnoviti mlin. □

Vila Kurzthaler v središču Domžal

Tokrat se nam predstavi ena lepših (če ne najlepša) izmed vil, ki stoji pred stavbo pošte, na Ljubljanski cesti 68. Postaviti sta jo dala tirolska slamnikarska tovarnarja, brata Kurzthaler, med letoma 1905 in 1910. Na prostoru današnjega makadamskega parkirišča je nekoč stala njuna slamnikarska tovarna, ko je ta propadla, pa tovarna Alko.

Besedilo in foto: Miomira Šegina

Stavba ima klasicistično in deloma secesijsko dekoracijo s figurami na pročelju. Te predstavljajo različna kmečka opravila, pod tridelnim oknom pa je balkon. Izjemna je bila tudi notranja oprema, ob vselitvi je imela hiša centralno kurjavo z litoželeznimi radiatorji. Vilo so gradili beneški stavbeniki, zato ima elemente beneške arhitekture in je ostala v vsem tem času arhitekturno nespremenjena.

Podjetje Gebrüder Kurzthaler je imelo več kot 3.000 m² zazidanih površin in več tisoč kvadratnih metrov ostalega zemljišča, vilo z vrhom, stanovanjsko hišo za delavce in celoten tehnični inventar: stroje, skladišča za blago itd. Težave za lastnika so se začele leta 1914, leta 1918 se je moral ta umakniti, ko so bila vsa 'nemška podjetja' pod nadzorom države in so vodilna mesta zavzeli Slovenci. Zaradi vse slabšega poslovanja in velikih dolgov so podjetje Ge-

Okrasni elementi v beneškem slogu

brüder Kurzthaler v letih 1931/1932 zaprli. (po zapisu Klause Kurzthalerja, 2005)

Lastninska pravica nad vilo je takrat prešla na Kreditni zavod za trgovino in industrijo v Ljubljani, potem se je zamenjalo nekaj lastnikov. Poiskala sem današnjo lastnico oziroma lastnika – Jano in Jurta Majheniča, ki sta hišo kupila leta 1998. V hiši je gospa Jana živelja že od leta 1955. Spominja se, da je bil okoli hiše park z jelkami,

hiša je imela kuhinjski del v kleti, dnevno bivanje in knjižnico v pritličju ter spalnice v zgornjem nadstropju. Med kuhinjo in jedilnico so imeli Kurzthalerji majhno dvigalo, kar je bilo za tiste čase zelo nobel. Ko sta Majheniča postala lastnika vile, sta obnovila fasado v originalni barvi in ohranila stil, ki ga je imela hiša. Šele takrat so strokovnjaki iz ZVKDS OE Kranj opazili, kako lepa je, in so jo uvrstili na seznam stavbne dediščine. □

Bogato pročelje vile

POIŠČITE NAS TUDI NA FACEBOOKU

SLAMNIK

GLASILO OBČINE DOMŽALE

Svet Zdravja
Zrnec Barbka - Fizioterapija Zrnec

Svet Zdravja – Fizioterapija Zrnec vabi na vodene vadbe

PILATES/MEDILATES
KOMBINIRANA VADBA
AEROBNA FUNKCIONALNA VADBA
STABILIZACIJA IN MOBILIZACIJA HRBTENICE
VADBA ZA MOŠKE

Začnemo oktobra 2023 v Fizioterapiji Zrnec v Domžalah.

Več informacij: 040 209 299 | www.svetzdravja.si

Diamantna poroka zakoncev Žavbi s Količevega

Čestitke in najboljše želje, predvsem za zdravje

V življenju Ivice in Staneta Žavbija s Količevega je veliko dni, ki se jih rada spominjata. Eden pa je še posebej prazničen in slovesen. To je 31. avgust, prazničen posebej vsakih deset let, ko obletnica njune poroke dobi ime. In letos sta naštelja že šest desetletij skupnega življenja in praznovala diamantno poroko, ki so jo v cerkvi na Viru polepšali s krstom najmlajše Ane.

Jubilantka Ivana, raje sliši na ime Ivica, se je rodila 18. decembra 1945 v Žičah. Mati Stanislava Kosmatin je za preživetje hodila v tabrh na sosednje kmetije in še kam, zato je zanjo skrbela stara mama. Nižje razrede je obiskovala v osnovni šoli na Rovah, višje na Brdu pri Lukovici ter se še pri petnajstih letih zaposlila v Papirnici Količevo. Najlepši so spomini na prva leta v tovarni, ko so bili še povezani, ko je še veljalo tovarništvo in prijateljstvo. Upokojitev je po 32 letih dela dočakala kot del administracije.

Jubilant Stanislav, številni prijatelji in znanci ga poznajo kot Staneta, je bil rojen 7. maja 1943 na Količevem mami Jožefi in očetu Matevžu. Oče je kot partizan padel na Oklu, mama je ostala sama s petimi otroki, od katerih je hčerka umrla v otroštvu. Leta 1947 se je ponovno poročila in jubilar je dobil še dva polbrata. Osnovno šolo je obiskoval v Dobu, leto dni tudi v Podsmreki pri Višnji Gori v šoli za vojne sirote. Po nižji gimnaziji se je izučil za galvanizerja. Že od 13. leta dalje, posebej med počitnicami, je delal v nekdanji Papirnici Količevo. Pred odhodom v vojsko je nekaj časa delal v tovarni koles Rog Ljubljana, nato kot obratovodja v mehanični delavnici v Melodiji v Mengšu. Ob delu je dokončal srednjo šolo in v nekdanji smodnišnici v Kamniku dočakal upokojitev.

Diamantna poročenca sta se prvič srečala ob obisku jubilanta Staneta pri sosedu na Količevem in kmalu sta postala par. Po dobrem letu poznanstva sta se prav 31. av-

gusta 1963 poročila v Domžalah, cerkveno na Rovah. Dom sta si sprva ustvarila v Žičah, nato na Količevem, kjer sta. Skoraj z lastnimi rokami zgradila hišo, prijeten dom za sinu Staneta, ki si je dom ustvaril doma, in hči Tatjano, ki živi z družino v Ihanu. Jesen življenja jima lepša pet vnukov ter sedem pravnukov. Nanje sta zelo ponosna.

Baliranje je velika ljubezen jubilanta Staneta. Je ustanovni član Balinarskega športnega kluba Budničar, prostovoljec, ki je skupaj z ostalimi člani zgradil pokrito balinišče, tri desetletja predsednik kluba, tudi podpredsednik Ljubljanske območne balinarske lige. Ponosen na vse dosežene uspehe, posebno z mladimi balinarji, med katerimi je sin Staneta odličen tekmovalac, trener, sodnik in uspešen predsednik Območne balinarske lige, ter trije vnuki Uroš in Gregor Markič ter Aleš Žavbi, vsi odlični balinarji. Tu pa je še žena Ivica, ki pri balinarjih pomaga od samega začetka, in mož Staneta pravi, da brez nje tudi on ne bi bil uspešen. Dolga leta je skrbela za mamo v Žičah.

Diamantna poročenca živita na Količevem. Skrbita za zelenjavni in sadni vrt, za veliko rož, manjši čebelnjak, večji je v Žičah. Jubilar je dolgoletni uspešni čebelar in pravi, da je brez čebel kot brez življenja. Poznan je tudi zaradi pomoči pri organizaciji in izvedbi vrste ognjemotov po tradicionalnih prvomajskih prireditvah balinarjev z več tisoč obiskovalcev, izdeloval pa je tudi pokale, medalje in značke.

Njuna jesen življenja je delavna, skrb za lepo urejeno domačijo, delo pri balinarjih ter čebelarjih, in če ju ne bi motile zdravstvene težave, potem bi res lahko rekla, da se imata lepo. Skupaj z domačimi pa sta optimista in ob čestitkah ob diamantni poroki jima le lahko čestitamo in zaželimo še veliko zdravja.

VERA VOJSKA
FOTO: DOMAČI ARHIV

Poskrbite za pravilno odlaganje nevarnih odpadkov

V vsakem gospodinjstvu nastajajo tudi tako imenovani nevarni odpadki, ki lahko zaradi svoje sestave ob nepravilnem odlaganju onesnažijo okolje, podtalnico ali druge dragocene vodne vire. Zato nevarnih odpadkov ne smemo odlagati v zabojnike, ki jih imamo doma, prav tako jih ne smemo odvreči ali zlit v kanalizacijo.

Preverite, kaj vse spada med nevarne odpadke ter kje in kdaj jih lahko predate.

Kaj vse spada med nevarne odpadke?

Med nevarne odpadke spadajo:

- akumulatorji, baterije,
- zdravila,
- pesticidi,
- barve, laki,
- topila, razredčila, lepila,
- kozmetika,
- čistila,
- neonske cevi,
- odpadno jedilno in motorno olje,
- pločevinke s potisnim plinom,
- embalaža, onesnažena z nevarnimi snovmi ...

Organizirano zbiranje nevarnih odpadkov v premičnih zbiralnicah

Javno komunalno podjetje Prodnik na območju občine Domžale dvakrat na leto organizira zbiranje ne-

varnih odpadkov v premičnih zbiralnicah. Naslednja organizirana akcija bo potekala že v oktobru 2023.

Nevarne odpadke lahko predate tudi v Centru za ravnanje z odpadki Dob

Uporabniki Javnega komunalnega podjetja Prodnik lahko nevarne odpadke kadarkoli v okviru delovnega časa brezplačno oddate tudi v Centru za ravnanje z odpadki Dob, ki je za uporabnike odprt od ponedeljka do petka popoldan in ob sobotah ves dan. Točen delovni čas in ostale informacije v zvezi s Centrom lahko preverite na spletni strani prodnik.si.

Pri rokovanju z nevarnimi odpadki je potrebna posebna previdnost

Za varno predajo nevarnih odpadkov je treba upoštevati naslednja navodila:

- Nevarne odpadke hranite v originalni embalaži, ki naj bo dobro zaprta, da med prevozom na zbirno mesto ne pride do razlitja vsebine.
- Tekoči odpadki naj bodo v zaprti posodi.
- Ostri odpadki morajo biti v zaprti posodi iz stekla ali trde plastike.
- Pomembno je, da se odpadki med seboj ne mešajo, saj to lahko povzroči nepredvideno reakcijo med različnimi snovmi.
- Odpadke naj prinesejo polnoletne osebe, ki bodo pri rokovanju z njimi upoštevale varstveno tehnična navodila, ki ste jih dobili z nakupom izdelka, iz katerega je odpadnik nastal.
- Dokler nevarnih odpadkov ne oddate, jih hranite na suhem, varnem in otrokom nedosegljivem mestu.

Hvala, ker skupaj z nami skrbite za čisto okolje! □

RAZPORED ZBIRANJA NEVARNIH ODPADKOV V OBČINI DOMŽALE (JESEN 2023)

DATUM	URA	ASELJE	LOKACIJA
2. 10. 2023	14.30-16.00	KS Dragomelj – Pšata	Pri osnovni šoli
	16.30-18.00	KS Slavka Šlandra	Parkirišče Bistra (N.Tesla 16) – pri vrtcu
3. 10. 2023	14.30-16.00	KS Vencija Perka	Parkirišče pri tržnici
	16.30-18.00	KS Simona Jenka	Parkirišče Prodnik d.o.o., Savska cesta 34
4. 10. 2023	14.30-16.00	KS Jarše – Rodica	Pri gasilskem domu
	16.30-18.00	KS Vir	Pri uvozu na Avtoodpad
5. 10. 2023	14.30-16.00	KS Dob	Športni park (pri nogometnem igrišču)
	16.30-18.00	KS Ihan	Športni park
6. 10. 2023	14.00-16.00	KS Krtina	Pri zbirališču mleka v Brezjah
	16.30-18.00	KS Homec – Nožice	Pri gasilskem domu
7. 10. 2023	09.00-10.30	KS Radomlje	Pri parkirišču Kulturnega doma
	11.00-12.30	KS Rova	Pri gasilskem domu
	13.00-14.30	KS Preserje	Ob križišču Igriške in Bistriške ulice

KOLUMNA • POD MESTNIM SLAMNIKOM AJDA VODLAN

PREFINJENOST OBČUDOVANJA JESENSKEGA LISTJA

Prihaja čudovit čas v letu, poln rdečih barv in vseh njenih odtenkov. Ga bomo opazili?

Že vrsto let, pa niti ne vem od kdaj ali kako točno se je zgodilo, gojim neko posebno ljubezen do japonske kulture. Navdušujejo me mnogi njihovi življenjski koncepti, ki so vse bolj prisotni tudi na zahodnem delu našega sveta. Eden takšnih je gozdna kopel (shinrin yoku) – pomeni pa preživljanje časa v gozdu, ker ima le-to zdravilne učinke kot nobeno drugo zdravilo. Leta 1982 je japonska vlada uvedla vodeni nacionalni zdravstveni program gozdnih kopeli v gozdu Akasawa in trenutno na Japonskem deluje že 62 certificiranih centrov za gozdno terapijo. Pri nas si to terapijo lahko privoščite tudi na Kočevskem. Po eni strani ni nič novega: preživljanje časa v gozdu. Vendar smo se toliko oddaljili od narave, da smo izgubili prisotnost, in zato imajo te kopeli podarek tudi na področju prisotnosti in čuječnosti.

Navdušuje me tudi japonski minimalizem, pomirja me njihova tradicionalna glasba, zanimiva mi je njihova kultura, zgodovina, njihove tradicije (gejše recimo), obožujem tudi japonsko kuhinjo (sushi je le majhen del vsega tega). Seveda ima Japonska tudi mnoge minuse: od zgodovine zatiranja do današnjega izčrpavanja delovnih ljudi. Danes se soočajo s pomanjkanjem rodnosti, depresijo, odtujenostjo, hkrati so najbolj homogen narod na svetu in tuji tam (bojda) nismo zares nikoli sprejeti. Ne bi se preselila v tujino, saj verjamem, da je kljub mnogim minusom življenje doma najlažje, a hkrati si močno želim Japonsko nekega dne tudi obiskati. In vedno sem načrtovala svoj obisk, da bi bil nekje v maju, ko cvetijo češnje, ki so tudi ena od lepote države. Pred kratkim pa sem izvedela za momidžigari, ki pomeni opazovanje listev na Japonskem – in opazuje se jih v jeseni, saj se išče najbolj čudovite rdeče odtenke. »Pojem je povezan z nadvse prefinjenim občutkom za estetiko, visoko stopnjo izobraženosti in spirtualnim odnosom do pojavov v različnih letnih časih. Človek, ki opazuje rdeče listje, stoji ob boku uglednih, duhovno omikanih osebnosti preteklih stoletij, ki so nekoč začele dejati prednost rdečemu jesenskem listju pred spektakularnimi češnjevimi cvetovi, da so s tem dokazale svoj izbrani okus,« je zapisala Marion Poschmann v knjigi O listju.

Knjiga me je navdušila, saj je polna zanimivih dejstev, v uvodu obravnava jesensko listje, kasneje pa se pretežno ukvarja z mestno arboristiko v Berlinu. Zanimiv je podatek: 2000 mladih dreves okoljsko gledano nadomesti eno staro. In tako avtorica pove, da so v Berlinu šele danes prišli do številke 410.000 dreves, kar je enako predvojnemu stanju (po drugi svetovni vojni je ostalo le še okrog 160.000 dreves). Vendar, če tudi je številka podobna, pa moč dreves ni enaka ...

Če se vrnem na jesensko listje – občudovanje le-tega ni pojav le na Japonskem, temveč je močno pri-

ostno tudi v Severni Ameriki, poznano pod pojmom leaf peeping, ki »nosi s seboj občutje svobode, prostranstev, pustolovščin in neokrnjene narave.« In kot nadaljuje avtorica, je listni turizem v Aziji in Ameriki pomemben vir prihodkov. Ne le da ljudje namensko potujejo na različne lokacije ob določenem času (ko so hoteli razprodani!), še prodajajo se posušeni listje, recimo. Kot pa Poschmannova ugotavlja, pa ta

« Nimamo časa, da bi občudovali spremembo, ki se zgodi vsak dan. Kajti, zgodi se. Listje ne postane rdeče v enem dnevu, niti drevo ne izgubi listja v eni noči. Vendar si moramo čas vzeti. »

pojav ni razširjen v Evropi in pri nas »ob spreminjanju barve listja ne delamo pompa«. Nadaljuje kritično, da je Zlati oktober na Bavarskem bolj namenjen uživanju alkohola (oktoberfest). In podobno je tudi v Sloveniji.

Priznam, da sem bila v preteklosti tudi sama močno ignorantska do pojavov narave. Ko sem bila mlajša, jesen in pomlad nista bila meni ljuba letna časa. V času gimnazije sem se vozila z vlakom v Ljubljano in močno me je nervirala velika temperaturna razlika, ki se je zgodila tekom dneva v omenjenih dveh letnih časih, in je tudi izjemno negativno vplivala na moje zdravje. Vročina ali mraz, ves dan, to mi je bilo ljubše. Od nekaj sem oboževala sneg, poletje pa je bilo vedno sinonim za svobodo in prijetne poletne noči. Šele kasneje sem začela ceniti, da v Sloveniji lahko doživljamo vse štiri letne čase. Da imamo vse. In šele v zadnjih letih sem začela ceniti vse jesenske užitke, ki so bili prej vezani le na nabiranje kostanja. Zdaj pa večkrat zaidem v gozd in opazujem, kako se narava spreminja vsak dan.

Prehitro živimo življenja. In zato opazimo morda drevo, ko je rdeče barve, potem ko izgubi vse listje, potem ko je zeleno, poleti smo pa na morju, pa ga niti ne vidimo, kako trpi v poletni vročini. Nimamo časa, da bi občudovali spremembo, ki se zgodi vsak dan. Kajti, zgodi se. Listje ne postane rdeče v enem dnevu, niti drevo ne izgubi listja v eni noči. Vendar si moramo čas vzeti. Zato vas v prihajajočih jesenskih dneh toplo vabim v lokalne gozdove, da si ogledate to čudo vsak dan znova. Prav čudovito pa je seveda tudi v Arboretumu, kjer lahko poseliš ob jezeru in opazuješ odseve teh rdečih naravnih čudes ... Vabim pa tudi k branju (v naravi pod krošnjami) omenjene knjige in še ene čudovite – Skrivno življenje dreves (Peter Wohlleben). □

Kolumne izražajo stališča avtorjev in ne nujno uredništva glasila Slamnik.

ŠPORT

Sanjati ni greh

EVA POGAČAR, ODBOJKARICA

Ko smo se z eno od najboljših slovenskih odbojkaric Evo Pogačar pogovarjali ob njenem prihodu s pravkar končanega evropskega prvenstva, sem se spomnila naslova najinega pogovora pred leti, ko mi je med drugim dejala: Vsaka igralka si želi, da bi nekoč zaigrala na najvišjem nivoju.

Vera Vojska

Zanima nas, ali se je Evi Pogačar z igranjem v državni reprezentanci ta želja uresničila?

Lahko rečem, da se mi je želja uresničila, saj smo na evropskem prvenstvu zaigrale tudi proti dvema izmed najboljših reprezentanc na svetu (Poljska in Srbija), čakajo pa nas še kvalifikacije za olimpijske igre, kjer bomo igrale proti Italiji in Ameriki.

Športu si predana od otroštva, saj te je spremljal skozi Osnovno šol Rodica in najprej do Gimnazije in srednje šole Rudolfa Maistra Kamnik, kjer si uspešno maturirala v usmeritvi predšolska vzgoja, nato pa si se odločila za študij online fakultete DOBA, smer menedžment v sodobnem poslovanju. Še vedno najdeš ob vrhunski odbojki kaj časa za študij?

Odbojka mi je vedno na prvem mestu in bom vse podredila temu, vendar se zavedam, da bom kasneje potrebovala tudi izobrazbo. Včasih mi prav pridejo izpiti, da se malo tudi zamotim. Trenutno končujem zadnje predmete na fakulteti, potem pa bom videla, ali se bom posvetila še kakšnemu drugemu študiju.

Najprej so bili atletika, smučanje in tenis, potem pa pred dobrimi desetimi leti odbojka – na pobudo babice Stanke in trenerja Francija Obolnarja. Svojo pot si začela pri Kamniku in se k Calcitu tudi vračala, morda nekaj več o igranju za Calciti?

V Kamniku sem začela svojo odbojkarško pot, zato mi je bil klub vedno domač. Z ekipo smo nanizale par lepih uspehov – od pokalnih, srednjeevropskih do državnih prvakinj. Prvič pa sem tam zaigrala tudi v Ligi prvakinj, ki mi bo vedno ostala v spominu, saj smo se v skupinskem delu srečale z dvema izmed najboljših ekip na svetu.

Zelo zgodaj si se odločila za igranje v tujini, morda kaj več o tem?

Vsaka igralka si želi, da bi nekoč zaigrala na najvišjem nivoju, kot je italijanska liga A1. Sama sem dobila to priložnost, ki je nisem mogla zavrniti. V Italiji sem uživala in se hitro znašla, čeprav je bila to moja prva daljša odsotnost od doma. Kmalu pa mi je manjkalo igranja na igrišču. Ko gledam nazaj, mislim, da sem takrat sprejela pravo odločitev in se vrnila za nekaj sezon v Slovenijo.

Uspehe si dosegala tudi v igranju odbojke na mivki? Kaj ti pomeni in kateri so največji uspehi? Odbojka na mivki – le dopolnitev klasične odbojke – ali kaj več?

Meni osebno je bilo vedno užitek igrati odbojko na mivki in jo tudi

spremljam na svetovni ravni. Se zelo razlikuje od dvoranske odbojke, vsaka ima svoje kvalitete. Tisti najboljši v dvorani niso niti blizu najboljšim na mivki in obratno, zato ne bi rekla, da je le dopolnitev. Na mivki sva s soigralko zmagali v mlajših kategorijah v državi (U15, U17). Zaigrali sva tudi na evropskem prvenstvu do 18 let. Vendar teh uspehov ne morem primerjati z dvoranskimi, ki mi pomenijo veliko več. Si pa želim, da bi imela včasih možnost se za kakšno obdobje malo vrniti na mivko. Vendar ritem klubske sezone in reprezentance tega ne dopušča.

Katero uvrstitev pa šteješ za največji uspeh?

Kot svoj prvi največji uspeh štejem peto mesto v kadetski reprezen-

tanci na evropskem prvenstvu, saj smo se s tem uvrstile tudi na svetovno prvenstvo v Argentini in pa na olimpijske igre mladih. V članski kategoriji je moja prva lovorika Pokal Slovenije, ki smo ga z ekipo osvojile konec leta 2018. Kasnejši uspehi, ki mi najbolj ostajajo v spominu, sta dve državni prvenstvi in en pokal. Z reprezentanco pa seveda uvrstitev na evropsko prvenstvo in v kvalifikacije za olimpijske igre.

Zadnji dve sezoni si bila članica mariborskega Nova KBM Branika, od katerega se zdaj poslavljaš z uspešnim igranjem. So bili uspehi, ki jih ne boš pozabila?

Velikokrat v dveh sezonah smo na različnih tekmovanjih zaigrale v finalu, a ni bilo zelenega uspeha, tako da za edini pravi uspeh lahko rečem osvojevanje lanske pokalne lovorike, ki bo ostala v zelo lepem spominu.

Morda nekaj več o novem izzivu, ki je pred teboj, saj odhajaš igrati odbojko v Nemčijo?

Že od nekdaj me je mikalo igranje v Nemčiji, liga je močna, prav tako konkurenca. Ponudila se mi je možnost, da željo uresničim. Klub mi je ponudil dobre pogoje, točno takšne, kot jih potrebujem za nadaljnji napredek. Zelo se veselim nove klubske sezone in izredno si želim, da bi bila uspešna.

Si zadovoljna s svojo igro na pravkar končanem evropskem prvenstvu?

Na evropskem prvenstvu smo si želele uvrstitve iz skupinskega dela v nadaljnji krog tekmovanja, a nam to ni uspelo, zato težko katera koli igralka reče, da je zadovoljna. Imele smo priložnosti, ki jih nismo izkoristile. Vendar to je šport in zato gremo z dvignjenimi glavami naprej na novo tekmovanje se poskušati in čim bolje dokazati.

Se mora vrhunski igralka odbojke čemu odreči?

Treba se je odreči veliko stvarim, saj igranje prinaša svoje obveznosti. Veliko je treningov in prilagajanja med tednom, poleg tega pa so tudi tekme za vikend. Sama sem se na to navadila, saj sem s tem postala veliko bolj organizirana glede preostalega časa.

Gre ves prosti čas odbojki ali ga ostane še za kaj drugega?

Na odbojko gledam bolj kot prvo obveznost, ki jo rada počnem. Ostalo izven je prosti čas. Najrajši ga preživim z družino in prijatelji.

Te bomo videli na olimpijskih igrah v Parizu?

Zavedam se kvalitet ekip, proti katerimi igramo. Premagati moramo pet do šest reprezentanc, ki so rangirane višje od nas, zato težko verjamem, da bi se lahko uvrstile na olimpijske igre. Vendar, sanjati ni greh, želim si, da prikazemo najboljšo igro, ki smo jo sposobne in poskusimo parirati najboljšim. □

Olimpija znova krvnik Domžalčanov

Domžalski košarkarski klub v novo sezono vstopa s številnimi novimi obrazi ter novim imenom in znakom – Kansai Helios Domžale.

KK KANSAI HELIOS DOMŽALE a na žalost s starim krvnikom, ki mu je že tolikokrat prekrižal načrte, (favorizirano) ljubljansko Olimpijo.

V reprizi lanskega superfinala med Olimpijo in Heliosom so bili 25. septembra v Kranju znova uspešnejši Ljubljančani, ki so slavili s 76:59. Končni rezultat sicer ne pokaže realne slike tekme, saj so Domžalčani prvo četrtino dobili s 24:22, a nato so vajeti prevzeli zmaji. Vse-

Tibor Mirtič bo kljub mladosti eno glavnih orožij Heliosa pod obročema.

eno so varovanci Damjana Novakoviča vseskozi ostali blizu tekme iz Ljubljane in pred koncem tretje četrtine zaostajali za vsega štiri točke (49:53), sedem minut do zaključka pa sedem (55:62). A zaključek se je odigral po notah Olimpije, pri katerih je z 21 točkami in sedmimi skoki izstopal Leon Ščuka. Pri Heliosu je bil z 18 točkami najučinkovitejši Miloš Glišič, ki pa poleg Tiborja Mirtiča (13 točk) ni imel prave pomoči pri strelcih z razdalje. Prav met za tri točke je bil faktor, zakaj Domžalčani tokrat niso bolj ogrozili Olimpije in po letih 2007, 2008 in 2022 doživeli še četrti superpokalni poraz. Izza črte za tri točke so metali zgolj 23-odstotno in zadeli vsega sedem trojk (Rok Nemanic 1-9, Blaž Mahkovic 1-8, Blomgren 0-2). S tem so si močno priprli vrata k presenečenju in morali na koncu Olimpiji čestitati za dvanajsto superpokalno lovoriko.

Košarkarji Kansai Heliosa so sicer dober mesec dni trajajoče pripravljalo obdobje zaključili s turnirjem v Širokem Brijegu, kjer so najprej demagali domačine in nato klonili proti ABA-ligašu Boracu iz Čačka (66:91). Na uvodni tekmi sta ob zmagi s 85:84 izstopala Nemanic z 19 točkami ter z zmagovito trojko ob koncu tekme in 16 točkami Mahkovic, na drugi proti Boracu pa Mahkovic in Zemljič z enajstimi. Tudi tokrat so Domžalčani popustili na koncu, saj so po treh četrtinah zaostajali za osem, na koncu pa je bila razlika kar 25 točk.

Konec septembra se že začena tudi državno prvenstvo, kjer bo že po nekaj tekmah jasno, kakšne karte ima v tej sezoni v rokah domžalsko moštvo.

DOMEN JARC

OBČINA **DOMŽALE**
prostor zadržavajnik ljudi

Po dveh mesecih le dočakali novo zmago

»To zmago smo krvavo potrebovali in zdaj bomo lažje dihali,« je 22. septembra po zmagi nad Aluminijem dejal Danijel Šturm, poletna domžalska okrepitev, ki je letos sodelovala že pri osmih zadetkih 'rumene družine'.

NK DOMŽALE In še kako prav je imel, saj je imela domžalska zmaga do te tekme proti Aluminiju (pre) dolgo brado. Kar 60 dni, vse od 22. julija, ko so Domžalčani takrat še pod vodstvom Simona Rožmana v 1. krogu nove sezone premagali Muro, pa do 22. septembra, ko se je z deve-

tim krogom zaključila prva četrtina prvenstva, so nogometaši v rumenih dresih čakali na zmago.

Avgustovski niz težkih tekem proti Olimpiji, Celju, Mariboru in Kopru, proti katerim so trikrat izgubili z 1:2 ter remizirali z 1:1 zgolj proti Mariboru, jim seveda ni šel na roko, zato

je septembrski reprezentančni premor prišel kot naročen. Po njem so se v 8. krogu pomerili proti sosedom Radomljam, še enemu ranjenemu levu, ki je na uvodnih sedmih srečanjih prav tako slavil zgolj enkrat. A mlinarji so na domžalsko zelenico kot domačini zakorakali odločneje in kar trije izmed njihovih nogometašev so že v prvem polčasu dosegli svoj prvoligaški prvenec, Caio Da Cruz ob tem še prečko. Ob porazu z 1:3 je tudi izjemni zadetek 17-letnega domačega bisera Luke Topaloviča z roba kazenskega prostora prehitro zvozenel.

Dodatna sol na domžalske rane je bila posuta in rešitev iz krize je bilo nujno iskati proti Aluminiju. Ni se začelo po pričakovanjih, saj so gostje povedli v 20. minuti, Topalovič in Žiga Repas pa sta še v prvem delu napravila dve lepi domžalski priložnosti. Ko je še povratnik v rumenem dresu Dario Kolobarič po uri igre izgubil dvoboj iz oči v oči z gostujočim vratarjem, so nekateri že pričakovali nov črn scenarij. A na srečo sta v razmaku petih minut za popoln preobrat poskrbela Šturm in Mario Krstovski, ki je v igro vstopil prav namesto Kolobariča, in Domžalčani so se lahko končno veselili pomembne zmage.

Ta jih je popeljala na sedmo mesto na prvenstveni lestvici, kjer so z osmimi osvojenimi točkami zgolj eno pred osmimi Radomljami.

DOMEN JARC
FOTO: NK DOMŽALE

Mlinarji v septembru le boljši

Radomljani so na uvodnih devetih tekmah zmagali dvakrat ter s sedmimi osvojenimi točkami zasedajo osmo mesto na prvenstveni lestvici.

NK RADOMLJE zdi se, da je Medžad Šošič, povratnik v ekipi, vendarle prebudil četo Oliverja Bogatinova, ki v novi sezoni nikakor ni našla prave forme. Nogometaši Radomelj so namreč v sezono krenili s tremi zaporednimi porazi, nakar je ekipo pred petim krogom okrepil Šošič, in Mlinar-

vega se je podpisal novinec Caio Da Cruz, ki je s pomočjo vratnice lepo zadel v oddaljenejši vratarjev kot, pod drugega po strelo z razdalje v stičišče vratnice in prečke Dejan Vokič.

Po tretjo zaporedno tekmo brez poraza so se Radomljani napotili v Celje k vodilni ekipi prvenstva, ki je

Danijel Šturm je eden najvidnejših posameznikov čete Dušana Kosića.

Roltek Dob v tretjeligaški družini še neporažen

Nogometaši Doba so v tretjo ligo krenili odločno in prepričljivo, seveda kot ena favoriziranih ekip, ki cilja v sam vrh 3. slovenske nogometne lige Zahod.

NK DOB v septembru so varovanci Darka Birjukova odigrali štiri srečanja in na treh slavili ter ob tem vknjižili še drugi remi sezone. Septembrski četverček tekem so začeli doma proti Izoli in v srečanju nekdanjih trenerjev NK Domžale Birjukova in Vlada Badžima slavili s 4:1. Hitro je stvari na svoje mesto postavil Denis Petrovič z zadetkoma v 14. in 20. minuti, a se Primorci niso kar tako predali in sredi drugega dela zaostanek znižali. Vseeno so imeli zadnjo besedo znova modri iz Doba, za kate sta zadela Žiga Avbelj ter kapetan Klemen Kunstelj iz enajstih metrov.

Žiri je nato poskrbel, da Dobljani 9. septembra sploh na prvem tretjeligaškem srečanju niso zatresli mreže ter se razšli z najmanj priljubljenih 0:0. A že na naslednji tekmi 5. kroga je bila zgodba povsem obrnjena, saj so Dobljani zadnjeuvrščeno Kočevje nadigrali kar z 9:0. Že v uvodnih desetih minutah so zadeli trikrat, mrežo Žige Šobarja so zatresli

Din Bjelkić, Til Bračun in Slobodan Vuk. Slednji je nato v 19. minuti po višal na 4:0, rezultat polčasa pa je postavil Petrovič. Pod strelce sta se v drugem delu vpisala še Jan Cerar in Jaka Kasnik, v zadnjih desetih minutah pa je do svojega hat-tricka (treh zadetkov na tekmi) prišel Petrovič.

V derbiju šestega kroga so Dobljani na gostovanju premagali do takrat vodilni in neporaženi Šenčur. Modre je v vodstvo popeljal Kasnik, a domači so nato izenačili na začetku drugega polčasa. Vseeno so do zmagovitega zadetka zmogli varovanci Birjukova, po dobri uri igre je zadel Darko Mitrovič za pomembne tri točke v boju za vrh.

Dobljani po šestih odigranih srečanjih – ob najboljšem napadu in obrambi (20:3) – zasedajo tretje mesto na lestvici, s 14 osvojenimi točkami zaostajajo zgolj eno za vodilnima Adrio in Šenčurjem.

DOMEN JARC
FOTO: NK DOB

Dobljani so se na uvodnih šestih tekmah štirikrat veselili zmag.

Radomljani so visoko slavili na sosedskem derbiju proti Domžalam.

ji so sredi avgusta na Fazanariji z 2:0 premagali Muro. Sledil je sicer poraz proti presenečenju prvenstva, trenutno četrtemu Bravu doma z 1:2, nato pa v septembru končno sledil niz dveh zaporednih tekem brez poraza.

Najprej so na gostovanju proti novincu Rogaški remizirali z 1:1, potem ko je mlinarje v 22. minuti v vodstvo popeljal Šošič, domači pa so izenačili še ob koncu prvega dela tekme. Po reprezentančnem premoru je sledil prvi sosedski obračun z Domžalami, ki so ga Radomljani 17. septembra dobili s 3:1. Varovanci Oliverja Bogatinova so povedli v 19. minuti po zadetku Ivana Krola, hitro je nato sicer izenačil Luka Topalovič, a to je bil dan mlinarjev, ki so še v nadaljevanju prvega polčasa dosegli dva čudovita zadetka. Pod pr-

va koncu opravičila vlogo favorita in slavila z 1:0. Pod zakon bivšega se je z edinim zadetkom na tekmi podpisal nekdanji 'mlinar' Mark Zabukovnik. A tudi Radomljani so imeli svoje priložnosti, dve lepi je napravil Šošič, po podaji slednjega še izrazitejšo Vokič. A mreže niso zatresli in vknjižili še štiri porazi v sezoni, kar je trenutno dovolj za osmo mesto na lestvici.

Izjemno uspešna pa je mladinska ekipa Radomelj, ki po odigranih devetih tekmah s petimi zmagami zaseda peto mesto na lestvici, a v izjemno izenačeni konkurenci vsega tri točke za vodilno Muro. Slednjo so pred tednom dni po dveh zadetkih Mateja Malenška ter Nermina Bijelonja premagali s 4:1.

DOMEN JARC
FOTO: NK RADOMLJE

Opazni na stezi, gorskih poteh in cestnih tekih ter v reprezentanci

Atleti so že zavili v zadnjo ravnino sezone 2023. Že tradicionalno je september nabit s tekmami na vseh nivojih tekmovanj, na katerih so imeli znova vidno vlogo člani Atletskega kluba Domžale.

AK DOMŽALE Na Prvenstvu Slovenije za pionirje in pionirke U16 na Ptuj je za rezultatsko izstopal Patrick Novak, ki si je pritekel dve odličji. Prvi dan je v teku na 300 metrov osvojil srebrno medaljo z novim osebnim rekordom 36,57 sekunde ter si prvič priboril tudi uvrstitev v slovensko reprezentanco. Drugi dan je lahko nastopil sproščeno še v teku na 100 metrov, kjer je najprej v kvalifikacijah s četrtim mestom in časom 11,65 sekunde podrl osebni rekord, v finalu pa zablestel z dosegom 11,44 sekunde ter bronom. Patrick je nato 23. septembra nastopil na reprezentančnem peterboju na Slovaškem ter v teku na 100 metrov Sloveniji v težkih deževnih razmerah s časom 11,54 priboril 11. mesto, v štafeti 4 x 100 metrov pa je kot zadnji tekač ekipe v cilj pritekel kot četrti.

Na Atletskem pokalu Slovenije za starejše mladince in mladinke je do bronaste medalje dvakrat pritekla Neja Ambrož. Prvi dan tekmovanja s časom 4:55,50 na 1500 metrov, na 800 metrov pa ji je z rezultatom 2:20,79 zmagala v izenačenem teku ušla zgolj za dobro sekundo. Po bronu je posegla tudi Neža Turšič v teku na 3000 metrov (12:42,19). Rezultatsko je bil izjemno uspešen vikend tudi za Pio Cvar, ki je bila z osebnim rekordom in tretjim dosežkom v zgodovini kluba najprej četrta v teku na 100 metrov (12,53 sekunde), dan kasneje pa v dež-

ju in mrazu še peta na enkrat daljši razdalji z odličnim dosežkom 25,80 sekunde.

Naslova šolske državne prvakinja se je 21. septembra razveselila Zoja Per, ki je na Prvenstvu Slovenije v gorskih tekih za osnovne šole na Smledniku slavila v kategoriji pionirk U16. Njena starejša sestra Maja Per je le nekaj dni pred tem na nam bližnjem Teku okoli Gradiškega jezera pritekla do srebra na 4,2 kilometra dolgem krogu (16:40), družbo na odru za najhitrejša pa ji je delala še ena tekačica domžalskega kluba Lana Kovačič.

Nase sta seveda znova opozorila tudi metalca kladiva Jan in Tia Embrišič, ki sta bila sredi meseca v No-

vem mestu na Atletskem pokalu Slovenije za člane in članice oba srebrna. Jan je 7,26 kg težko kladivo ob koncu sezone zalučal 60,14 metra, Tia pa štiri kilograme težko orodje 46,50 metra. Več od četrtega mesta in časa 1:55,05 je v teku na 800 metrov pričakoval Nejc Pačnik, hitrejši tek pa si je na dva stadionska kroga želela tudi peta Neja Ambrož (2:19,95). Pogumno se je v lov za klubskim rekordom podala moška štafeta 4 x 400 metrov v postavi Nejc Povše, Urh Kosirnik, Nejc Pačnik in Mark Kočar ter s časom 3:33,33 na koncu za dobre tri sekunde zgrešila rekordno znamko iz leta 2000 (3:30,18).

DOMEN JARC

Nejc Povše, Mark, Urh in Nejc Pačnik obljublajo, da jim drugo leto napad na 23 let staro rekordno znamko ne bo spodletel.

ŠPORT

Ples za vse generacije in priložnosti

Z novo sezono se ponovno odpirajo vrata plesnega studia v samem centru Domžal.

PLESNI STUDIO KING DANCE Plesne ponudbe v Domžalah je sicer kar veliko, a pri nas se plesa v paru poleg rekreativne oblike učimo tudi v tekmovalni obliki. Ples v paru je najprej dvoranski šport. To lahko v skoraj 30-letni plesni poti odločno zatrdim. In ker si želimo v Domžalah več plesnih navdušencev, je priložnost učenja plesa pravzaprav na dlani vsem občanom, saj je studio prav v centru mesta. V letih delovanja opažamo, da so programi obiskani v veliki večini s strani prebivalcev okoliških, sosednjih ali celo bolj oddaljenih občin in da je obiskovalec Domžalčan ali Domžalčan-ka velika redkost. Kar je pravzaprav precej žalostno.

Ples spada v kategorijo športa, a na prvem mestu zagotovo odraža tudi ali pa predvsem kulturo posameznika, skupine, družbe ... S plesom se resda priučimo pravilne drža, korakov in programov, a mogoče še bolj

pomembno je, da se priučimo (ali obnovimo) odnosa do nasprotnega spola, do soplesalca, soplesalke, do drugih. Starejših, mlajših, sovrstnikov. Pristop in način komunikacije, tako telesne kot verbalne, izraža našo podobo in z njo si krojimo življenje. Plesati se lahko naučimo kadarkoli, v kateremkoli življenjskem obdobju in dokazano, kdorkoli. S pestro plesno po-

nudbo, ki zajema vse generacije od najmlajših do najstarejših, solo dame, seniorje, otroke ali pare. Pri nas se najde za vsakogar nekaj.

Ne zamudite priložnosti, ne odlašajte z željami in izzivi in zaplešite v studiu plesnega užitka. Za vadbe in plesne programe prijavo ali povpraševanje lahko oddate prek spletne strani kingdance.si.

Ples v centru mesta

Plesni studio Impulz je v Domžalah že od leta 2006, v tem času so zamenjali prostore, danes plešejo v centru našega mesta, saj že kar nekaj let domujejo poleg občine.

PLESNI STUDIO IMPULZ Še danes so v njihovih vrstah plesalci, ki so začeli s plesom že leta 2006, nekateri tekmujejo, spet drugi plešejo rekreativno. A ne sodelujejo samo s plesalci, pač pa tudi številnimi drugimi športniki, kot so nogometaši, košar-

Čas za polnjenje baterij za nove izzive ...: V poletnem času se plesna šola, tako kot večina športnih klubov, zapre, saj zaradi vročine in počitnic vsi odidejo na dopuste. A rekreativni plesalci in tekmovalci dobijo navodila, da mora-

Težkoatletski klub Domžale tretji v Vojvodini

Konec avgusta Spartak iz Subotice tradicionalno organizira mednarodni turnir olimpijskega dviganja uteži.

TAK DOMŽALE Brez dvoma gre za najmočnejše klubsko tekmovanje olimpijskega dviganja uteži na Balkanu, ki ima poleg tega tudi dolgo tradicijo, tokratno je bilo namreč že 37. po vrsti. Kot edini klub iz Slovenije se je na posebno povabilo organizatorja tekmovanja udeležil tudi Težkoatletski klub Domžale.

Za Težkoatletski klub Domžale so nastopili trije mladinci: Aljaž Schlammer, ki je v potegu popravil osebni rekord s 60 kg, ter tudi v sunku s 75 kg. Osebnosti rekorder je izboljšal tudi Črt Turk Pintar, poteg 65 kg in sunk 80 kg. Zelo dobro je tekmoval Rok Orešek, poteg 85 kg in sunk 90 kg. Med člani sta nastopila Jernej Orešek 105

kg+117 kg in Anže Kosmač 120 kg+150 kg. Skupno so zasedli odlično tretje mesto! O kakovosti tekmovanja pričča nastop madžarskega orjaka Petra Nagyja, sicer trikratnega udeleženca olimpijskih iger v supertežki kategoriji, ki je prejel tudi pokal za najboljšega posameznika turnirja. Zmagala je domača ekipa Spartak iz Subotice.

Mladi, 16-letni Črt Turk Pintar, je po tekmovanju povedal: »To je bila moja prva mednarodna tekma v tujini. Poleti smo vseskozi trenirali, tako da sem bil samo nekaj dni na morju. Vesel sem, da sem že pred začetkom sezone v domačem prvenstvu popravil osebne rekorde. Mislim, da imamo v klubu odlične trenerje za kade in mladince, zaradi česar tudi lepo napredujemo. V klubu je kar nekaj mojih vrstnikov, kar nas še dodatno spodbuja pri treningih.«

V domačem prvenstvu se bo sezona hitro nadaljevala, saj je bil že 10. septembra obračun na gostovanju v Celju, kamor je TAK Domžale odšel v polni pripravljenosti.

VALENTIN OREŠEK

Odkrijte eleganco in zanesljivost: kaminske peči Lokaterm - vaša pot do toplote in varnosti

Kaminske peči Lokaterm so plod slovenskega razvojnega znanja, proizveden v Creini. Ustvarjajo udobje bivanja mnogim uporabnikom širom Evrope, Skandinavije in Velike Britanije. Če iščete kvalitetno ogrevanje, ki združuje estetiko, varnost in trajnost, ste z nami na pravi poti.

- Najvišja kvaliteta
- Varnost na prvem mestu
- Slovenski ponos
- Nevtralen ogljični odtis
- Neodvisnost

TINJAN KAMEN

NOVO
KOKRA KAMEN

KOKRA 35

PREDNOSTI:

- HITER IN UČINKOVIT ZAČETEK OGREVANJA
- MOŽNOST DOVODA ZUNANJEGA ZRAKA
- VISOK IZKORISTEK - MANJ STROŠKOV
- AVTOMATSKO ZAPIRANJE VRAT
- TESTIRANE V NEMŠKEM INŠTITUTU RRF
- SISTEM ZA AVTOMATSKO ČIŠČENJE STEKLA
- MOŽNOST VGRADNJE V NIZKOENERGIJSKE HIŠE

ŠE VEČ DODATNIH JESENSKIH POPUSTOV

Ne dovolite, da vas mraz preseneti. Odkrijte kaminske peči Lokaterm in si zagotovite topel, varen in okolju prijazen dom. S pomočjo našega KONFIGURATORJA si lahko sami sestavite peč glede na vaše potrebe in hitro pridobite ponudbo! Obiščite našo spletno stran ali nas kontaktirajte za več informacij o naši ponudbi. **Lepo vabljeni v prenovljeni prodajni salon v Kranju! S spoštovanjem, Ekipa Lokaterm**

CREINA

Mirka Vadnova 8
4000 Kranj

www.lokaterm.com

E: trgovina@creina.si
T: 04/20 13 350

KRPAN KERAMIKA 110

VALVASOR KAMEN

VINTGAR 120 A

KRPAN KERAMIKA 160

ZAKAJ IZBRATI KAMINSKE PEČI LOKATERM:

- Estetska dovršenost
- Enostavna uporaba
- Dolgotrajna investicija

LOKATERM

karji, karateisti in drugi, ki jim s plesom pomagajo razvijati motoriko, ki pomaga tudi pri drugih športih.

»Imamo več kot 30 skupin rekreativcev in tekmovalcev v različnih plesnih smereh, kot so hip hop, disco dance, jazz balet, street dance, plesna gimnastika, predšolski, break dance, solo latino, družabni ples, organizacija in vodenje rojstnih dni, individualne ure za poročne ples ali pare, ki si želijo plesati zato, da se s partnerjem lahko družijo in kvalitetno izkoristijo skupni čas. Starostna skupina je vse od 2,5 let in vse do upokojencev, ki jim ples omogoča zdravo in kvalitetno življenje in zabavo,« pravi Saša Volk, vodja Plesnega studia Impulz, tudi sama nekdanja plesalka.

Klub z odličnimi rezultati: V klubu skozi vsa leta nizajo številne uspehe, s katerimi se ne pohvalijo ravno pogosto, ostajajo skromni, a so nadvse uspešni in predani. Letos so bili oklicani celo za klub, ki je med majhnimi, a z najboljšimi rezultati na tekmovanju slovenske plesne zveze. »V disciplini disco dance in hip hop smo pobrali skoraj vsa prva mesta v kategorijah solo, pari in male skupine. Naši tekmovalci se udeležujejo tudi različnih festivalov, področnih tekmovanj, državnih prvenstev ter evropskih in svetovnih prvenstev v tujini. Domače tekme so odvijajo po celotni Sloveniji, mednarodne tekme in festivali pa so letos bile na Hrvaškem in Češkem ter v Skopju in Nemčiji. Jeseni nas čaka še tekma na Poljskem in Švedskem,« nam pove Saša Volk.

Kot pravi vodja plesne šole, so člani plesne šole del njihovega življenja. »Pri nas se družijo, sklepajo prijateljstva, si med seboj pomagajo pri šolskih obveznostih. Učitelji se med mladimi zavzemajo za to, da imajo urejene šolske obveznosti, da razvijejo medsebojne prijateljske odnose in predvsem, da so oddaljeni od svojih skrbi in uporabo mobilnih telefonov, kar je danes velik problem med mladimi. Pri odraslih se velikokrat navežejo nova družinska prijateljstva in druženja. Veliko otrok in starejših, ki so zaradi svojih obveznosti prekinili s plesnimi vajami, imajo pri nas še vedno prijateljske vezi, za katere iskreno upamo, da bodo večna.«

jo veliko plavati, kolesariti, hoditi v hribe in se gibati, gibati, gibati. Konec avgusta pa jih čakajo priprave, ki so namenjene vsem, da se pripravijo na novo sezono, ki se začne z novim šolskim letom. Nova sezona se je z aktivnim plesom začela 4. septembra 2023. »Vedno smo veseli vseh novih članov, mladih, starejših, rekreativcev, tekmovalcev. Proti decembru nas čakajo tekmovanja na mednarodni ravni v Sloveniji ter na Poljskem in Švedskem ter pokalni turnirji po Sloveniji. V decembru imamo vedno tudi veliko predstav za vse starše, prijatelje in sorodnike, kjer so nastopajoči vsi člani naše plesne šole. Ta predstava se imenuje Produkcija in je za vse nas velik dogodek, poln emocij, smeha in družnja,« dodaja Saša Volk.

Ples je lahko odlična terapija: Sicer pa, čeprav je klub že od vsega začetka v Domžalah, danes delujejo tudi v drugih krajih po Sloveniji, tudi v Ljubljani, Kranju in Medvodah. Poleg rednih plesnih tečajev organizirajo tudi rojstne dneve za otroke in odrasle, različne prireditve in team buildinge. »Večkrat smo organizatorji, moderatorji plesnih tekmovanj po Sloveniji. Tudi za pare, ki so pred poroko, imamo individualne ure, kjer se jim sestavi plesna točka na glasbo po njihovi želji, da na svoj dan izgledajo kot profesionalci. V zadnjih letih se pri nas prijavijo na individualne ure tudi pari, da se ponovno zblížajo in si najdejo čas samo zase. Današnji časi so takšni, da veliko delamo in si ne najdemo časa zase ali svojega partnerja, zato je ples za nekatere odlična terapija in ponovna medsebojna ljubezen.«

Strateška je tudi lokacija. Kot edina plesna šola v centru našega mesta imajo to prednost, da veliko članov lahko pride na plesne vaje peš, s skirojem ali kolesom, pravijo. »Pomaga tudi bližina avtobusne in železniške postaje, saj veliko naših članov prihaja iz okolice in jim je super, da je javni prevoz blizu naše plesne šole. To je le še pika na i prijetnemu vzdušju in dvoranam, ki so ravno prav odmaknjene od centra, da nikogar ne motijo.«

MATEJA A. KEGEL
FOTO: ARHIV IMPULZA

Bi (tekmovalno ali rekreativno) igrali namizni tenis?

Pridružite se nam! Namiznoteniška sekcija Mengeš (NTS Mengeš) vabi k vpisu igranja namiznega tenisa – tako na tekmovalni kot rekreativni ravni.

NTS MENGEŠ Naši dosedanje igralci in igralka, trenerji ter sodniki (od najvišjega ranga, torej mednarodnih, pa vse do sodnikov mladincev) prihajajo iz občin, ki so nekdanj tvorili občino Domžale (sedanje občine Domžale, Mengeš, Trzin, Lukovica, Moravče) ter tudi širše (Kamnik, Vodice, Komenda). Tudi dosedanje uspehi niso kar tako, saj dve naši članici trenutno tvorita okostje slovenske ženske članske namiznoteniške reprezentance, imamo tudi precej osvojenih naslovov državnih prvakov v vseh starostnih kategorijah, smo odlični organizatorji najrazličnejših tekmovanj in še bi lahko našteval. Ker je namizni tenis znan kot najhitrejša igra z žogo, primerna za vse, tudi za invalide, igrajo pa ga lahko že predšolski otroci in potem naprej vse do veteranov (kot zanimivost – na svetovnih veteranskih prvenstvih igrajo tudi igralci, stari več kot 90 let), praktično ni ovir, da se namne bi pridružili. Treninži potekajo v popoldanskem času v naši dvorani v Mengšu (Slovenska cesta 39, poleg

slaščičarne Flere) in če vas ali vaše najbližje zanima ta zanimiv in dinamičen šport, se kar oglasite v popoldanskem času (med 16. in 20. uro) v naši dvorani in iz prve roke boste dobili vse potrebne informacije (o času in pogostosti treningov, opremi, ceni itd.). Treninži za rekreativce potekajo v ponedeljek in petek od 20. do 22. ure ter v nedeljo od 9. do 11. ure.

V septembru kakšnih pomembnejših tekmovanj v Sloveniji še ni bilo, potekali so spominski turnirji ter pokalno tekmovanje, zato je bil to pravi čas za treninge ter pripravo na novo namiznoteniško tekmovalno sezono, ki se bo s polnim zamahom začela v oktobru (tako ligaška kot tudi ostala tekmovanja). V oktobru boste tako lahko v naši dvorani v Mengšu navijali za pomlajeno ekipo NTS Mengeš (v postavi Andraž Avbelj, Klemen Jazbič, Aljaž Goltnik, Timotej Jerina in Luka Jokič – pod vodstvom trenerja Gregorja Gostiše), ki igra v elitni, 1. slovenski namiznoteniški ligi. V soboto, 7. oktobra, bo tekma proti ekipi NTK

Kema Murexin I iz Puconcev ter 21. oktobra proti ekipi NTK Fužinar Interdiskont I z Raven na Koroškem. Obe tekmi se bosta začeli ob 17. uri, vstop je prost.

V oktobru bodo potekala še naslednja tekmovanja: 1. odprti turnir RS za kadete in kadetinke (Logatec), 1. odprti turnir RS za mladince in mladinke (Cirkovci), 1. odprti turnir za mlajše kadete in kadetinke ter člane in članice do 21 let (Murska Sobota) ter 1. odprti turnir RS za člane in članice. Bo pa tudi precej mednarodnih tekmovanj, eno tudi pri nas na Otočcu, tekmovanja pa bodo na evropskih tleh še v Nemčiji (Frankfurt), na Švedskem (Stockholm), v Črni Gori (Podgorica) ter Italiji (Lignano Sabbiadoro). O nekaterih rezultatih s teh tekmovanj boste lahko brali v naslednji številki Slamnika. Ob zaključku pa še enkrat povabilo: če vas je zagrabila želja po igranju namiznega tenisa, se kar oglasite pri nas. Za namizni tenis ni nikoli (pre)pozno.

BESEDILO IN FOTO: JANEZ

Utrinek s treninga v naši dvorani NTS Mengeš pred začetkom nove namiznoteniške sezone

Vidni uspehi mladih Domžalčanov v Rogaški Slatini

Prvi julijski vikend je minil v znamenju pospešenih in hitropoteznih državnih tekmovanj za mlade do 16 in 20 let.

ŠAH Tekmovanja, ki je potekalo v Rogaški Slatini, se je ponovno udeležilo nekaj mladih članov Šahovskega društva Domžale, ki so tudi tokrat dosegli opazne uvrstitve. Na pospešenem državnem prvenstvu do 16 let je prvo mesto zasedla ekipa v sestavi Bine Markošek, Miha Žmaucar in Jure Uštar, v kategoriji do 20 let pa je bila tretja. Na moštvenem hitropoteznem prvenstvu do 16 let je bila ista

zasedba druga. Na drugo mesto na ekipnem prvenstvu v pospešenem šahu za dekleta do 20 let pa je pristalo ŠD Domžale v sestavi Kaja Faganel in Sofia Timagina. Dobro se je odrezal tudi Miha Žmaucar, ki je med posamezniki v pospešenem državnem prvenstvu do 20 let med 15 udeleženci pristal na sedmem mestu.

JOŽE SKOK
FOTO: ŠD DOMŽALE

Ekipa mladih ŠD Domžale med dvobojem v Rogaški Slatini (z leve): Bine Markošek, Miha Žmaucar in Jure Uštar.

Šah na kratko

Trzin – Turnirja Buscotrade v Domu zaščite in reševanja (Gasilski dom) se je sredi avgusta udeležilo 24 šahistov, zmagal pa je Dušan Čepon 8, ŠK Postojna, pred Aljažem Žlindro 7 iz Ljubljane in Metodom Logarjem 6 iz Kranja. Na šesto mesto se je uvrstil Domžalčan Jože Skok, na sedmo pa Virjan Boris Skok, oba sta zbrala po 5,5 točke. Odigrali so devet kol v pospešenem šahu.

Novi Vinodolski – Na poletnem nedeljskem turnirju Šahovskega kluba Zrinski Frankopan iz Novega Vinodolskega je sodelovalo osem šahistov, ki so imeli na voljo deset minut za razmislek. Zmagal je član Šahovskega društva Domžale Jože Skok 7, ki je premagal vse tekmece, sledijo Vladimir Kolundjič 5,5, Marko Viduka 5, Željko Andrežič 4,5, Ferid Hozić 3,5 itd. J. S.

NOVA DIMENZIJA ZVOKA
AKUSTIKA GROUP

AKUSTIKA GROUP

PE JARŠE
Kamniška cesta 24
1235 Radomlje
041 988 988

PE DOMŽALE
Ljubljanska cesta 73
1230 Domžale
031 555 333

Telefonija Dodatna mobilna oprema TV & Audio

Storitve Telekom Slovenije Gospodinjinski aparati

Igrače Servis mobilnih naprav

www.ag-trgovina.si

POOBLAŠČENI PRODAJALEC
Telekom Slovenije

OBJAVE

Kogar imaš rad,
nikoli ne umre.
Le daleč, daleč je ...

V SPOMIN

Mineva eno leto, odkar je svojo
življenjsko pot sklenila naša
draga mami

Angela Lenček

s Krtine

Hkrati mineva tudi 24 let, odkar se je
od nas poslovil predragi oče

Stane Lenček

s Krtine

Hvala vsem, ki ju ohranjate v lepem spominu.

Vsi njuni

Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
a ostala je tišina,
ki močno boli.
(Tone Pavček)

V SPOMIN

Denis Bogataj

1976–2022

Mineva žalostno leto, ko nas je nepričakovano in
mного prezgodaj zapustil naš dragi sin, oče, brat, stric,
bratranec, nečak in prijatelj. Od topline tvojega srca in
vedrega nasmeha nam je ostala le neizmerna žalost in
praznina.

Zelo te pogrešamo!

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom in prijateljem za
iskrena izrečena sožalja in podporo.

Vsi njegovi

Srce tvoje je zastalo,
zvon v slovo ti je zapel,
misel nate bo ostala,
spomin za vedno bo živel.

ZAHVALA

V 95. letu starosti se je od nas 25.
avgusta 2023 poslovila naša draga mami,
mama, prababica, tašča in teta

Mimi Pirc

z Rodice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem,
sosedom, sodelavcem in prijateljem za izrečena in
pisna sožalja, darovano cvetje, sveče, svete maše in
ostale darove. Hvala vsem, ki ste se poslovili od nje in jo
pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala medicinskemu in negovalnemu osebju Doma
upokoencev Domžale za vso skrb in nego, gospodu
župniku Matjažu Križnarju za lep pogrebni obred,
pogrebni službi Vrbančič za organizacijo pogreba,
gasilskemu društvu Jarše - Rodica, pevcem in trobentaču
ter cvetličarni Vijolica iz Doba za lepo cvetje.

Mama, vedno boš v naših srcih.

Vsi njeni

Zamrl je tvoj korak,
zamrl tvoj vedri smeh,
vendar so vezi močnejše,
ki nas ne ločijo nikdar.

V SPOMIN

18. julija je minilo 14. leto, odkar nas je
zapustila nenadomestljiva mami in stara mama

Anamarija Barle

roj. Slapar

Hvala vsem, ki postojite ob njenem grobu, ji prižgete
svečko in kakorkoli ohranjate lep spomin nanjo.

Vsi njeni

V naša srca si se vpisal,
čas ne bo te več izbrisal.
In čeprav spokojno spiš,
z nami kakor prej živiš.

V SPOMIN

19. septembra je minilo že četrto leto,
ko si z nami samo še v naših srcih.
Močno te pogrešamo.

Lojze Klemenc

Hvala vsem, ki se ga spominjate.

Vsi njegovi

Kogar imaš rad,
nikoli ne umre,
le daleč, daleč je ...

V SPOMIN

25. septembra mineva devet let,
odkar nas je zapustil naš dragi

Viktor Stanič

z Vira

Hvala vsem, ki se ga spominjate in postojite ob njegovem
grobu.

Vsi njegovi

Bil si trden kot skala,
bil pokončen kot hrast,
in prišel je dan usode,
ki je združil skalo,
ki je zlomil hrast.

ZAHVALA

Janez Barle

1930–2023

Ob težki in boleči izgubi ter praznini, ki je nastala v
naših življenjih, se z bolečino v srcu zahvaljujemo
vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom za nesebično
izkazano pomoč, za vsako lepo misel, besedo in iskreno
podporo.

Zahvaljujemo se tudi župniku Aleksandru Ureku za lepo
opravljen pogrebni obred. Obenem se zahvaljujemo tudi
pevcem kvarteta Krt za sočutno zapete pesmi slovesa,
trobentaču ter pogrebni službi Vrbančič.

Vsi njegovi

Ugasnilo je sonce življenja
in prižgale so se zvezde spominov.

ZAHVALA

V 79. letu nas je zapustil

Valentin Zdravko Osolnik

iz Domžal

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem,
sosedom, znancem in nekdajjim sodelavcem za
izkazano pozornost in sočutje.

Hvala Godbi Domžale, govorniku gospodu Jožetu Pavliju,
hvala sopevcem, hvala gospodu župniku Klemenu
Svetelju in gospodu župniku Gašperju Otrinu za lepe
besede in obred. Poklon skupini Krt za odpete pesmi.
Posebna zahvala njegovim ožjim prijateljem.

Vsi tvoji

Mirno in spokojno si zaspal,
v večni sen od nas odpotoval.
Naj bo srečno tvoje potovanje
in pogosto vračaj se nam v sanje.

ZAHVALA

V 90. letu starosti je tiho odšel od nas
naš dragi oče, dedek in pradedek

Matevž Baloh

iz Preserij pri Radomljah

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ga skupaj z nami
pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala za vsa izrečena
sožalja, darovane sveče in svete maše.

Za vedno boš ostal v naših mislih, besedah in srcu. Zelo
te bomo pogrešali, vendar smo hvaležni za vse lepe
trenutke, ki smo jih preživeli v tvoji bližini.

Tvoji najdražji

SPREJEM ZAHVAL

Zahvale in v spomin sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro, ob sredah tudi popoldan med 15. in 17. uro osebno v uradništvu (Kulturni dom Franca Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri vhodu z zadnje strani oziroma po e-pošti: slamnik@kd-domzale.si

Cvetličarna Omers

Cvetje pove več.
Ljubljanska c. 72, Domžale, telefon: 01/72 26 520
www.cvetlicarnaomers.si

ARTIK
nepremičnine

info@artik.si, 040 554 000

Zanesljiv partner pri prodaji, oddaji in nakupu nepremičnin.

SPOŠTOVANI,

od 2. septembra 2023 dalje so na voljo dodatne oblike pomoči za gospodinjstva, ki so jim poplave povzročile škodo.

Vse informacije o možnih oblikah pomoči po poplavah so dostopne na povezavi: Informacije in ukrepi za gospodinjstva, ki so jim poplave povzročile škodo | gov.si

Na voljo vam je tudi telefonska številka 114, ki deluje vsak delovni dan med 8. in 16. uro in ob sobotah med 8. in 13. uro. Ob morebitnih spremenjenih okoliščinah se lahko delovni čas klicnega centra temu prilagodi.

Pomoč na našem CSD vam je dostopna po običajnem urniku, v dogovoru z občinami in humanitarnimi organizacijami bomo prisotni tudi na terenu.

V zadnjih dneh smo prejeli ogromno količino vlog za izredno denarno socialno pomoč po poplavah. Stiske poplavljenih oseb rešujemo prednostno, zato prihaja lahko na drugih področjih do zaostankov.

Prosimo za razumevanje.

OBČINA DOMŽALE

OBVESTILO O JAVNEM RAZPISU

ZA ZAKUP TRŽNEGA PROSTORA IN PRODAJO NA TRŽNEM PROSTORU ZA LETI 2024 IN 2025

Občina Domžale na svoji spletni strani www.domzale.si zavijhu »Objave/javni razpisi, naročila, objave/aktualni« objavljaja Javni razpis za zakup tržnega prostora in prodajo na tržnem prostoru za leti 2024 in 2025.

Rok za prijavo na javni razpis teče od dneva objave tega obvestila **do 31. decembra 2025.**

Številka: 4301-16/2023

Datum: 29. 9. 2023

OBČINA DOMŽALE
ŽUPANJA MAG. RENATA KOSEC

OBVESTILO O NAMERI

O SKLENITVI NEPOSREDNIH POGODB ZA ZAKUP NESTANDARDNIH ZAPRTIH STOJNIC NA TRŽNEM PROSTORU V DOMŽALAH ZA LETI 2024 IN 2025

Občina Domžale na svoji spletni strani www.domzale.si zavijhu »Objave/javni razpisi, naročila, objave/aktualni« objavljaja Namera o sklenitvi neposrednih pogodb za zakup nestandardnih zaprtih stojnic na tržnem prostoru v domžalah za leti 2024 in 2025.

Rok za prijavo na javni razpis teče od dneva objave tega obvestila **do 13. oktobra 2023.**

Številka: 3302-12/2023

Datum: 29. 9. 2023

OBČINA DOMŽALE
ŽUPANJA MAG. RENATA KOSEC

OBVESTILO O JAVNEM RAZPISU

CELOLETNIH ŠTIPENDIJ ZA DIJAKE IN ŠTUDENTE V OBČINI DOMŽALE ZA ŠOLSKO/ŠTUDIJSKO LETO 2023/2024

Občina Domžale od dneva objave tega obvestila na svoji spletni strani: <http://www.domzale.si/objave/58> pod rubriko »javni razpisi, naročila, objave/aktualni« objavljaja Javni razpis celoletnih štipendij za dijake in študente v občini domžale za šolsko/študijsko leto 2023/2024.

Rok za prijavo teče od dneva objave tega obvestila **do četrta, 26. oktobra 2023.**

Predmet razpisa, pogoji, višina štipendij, obrazci, dokazila merila in drugi pogoji prijave so objavljeni na navedeni spletni strani.

Številka: 1003-0002/2023

Datum: 28. 9. 2023

OBČINA DOMŽALE
URAD ŽUPANJE

MALI OGLASI

Brezplačen odvoz vseh ko-vinskih predmetov, pralnih strojev, odsluženih koles, plinskih jeklenk in akumulatorjev.

t: 040 780 078

Male oglase sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro, ob sredah tudi popoldan med 15. in 17. uro osebno v uredništvu (Kulturni dom Franca Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri vhodu z zadnje strani oziroma po e-pošti: slamnik@kd-domzale.si

PISMA BRALCEV

Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov, v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Prispevki za rubriko Pisma bralcev morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter kontakt, na katerem je mogoče preveriti avtentičnost avtorja.

Odgovor na pismo bralke Cvete Zalokar

v rubriki Pisma bralcev glasila Občine Domžale Slamnik v avgustu z naslovom Pojasnilo Majdi Flerin na odprto pismo v zvezi s problematiko SPB-2.

Vaša trditev, da sem v odprtem pismu odprla povsem novo problematiko, ne drži.

V vašem besedilu nisem zasledila nobenega pojasnila, vzroka, zakaj je Občina Domžale v času vašega županovanja etažnim lastnikom preprečila, da si funkcionalno zemljišče v naselju SPB-2, v Domžalah zavarujemo z zapornico. Neupravičeno ste prepričali soglasno odločitev etažnih lastnikov, da si z zapornico zavarujemo funkcionalno zemljišče, tako iz severne kot južne strani.

Največji problem v naselju SPB ni premajhno število parkirišč, ker so si mnogi stanovalci kupili garaže In vam gradnja naselja SPB-2 ne bi smela povzročati sivih las, ker gre v večini za privatno lastnino.

Ko smo pomoč Občine Domžale še kako potrebovali, ste nam obrnili hrbet. Vaša prepoved postavitve zapornice je bila neupravičena, vendar je to Občina Domžale verjetno storila z določenim razlogom, posledično pa nam je s tem etažnim lastnikom povzročila veliko problemov (škodo).

- Motilo vas je, ker se naša funkcionalna površina nahaja neposredno ob glavni Ljubljanski cesti.
- Motilo vas je, ker v naselju SPB-2 etažni lastniki nismo imeli lastništva vpisanega v zemljiško knjigo.

Vsekakor pa v času vašega županovanja niste poskrbeli za ustrežno število parkirnih mest številnih zaposlenih v centru Domžal, ki se na delo pripeljejo z avtom (CSD, ZZS, sodišča, občina, upravna enota in delavci, ki so zaposleni v storitvenih in drugih dejavnostih). Posledično so naša parkirišča natrpana z vozili teh zaposlenih.

Pripeljali ste nas v situacijo, da je stanovalcem sklopa večstanovanjskih stavb v naselju SPB-2 po 15. uri onemogočen dostop z vozili do lastnega stanovanja.

Neukrepanje s strani Občine Domžale pogloblja stisko mladih družin, situacijo, ko z otroki v avtu v mrazu ali vročini čakajo na prost parkirni prostor pred domom.

Ogroženost stanovalcev v naselju SPB-2, predvsem starejših in otrok, s strani zunanjih voznikov, ko iščejo na naši površini prosta parkirišča, je vsak dan večja.

Vaša trditev, da so v času vašega županovanja v naselju SPB-2 vaše strokovne službe dobile navodila, da je treba proces urejanja vpisovanja etažne lastnine maksimalno podpreti in pri tem sodelovati, ne drži.

Občina Domžale je preprečila pogodbeno obvezo Betona, d. o. o., Zagorje ob Savi (dir. Sušnik Mirka) glede storitve vpisa funkcionalnega zemljišča za naselje SPB-2 v zemljiško knjigo in je vpis pogojevala z izdelavo novega ureditvenega načrta.

Dokazilo dopis številka :221/SM-pm/00 z dne 2. 3. 2000 naslovljen na Gradbeno stanovanjsko podjetje Grasto, d. o. o., Matije Tomca 4, Domžale in na skupnost stanovalcev in ostalih etažnih lastnikov objekta SPB-2, Domžale.

Navajate, da ste imeli v letu 1983 stanovanje v tem naselju in so vam bili številni problemi s parkirnimi površinami poznani in ste to izkusili na lastni koži. Na začetku v naselju teh problemov ni bilo, bilo je občutno manj vozil. S tem problemom so se etažni lastniki ukvarjali v nadaljevanju.

Prav tako je iz akta o oblikovanju etažne lastnine nesporno razvidno, da parcela št. 3889/9 – dvorišče v izmeri 6532 m² v naravi predstavlja gradbeno parcelo celotnega kompleksa SPB-2 v Domžalah in bi morala biti v solastnini vseh etažnih lastnikov večstanovanjskih hiš z naslovom Ljubljanska cesta 87, 89, 91, 93, 95 in 97 v Domžalah.

V aktu o oblikovanju etažne lastnine številka 1718 2009 je pod točko 5. prikazana specifikacija izmere 6532 m² gradbene parcele celotnega kompleksa SPB-2 samo po velikosti (m²). Ko bomo etažni lastniki prišli do podatka razčlenitve tudi po številkah parcel, bodo stvari nedvomno bolj jasne.

Treba je poudariti, da so etažni lastniki posameznega sklopa večstanovanjske stavbe kupili točno določene parcele in so glede na gradnjo v dveh fazah razlikujejo po posameznem sklopu večstanovanjskih stavb.

Z določitvijo ene parcele 3889/9 za celotni sklop večstanovanjskih stavb v naselju SPB-2, Domžale, nam je kršena pravica odločanja, da z našo zakonito pridobljeno posestjo ne moremo odločati zgolj etažni lastniki, ki smo to posest kupili. Posledično za urejanje okolice plačujemo stroške tudi za parcele, ki niso v naši lasti.

Etažni lastniki v naselju SPB-2 soustvarjamo podobo mestnega jedra v Domžalah, žal pa nismo s strani odgovornih institucij kot tudi naših upravnikov deležni prave obravnave in zaščite.

MAJDA FLERIN

Skrunitev grobov

Že kar nekaj časa se dogaja skrunitev grobov na domžalskem pokopališču. O tem govorijo mnogi sorodniki, ki oskrbujejo grobove svojih bližnjih, naj bo to ob cerkvi ali pa na spodnjem pokopališču. Gre za krajo elektronskih sveč, cvetja, bakrenih vaz ali ostalih spominkov.

Nam se je to zgodilo že trikrat, in sicer na zgornjem pokopališču ob cerkvi. Rože, posajene na grobu, podarjenega od sorodnikov, so bile vsakokrat izruvane in odvržene čez betonski zid, ob železniško progo, kar smo tudi fotografirali.

Oseba ali osebe, ki to delajo, so morda psihično bolne ali pa imajo kakšne druge zdravstvene težave. Sprva smo sicer mislili, da gre za huliganstvo, zdaj pa smo skoraj prepričani, da to počne ena in ista oseba oziroma osebe.

Klicali smo tudi že na komunalno podjetje, ki je zadolženo za vzdrževanje pokopališča, a nam žal ne znajo pomagati. Prav tako smo govorili z gospodom župnikom, ki je bil ob tem zgrožen, a žal nam tudi on ne more pomagati. Nam je pa dal dober nasvet, kako lahko nevestneža izsledimo in predamo policiji.

V imenu lastnikov grobov vas prosimo, da ne skrunite grobov. Pustite mrtve počivati v miru.

FRANC ŽENDAR V IMENU SKRBNIKOV IN LASTNIKOV GROBOV

Gremo nazaj v enoumje?

Kadar ima zmagovalna stran političnega prostora vse vzvode oblasti – parlamentarno večino ter ključne podsisteme; represivnega, izobraževalnega, medijskega ter politični aktivizem 'nevladnih' gibanj, je demokracija na preizkušnji. Popolna oblast vodi v zametke enoumja, v nevarnosti so ustavne pravice do svobodnega izražanja mnenj, do enakosti pred zakonom, do verske svobode, do zasebne lastnine. Zaskrbljujoče je avtoritarno vodenje državnih sej brez možnosti dialoga ali ugovora, nespoštovanje pravil poslovnika o delu organov državne zbornice, včasih tudi ignoriranje zakonodaje. Izključevalno ravnanje je še en prispevek k narodovi razdvojenosti.

Upravljanje države po demokratičnih načelih je odgovorno, kar bi se morali izvoljeni predstavniki ljudstva zavedati. Državljeni pričakujemo in upamo, da se bo do zdaj videno spremenilo na bolje, da ne bomo zdrsnili v globoko enoumje.

Kako pa v naši občini? Soodločanja o pomembnejših občinskih projektih ni, občani smo pomanjkljivo seznanjeni o nameravanih gradnjah. Skrivnost ostaja dogajanje glede gradnje prizidka k zdravstvenemu domu ter nejasnost o novi lokaciji zdravstvenega doma, o novogradnji doma starejših, o prometni strategiji in dokončni rešitvi parkiranja med Tušem in tržnico. Zaskrbljujoče pa je, da se občina ne ravna po lastnih sprejetih odlokih, ampak jih krši v škodo občanov. O tem pa kdaj drugič.

JOŽE NEMEC, DOMŽALE

Spoštovana županja,

že več kot 45 dni ali več kot mesec in pol nas loči od katastrofalnih poplav, pa občanke in občani vsaj Vira pri Domžalah ne vemo nič več, kot smo (ne)vedeli pred poplavami.

Na javnih platformah smo opozarjali na neučinkovitost komunikacije ob poplavah – do danes se ni zgodilo nič. Opozarjali smo na močno katastrofalen sistem distribucije vreč peska, kjer občina ni upoštevala načela bližine reke in smo morali prebivalci prvega pasu ob reki čakati na vreče več ur, ker so se za njih – popolnoma nesmiselno – potegovali tudi tisti več deset ulic stran. Ko smo ob popolni odsotnosti komunikacije – ki ste jo na spletni strani občine povsem nelogično umestili v rubriko »za medije« – obupno klicali na občino, je oseba v glavni pisarni predlagala, da kličemo 113, tam pa so dobesedno noreli, da jih obremenjujemo še z lokalnimi vprašanji, ki bi jih morala procesirati občina, ne pa da občina preusmerja klice nanje.

Vodenja poplav ni bilo. Vsaj ne na način, da bi lahko imeli občanke in občani kaj od tega. Želeli smo pomagati, se samo-reševati, pa je bila tišina. In samo sreči se imamo zahvaliti, da nismo bili poplavljeni. Sam nisem pripravljen ponovno staviti na srečo!

Kako naprej, županja? Take komunikacije in kolapsa organizacije seveda občanke in občani ne bomo sprejeli in trpeli. Kdaj nameravate občanem in občanom predstaviti učinkovit informacijski sistem ob morebitnih naravnih nesrečah? Kdo ga bo vodil in izvajal? Kaj in predvsem kdaj nameravate promptno narediti z nujnim višanjem nasipa ob Kamniški Bistrici na obeh bregovih na Viru? Kako in kdaj nam boste to jasno predstavili? Koliko in kaj moramo še čakati?

GREGOR KOS, VIR PRI DOMŽALAH

SIMAX

Domžale Masljeva 11, 1230 Domžale Kamnik Ljubljanska c. 21A (Duplica)
tel. 01 724 16 56 tel. 01 831 17 96

PRENOVLJENA SPLETNA TRGOVINA: www.simax-slo.com

AVTODELI - AVTOMEHANIKA - VULKANIZERSTVO

NAGRADNA KRIŽANKA

NAGRADNA KRIŽANKA 8

Nagrajenci, ki so pravilno rešili križanko v glasilu Slamnik št. 8-2023:

Zvonka Slapar iz Dola pri Ljubljani (knjiga Zgodovina Fare Domžale, 4. knjiga)

Marko Kmetič iz Domžal (2 vstopnici za koncert/predstavo v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale v letu 2023)

Janko Barle iz Domžal (2 vstopnici za Mestni kino v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale v letu 2023)

Nagrade podarja:
Kulturni dom
Franca Bernika Domžale
Ljubljanska ceta 61
1230 Domžale

Rešitev križanke – vodoravno:

Damjan, Neal, spak, Elaine, obravnava, dermatovenerolog, Aci, Vane, Evi, Boito, OM, Nil, abonmajska sezona, Larson, Olga, Elko, Krč, loščar, Sloan, obala, insekt, GR, Hani, Apo, sardina, orka, des, orodjar, Laas, ikt, rej, Ath

Geslo križanke: Nova abonmajska sezona

NAGRADNA KRIŽANKA 9

Nagrajuje Kulturni dom Franca Bernika Domžale

NAGRADE:

1. Zgodovina Fare Domžale, 1. knjiga
2. dve vstopnici za koncert/predstavo v kulturnem domu v sezoni 2023/24
3. dve vstopnici za Mestni kino v kulturnem domu v v sezoni 2023/24

Pravilno geslo križanke lahko pošljete do ponedeljka, 16. 10. 2023, na naslov: Uredništvo Slamnika, Ljubljanska c. 61, 1230 Domžale ali elektronsko na slamnik@kd-domzale.si. Dobitniki nagrad bodo objavljeni v naslednji številki.

NAGRADNA KRIŽANKA 9

Kulturni dom
Franca Bernika Domžale, p. p. 2
1230 Domžale

AVTOR: GREGA RIHTAR	ZAČETNI DEL SKOKA	KORISTO- LJUBNA POLITI- ČARKA	OBLAZI- NJENO LEZIŠČE BREZ STRANIC	PODZE- MELJSKI CEVASTI PROSTOR	ANGLEŠKA PLOŠČIN- SKA MERA	GLAVNO IN NAJVEČJE MESTO V AFRISKI KRALJEVINI LESOTO	ČETRTE RIMSKI KRALJ	JAPONSKA SMUČAR- SKA SKAKALKA (JUKI)	NAPOLNENOST KOŽE UBITE ZIVALI TAKO, DA SE DOSEŽE NARAVNA OBLIKA ZIVALI	SLOVENSKI RISAR STRIPPOV (EDI)	GLASBENIK SOSS	MESTNI PREDEL LJUBLJANE	GRŠKI OTOK V JUŽNIH SPORADIH	PLANOTA NA NOTRANJ- SKEM
NASLON NA STOLU						NEMŠKO IME REKE MAJNE			SL. SKLA- DATELJ (RISTO) DEL SUKNJIČA					
DOJE- KANJE						CELINA OB ZEMELJ. JUŽNEM TEČAJU NAGIB								
PREBIVA- LEC SLO- VENSKIH GORIC														
AMERIŠKA IGRALKA BASINGER				ŠKOTSKI POLARNI RAZISKO- VALEC (JOHN)			AMERIŠKI IZRAZ ZA VRBO IVO	LISTINA PRAVNE NARAVE			PREVLEKA ZA NOHTE	RASTO OVIN SOLSKI PROSTOR ZA UČENJE		
TELEVIZI- JSKA VODI- TELJICA ŠIRCA ROŠ				REKA IN DEPARTMA V SEVERNI FRANCIJI	TEKOČINA V ŽILAH VRANJI GLAS			ČEDOMIR ANTIC ČRPALKA KRVNEGA OBTOKA		URUG. NO- GOMETAS SUAREZ EGIPC. BOG SONCA				
GESLO														TUNIZIJSKI FRANCIJSKI KANTON AVTORICA IN FILMSKA IGRALKA ANNABI
GLAVNO MESTO EGIPTA						REKA V FRANCIJI SPREM- LJEVALCI EROSA			GORSKI RESEVALNI COLN ANG. REZI- SER (DAVID)			ROMUNSKI NOGOMETAS HAGI		
NIŽJI PISARSKI USLUŽBENEC							DEBELA DESKA LATINSKI PESNIK				ATLETINJA APOSTO- LOVSKI PERGAMON- SKI KRALJ			
PEDRO ALMO- DOVAR			NEM. NOGO- METAS (LEROY) ANG. DOLŽ- MERA											
ZIMSKI POJAV NA DREVJU, IVJE					PESNICA ŠKERL	IGRALKA WITHER- SPOON SALA, DOVTIP					DOMOVINA ANAMITOV BIKOV GLAS			
NAŠA TISKOVNA AGENCIJA				REKA V JZ. ANGLIJI EDDIE IRVINE				IT. SKLA- DATELJ (GIUSEPPE) VJIKO ANZELJIC						
POVERILNO PISMO									NIKOTIN- SKA KISLINA					
RADIO- AKTIVNO SEVANJE										ČLOVEK, KI SE POSEBNO ODLIKUJE V CEM, ZLASTI V ZNANJU				

POMOČ: AMINA-filmska igralka Annabi, AVON-reka v Angliji, ENIJ-latinski pesnik, IANIS-nogometas Hagi, NIACIN-nikotinska kislina, OISE-reka v Franciji, REESE-igralka Witherspoon, SANE-nemški nogometas (Leroy), VIC-dovtip, šala

Šola, ki mi je blizu.

SREDNJA ŠOLA DOMŽALE

VABLJENI K VPISU V NAŠE PROGRAME
IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH

www.ssdomzale.si

GIMNAZIJA
TRGOVEC
AVTOSERVISER
INŠTALATER STROJNIH
INŠTALACIJ
EKONOMSKI TEHNIK (PTI)
STROJNI TEHNIK (PTI)

Gremo!

CESTA TALCEV 12
1230 DOMŽALE
01/724-06-30

HALO OLJE ☎ 080 11 37

Naročite kurilno
olje na dom!

www.halo-olje.si info@halo-olje.si

FOLKLORNO DRUŠTVO GROBLJE,
DOMŽALE SPREJEMA ODRASLE
PLESNE PARE, TUDI ZAČETNIKE.

POKLIČITE 031 436 561, FRANCI

SLAMNIK

GLASILO OBČINE DOMŽALE